

‘Looking the other way does not make
them disappear’

*Social constructions of migrant Roma in
Norwegian media*

Johanna Sofia Adolfsson

Master of philosophy in psychology

UNIVERSITETET I OSLO

May 2014

© Johanna Sofia Adolfsson

2014

‘Looking the other way does not make them disappear’: Social constructions of
migrant Roma in Norwegian Media

<http://www.duo.uio.no/>

Trykk: Reprosentralen, Universitetet i Oslo

Acknowledgements

My gratitude goes to all those who have inspired, encourage and helped me in this process. This thesis could not and would not been the same without your support. Thank you! First I would like to thank my supervisors Nora Sveaass and Ole Jacob Madsen for their continuous guidance, patience and encouragement. Furthermore, I would like to thank the staff at LEVE – Livelihoods in Developing Countries – I am deeply grateful for all their support and belief in me, for the invaluable opportunity to be part of their activities, and not least for letting me work in peace. I would also like to extend a big thank you to Susan Høivik for her linguistic assistance and for improving my English. And another big thank you to Kristoffer Ring for the invaluable help with the technicalities. Further I am deeply grateful to my family and friends for always being there, especially my sister and Linnèa for proof-reading and giving advice. Finally, a special thanks to Jocke for endless patient and loving support.

Johanna Adolfsson

3 May 2014

Abstract

Writer: Johanna Adolfsson

Title: 'Looking the other way does not make them disappear': Social constructions of migrant Roma in Norwegian media

Supervisor: Ole Jacob Madsen, Nora Sveaass

This thesis explores social representations of the migrant Roma ('Gipsies') in Norway, within the context of the media. The study is located within the framework of qualitative social psychology. The use of critical discourse analysis as theory and method places this thesis epistemologically within a social constructive perspective. According to critical discourse analysis, discursive practices constitute social representations of the world that produce and maintain unequal power relations. Inquiring into dominance and suppression, critical discourse analysis enables an ideological stand that does not claim to be politically neutral, but rather politically committed to social change. Thus, the focus of this study is not to describe the social world as an objective reality, but rather to identify and critically analyse various discursive strategies used by the media, by drawing on media representations of the migrant Roma. By identifying possible ideological struggles and discursive negotiations, this study explores the discursive practices and social constructions of migrant Roma as expressed within the context of Norwegian media.

1	Introduction	1
1.1	Relevant concepts and definitions	3
	Historical, social and political context	3
1.2	The migrant Roma as part of Norwegian culture	4
1.3	Antisiganism	4
1.4	Ideology: particular ways of representing society	5
1.5	The Media	5
	The 'new racism'	7
1.6	7
2	Relevant Research and Literature	9
2.1	Prejudice	9
	'Othering' the out-group	10
2.2	10
	Strategies of 'we-them' argumentation	12
2.3	12
2.4	A social-constructive turn to categorization, prejudice and racism.....	12
2.5	Epistemological framework for the study	14
3	Methodology and Theory.....	16
3.1	Discourse analysis: A social constructionist approach.....	16
	Critical discourse analysis	16
3.2	16
	A critical way to address research	17
3.3	17
3.4	How to analyse critically	18
	Data generation	19
3.5	19
3.6	Ethical considerations	20
3.7	Methodology of the study	20
4	Results: General discursive strategies in media	21
4.1	Introduction to results	21
	Headlines: linguistic structures revealing ideology?.....	21
4.2	21
	Generalization: constructing the beggar?	23
4.3	23
	Metaphors: constructing a 'Roma invasion'?	24
4.4	24
4.5	Quotation patterns revealing ideological motives?	27
	Over-lexicalization: constructing a Roma-problem?	28
4.6	28
4.7	The Ordinary People: constructing Roma as not ordinary?	29
4.8	The migrant Roma as humans?	31
4.9	Constructing dirtiness, darkness and dangerousness?	32
4.10	Interdiscursivity: Roma as filthy, criminal beggars?.....	33
	Example No.1	34
4.11	Constructing impediment?.....	36

4.12	Constructing Roma as not European?	37
5	Methodological reflections.....	41
	Newspaper articles as data	41
5.1	Subjective reflexivity.....	42
5.2	Limitations of Critical Discourse Analysis	42
5.3	Strategies for constructing migrant Roma	43
5.4	Infrahumanization.....	46
5.5	Animal attribution.....	46
5.6	Migrant Roma as humans	47
6	Conclusions	49
	REFERENCES	51
	Appendix	56

1 Introduction

In January 2006, the Norwegian government abolished the prohibition against begging ('løsgjengerloven') thereby legalizing begging in Norway (Rosvoll & Bielenberg, 2012). In 2004 Norway, as member of the European Free Trade Association (EFTA), entered the European Economic Area (EEA), a constellation created to bring the economies of European countries closer together (Norway Mission to the EU, 2014). The de-regulation of borders through the EEA enables citizens of member-states to migrate freely to countries with healthier economies than their homeland (Kagan et al. 2011). Most of the Roma ('Gipsies') in Oslo have come from Romania (Denne, 2012) since the latter joined the European Union (EU) and the EEA on 1 January 2007 (Norway Mission to the EU, 2014). Like any other work migrants from EEA/EU countries, Roma are allowed to stay in Norway for three months without a visa (Rosvoll & Bielenberg, 2012). However, given the difficulties of obtaining employment in Norway, many migrants turn to begging, which, in combination with their comparatively poorer living standards and cultural differences, has made them the targets of prejudice in the host community. This prejudice is often grounded in historical contexts, drawing on generalized stereotypes of Roma as dirty, lazy and criminal (Engebrigtsen, 2012; Rosvoll, 2013). Political and public responses to Roma migrants, relayed through various media channels, have been largely negative and biased (Denne, 2012; Engebrigtsen, 2012; Rosvoll & Bielenberg, 2012). This has been shown by research conducted on behalf of the European Union Agency for Fundamental Rights (FRA, 2009) which indicates that a large proportion of the Roma EU citizens who migrate to other member-states become victims of racism in their new countries, suffering from discrimination, marginalization and social exclusion (FRA, 2009).

In 2012 the Commissioner for Human Rights (2012, pp. 33–34) complained that European countries have not met their obligation to oppose racist acts directed against Roma, thereby failing to 'secure the fundamental rights of Roma'. Unfortunately Norway is not an exception. According to a 2012 report from Norway's Centre for Studies of the Holocaust and Religious Minorities, Roma are the most discriminated minority in the country (Rosvoll & Bielenberg, 2012). Furthermore, the Commissioner for Human Rights (2012, p. 50) states:

Traditional and new media play an important role in forming public opinion. However, the media are not always human rights-sensitive. In particular, in many countries throughout Europe, the media are failing to live up to their responsibility to counter stereotypes against Roma and Travellers.

With these reports and statements as a starting point, this study explores whether the allegations referred to hold true in the reporting on migrant Roma by Norwegian media. The sources explored in this analysis are articles in national Norwegian newspapers. By adapting a critical discourse, analytical theory and methodology, the intention is to use what Fairclough, Mulderrig and Wodak (2011) hold to be a critical and problem-oriented way of conducting research. One of the main aims of critical discourse analysis is to study how social practice is both manifested and mediated through and influenced by language (discourse). By analysing language production, critical discourse analysis seeks to reveal ideologically enforced power relations and the social reality these contribute to maintaining (Fairclough, 2010).

The often problem-oriented media reporting on the Roma migration to Norway and other European countries can be considered as an expression of views held by a majority population, simultaneously re-constructed by these reports, thereby maintaining and preserving the discourse. Nafstad and Blakar (2012) have established that ideologies and cultural frameworks are mediated through language and discursive acts, so the media as social forums can be seen as agents crucial in the construction and re-construction of social and political discourses (Nafstad, 2005). Once accepted by the dominant majority, these structures may become legitimized as ‘common sense’ and tacitly endorsed as truth (van Dijk, 1989).

This framework serves to highlight how lack of local language skills, common amongst recently-arrived Roma in Norway (Denne, 2012; Engebrigtsen, 2012), leaves them unaware of and thus unable to intervene in negative media representations. Unable to negotiate the social representations relayed through media discourse, Roma migrants risk being silenced in a discourse that impacts their everyday life. This critical study investigates the constructed representations of Roma present in Norway, as circulated through the Norwegian media, exploring the consequences and implications of these various discourses, and whether these constructed representations can be linked to broader societal ideologies such as globalization, in-group/ out- group relations, multiculturalism and racism.

The overarching research questions are:

What are the various social constructions of migrant Roma in Norway within the context of Norwegian media?

What ideological structures underpin these social constructions?

How are these manifested, and what consequences may the social constructions have for the migrant Roma and for the public perception of them as group?

By locating ideologically driven practices and arguments I hope to reveal discourses that are taken for granted and that may imply negative consequences for the Roma – such as generalization, stigmatization and marginalization.

I have met and discussed with various actors in contact with the migrant Roma milieu in Oslo. Further I have joined the police force in their daily work with Roma communities. This preliminary work was important to give me a better understanding of the complexity of the debate concerning the migrant Roma, but also in order to contextualize the secondary data obtained from other sources. These observations are not analysed as data in the thesis, but will be treated as observations that served to strengthen my own understanding and experience of the debate.

The following section outlines the socio-historical and political context and the significant concepts relevant for this study. Throughout this thesis, relevant literature and previous research on social constructions of Roma will be explored, to illuminate the selection of methodology and theory in the study.

1.1 Relevant concepts and definitions

Historical, social and political context

The Roma are believed to have arrived in Europe from India in the 10th and 11th centuries, and have since the 14th century settled across most of the continent (Amnesty International, 2013; Engebrigtsen, 2012). The Roma do not have their own state or country (Amnesty International, 2013); neither are they an unequivocal culture, but rather a ‘mosaic’ of different cultures (Rosvoll & Bielenberg, 2012, p. 25). Persecution of the Roma has throughout history ‘varied over time and have included enslavement, enforced assimilation, expulsion, internment and mass killings’ (Commissioner for Human Rights, 2012, p.7). This oppression and racism has persisted in contemporary times in the form of institutionalized racism, mass deportations, ethnic profiling, segregation, anti-Roma violence, hate-speech and racist

propaganda (Commissioner for Human Rights, 2012), making the Roma population one of the largest and most discriminated minorities in Europe (Amnesty International, 2013).

1.2 The migrant Roma as part of Norwegian culture

Large numbers of migrant Roma started arriving in Norway in the years between 2005 and 2007 (Denne, 2012). One estimate during the summer of 2012 indicated that there were between 1000 and 2000 migrant Roma in Oslo (Denne, 2012). The arrival of the new immigrants gave great impact in the Norwegian press who began to write negatively about the new arrivals (Rosvoll, 2013). In 2008 the Norwegian media adapted the international term 'Roma' (*rom*) instead of the earlier '*sigøynere*' ('Gipsies') (Rosvoll & Bielenberg, 2012). This term has in Norway subsequently come to be synonymous with '*romfolk*' (Roma). A search in the Norwegian national text archive *Atekst* for the words 'romfolk AND rom' including all of the national newspapers yielded not a singular hit before 29 January 2008 (ATEKST). This is not to say that the Roma population was not present in Norway before this date, but indicates rather that different terminology was used.

According to Blakar (2006), the production of new words reflects changes in society: the emergence of new phenomena that need labels or old phenomena that need to be re-defined says something about the social world. It may be that the increased work-migration of Roma to Norway after Romania and Bulgaria joined the EU (thereby coming under EEA rules) in 2007 (Norway Mission to the EU, 2012) required a 'new' word. And so the media-adapted terminology came to be connected with Roma coming to Norway from Eastern Europe.

1.3 Antisiganism

In 2005 the European Council acknowledged the existence of *antisiganism* in Europe (Rosvoll & Bielenberg, 2012). 'Antisiganism' is defined as racism directed against Roma; the term refers to 'an ideology based on racial supremacy, a form of dehumanization and institutionalized racism, nourished by a historical discrimination' (Liégeois, 2007, p. 302). The discrimination of Roma is, according to Sweden's Anti-discrimination Ombudsman (Diskrimineringsombudsmannen 2011), an underlying structural dilemma, with consequences in terms of inequality and marginalization for Roma interacting in society. Antisiganism is motivated by the majority's strivings to preserve their privileges by abuse of power. In its

most overt form, antisiganism is manifested in discriminatory acts, while being covertly exhibited and maintained through discursively constructed stereotypes (Nicolae, 2006).

1.4 Ideology: particular ways of representing society

Ideologies can be seen as carriers of meaning whereby the social world is constituted (Fairclough, 2010). These meaning-carriers function as frames of reference (Nafstad & Blakar, 2012), from which we make sense of the world. These structures then become understood as truths, from which we construct and re-construct our social world. Thus we are products of the ideologies we have produced and continue to produce (Nafstad & Blakar, 2012).

According to Fairclough, Mulderrig and Wodak (2011, p. 371), ‘Ideologies are particular ways of representing and constructing society which reproduces unequal relations of power, relations of domination and exploitation’. They further note that ideologies are embedded in, and work through, discursive constructions. To detect these structures in text it is essential to analyse the text in its context, as discourses are inter-textually connected to earlier as well as current ones. Furthermore, to grasp the ideological influence in discourse, the fact that the texts are *read* and *understood* within cultural and social contexts must be taken into account (Fairclough et al, 2011).

Ideologically driven social constructions of migrant Roma may locate them within certain discourses that have the potential to impact negatively on them. Thus, scrutinizing ideology as a discursive instrument of power will be central in this study.

1.5 The Media

Defining ‘the media’ is challenging, given the wide range of elements that may be signified by the term. Because of the current nature of media use, which has become increasingly interactive, the borderline between the media and the public has become blurred. Sales of music and newspapers are dropping, not because people do not longer read or listen, but because they read and listen online. Furthermore, newspapers interact with their readers directly on chat-forums and commentary fields; the discursive constructions made in these arenas could also be considered as part of the media.

According to Fairclough (2010), the power of language production lies in its manifestation of ideology through the communication of meaning, practices and values. The mass media as an institution is, in his view, among the most influential channels for mediating ideologies. Similarly, Blakar (2006) states that the media possess substantial power by directing what is said and from which perspective. Blakar also notes that language usage always implies a demarcation: it cannot be considered as objective and neutral. Interaction between power positions and the power of language can be traced by identifying who benefits from a certain definition. Because of their status, the media prioritize authorities like the police, politicians and state agencies, according their opinions more space than the views held by less influential persons (van Dijk, 1989). The media play a critical role in the reproduction of political and institutionalized racism by persuasively presenting negative statements and representations of minorities (van Dijk, 1993). Based on data from various content analyses conducted in Britain, Germany, the Netherlands and the USA, van Dijk (1989, p. 218) contends that ethnic minority groups are seldom mentioned in the media unless they are involved in ‘violence, illegality, crime, or “strange” cultural behaviour’. These mechanisms serve to intensify a stereotyped image of ethnic minorities as being inherently problematic. In line with these arguments, Rosvoll and Bielenberg (2012) establish that the conceptions and the stereotypes of the Roma are enhanced and communicated by the mass media, in Norway as in the rest of Europe (Wodak & Matouschek, 1993). Hence, the tendency of the Norwegian media to refer to the migrant eastern Europeans as ‘romfolk’ (Roma) can to a certain extent be explained by the above arguments and by Denne’s (2012, p. 25) conclusion: ‘Negative headers about the Roma sell’.

The Commissioner for Human Rights (2012) refers to the General Policy Recommendations No.13 of the *European Commission against Racism and Intolerance* (ECRI), stressing that member-states are responsible for monitoring racist and xenophobic acts in the media. These recommendations highlight the need for critical self-awareness and the importance of ‘self-regulation and ethical journalism to end the negative portrayal of Roma in the media’ (Commissioner for Human Rights, 2012, p. 12). To counter negative attitudes towards Roma, the European Commission against Racism and Intolerance (2011, pp. 8-9) recommends EU member-states to follow a set of guidelines:

- A. *Ensure that the legislation is indeed applied to those media that incite discrimination, hatred or violence against Roma;*
- B. *Encourage the media to not mention the ethnic origin of a person*

named in articles or reports when it is not essential for a good understanding of events;

C. Encourage the media to adopt a code of conduct for preventing, inter alia, any presentation of information that conveys prejudice or might incite discrimination, hatred or violence against Roma;

D. Encourage the media to refrain from broadcasting any information likely to fuel discrimination and intolerance towards Roma;

E. Support all initiatives taken to impress the dangers of anti-Gypsyism upon media professionals and their organizations;

F. Encourage the professional bodies of the media to offer journalists specific training on questions relating to Roma and anti-Gypsyism;

G. Promote the participation of Roma in the media sector in general by taking steps for journalists and presenters from among Roma communities to be recruited and trained.

These principles summarize the main concern of my study and will be referred to again in the thesis.

1.6 The ‘new racism’

Teo (2000) and Agustions and Every (2007), have launched the notion of ‘new racism’ which goes beyond taken-for-granted ideas of racism as overt acts of outrage and insults. They argue that because of social restrictions on ‘openly racist talk’, racist expression has undergone a transformation to more covert discursive structures that are used to rationalize and justify negative representations of minorities. This new racism hides under more sophisticated language and manners, rendering it no less dangerous but perhaps more calculated. By using discursive constructions that draw lines between people of other ethnicities these representations play on tacitly understood and sometimes even ‘subliminal’ (Teo, 2000, p. 9) concepts. In accordance with this framework, Brookes (1995, p. 464) note how ‘Discourses that come to be recognized as racist will ultimately disguise and present their ideologies in new forms, generating old meanings in new disguises which conceal the exercise of power and thus make it more acceptable’. These operations of power embedded in everyday talk manifest themselves in the larger picture of mass media contexts (Teo, 2000). In support of the above, Wodak and Matouschek (1993, p. 25) have studied what they call ‘the discourse of neo-racism’. Based on their studies of racism in Austrian public discourse, in aftermath of the

fall of the Communist Bloc they see neo-racism as a phenomenon that has risen from the collapse of the former Iron Curtain regimes. The fall of Communism created a 'refugee problem' (Wodak & Matouschek, 1993, p. 234) with the effect of increased xenophobic expressions in the countries that became host for the new (work)- migrants from Eastern Europe. Neo-racism, according to Wodak and Matouschek, is discreet in the way that it does not explicitly reveal a racist discourse: it is the contextual set-up of diverse contents that strategically endorses prejudice, leading to a racist concept.

2 Relevant Research and Literature

In this section I will present some of the relevant literature and previous research on social constructions of Roma.

2.1 Prejudice

Prejudice doesn't tell us anything about the Roma,
but is all the more revealing about our own society
(Rosvoll & Bielenberg, 2012, p. 25)

Reports prepared by NGOs and research centres show that social representation of Roma are generally based on stereotypes and myths, often taken from a historical context and frequently conceived as reality. All these reports indicate that stereotypes lay as ground for discriminating attitudes towards the Roma. (Brattvåg, 2007; Denne, 2012; Diskrimineringsombudsmannen, 2011; Engebrigtsen, 2012; Rosvoll & Bielenberg, 2012).

From their study on social representations and stereotyped judgments about Roma, Moscovici and Pérez (1997) suggest a distinction between *ideological prejudice* and *categorical prejudice*. Ideological prejudices, they argue, involve a pre-conception, 'commonsensical' representations based on widespread conceptions that set the criteria for how we are able to act and what we are able think. By contrast, categorical prejudices are based on the human tendency to draw firm conclusions, grounded in simplified stereotypes, which make us remote from 'the other'. The linkage between these is their collective disposition to mobilize people into out-groups or in-groups on the basis of language, culture and values. This brackets prejudice within a historical extent that, these authors argue, is not always taken into account when prejudice is explained by cognitive paradigms. This means that prejudice should be recognized as products of social interaction and belief systems, reflected in history. Hence, prejudices against Roma are not regarded as inaccurate generalizations based on cognitive schemata, but are seen as socio-historical and cultural frameworks. Moscovici and Pérez (1997) propose a more complex, holistic and historically based explanation for acts of prejudice and discrimination. In reviewing the past, we cannot negate the cultural and historical effect on contemporary prejudice and discrimination against the Roma (ibid.). Similarly, Wodak and Matouschek (1993) outline a perspective on prejudice as manifested and communicated through language use. In this respect, prejudices are considered context-specific: they will vary depending on the historical situation they appear

in. Thus, according to these authors there is no such thing as a 'language of prejudice': rather they note that there is 'a prejudiced language use' (Wodak & Matouschek, 1993, p. 233).

2.2 'Othering' the out-group

It has become a truism to state that people categorize their social environment into in-groups and out-groups' (Leyens et al., 2000, p. 186)

As social psychology includes many different approaches, the various theories offer diverse understandings and explanations of the concepts of 'xenophobia' and 'racism' (Wetherell & Potter, 1992). Theories that draw on individual explanations for racism and xenophobia can be paralleled with theories that have a more societal-cultural and contextual focus on negative attitudes (Wetherell & Potter, 1992).

One main focus has been the psychological tendency to divide our social environment into in- and out-groups (Wetherell & Potter, 1992). Humans are predisposed 'to construct the other in negative terms' (Jovchelovitch, 2007, p. 127), meaning that people tend to attribute members of the out-group with less positive characteristics than members of their own in-group (Leyens et al., 2000). People prefer and privilege their in-group at the cost of the out-group (Chryssochoou, 2004). They are more likely to support members of their in-group in disagreements (Costello & Hodson, 2010), and they attribute a wider register of emotions to members of the in-group than to members of the out-group (Leyens et al., 2000). Finally, people sometimes even tend to describe the out-group as 'lesser human beings' (Chryssochoou, 2004, p. 53). According to Powell (2008, p. 92), the 'othering' of minorities 'resulting in a lack of concern for the well-being of the 'other', consequently the 'othering' encourages power inequality with the effects of stigmatization and discrimination. By referring to Richardson's (2006) study of the 'othering' of Gipsies, Powell (2008) argues that Gipsies and Travellers are more prone to be 'othered' than are other minorities. As a consequence of 'othering', the marginalized groups experience apathy, which reduces their chances to oppose their marginalization.

Leyens et al. (2000, p. 187) reason that people's tendency to consider their own group as higher-ranking is an effect of the fact that people attribute a '*human essence*' to members of their own group and an '*inhuman essence*' to members of the out-group. They further divide emotions into '*primary*' and '*secondary*' levels (Leyens et al., p. 189). Simply put, primary emotions can be described as emotions we can attribute to animals such as anger, joy and sadness, whereas secondary emotions are regarded as more sophisticated, more adult and

‘more human’, such as compassion and remorse (Leyens et al., 2000). They hold that *infrahumanization* appears when people of the in-group refuse to acknowledge the out-group as having secondary emotions – in effect, regarding them as having less human essence, and thus less human (Leyens et al., 2000). Hence, by not according some people such human characteristics as language, sentiments, intelligence, values and moral, the in-group restricts the out-group’s essence of humanity (Leyens et al., 2000).

Pérez, Moscovici and Chulvi (2007) refer to their own study on social representations of Roma, with respect to stereotypes based on discriminating prejudices. They emphasize two conditions in their findings that illustrate the underpinning structures of discrimination. The first dimension, they argue, is the ‘*nature–culture polarity*’ (Pérez et al., 2007, p. 250), an opposition present when the majority declares itself as better than the minority. Further, they note ‘*the human–animal polarity*’ (ibid.), which occurs when the majority deprives the minority of human characteristics. ‘Not only is the Gypsy minority attributed animal features, but the majority distinguishes itself from them as a human group as against a non-human, an animal group’ (ibid.). By strategically discriminating the Roma minority in this way, the majority society achieves dominance and power, at the expense of the Roma. In their hypothesis Pérez et al. (2007) note that the Roma minorities in Europe are more likely to be represented ‘wrongly’ than the non-Roma majority. This psychological mechanism is conceptualized as *ontologization*, an action used to achieve social exclusion (Tileaga, 2007). The ontologizations of Roma postulates critical representations of them as ‘closely coupled to the animal realm’ (Pérez et al., 2007, p. 263) that threaten to cast the minority ‘outside the boundaries of humanity’ (Marcu & Crysochoou, 2005, p. 44).

Marcu and Crysochoou (2005, p. 44) refer to the findings of a previous study (Chulvi & Pérez, 2002) of social representations of Roma that reveals a conception of them as ‘antisocial nomads with a questionable morality and a preference for isolation within a self-enclosed universe beyond the realm of the human species’. Given these notions, the effect of animal ontologization is a *dehumanization* of the Roma. In line with the above arguments, Buckels and Trapnell (2013, p. 772) argue that dehumanization is furthered by a sense of disgust over the ‘other’ which may ‘weaken or block perceptions of target humanity’. These mechanisms may then facilitate a justification of negative attitudes towards Roma.

Following this line of thought, I understand dehumanization as occurring when members of the in-group consider members of the out-group as less human and more animal-

like, and thereby attribute to them lesser human emotions and characteristics than what they ascribe their own group.

2.3 Strategies of ‘we–them’ argumentation

Wodak and Matouschek (1993) list various strategies of discourse argumentation. These strategies, they argue, are built on separate but associated statements in text and talk, which when assembled together support and encourage acts of prejudice. By distancing oneself from responsibility and guilt, and simultaneously displaying this towards a group entity, one creates a ‘we’ versus ‘them’ discourse which works on the premise: ‘what many people believe cannot be wrong’ (ibid., p. 239). Closely related to the *we–them discourse* is the *justification strategy*, where the tactic is to absolve oneself of prejudice. By allowing speakers to illustrate the world in a uniform manner, they strategically circumvent their prejudice expressions. This presentation of oneself in a good way and the other in a bad way is often placed in relation to ‘objective reasons’ and ‘various sorts of statistics’ (Wodak & Matouschek, 1993, p. 240). By constructing negative representations of minorities in the context of matters that are more socially acknowledged, it is possible to distance oneself effectively from prejudice while at the same time justifying these views as common sense (Agustions & Every, 2007). Tileaga (2005) states that the ‘we–them’ discourse concerning Roma is more extreme than other discourses regarding immigrants. This, he indicates, is because the Roma are being held up not only as distinctively different, but actually as beyond comparability with the mainstream society and other minorities. These constructions do not enable Roma to be ‘inside’: they restrict Roma the ‘possibility of a shared physical and moral space’, Roma become ‘beyond difference’ (Tileaga, 2005, p. 618).

2.4 A social-constructive turn to categorization, prejudice and racism

Wodak and Matouschek (1993) note that traditional social psychological research on racism and prejudice has been heavily influenced by a cognitively-centred perspective that regards prejudices as information processing. Prejudice in this sense is something that enables us to organize and make meaning of the social world. This assumes that the notion of in- and out-groups is a fundamental psychological mechanism, based on cognitive and social interaction. It also assumes that in-and out-group biases are based on something rooted in a universal, objective reality, little inclined to shift (Wetherell & Potter, 1992; Wodak & Matouschek,

1993). Wetherell and Potter (1992) claim that a social-psychological discourse-oriented approach to prejudice, categorization and racism would yield constructive and helpful perspectives. They criticize what they call ‘representational analysis of racist discourse’ (Wetherell & Potter, 1992, p. 67) such as social identity theory and social representation theory, for focusing solely on the cognitive individual processes involved in racist categorization. They agree that categorization can be regarded as cognitive processes, but they hold that it is at the same time a social act, manifested and transported through language use (Potter & Wetherell, 1987; Wetherell & Potter, 1992). In accordance with this framework, Billig (2002) holds that ideologically framed categories and stereotypes are conceived and structured within language. Language can be regarded as fundamental for our perception of our surroundings, so social categorization can also be studied from a discursive perspective (Verkuyten, 2003). Categories do exist, but they should be regarded as discursive orderings embedded in a historical context (Wetherell & Potter, 1992). Categorization should be considered as constitutive, ‘the discursive act creates groups, interest, emotions, similarities and differences, a social landscape, an anthropology, a psychology of identity and even a geography’ (Wetherell & Potter, 1992, p. 146). Given this perspective, categorization is not a harmless act: to order humans into groupings may have consequences for people, and so categorization must be analysed for its impact on social life (Magnusson, 2011, p. 91). According to van Dijk (1989), language, discourse and communication construct and re-construct racism; thus, in-and out-group bias is not something cognitively inherent in people, but rather institutionalized by society. In line with the above argument Wetherell & Potter (1992) agree that discourse constructs and defines the social and psychological domain; they note that the individual, subject, groups and socially constituted categories are products of discourse. Wetherell and Potter (1992) warn against analysing racism with *a priori* conceptions, as they fear that the effect can be adverse. By stabilizing the content of racism, they argue, we risk missing racist expressions that we have not accounted for. The stereotyped racist language divided into in- and out-group characteristics can, for that purpose, be adjusted into a more subtle discourse by not drawing on biological classification. Thus racism as communicated and re-constructed through discourse is not a stable and universal category: it should be regarded as plastic and ever-changing (Wetherell & Potter, 1992).

In line with the above, Wetherell and Potter (1992) further propose a psychological approach to the process of categorization which takes into account discourse as a collective ground of ideological negotiation. They propose that, in order to analyse racism, we need to

pay attention to power: how power is exercised, how social landscapes are distributed and which social identities are made available through these processes, and to whom. We must look for the emergence of ‘new’ discourses in light of the history (ibid.). Thus, from a social constructivist framework, there is no innate psychological mechanism that categorizes people into groups; instead, negative attitudes, xenophobia and racism should be analysed ‘within the structural framework of historical, political, socio-economic and cultural power relations in society’ (Mullard, as cited in van Dijk, 1989, p. 202). Based on this overview I will now proceed to an explanation of the epistemological stand and selection of method and theories applied in this thesis. Furthermore I explain why I regard these as relevant for exploring discursive practices and social constructions of migrant Roma within the context of Norwegian media.

2.5 Epistemological framework for the study

The epistemological framework of a study directs how that study conceives of knowledge, and how it analyses and presents the data. Knowledge can be interpreted differently from diverse perspectives, making it imperative to account transparently for the epistemological standpoint from which the researcher is speaking (Mason, 2002). This study is centred within the framework of qualitative social psychology; my use of critical discourse analysis as theory and method places the thesis epistemologically within a social constructive perspective. By establishing a social constructive framework, *reflexivity* is made essential; taking account for reflexivity guides the researcher to reflect over, and to take responsibility for her interpretation, her impact and the probable consequences of the research (Jørgensen & Phillips, 2002). According to Willig (2010) there is no fixed framework for achieving reflexivity, but she emphasizes that the main goal should be to give an explicit, honest and informative reflection of the researcher’s part in the study. Moreover, this encourages the researcher to be aware of that her version of research is only one of numerous ways of showing the world, which in turn should impel her to reflect critically on her own study (Jørgensen & Phillips, 2002). *Truth* is a concept that can be negotiated (Jørgensen & Phillips, 2002). Instead of claiming that one’s own research offers a better representation of the world, the researcher should recognize that she does not have sovereignty over truth; she must explain that she is merely proposing one view, one illustration, of the world. The researcher needs to make it clear that her research is culturally and historically context-bound, and so the

statements one makes about the world will inevitable be constrained within this framework (Jørgensen & Phillips, 2002).

The debate about migrant Roma, not only in Oslo, but all over Europe, has been ongoing and pervasive. My own interest in the theme started some time ago. From encounters with actors involved in the milieu, my fieldwork with the police force and personal observations, I can state that the debate has never been neutral; the presence of migrant Roma in Oslo does not seem to leave anyone unaffected. This is partly why I chose critical discourse analysis as methodology, as the approach opens up for a political and ideological stance, not claiming to be neutral, but instead embracing the un-equalized and marginalized (Fairclough, 2010). This analyse does not claim to give a true and complete analysis of the situation of the Roma in Oslo, but rather to reflect some of the implicitly taken-for-granted assumptions that might imply negative consequences for them, such as inequality, marginalization, social exclusion.

3 Methodology and Theory

3.1 Discourse analysis: A social constructionist approach

A broad understanding of discourse and discourse analysis holds that ‘language is structured according to different patterns that people’s utterances follow when they take part in different domains of social life [...] discourse analysis is the analysis of these patterns’ (Jørgensen & Phillips, 2002, p. 1). Constructionist approaches to discourse analysis share the focus of conducting critical research by stressing the relevance of scrutinizing power relations in society aimed at bringing about social change (Fairclough et al., 2011; Jørgensen & Phillips, 2002). By understanding language as an agent of normative action, always implying reflections of the world and never neutral, discourse analysis allows a perspective on language as an instrument of power (Jørgensen & Phillips, 2002). Discursive constructions and representations are contextually situated within historical, political and social settings, and are often reproduced, preserved and entrenched as social realities, as ‘common sense’ (van Dijk, 1993; Willig, 2010). ‘The taken for granted, is, per definition that which is not problematized – that which one does not even think *can* be problematized’ (Jørgensen & Phillips, 2002, pp. 188–189). Thus, one of the over-arching incentives for discourse analysis is to unravel and reveal power mechanisms underpinned by ideological motives. By examining naturalized conceptions of the world, discourse analysis seeks to make them visible subjects for criticism and conversion (Jørgensen & Phillips, 2002).

3.2 Critical discourse analysis

Critical discourse analysis (hereafter CDA) is, according to Fairclough (2010, p. 4), a ‘critical realist’ approach; by ‘critical’ he refers to CDA’s ability to systematically scrutinize the structures of discursive action that underlie ideological motives. These structures are in constant negotiation over power, and a main focus of CDA is to map the ideologies in power and the effects of discourse: the *ideological effects* (Jørgensen & Phillips, 2002). In accordance with this framework Wodak (1999) holds that ‘critical’ implies embracing complexity while rejecting dichotomous definitions of the social world; thus, the simple and convenient answers to social inequality should be analysed in light of ideology. Fairclough (2010, p. 5) sees CDA as a ‘realist’ form of social constructivism – which means that CDA, unlike other, more post-structuralist approaches to discourse analysis, separates the discursive from the non-discursive, acknowledging that there is a *real world* that will exist

unconditionally, regardless of whether we perceive it. The existence of the *social world* on the other hand is necessarily dependent on its actors – defined through language use, always constitutive and never neutral. Chouliaraki (2002, p. 104) suggests that discourse should be considered as ‘one moment of the social’, as the moment we make meaning of the social world. Considering language use as a social practice entails regarding language as a form of action, always imbricated in a historical and social context. Thus, language is socially shaped, and simultaneously socially constructive (Fairclough, 2010).

3.3 A critical way to address research

CDA as a critical way to address research entails a certain approach to methodology (Fairclough et al., 2011). Instead of defining a particular set of theoretical and methodological perspectives, CDA offers a more open process through which the project starts with a broader topic, be it neoliberalism, veganism, feminism, xenophobia or whatever. In this process, methodology serves as a catalyst where the topic is further processed and focused to become ‘objects of research’ (Fairclough et al., 2011, p. 358) through which the particular research questions are located. The questions under study then give guidance as to which methods that is most apt for conducting the research (Fairclough et al., 2011; Fairclough, 2012). When focusing on discourse one must necessarily draw on various different theories and perspectives. The research object is not an isolated element, but a trans-disciplinary unit in relation to diverse frameworks (Fairclough, 2010; 2012). In line with these arguments Wodak and Meyer (2001, p. 64) argue that CDA needs to approach our complex world in ways that are ‘multitheoretical, multimethodological, critical and self-reflective’. By implementing different empirical data and various approaches, the analysis becomes multi-methodological, drawing on several approaches to knowledge, and identifying various different genres (Wodak, 2004). This triangulation of different perspectives helps to decrease the possibilities of bias in the analysis (Wodak & Meyer, 2001)

3.4 How to analyse critically

The concept of discourse can be explained in three dimensions, where discourse is referred to as: ‘language use as social practice’, a ‘kind of language used within a specific field’ and ‘a way of speaking which gives meaning to experiences from a particular perspective’ (Jørgensen & Phillips, 2002, pp. 66–67). Together these dimensions set the criteria for how *social identities*, *social relations* and systems of *knowledge and meaning* (Jørgensen & Phillips, 2002, p. 67) are produced and reproduced. To analyse how these dimensions manifest in language use, Fairclough (2010, p. 132) suggests a method that engages in the ‘*description* of the language text, *interpretation* of the relationship between the (productive and interpretative) discursive processes and the text, and *explanation* of the relationship between the discursive process and the social process’. Thereby the analysis becomes separated in two layers, where the text and the discursive practice will be analysed apart, but still be affected by each other (Fairclough, 2010). By focusing on discursive practice, the researcher can explore how the text relies on and communicates pre-existing discourses, and how consumers of the text also relate to and connote these. The text is analysed on the basis of its linguistic patterns, the grammatical and syntactical structures that shape the text. Together, text and social practice constitute a coherency, forming a social practice which either produces or reproduces discursive structures which have consequences in the social world (Fairclough, 2010). Hence, CDA can offer an answer to *how* and *why* certain discourses are constructed (Teo, 2000).

Fairclough (2012) proposes several key concepts as a framework for the process of analysis. *Genres* are different ways of using language that construct social activity and compose discourse, like news articles, job interviews, political meetings, etc. *Style*, is a way of being, as with the styles of artists or politicians. *Order of discourse* is a particular articulation of different discourses and genres, which creates various possibilities for making sense of the world. Such an order of discourse may become dominant discourses, i.e. ways of making sense of the world that become accepted as conventional. These discourses might become *hegemonic*; they may form a conception of common sense and thus be taken as a truism.

In analysing text, one must take note of how these concepts are connected to each other. This includes *interdiscursive* analysis, a focal attribute in CDA that takes into account the context and the relation between ‘concrete occasional events and more durable social

practices' (Fairclough, 2012, p. 457). This means analysing how diverse discourses draw on current or earlier discourses, and how these are affected by and in turn affect the social world.

As CDA emphasizes the complexity of discursive practice, embracing the social-historical and cultural context, while also accounting for particular linguistic structures, it offers a tool for exploring and scrutinizing ideological constructions and taken-for-granted assumptions, located in and mediated through language production. In view of the research reviewed in the preceding chapter, and given that negative attitudes to minorities often tend to be based on generalized perceptions, subtly and implicitly communicated as common understandings, I argue that CDA is an appropriate method for analysing social constructions of migrant Roma within a media context.

3.5 Data generation

This study is based on newspaper articles concerning Roma. Because of my rather open research questions, I chose to regard all newspaper articles treating Roma as potentially relevant data. To reduce the risk of overlooking relevant material I based my searches on the combination of 'Roma AND Romfolk', which I thought would cover the topic and yield the most significant information. The focus of data generation has been related to my research questions, so the articles selected concern the topic of migrant Roma in Norway, including representations that might show them in particular ways. Searches were made in the national database Atekst, and included all newspapers with nationwide circulation: in all, 828 articles came up. Because of this rather large number of hits I decided not to include other combinations of search words. No articles with my combination of search words were found dated earlier than 29 January 2008. Because of this 'natural' frame I chose to narrow the study down to the timespan January 2008 to October 2013 inclusive.

As my study focuses on representations of Roma in Norway, and the vast majority of them reside in Oslo, I have chosen to concentrate on the newspapers that are most dominant in reporting on the Oslo area. Thus I selected *Aftenposten* including its sub-papers *Aften* and *Osloby* and the Oslo-focused newspapers *Dagsavisen*, *VG* and *Dagbladet*. In total I read 210 articles related to the topic, and excluded any that I did not find relevant to my research questions. This resulted in a base of 120 articles. To create a foundation for the analysis I selected 84 articles that would illuminate the framework and guide the analysis. For the completed report, 38 articles have been selected to illustrate examples of the theme areas, and thus serve as my body of argumentation. Apart from these 38 Norwegian articles, 4

international articles have been selected in terms to exemplify and illustrate the Norwegian media discourse; these 4 articles are not represented in the counting of quotations. I have translated all extracts from Norwegian into English carefully as possible.

3.6 Ethical considerations

This thesis is based on texts written as public ‘naturally occurring material’ (Jørgensen & Phillips, 2002, p. 120) in a newspaper context, without involving personal contact with individuals. Thus, the main focus is not on exposing individuals, but on seeing how ideologically underpinned structures constitute social constructions of migrant Roma in Oslo, and how these are mediated by and manifested in the media. For transparency, the articles used for empirical examples are all listed chronologically in the Appendix.

3.7 Methodology of the study

The Commissioner for Human Rights (2012) has complained that stereotyped and negative representations of Roma continue to be spread by the mass media in Europe. By constructing the Roma within a narrow framework of ‘social problems and crime’ (Commissioner for Human Rights, 2012, p. 12), the media sustain and reproduce stereotypes that excludes the Roma from the major society. Based on the above, this analysis will focus on if stereotyped and negative representations of Roma also are present within the Norwegian media context.

As critical discourse analysis is not *a* method but rather an approach that interdisciplinary draw on adequate methods to study discursive relations implied and mediated through language use (Fairclough, 2010), the methodological tools given from CDA can be interpreted rather widely. In this thesis I have made use of Brookes (1995) and Teo’s (2000) structures of CDA in their studies on discursive strategies applied in newspapers to generate a manual to lead me throughout the analysis. This guideline along with the key concepts of CDA will thus function as a framework in the process. The analysis will firstly focus on particular strategies applied in discursive practices as a general outline of how media produce, reproduces and sustain certain ideological structures by using discursive tools. Further on, the analysis will continue with a mapping of particular discourses that intertextually draw on earlier as well as current discourses of Roma, and how these may vary based on historical, social, and cultural contexts.

4 Results: General discursive strategies in media

4.1 Introduction to results

This analysis will focus on whether stereotyped and negative representations of Roma can be found also within the Norwegian media context. The report of the Commissioner for Human Rights on negative media representations of Roma, as well as various Norwegian reports (Brattvåg, 2007; Denne, 2012; Engebriksen, 2012; Rosvoll & Bielenberg, 2012) attesting to generalized representations of Roma in Norway moved me to explore whether these allegations hold true within the Norwegian media context.

International research concerning prejudice and negative attitudes against minorities is built on theories of social cognition, prejudice representation (Leyens et al., 2000; Marcu & Crysochoou, 2005; Moscovici & Pérez, 1997; Pérez et al., 2007) and social constructions of minorities that in various ways draw on stereotypes that become naturalized as commonly accepted truths (Brookes, 1995; Riesigl & Wodak, 2001; Tileaga, 2005; Teo, 2000; van Dijk, 1989; Wetherell & Potter, 1992; Wodak & Matoushek, 1993). In line with the social constructionist approach to categorization, prejudice and racism, I hold that stereotypes of Roma emerge from socially-formed constructions, imbricated in the historical, cultural, social and political context – hence, social constructions of Roma may differ depending on the circumstances in which they appear. The following section focuses on correspondences between Norwegian media constructions of Roma and past research, as well as what is unique to social constructions of Roma within the Norwegian discourse.

4.2 Headlines: linguistic structures revealing ideology?

Newspaper text is a genre of discourse that undertakes a certain way of representing social practices (Fairclough, 2012). ‘Style’ refers to the selection, variation and structuring of words used by media when describing these practices (van Dijk, 1991). The lexical choices that make up the genre and the style applied when reporting on minorities indicate the underlying intentions of the text. A phenomenon may thus be described in various genres with different styles and thereby be given distinct, even opposed, meanings.

Headlines in newspaper articles are designed to catch the interest of the reader while simultaneously compressing the main information into a few words (Teo, 2000). Teo (2000) notes that newspapers strategically employ what he calls the ‘inverted pyramid, referring to how news headlines and articles follow a design that structures the most relevant or most

interesting information first and the least important last. Headlines hold more power to impact the reader than the rest of the article; this means that the information announced in the topic forms a hierarchical construction which directs the theme of the text. By acting on the receiver's previous knowledge, this structure prompts the reader to contextualize the information. In this way the headlines and the article control how the information is processed, what to pay attention to, and what to neglect (van Dijk, 1989). Given this framework, it becomes crucial to study critically the newspaper's 'ideology that biases the reader to one particular reading' (Teo, 2000, p. 14) of the headline, making other possible readings seem unimaginable. By studying the words chosen and by dismantling the syntactic structures, it is possible to get hold of the ideology behind the topic. My findings show that headlines often are structured to communicate the clear focus of the article. The ideological motif, on the other hand, is often tacitly communicated by referring to 'generally known truths'. One example appears in *Aften* for 11 July 2012, with the heading: 'Stop giving them money'. The headline refers to statements made by Oslo's acting mayor Stian Berger Røsland (Conservative Party) concerning Roma beggars in the city. Here the newspaper takes it for granted that the reader will connect the headline with earlier relayed contexts of Roma beggars. The syntactic structure of the imperative 'Stop giving them money' declares an explicit 'them' which also implies an implicit 'we': a construction of a binary opposition that distributes social positions, where the givers are 'we' and those who we should stop giving to are 'them'. Evoking an action from one part simultaneously excludes the other part from the collective, which might signal a passivation of the 'other'. Furthermore, there is an underlying assumption that the readers already understand *why* they should stop giving money, indicating a consensus amongst the readers, a general concept of a 'them' profiting from an 'us'.

In another example, *Osloby*'s headline 21 March 2013, states: 'Preparing for a challenging Roma summer', referring to the estimate of the NGO Church City Mission that the influx of Roma will increase in the approaching months, and Oslo municipality's calculations indicating that 2000 migrant Roma were staying in Oslo the previous summer. The phrase 'a Roma summer' might be regarded as a combination of words, like 'Indian summer' or 'World Cup summer', indicating something specific that deviates from other (regular) summers. On its own, a 'Roma summer' could be almost anything. However, placed in context with 'preparing' and 'challenging', the structure relays a concept of a Roma summer as being something difficult. The headline leaves little room for other interpretations. Followed up by the article's outline of the number of migrant Roma present in Oslo the

previous summer, the text promotes negative views, thereby limiting possible interpretations of the article to an understanding of 'Roma summer' as something burdensome.

The headline 'Looking the other way' does not make them disappear' in *Aften* 10 July 2012, refers to the return of the migrant Roma community to Vaterland Park in central Oslo only days after the police had chased them away from the very same area. According to the article, the police took action because the Roma were using the city park as a campsite. First and foremost the headline again indicates the assumption that readers already have a foregrounded understanding of what the headline is referring to. And again there is a clear divide between 'us' and 'them', where the reader is understood to be one of 'us', indicating that 'they', the migrant Roma are presumed to not be participating in the news discourse. This headline could be interpreted ambiguously: the structure refers to the naïve way of thinking that troublesome things will disappear if we refuse to see them. It can also function as an announcement, indicating that we need to acknowledge that the situation of the migrant Roma is something we cannot ignore by looking the other way. Depending on the reading, the presence of migrant Roma may be interpreted as something troublesome, a problem that will not disappear by naïve attitudes alone. The headline thus indicates that something will have to be done. The various social identities implemented in these possible interpretations either construct the majority as uncertain and naïve, not realizing that this is a problem that needs action; or it constructs the majority as the ones who are in charge of the solution. Either way, this headline portrays the migrant Roma as having little agency.

These headlines reveal an underlying ideology where constructions and concepts are structured so that only certain readings of the text seem available. The headlines constrict the reader's interpretation of the story while also restricting possible perceptions of Roma. The ideological effect of 'othering' the Roma may be that the 'we-image' (Powell, 2008, p. 97) is simultaneously strengthened – leaving the Roma outside the 'we-category'.

4.3 Generalization: constructing the beggar?

Generalization is another strategy used by the media for quick expression of compact information, describing individuals or groups in terms of broad, undetailed concepts that produce a generalized picture (Teo, 2000).

My findings show that 'Roma' often are closely coupled with beggar terminology, to an extent where these terms appear almost synonymously. For example: *VG*, 30 April 2013 writes, 'The all-time beggar-summer', and then: 'the police have sat down and deliberated

about this, and are now sure that thousands of Roma will come to Norway this summer'. *Aftenposten*, 20 April 2013: 'suddenly many Roma beggars come in from the streets of Oslo' and further down in the same article, 'there are more beggars here than before. Many local newspapers report of Roma'. *Dagbladet*, 28 July 2012: 'My distrust of the Roma is further deepened at the sight of beggars sitting together on the pavement with other beggars'; and *Aftenposten*, 11 July 2012: Libe Rieber-Mohn (Labour Party) does not want separate toilets for visiting beggars. 'Everyone in Oslo shall have the opportunity to use public toilets. I have little faith in special arrangements for the Roma'.

The *co-occurrence* (Brookes, 1995, p. 471) of words and structures of meanings in reporting on minorities tends to fixate lexical constructions to a point where the terminologies become convertible. These manoeuvres reveal ideologically driven structures that operate as common knowledge: repeated conjoined use of Roma and beggar may become 'naturalized reformulations' (Brookes, 1995, p. 471). As these structures become settled in distinct discourses, they conceal certain understandings of a phenomenon in favour of others (Brookes, 1995). The danger here is that migrant Roma become the targets of prejudice and fear based on stigmatized conceptions of them. The social identities available for migrant Roma within the Norwegian media context are narrowed down to a generalized perception of them *as beggars*. Since many Roma are not beggars, and many beggars in Norway are not Roma, we must ask: why, then, does media discourse construct them as beggars? Teo (2000, p. 17) holds that, as a consequence of categorization and people's disposition to perceive the 'other' as less nuanced, people 'also tend to color the perception of the *meaning* of what that person does'. People may biasedly perceive ethnicity or colour as something negative. Similarly, migrant Roma may risk becoming objectified as an entity or a group of beggars, while ethnic Norwegian beggars are more likely to be regarded as individuals.

4.4 Metaphors: constructing a 'Roma invasion'?

Words are never neutral; they inevitably place themselves and what they represent within a certain perspective that will favour some positions rather than others (Blakar, 2006). By articulating attitudes and interests, words operate in evaluative ways, steering readers towards a certain perception of events (Brookes, 1995). In this respect, *metaphors* can be considered as carriers of ideological meaning as they constitute and organize the social world. As metaphors are already embedded within language they appear as natural and often go unquestioned (Brookes, 1995). My findings show that metaphoric constructions of migrant

Roma frequently tend to draw on words with connotations of something threatening. The following examples display constructions of migrant Roma used by various Norwegian newspapers. *Dagsavisen*, 4 July 2013: 'this spring the politicians announced a sheer invasion of Roma to Oslo. The capital prepared for a flood of beggars that never came'; and further down in the same article 'in holiday-quiet streets, the hordes of beggars forecast before the summer are absent' and lastly, 'government representatives spoke of an explosion of beggars in Oslo this summer'. Headline in *VG*, 30 March 2013: 'Progress Party fights beggar invasion' and further: 'already at the end of February the first Roma came to Oslo'. *Aftenposten*, 7 May 2013 printed a speech written by Arild Furuseth (Conservative Party) 'it is commonly known that today's invasion of Roma is to a large extent organized and financed by traffickers within the same group of people'.

The following article constructs an invasion and occupation of Karl Johan, the main street in downtown Oslo, thereby drawing on metaphoric constructions of Roma as pariah. In *Aften* 29 June 2010, the headline runs: 'From parade street to pariah street'. The article refers to the presence of foreign street-workers on Karl Johan. Given the time-reference, this headline insinuates that in the past Karl Johan was a street for pomp and display, a street to be proud of, giving connotations to 'parade' as a street with ancestry and history. By contrast, today the street is conjoined with 'pariah', low and undesirable. Secondly, this headline offers few possible interpretations, as the reference to 'pariah' is unequivocally negative, indicating persons who are despised.

Further on the article declares: 'the area is dominated by Romanian beggars, African prostitutes and well-equipped security guards. The situation is so bad that employees flee and shops shut down'. And 'On Saturday night, *Aftenposten*'s reporters counted over 50 Roma and at least 20 African sex-workers within the span of 10 minutes'.

I propose that the passage quoted above can be interpreted to contain an underlying assumption that the reader will agree that 50 Roma and 20 African sex-workers found in the course of 10 minutes is too *many*. Exactly what is 'too many' is not defined, but as the article signalizes that the area has been taken over by Romanian beggars and prostitutes, other possible readings of the text seem limited. Moreover, by using metaphors of conflict analogy such as: 'dominated', 'taken over', 'the situation has become so bad' and 'employees flee', the article strategically constructs the minorities as threatening and dominant, manipulating the reader to feel that something dangerous is going on.

Further down, the article quotes a street musician: ‘I have played in Oslo for the last 8 to 9 years, and things have changed dramatically in the past 3 or 4 years. Oslo has become the ugliest capital in Europe.’ Moreover, the article quotes Norwegian visitors on Karl Johan, ‘This is so sad. This is Oslo. We want to take our girlfriends here, but Karl Johan has become a free zone.’ These quotations follow a syntactic order that presents Oslo, and Karl Johan in particular, as unsafe and ugly, while simultaneously implicitly implying that this is *because of* the street-workers. By quoting members of the public, the text uses subjective opinions to enhance *one* depiction of Karl Johan. However, this does not mean that the people quoted actually referred explicitly to the migrant Roma or other street workers: the article relays their statement in that context. No voices of the Roma are heard in this article, neither are the ‘Romanian beggars’ nor the ‘African sex-workers’: their version of Karl Johan is not articulated. I argue that these constructions of migrant Roma depict them in a generalized, narrow and highly specific sense. In line with earlier discussed constructions, I again claim that these structures produce a dichotomy where the Roma are portrayed as something apart from ‘us’. The range of possible social identities made available for Roma through this text is basically restricted to being ugly and dangerous. Ultimately, Roma (and other street-workers) are in this context considered as pariahs who pollute and destroy Karl Johan with their presence. Further, this article balances its ‘facts’ with subjective statements to support an underlying ideological structure that enhances one social reality at the expense of possible others.

According to Wodak and Matousek (1993, p. 233,) ‘communication about minorities is centered thematically on a few elements, such as difference, deviance and perceived threat’. The above examples demonstrate concepts of ‘hordes’, ‘invasion’, ‘flood’, ‘explosion’ and ‘beggar invasion’ that can be seen as metaphors that present migrant Roma as something that happens, as an ‘uncontrollable threat’ (Brooks, 1995, p. 474). Reisigl and Wodak (2001, p. 26) note that discursive constructions of ethnic minorities frequently draw on concepts of them as ‘invading’, ‘flooding’ and ‘taking over’ or constructions coupled with animals/ animal-owning as “herded together” (Reisigl & Wodak, 2001, p. 60). Accordingly, words like ‘invasion’ and ‘explosion’ can be interpreted as a conflict terminology, creating negative connotations to migrant Roma as something dangerous that needs to be combated and controlled. Furthermore, the example of migrant Roma as ‘flooding’ can generate an idea of the Roma as a force of nature, beyond human control. Finally “the hordes of beggars” may refer to an ancient war-terminology but may also simultaneously give connotations to hordes

of animals. All in all, these constructions reveal an underlying ideology and latent ideas of Roma as something threatening and uncontrollable.

4.5 Quotation patterns revealing ideological motives?

Quotations are strategically used in newspapers to give their stories credibility. Especially when people in positions of power are quoted, the text seems to be more factual, more authentic (van Dijk, 1991). However, since such power-positions are rarely held by representatives of ethnic minorities, their participation in the news discourse is limited, and their perspectives are hardly heard (van Dijk, 1991). Furthermore, people in positions of power tend to be quoted verbatim, whereas with minorities, the views expressed are often attributed to persons with 'expert competence' on the topic (Teo, 2000). Additionally, those who appear in the press are often people interested and engaged in the specific topic (Teo, 2000). Quotations are used as an effective tool to draw discursive lines, strategically manoeuvring the reader within an ideological sphere (Teo, 2000).

My findings further confirm these points. My base sample consist of 38 articles from which 36 articles are treating Roma and the remaining 2 are treating beggary. From these 36 articles treating Roma, members of the migrant Roma community are quoted verbatim 22 times in 9 different articles, whereas politicians, the police, representatives of NGOs and other experts from mainstream Norwegian society are quoted verbatim in total 67 times in 27 various articles on the Roma, where 3 of the 27 are feature op-eds written by politicians (2) and the Romanian ambassador (1). In addition come four International articles on Roma, these are not represented in the counting of quotations above. In my view, this imbalance furthers an ideological stand, where the lack of direct quotations from migrant Roma excludes them from the very debate where they are the focus. Hence the fact that migrant Roma are represented silently, without any influence over the report or article in question bears witness to an asymmetry with possible consequences for them. Apart from not having an impact on the production of meaning, their absence may simultaneously give the impression that the migrant Roma are ignoring the debate, thereby framing as withdrawn, ignorant and passive. Not only do generalization and passivation of minorities in the media construct them as less complex and potent than members of mainstream society, they also place the Roma in a social category which becomes harder and harder to escape, the more general and 'natural' it appears (Teo, 2000). Thus, these strategies may work to disempower and differentiate, even

threatening to construct Roma as less than human, with the possible ideological effects of *infrahumanization*.

4.6 Over-lexicalization: constructing a Roma-problem?

Another linguistic manoeuvre of the media is over-lexicalization (Fowler et al., 1979): a term that describes how language uses strategies to implement ideologically-laden structures. Over-lexicalization is characterized by how people in unequal power-relationships are often depicted in contrast to the 'norm', further underscoring social deviance (Teo, 2000). Thus, linguistic structures like the *female* firefighter, the *all-girl* rock-band and the *Roma* beggar are examples of concepts that deviate from social convention. The migrant Roma are often represented in combination with other concepts. My findings offer several examples of over-lexicalization, like the headline in *Dagsavisen* (13.04.2013) 'Roma invasion', or the headlines in *Dagbladet* (18.07.2012) 'Roma shock'; 'Roma challenge' (*Aftenposten*, 29.04.2013), 'Roma problem' (*Osloby*, 16.05.2013), 'Roma-beggars' (*VG*, 02.05.2013), 'Roma-actions' (*Aftenposten*, 24.05.2013), 'Roma-summer' (*Osloby*, 21. 03.2013), 'Roma-scandal' (*Dagsavisen*, 13.04.2013) and 'Roma-case' (*Dagsavisen*, 13.05.2013). These constructions present the migrant Roma in relation to another conception, depicting them in a way that indicates connotation to something problematic. Oslo needs to get ready for an *invasion* of Roma. The linkage of words in this context gives the *Roma* beggar status as something else than any other regular beggar, just like an *all-girl* rock band is something else than a regular rock band.

Brookes (1995) explains that over-lexicalization often cluster words in relation to a specific concept by relying on already-existing clusters or by creating new ones. These clusters of words create categories from which we draw conclusions about the world. Because of their composition, certain concepts instead of others frequently reappear, thereby highlighting a certain perspective. In my findings, Roma often appears together with assembles of words that draw on a certain angle of them: 'begging', 'sanitation', 'problem' (*Aften*, 11.07.2013), 'trouble', 'criminality', 'excrement' (*Aftenposten*, 12.07.2012) 'problems', 'hygiene', 'garbage' (*Vg*, 19.07.2010), 'excrement', 'problems', 'hygiene' (*Aftenposten*, 03.08.2012), 'pickpocketing, grand larceny, all types of criminality' (*Aftenposten*, 20.04.2013), 'waste', 'filthy forest slopes', 'and not least: crap' (*Aftenposten*, 20.04.2013).

Past studies on social representations of minorities in media have shown that constructions that tend to cluster are notions closely linked to concepts of criminality or other behaviour perceived as dubious (van Dijk, 1989; Wodak & Matouschek, 1993). Similarly, I argue that constructions of migrant Roma closely coupled with representations of them as ‘criminals’ and ‘invading’ construct them as bringing about unsafe environments. When negatively charged words appear and re-appear in context with Roma, time and time again, they become almost interrelated. The merging of ‘Roma’ with structures such as these basically negative terms creates an understanding of them that is primarily restricted to negative connotations: problematic, dirty, criminal, beggars.

Van Dijk (1989) note that it is fundamental *what* the news covers about ethnic minorities, and *how* it is written. He argues that newspapers tend to depict minorities as either having or causing problems, complicating the everyday lives of the majority. These lexical manoeuvres ‘can have a very powerful ideological effect on the readers’ perception and interpretation of people and events,’ (Teo, 2000, p. 16); by structuring people in opposition to each other, articles encourage prejudice and intolerance. These constructions may be argued to imply that Roma, regardless of whether they actually commit crimes or break the law, are of concern and should be monitored. I argue that these manoeuvre position Roma not only within the category of beggars but also within the category of being unsafe, unreliable, dangerous. Thus, this usage diminishes the possible ways of making meaning about Roma.

This section of the analysis has focused on the general strategies of discursive practices that the media employ when articulating underlying ideological stands. The following section will focus more on specific discourses articulated on Roma, and how these interdiscursively draw on earlier as well as present discourses.

4.7 The Ordinary People: constructing Roma as not ordinary?

‘Who we are is as much dependent on who we are not’ (Powell, 2008, p. 96)

International research has shown that by categorizing people into out-groups based on the idea that they are radically diverse from the in-group furthers a conception of the out-group as less normal, as less human (Leyens et al., 2007; Marcu & Crysochoou, 2005; Tileaga, 2007). My study reveals several examples that indicate a borderline between Roma and other using the concept of ‘ordinariness’.

In *Aften*, 31 July 2012, head the local Conservative Party in Frogner district, Bård Standal, states: ‘The ordinary people who by their mere presence function as normative and

criminality-impeding are excluded from the public area'. VG, on 19 July 2010, quotes the Oslo police force 'we see them lurk about after uninhabited places where they move in. These can be places where ordinary people would not even imagine living.' Similarly, *Aften* on 10 July 2012 quotes Hans Edvardsen, Director of the Department of Urban Environment: 'Many use the parks for camping. Hence ordinary people cannot use the parks.' *Aftenposten* 20 December 2012 quotes acting mayor Stian Berger Røslund: 'Everyone is welcome to our city, also the Roma, on the condition that they follow ordinary rules (...) they have to be a part of the ordinary city-scape and not occupy parks and green areas'. Røslund is also quoted in *Osloby* on 16 May 2013: 'Most cities need rules. Such rules say that public parks shall be open for everyone in the city.' The article explains, 'The acting mayor fears that ordinary people not will be able to use the parks if they are used for camping and as toilets'.

Recurrent in all these examples is the construction of 'ordinary'. There is an assumption made that Roma are not following ordinary rules; that by their presence the Roma keep ordinary people from visiting parks and other public areas; they lurk, they occupy areas and buildings, and they are criminals. These constructions distinguish, creating a borderline between Roma and other, *ordinary* people. These *ordinary* people are implicitly constructed in opposition to the Roma, and are represented as normative, law-abiding, criminality impending – and excluded by the Roma. The constitution of ordinary may not have inherently negative implications, but the positioning of ordinary people in opposition to the Roma may enhance the majority as something 'normal' while presenting the Roma as something apart from the vast majority. If there is a conception of *ordinariness* it presupposes that there is also a conception of *un-ordinariness*. Thus, by limiting Roma *ordinariness*, these constructions may present a picture of the majority as a unified and streamlined group.

Tileaga (2005, p. 605) states that the 'extreme prejudice discourse' surrounding the Roma serves to localize 'us' as the civilized and settled 'within', while leaving the Roma 'outside', without a cultured legacy, without rational and legitimate behaviour. The banal constructions of Roma that draw on stereotypes of them as 'abnormal' and 'different' from *us* create an essence of *them* as a 'matter out the place' (ibid. p. 605).

Similarly, Marcu and Crysochoou (2005, pp. 42–43) note that 'civilization often gets contrasted with savagery and barbarism', thereby leaving some cultures to be 'perceived as less civilized than others'. According to this framework, civilization is the pinnacle of the transition from nomadic lifestyle into a domiciled culture, where the refinement of individuality takes place. Furthermore, the contradiction between the concepts

of nomadic and sedentary life reproduces and sustains the idea of migrant minorities as suspicious and even dangerous (Silverstein, 2005). Thus, I hold that the above-mentioned constructions of Roma as ‘not ordinary’ may be compared with depictions of barbarism and civilization.

Such categorizing of Roma might mean that they are seen as having fewer secondary emotions, ‘because such others are unlike “ordinary people”’ (Leyens et al., 2000, p. 194). Depriving the migrant Roma of secondary emotions makes them appear as having less *human essence*, perhaps appearing to members of mainstream society as primitive and *lesser humans*. Furthermore, when categorized as vagrant, the Roma risk being seen as suspect and untrustworthy. Moreover, such constructions of Roma as nomadic and ‘not ordinary’ may be problematical to mainstream society’s perception of them, while also creating challenges as to how the majority perceive themselves.

4.8 The migrant Roma as humans?

As noted, recent research on representations and constructions of Roma display concepts of them as not really normal and even less-human (Marcu & Crysschoou, 2005). However, my data reveal that, in opposition to the discourse drawing on conceptions of ordinary people, there are also contemporary constructs that draw on perceptions of migrant Roma ‘as humans’. *Aftenposten*, 26 August 2010: ‘it may seem as if the Roma are a pestilence and a plague, and that’s the way they are treated, but they are humans’. *Dagbladet*, 11 July 2012, quotes Daniel Ioniă, Romanian ambassador to Norway: ‘It is often uncomfortable to see the problems associated with these people on the street corners or in the parks. Obviously we would rather not see them like this, considering that they are humans.’ *Dagsavisen*, 9 April 2013 quotes Libe Rieber-Mohn (Labour Party): The Roma are humans like everybody else, and they shall be treated in a proper way.’ *Vg* 3 March 2013 writes ‘How we treat the Roma-debate this summer will show us who we are’ and further down the article ‘The solution to the problem is of course to solve the problem in the country they come from’ and ‘The hate is blooming, and nobody ever realizes that the Roma actually are humans’

I argue that these notions are prone to evoke social change, as they express concern for the lack of facilities and arrangements for migrant Roma in Norway. All extract bear witness of a conception of Roma as *humans* and that they should be treated as such. The message may be something of this sort: the Roma may be a pestilence and a plague, they may be a burden and we would rather not see them like this, but like anybody else they shall be treated as

humans. These constructions may appear as superfluous and self-contradictory, because of course the Roma are human beings like everybody else. However, the very fact that this is expounded on shows that these speakers feel the need to clarify the Roma's humanity. In one sense, the way these constructions make sense of the Roma *as humans* could also indicate the possibility of questioning their humanity. Nevertheless, most ethnic groups are never described in terms of their being *human*, so constructing Roma *as humans* still demarcates a diversion between them and the mainstream society that may influence how mainstream society perceives them. However, even though these statements above may tacitly communicate a somewhat ambivalent concept of migrant Roma, we may ask: is there an underpinning ideology driven by a covert racist agenda? In contrast to past research and the previous discussed discourse drawing on constructions of migrant Roma as "not ordinary", I claim that these extracts draw on a more ethically humane discourse that request for societal change and a deeper reflection over the migrant Roma's situation in Norway. I suggest that the construction of Roma *as humans* rather is an effect of the past and current discourses of Roma as not really human. Hence the ideological and historical perspectives on the Roma minority may restrict the current possibilities to make sense of them. Thus, it may be argued that on one hand, it is profoundly derogating not talk about Roma as humans; however, on the other hand it also becomes problematic to talk about Roma *as humans* as it contradicts the unquestionable, fundamental and inherent premise of being human. Nevertheless, to counter the notion of migrant Roma as "not really humans" it becomes inevitable not to talk of them *as human*.

4.9 Constructing dirtiness, darkness and dangerousness?

Previous Norwegian reports on migrant Roma in Oslo (Denne, 2012; Rosvoll & Bielenberg, 2012) confirm that the stereotyped image of them as dirty and messy draws on a more general conception of Roma as 'something' that we need to clean out. Numerous articles in my data also draw on a discourse of migrant Roma as unhygienic and messy. In the examples below, migrant Roma are coupled with words linked to sanitation that depict them in a generalized way that systematically limits the possible ways of making meaning of migrant Roma.

VG, 19 July 2010: 'here are the police's horrifying pictures: visiting Roma-Rumanians use tombstones as toilets – occupy apartments – live in nursery-ground playhouses'. The report continues: 'the apartment was filled with heaps of what by Norwegian standards are regarded as garbage' ... 'they left clothing, food leftovers and

faeces' ... 'it looked like a terrible garbage dump'. *Aftenposten*, 10 August 2011: 'by night it's a temporary camp, by day it's a garbage dump'. *Aftenposten* 15 July 2012 quotes 'I just recently saw a man who squatted down and went to the toilet by a ledge right outside my window'. *Aftenposten* 20 April 2013: 'The dark side of Oslo: A Roma woman urinates on the street, wipes herself with a rag that she later tosses away. A man squats, his trousers pulled down, re-decides, stands up and pees'.

These extracts all explicitly describe Roma in terms of words with reference to bad hygiene and poor sanitation. The time-span, from July 2010 to May 2013, indicates that the constructions of Roma in context with hygiene and sanitation have not changed in three years. In the first extract, the article mentions 'Norwegian standards', indicating deviance from an implicitly articulated 'other standard', thereby drawing a line between Norwegians and the 'other' the Roma – which in this context might insinuate that the 'other, Roma, standard' includes garbage, food leftovers and faeces. The division between 'our' standard and 'their' standard might tacitly imply that Roma wish to live in a 'terrible garbage dump', thereby deepening the impression of the difference between 'us' and 'them'. Buckels and Trapnell (2013) state that disgust can work as a psychological demarcation that draws a line between people, making *us* normalized and humanized, in opposition to the *other*. Thus by conveying connotations to something repulsive, the headline creates a juxtaposition that derogates the Roma and simultaneously idealizes 'us', the readers.

In the third extract, the article draws on a concept of Oslo's dark side, describing Roma urinating in public. Brookes (1995, p. 474) holds that *darkness* functions as a metaphor: 'the symbolic use of darkness suggests evil, sin, paganism and un-enlightenment', and continues: 'Darkness gives a sense of anarchy and chaos that is beyond normal understanding'. In the above examples, I argue, the newspaper texts draw on a discourse of hygiene and sanitation. By linking publicly urinating Roma to the context, the article insinuates that the 'dark' side of Oslo is something disorderly, something apart from the normal. Constructing migrant Roma as filthy, chaotic, and outside normal standards serves to stigmatize them into categories from which mainstream society can then make meaning of them.

4.10 Interdiscursivity: Roma as filthy, criminal beggars?

Interdiscursivity works as 'hybrids' (Fairclough, 2010, p. 457) of several discourses: by simultaneously drawing on current as well as previous discourses, interdiscursivity creates

and reveals ‘socio-cultural changes’ (Jørgensen & Phillips, 2002, p. 73). In the following three examples, the discourse of migrant Roma as being equivalent to beggars is interdiscursively connected by using discursive constructions that connote to both migrant Roma and beggars.

Example No.1

Aftenposten, 11 July 2012, has two articles on the same page. The first article deals with begging, and quotes Michael Tetzschner (Conservative): ‘Begging is a sign of how people come to Norway and commit crimes. None of our beggars living here mess things up like that’. Further down the article *Aftenposten* quote police inspector Hans Sverre Sjøvold: ‘no matter where you come from, you cannot urinate and defecate on the streets and in public parks.’ The second article on the page concerns the ‘Roma encampment’ that gathered on the grounds of Sofienberg Church in July 2012, noting that ‘the neighbours are worried about excrement in the bushes, trouble and criminality’. In the first article there is no explicit mention of Roma are not mentioned, but the structures in both articles draw on the same constructions of ‘excrement’ and ‘criminality’. These draws on the discourse of ordinary people and simultaneously on discourses of criminality and hygiene. By quoting the statement that none of *our* beggars would do such thing, the structure indicates that migrant beggars are filthier than *our* beggars, hence positioning the migrant beggars within a category below *our* beggars. And within the expression ‘no matter where you come from’, I see an indication that filthiness is also tacitly linked to ethnicity.

Example No.2

Aftenposten, 24 July 2012 also publishes two articles on the same page, where the first concerns begging, and quotes the Oslo Police Chief: ‘litter, aggressive and persistent beggars, occupation of uninhabited houses, camping in parks, complaints about urination and faeces, noise, leftovers that attract rats and gulls, complaints related to schools and kindergartens, residents does not dare to let their kids outside due to begging Romanians.’ The second article deals with the Roma encampment at Årvoll in Oslo: ‘neither the commissioner of Oslo nor the government has any clear plan of how to deal with the Roma that are now leaving the camp at Årvoll. Probably will many of them go down to the centre of Oslo and sleep in parks and other public places.’ Also here, the first article does not mention migrant Roma, but again there is a joint construction of ‘camping in parks’ that can be said to link the two articles together, apart from the fact that they also appear on the same page. When ‘Roma’ has

become almost ‘interchangeable’ with beggar, these two articles, even without specifically mentioning Roma, can, with their wording, foregrounding and positioning, still serve to undermine the migrant Roma and affect them and the way the major society perceives them negatively.

Example No. 3

Similarly, also the following quotations draw on an interdiscursive understanding of Roma as beggars. *Dagsavisen*, 12 July 2012, begins with ‘Romfolk’ (Roma) and quotes the mayor of Oslo Fabian Stang (Conserv.): ‘as a fellow human I wish that I could have helped each and every one of them, but I believe that if we adjust for begging we will deceive thousands into coming here and being humiliated’. *Osloby*, 16 May 2013, covers the same debate and quotes Christian Tybring-Gjedde (Progress Party): ‘how much will imposing fines on beggars, fines that they do not pay, serve as deterrence? Or sentencing them to jail where they get accommodation, food and money?’ Further: ‘deportations will of course be conducted in a humane and proper way, and we will gladly help them to get a better life where they live.’

In the first example above, the article headline indicates that the content will be about Roma. Even so the article is about whether Oslo should prohibit begging. Begging is by definition not a phenomenon that involves only Roma, but it is indicated that the readers understand a possible prohibition against begging on the background of migrant Roma beggars. There is an underlying assumption that ‘beggars’ are synonymous with ‘migrant Roma’, making it logical to talk about migrant Roma in the context of a ban on begging. Further, the quote insinuates that such a prohibition is actually for the migrant Roma’s best, by drawing on a moral stance that we would be deceiving them into coming here, where they would be *humiliated*. Positive self-representation, as Agustino and Every (2007, p. 129) note, is an effective strategy in public debates as it depicts the speaker as ‘tolerant, hospitable and rational, whereas minorities are portrayed in ways that problematize and marginalize them’. In the first extract, the mayor of Oslo presents himself as moral and loyal to the Roma, and indicates that a law prohibiting begging is only for their own good. On a rational and humane level ‘we’ do not want to deceive them because ‘we’ do not want ‘them’ to humiliate themselves by begging. By contrasting ‘us’ and ‘them’, this construction threatens to promote ‘us’ at the expense of ‘them’, where members of mainstream society are the noble and responsible part, whereas the migrant Roma do not know their own best. The second example also treats the proposition of a ban on begging and likewise draws on a taken-for-granted

assumption that 'Roma' equals 'beggar'. Moreover the quotation implies that migrant Roma would have nothing against being put in jail, because of the accommodation and pocket money they would be given. To be imprisoned and bereft of your freedom is, according to societal norms, *not* something people generally wish for, thus the speaker presupposes that migrant Roma are not like most other people, 'they' are not like 'us'. The notion of the generic 'them' further insinuates that speaker sees *all* Roma as being the same: they do not pay their way, and they would not mind being imprisoned. Furthermore, this quotation also draws on a concept of positive self-representation, as it depicts deportation of Roma as conducted in a humane way – and 'we' would be glad to help them.

Within this framework, all the above extracts reveal a clear 'we–them' dichotomy that works as an underlying and taken-for-granted premise; moreover, the examples all display a structure of migrant Roma *as beggars*. Further discourses relay concepts of Roma as filthy, messy and criminal. On the whole, these tacitly understood constructions reveal an ideological perspective that objectifies migrant Roma as an entity, thereby limiting the ways in which Roma may be perceived by mainstream society.

4.11 Constructing impediment?

Van Dijk (1989, pp. 217–18) refers to his study on representations of minorities in the press, and states that minorities are frequently coupled with constructions that signify control, such as 'restrict', 'expel', 'curb', 'refuse' or 'arrest'. He further notes (1989, p. 217) that minorities as depicted in the press are often portrayed as the 'experiences or patients of actions of others', mainly the authorities.

Similarly, this study also indicates that the Norwegian media draw on a discourse of constructs with connotations to impediments. However, my data also reveal constructions of mainstream majority society as being inactive and passive, implying a conception of migrant Roma as representing ascendancy on the Norwegian society.

Aften, 11 July 2012, quotes acting mayor Stian Berger Røsland (Conserv.): 'Some 2000 people have come to Oslo without our doing anything. If we make things easier for them, with accommodation and showers, this problem will increase' and further down the article: 'if all of us are reluctant to give them money, it won't be particularly attractive to come here'. *Dagsavisen*, 20 July 2012, quotes Christian Tybring-Gjedde (Progress Party): 'I fear that many more will come if we keep being inviting and not doing anything'.

Aftenposten, 3 August 2012, with the headline 'Oslo municipality has given toilets to the

Roma', quotes Røsland: 'portable toilets will only create a larger problem than we already have, and we will have even more visitors'. *Aftenposten*, 14 July 2012, also quotes Røsland: 'a prohibition on begging might make Oslo less attractive for certain groups'.

Given this framework, I argue that these articles extract show ideas of limitation: by not providing accommodation and other facilities or money, 'we' will hinder Roma in coming here, and can thus control the problem. Furthermore, all the above examples refer to an idea of migrant Roma as coming to Norway because of something 'we' do or do not do, while simultaneously giving migrant Roma agency by evoking a notion of them as coming to Norway because they are attracted to the country. Further, several extracts imply the concept of migrant Roma as a sanitary problem, which may result in a generalized idea of them as unhygienic. By stating that 'we' have not done anything and 'we' have a problem, these arguments imply that there is consensus in mainstream society, a common understanding that 'we' have to act against 'them', the migrant Roma. On a more abstract level, these constructs may promote a generalized and objectified conception of migrant Roma, as if the Roma were a phenomenon striking at Norway, something un-human. In the last extract the speaker notes that it is specifically 'certain groups' that 'we' do not want to attract, in fact referring to the migrant Roma. This statement places Roma 'outside the boundaries of the commonly accepted groups' (Bar-Tal, 1989, p. 171), thereby constructing the idea of migrant Roma as unwelcome and unwanted.

4.12 Constructing Roma as not European?

My data analysis focuses on Roma within the context of Norway and the Norwegian media. Nevertheless, the European debate about Roma may be said to influence and impact on perceptions and assumptions made about Roma in the Norwegian press. Past studies on racist constructions in the context of newspaper articles (Brookes, 1995; van Dijk, 1989), claim that media discourse tend to be exceedingly uniform. Brookes (1995, p. 478) argue that the western world media produces a consistent ideological discourse due to the countries "similar discursive histories". Based on this framework, the following section will present an analysis of an international media drive that started in October 2013. This meta-discussion illustrates how the media in different European countries produces similar discursive meanings of events. To transparently illustrate the international similarity I have chosen to insert examples of the debate retrieved from Swedish, British and Irish press.

‘The blond angel’ (VG, 22.10.2013)

In October 2013 a little girl was ‘found’ in a Roma camp in Greece, countless media around the world broadcasted the story of ‘Maria’, whom many media assumed was kidnapped by Roma. VG 22 October 2013 writes ‘the blonde, little girl with the green-blue eyes who was found confused and dirty with the Roma’, they further quote the charity ‘A Child’s Smile’ ‘-the family took advantage of ‘Marias’ special and innocent appearance and forced her to beg’. Further VG reports: ‘Greek police got eyes on the dirty, exhausted, blonde girl last Wednesday’ and ‘They saw the little wisp of blonde hair, which was totally unlike all the other children in the house and on the street outside’. The Swedish newspaper *Expressen* 20 October 2013, writes “a couple respectively aged 39 and 40 are in custody accused for abducting the blonde girl”. *The Daily Telegraph* 19 October 2013 quotes the director of Greece’s ‘A child’s smile’ charity, ‘-She saw a little blonde head poking out from under the bedclothes’ and ‘It struck her as odd’. *Dagbladet* 21 October 2013, reports that the story of ‘Maria’ has given new hope to a British family which son got kidnapped in Greece in 1992. The parents state that ‘-we have been told throughout the years that it is impossible for Roma to hide a European child. The case with the 4-year old girl, prove that this is not the occasion’. In the backlash of the media drive covering the ‘Maria-story’ *The Sunday World* 22 Oct 2013 runs the headline: ‘World Exclusive: Blonde-haired, blue-eyed girl (7) taken from Roma family in Dublin’ and further down the article ‘there were a number of children in the house and one was a young girl who had blonde hair and striking blue eyes. She looked nothing like anybody else in the house’, further the article writes that ‘the Tallaght case is similar to the case in Greece’.

These extracts draw on dominant discursive construction of bloneness. The structuring of blondness and eye-color I argue furthers a conception of phenotypic features as a symbol of ethnical origin, consequently, the enhanced deviance from ‘anybody else’ work as a proof of ethnicity. By remarking on phenotypical features in context with untrustworthy or criminal behaviour an implicit racist conception is conveyed (Wodak & Matouschek, 1993). In order, to discover the tacit ideology behind ‘negative ethnic characteristics’ (Wodak & Matouschek, 1993, p. 238), we must identify the circumstances they appear in.

In the examples above, there is not made any explicit racist comment about the Roma who took care of the girls. However, there is a demarcation of the girls phenotypic features: the reference to their blonde hair, blue-green eyes, special and innocent appearance is put in context with the suspicion this created since they did not resemble the couples where they

were staying. This could be interpreted as an inverted structure of racist expression based on phenotypic features; on the background that the girls do *not look like* the people around them. These indications could be argued to sum up a race discourse where the characteristic of the group define the individual (Wetherell & Potter, 1992). The 'logical' argumentation becomes: Roma do not have blonde hair and green eyes, thus the girls are not Roma.

There is a suspicion that 'Maria' has been abused and taken advantage of because of her 'special and innocent' appearance, implying that blonde hair and green eyes are something special and innocent. By stating that it would be impossible for Roma to hide a European child, the distinction is made between Roma and Europeans. This premise assumes that a European child would be noticed amongst the Roma because it would not look like them, hence indicating that Roma are not 'Europeans'. This is an ethnic generalization based on a conclusion that all Roma have certain identifying features. These assumptions create constructions of Roma that restricts their identity as Europeans.

Because of how the modern world is constituted, in fact many children do not at all resemble their parents; however their relation is not questioned. Thus we may ask if the media's interest in the cases with these 'blonde-haired and blue-eyed' children reveal deeply rooted conceptions of the 'white blond child' as the innocent and civilized and the 'totally unlike' Roma as the primitive savage. I argue that the latent racial-constructions that becomes transparent in these extracts bear witness of ideologically driven structures embedded in a uniform and conservative European discourse. I argue that these constructions of Roma inevitably place them as 'beyond difference', as beyond comparison with 'us', the Europeans. These understandings of Roma draw on ideological perceptions of them as something apart, something quite different from others, thus leaving them outside the realm of European. These reports are relayed close in time, and with similar wording regardless of the international differences. Hence it is plausible that these articles has received their information from the same news agency, however none of the mentioned articles state critical objections or analytical questions to why there is an assumption that the girls are not ethnical Roma. Rather I argue that it is implicitly taken for granted that blonde-haired and blue- or green-eyed children cannot be of the Roma community, thereby they must have been abducted from their parents. The conception of 'found' predisposes that someone also is 'lost', nevertheless, 'Maria' was not reported lost, and rather I claim that she was 'found' because it was un-thinkable that she was Roma. However, only days after this media drive the *Sunday World* 23 October writes 'the results of the DNA tests a short time ago and they have

proven beyond doubt that the blonde haired, blue-eyed seven year old is the birth child of the Roma pair' and three days later *Aftenposten* 26 October 2013 state 'A DNA test has confirmed that the Greek Roma-child 'Maria's' parents are found in Bulgaria' and 'The Bulgarian parents are Roma'.

Based on this outline, and in accordance with the previous research, I propose that these extracts relay a dominant, uniform and ideologically underlying conception of what is means to be Roma, European, blonde-haired and blue- or green-eyed. Rather than suggesting that the case with the Irish girl 'is similar to the Greek case', I propose that it is the conformity of the media discourse that is similar. Regardless of which nationality or which newspaper they all construct bloneness as an evidence of the girls non-Roma heritage. I claim that these constructions reveals overarching and intersecting power structures of race and ethnicity, based on a taken for granted assumption that our ethnical origin can be traced by our features.

Summing up Results and methodological considerations

How do Norwegian media construct or reconstruct social representations of Roma? What strategies are used to mediate these social representations? My data indicate that, by employing various linguistic tactics, the newspaper discourse may influence certain perceptions of Roma at the expense of possible others. Furthermore the data indicate that there is an interdiscursively communicated web of understandings of Roma, which creates social constructions of them as interrelated or synonymous with concepts with connotations to problematic behaviour. We have seen that, as shown by previous research as well, there are discursive constructions of Roma that structure them within generalized and narrow categories. As mediated by the press, these may influence how the mainstream majority society comes to perceive the migrant Roma. These underpinning ideological incentives create power inequalities that position the Roma in a 'we'– 'them' dichotomy where they are constructed as different from mainstream society. By using strategies that rationalize and enhance oneself, while casting blame on the Roma, negative attitudes and constructions can be justified and the Roma may be perceived as having only themselves to blame for their situation. Before going more deeply into discussing the analysis, I will first account for the methodological considerations that unpin the study.

5 Methodological reflections

Newspaper articles as data

Newspaper language is to be considered one but many optional ways to address constructions of the social world. Hence, this study has explored only one among many possible sources of representations of Roma. Still, I argue that newspapers as a contemporary and attitude-sensitive medium hold significant power when it comes to the production and reproduction of meanings about the social world. Here it is important to bear in mind that the media are not an absolute carrier of the truth, that people have autonomous choices and are not merely passive when it comes to engaging in media communication (van Dijk, 1989). Rather, media discourse and society should be regarded as employed in a mutual correspondence, based on a dialectical understanding (Teo, 2000). Given this outline, the funds in this study may hence not reflect an underpinning xenophobic ideology inherent in the media institution, but may rather witness of expressions of the majority society. As ‘the economics of an institution is an important determinant of its practices and its texts’ (Fairclough, 1995, p. 42) and the media indeed can be regarded as an institution, the main motive of the media is to sell. Hence, ‘newspapers after all, write only those kinds of reports and appeal only to those prejudices which they expect will find resonance among their readership’ (Wodak & Matouschek, 1993, p. 226). Thus it may be argued that the media write what the majority society wants to read and thereby “we create our ideological fields at the same time as these ideological fields recast us” (Nafstad & Blakar, 2012, p.744). In accordance with this outline and as previously noted the media today can be regarded as interacting with the public through various internet arenas. Hence it could be interesting and relevant to explore how constructions of migrant Roma are relayed through these channels. For example, a study on online newspaper commentary fields and social constructions of Roma may render a broader and deeper understanding of how media and the public interact in making meaning about migrant Roma.

As the present study has not focused on the migrant Roma’s subjective experiences of the Norwegian media constructions of them, it cannot say anything about the possible psychological effects that these constructions may or may not imply for migrant Roma. However, the focus on how social constructions of migrant Roma are represented and offered within Norwegian media seek to explore the possible ways to make meaning of them, consequently this may have implications for how the majority society perceives migrant Roma, which ultimately may have consequences for how the major society act toward them.

As aforementioned, newspaper text can be regarded as ‘naturally occurring material’ (Jørgensen & Phillips, 2002, p. 120), the researcher is in that sense not impacting on the production of contents; however, the actual selection of data might be biased and subjective. However, as I make no claims to have conducted an objective or neutral analysis, I hope that my arguments as regards transparency will illuminate my finds and help justify my claims.

5.1 Subjective reflexivity

As critical discourse analysis, the social constructionist approach within which this study is located holds the premises that our knowledge about the social world is socially constructed. Truth as a sovereign objective is hence impossible within this framework. On this background, meanings made about the world are only subjective interpretations; we cannot claim that one perspective is more accurate than others. Within this framework lies the ideal of personal and critical reflexivity, meaning that in making claims about the social world as researchers we must account for our epistemological standpoint, while also transparently reflecting on our personal incentives for conducting that particular research.

As for this study, my subjective motives for exploring social constructions of Roma within Norwegian media are reflexively accounted for by the explicit purpose of the study, and my considerations of why I believe this is important. I have clearly identified the articles in the text, so as to offer a transparent outline of which newspapers have been most cited; further I have made explicit who is cited, as this may be relevant for what is being said.

5.2 Limitations of Critical Discourse Analysis

As discussed earlier, I consider Critical Discourse Analysis (CDA) a relevant method well-suited for critical analysis of media-produced text, as it has receptivity for opaque and tacitly understood meanings imbedded in ideological structures. However, as CDA is not *one* distinct, explicit method but draws on appropriate methods to achieve its ends, I have sought to provide a transparent and thorough outline for my analysis. It has proven more problematic than I first realized to engage in a perspective that is open for an ideological and subjective stand, as it demands and at the same time challenges personal reflexivity. To gain a broader picture of how ideological understandings and meanings of Roma might interact with media language, I suggest that an approach that mixes qualitative and quantitative paradigms could

be useful. Such a perspective could facilitate better comprehension of how media language on the whole has changed regarding conceptions of migrant Roma.

Discussing the results: Meaning production of migrating Roma within the context of Norwegian media
What are the various social constructions of migrant Roma in Norway within the context of Norwegian media? What ideological structures underpin these social constructions? How are these manifested, and what consequences may the social constructions have for the migrant Roma and for the public perception of them as group? In examining social constructions of migrant Roma within the context of Norwegian media, the main focus of this study has been on mapping the dominant understandings of migrant Roma articulated through these channels, and on outlining the discursively constituted meanings that are taken for granted, as well as the structures that are produced at the expense of others. Do these representations produce or reproduce stereotypes that exclude the migrant Roma from Norwegian majority society?

Previous research has shown that discrimination against Roma becomes fuelled by the frequent general and stereotyped representations of them. These provide a foundation for an underlying structural dilemma that generates an unequal balance of power between the majority society and the Roma. More broadly, previous studies of prejudice and social representations of minorities have found that prejudice is based on a categorical ‘we’–‘them’ dichotomy that privileges the in-group at the expense of the out-group. Such differing may result in general views of the out-group as being endowed with fewer secondary emotions and less human essence, and as a result they might be perceived as less human. Moreover, specific social psychology research on representations of the Roma has found that the Roma minorities in Europe are more prone to be represented ‘wrongly’ than non-Roma. This ontologization of Roma is often based on representations of them paired with animal attributes rather than human ones, with repercussions that serve to dehumanize Roma. I now turn to the various ways of constructing migrant Roma that have emerged from my data, and investigate whether these correspond with previous research findings.

5.3 Strategies for constructing migrant Roma

Previous critical discourse analytical research on racist constructions in media has shown that various linguistic strategies are used in order to establish and give meaning to minorities in the press (Brookes, 1995; Teo, 2000; van Dijk, 1989). As we have seen, the linguistic and syntactic structure of headlines, generalization, metaphors, quotation and over-lexicalization

organizes text so as to position the objects described within particular perspectives, at the expense of other possible positions. Common to all these strategies is their potential to convey ideologically loaded meanings in few words. Because of the non-neutral character of words, the syntactical structures of sentences strategically limit possible ways of perceiving the text. These perceptions are often presented as ‘taken for granted assumptions’ and ‘generally known truths’. In this way the text refers to the reader’s previous understanding of a phenomenon – and the more natural these constructions appear, the harder they become to oppose. These implicit assumptions not only categorize the Roma and the majority society as homogeneous groups, they also support and sustain negatively laden categories for Roma, restricting their possible social identities.

All of these strategies produce binary oppositions where the majority society and the migrant Roma are juxtaposed in ‘we’–‘them’ categories. These classifications prevent Roma from being part of the majority, objectifying them as an entity, while simultaneously encouraging a sense of coherence and consensus amongst the readers. As this dichotomous ordering constructs a negative othering of the migrant Roma, it simultaneously implies a positive ‘we-are-better-than-they’ (Reisigl & Wodak, 2001, p. 25) concept linked to the in-group, thereby rationalizing generalizations of ‘them’ as something else than ‘us’. These constructs promote feelings of righteousness that may legitimize talk about the migrant Roma with stereotyped concepts like beggary, problems, bad hygiene and criminality. And so, the social identities left for migrant Roma, as seen from the majority society perspective, are constrained to dirty, lazy, beggars and criminals.

The more frequent these concepts occur in the media, the more interrelated they become; they appear synonymous with migrant Roma and hence may be conceived as ‘naturalized formulations’ (Brookes, 1995, p. 471), implying a ‘true’ conception of the social world. Thus, by using metaphors already established in the language (such as the conflict analogy ‘explosion’, ‘invading’ and ‘taking over’) the media strategically pairs the migrant Roma with terminology that warns the reader of danger. When migrant Roma and clusters of negative words become over-lexicalized in the media they may create a common understanding of the migrant Roma *as being dangerous*. The Ideological effects is that possible social identities made available for migrant Roma within the media discourse are limited, narrowing the majority society’s perception of migrant Roma to general and stereotyped images of them as a group.

By quoting representatives of the in-group at the expense of the marginalized out-group the media sustain perceptions of the majority society as the dominant part. The data analysed for this study show that migrant Roma are together quoted 22 times in 9 of articles, whereas representatives of the majority society are quoted 67 times in a total of 27. Taken together with the lack of Norwegian language skills among many migrant Roma in Norway, this framework has implications for them. First, they may risk being unaware of, and thus unable to intervene in, discourses that affect their daily lives. Secondly, the unequal 'quotation pattern' (Teo, 2000, p. 20) may further silence them, so that they risk becoming 'the subjects of what others talk about' (Teo, 2000, p. 41); on the other hand, it produce the impression that the migrant Roma are simply ignoring the debate. Thirdly, because that they seldom are cited directly, their voices may be 'taken over' by expert commentators of the majority elite – such as politicians, the police, NGO representatives and others. In turn, this means that migrant Roma become silenced, unaware of the discourses and debates affecting their lives, while they also risk being perceived as ignorant, not interested how the majority society sees them. Interdiscursivity: previous and current discourses of Roma

This 'we'–'them' dichotomy enables and legitimizes discursive constructions of migrant Roma made possible with this borderline. Representations of Roma that draw on constructions of them as *not* ordinary humans, as unhygienic and even as dangerous may act to cut them off from the majority society, making them appear rootless, uncivilized and barbaric. In turn, the majority society may stand out as even more normal, more ordinary, cleaner and generally more civilized, further deepening the divide between the Roma and the majority. Many of these categorizations of migrant Roma work interchangeably, appearing synonymously with these concepts.

Throughout the analysis we have seen how the discursive constructions of migrant Roma found within the context of Norwegian media are often a question of *interdiscursivity*, with the social representations and the various meanings given to them often highly intertwined with earlier and current discourses. The data analysed in this thesis have shown that constructs of migrant Roma as un-ordinary simultaneously draw on other discourses of them as 'occupying', 'squatters', 'rootless' and 'suspect'. We have seen that the discourse of hygiene and sanitation draws on concepts of Roma as 'disgusting', 'chaotic' and 'abnormal'; furthermore, the discourse of migrant Roma as synonymous with beggars draws on constructions of them as 'unhygienic' and 'criminals'. The construction of Norway as an attractive place for migrant Roma simultaneously draws on ideas of 'how to prevent the Roma

from coming here' by making Norway less attractive – by not providing facilities, by prohibiting begging, and by not giving them money. Finally, and perhaps most importantly, these conceptions of migrant Roma serve to legitimize a power inequality that stigmatizes the Roma as a weaker category, while constructing Norwegian majority society as the dominant part. As a result, these structures further a disempowering of Roma, leading to feelings of apathy that make it harder to fight the stigmatization – thereby sustaining the imbalance.

5.4 Infrahumanization

Perceptions of Roma as an 'out-group' are also found in a wider European newspaper discourse conveyed in the Norwegian media. Based on taken-for-granted assumptions grounded in reproduced stereotypes of Roma phenotypic features, Roma are placed beyond comparison with Europeans. Even though the vast majority of Roma live in Europe, these constructions imply that they are *not* 'European' and hence restrict their affiliation with Europe. Given this framework, I argue that this shows the overarching construction of a binary 'we' – 'them' opposition pervasive in various discursive constructions of Roma throughout the analysis. Because of the constitutive feature of language and its ability to create frames of reference that both support and generate ideological positions, the production of meaning in discourse must be viewed as power-negotiation. Hence, I claim that these constructions are underpinned by an 'ideology of difference' (Tileaga, 2005, p. 617); and that, by drawing on various conception of migrant Roma as 'something else than us', they threaten to undermine Roma voices and exclude them from the sphere of majority society. As these concepts of migrant Roma become naturalized, they serve to justify this ordering. Eventually the ideological effects of these assumptions may result in attributing to the migrant Roma less 'human essence', viewing them as less endowed with secondary (human) emotions, leading to *infrahumanization* of the migrant Roma.

5.5 Animal attribution

Previous research has revealed representations of Roma as closely coupled with animal characteristics, and has noted that this ontologization of Roma dehumanizes them (Marcu & Crysochoou, 2005; Pérez et al., 2007). Contrary to these earlier findings, my data do not indicate that this is frequently found within the context of Norwegian media. Apart from the one metaphorical construction of Roma as 'moving in hordes' (*Dagsavisen*, 04.07.2013),

there are no further indications in my findings that pairs Roma with constructions connoting explicitly animal features. As previously noted, language and categorization regarded from a social constructive perspective are considered as context-bound, so prejudice is not seen as something stable. Thus it is plausible that within a Norwegian context, animal attribution is not accepted or established as prejudiced language. Further, representing people in terms of animal characteristics is an extremely crass way of expressing xenophobia and racism, so the absence of animal attributions in Norwegian media discourse may also indicate that such language is not seen as politically correct. However, given the ideas of the more subtle and covert ‘new racism’ discussed above, I would hold that various linguistic strategies and discourses drawn on in my findings construct Roma in ways that do reveal ideological prejudices. This seems to be present in the various discursive strategies employed by the media when reporting on migrant Roma, and through the tacitly conveyed concepts of Roma as un-ordinary and less than humans. Because of the subtle and flexible ways of expressing negative attitudes against migrant Roma, the discursive patterns in the media must be studied in light of how they are constructed as contrasts to mainstream society. In my view, these prejudiced attitudes may be just as dangerous as more overtly negative expressions, as they are often justified by using strategies that rationalize the object and hence avoid charges of antisiganist utterances. Such expressions help to reinforce and maintain negative attitudes to the migrant Roma that may result in an infrahumanized conception of them, which is less than or lower than human; subhuman.

5.6 Migrant Roma as humans

Apart from previous discussed constructions of migrant Roma, and contrary to past research on racial-discourse in newspaper articles (Brookes, 1995; Teo, 2000; van Dijk, 1989) there is a current discourse within Norwegian media that counter structures of Roma as lesser human. On a concrete level, by explicitly articulating migrant Roma *as* human this discourse challenges the subtle structures that categorizes Roma as something else than the majority society. By drawing on a humane and moral stand this discourse calls for social change and a more reflected debate about the migrant Roma in Norway. However, on a more abstract level I argue that by constructing migrant Roma *as* human there is still made a discursive positioning that distances them from the majority. As humanity is something inherent in the human essence and therefore unquestionable the human appellation is not only unnecessary but may also be potentially damaging to migrant Roma. As the verbalization of Roma *as*

human is a counter discourse to racist constructions it has simultaneously emerged from the prevailing ideological discourses constructing Roma as *not* human. This does however not mean that constructions of Roma *as* human is immoral, inhumane or covertly racist, rather it implies that language use is imbricated in a socio-, political-, and historical context that lay as ground for how we refer to and make meaning of the world.

6 Conclusions

The analysis has shown that the various social representations of migrant Roma relayed by Norwegian media often draw on generalized, stereotyped and stigmatizing views of the Roma as a group. These social constructions restrict the possible ways offered to make meaning of migrant Roma, while producing and reproducing negative attitudes towards them. Moreover, we have seen that, within the differing contexts of newspaper articles, distinctive discourses predominate that to a certain extent appear as truth. The production of meaning that acts to 'other' the migrant Roma, in contrast to the way in which the mainstream society is described, creates a generalized and stereotyped concept of them.

To counter overt and covert negative representations of migrant Roma, the directives provided by the European Commission against Racism and Intolerance ECRI (2011) presented earlier in this work, on page 6 and 7 offer relevant and useful guidelines, applicable both within the offline and online media. The data presented in this thesis have shown that many of these directives are violated within the context of the Norwegian media. For instance, there is a tendency to stress the ethnic origin of Roma even when this is irrelevant to understanding the matter being presented. Beggars and Roma have become interrelated as synonymous concepts – whereas many beggars are in fact not Roma, so these concepts are not synonymous. Further, dissemination of information that might prompt or fuel prejudice or might encourage discrimination and intolerance towards Roma has not been regulated to prevent this from happening. This we see, for instance, in the discourses that draw on perceptions of Roma as 'invading' or 'taking over', thereby creating the impression of Roma as a source and cause of insecurity. And lastly, the data analysed in this thesis show an imbalance regarding quotations and representation of Roma and representatives of Norwegian majority society. This indicates that media participation of migrant Roma is negatively skewed to their disadvantage, even when the story is about them. Given this summary, many of the ECRI guidelines are not followed, which results in an undermining of the migrant Roma. Hence, the Migrant Roma might be 'given voice and sometimes even a face not so much because they have any clout to influence the storytelling, but because they are the story' (Teo, 2000, p. 40).

To return to the initial question: yes, stereotyped, negative representations of Roma are indeed present within the Norwegian media context. I suggest that the media do have a responsibility for the general meanings made of Roma. It is now up to the media to

acknowledge themselves as institutions with power, and reflect critically on their ideological motives for constructing Roma in certain ways, taking responsibility for the possible effects resulting from these constructs. It raises a challenge for the media to bring their reporting into compliance with the ECRI directives. At the same time it may be debated if these parameters, that is, the ECRI guidelines, generate possible restrictions or circumscription of the freedom of speech. However, following these guidelines may give rise to a sort of self-censorship but it may also bring about a reflection of when and how ethnicity is essential for the understanding of social events. This self-reflection may be needed in a process of countering discourses that give rise to hate-speech and discrimination and encourage discourses that may deal with social challenges and problems in ways that respect the individuals in question and promote their human rights and right to dignity.

REFERENCES

- Amnesty International. (2013). *Human Rights Here Roma Rights Now: A Wake-up Call to the European Union*. London.
- Augoustinos, M., & Every, D. (2007). The language of 'race' and prejudice: A discourse of denial, reason, and liberal-practical politics. *Journal of Language and Social Psychology*, 26, 123–140. doi:10.1177/0261927X07300075
- Bar-Tal, D. (1989). Delegitimization: the extreme case of stereotyping and prejudice'. In D. Bar-Tal, C. Graumann, A. W. Kruglanski & W. Strobe (eds), *Stereotyping and Prejudice*. New York: Springer.
- Billig, M. (2002). Henry Tajfel's Cognitive aspects of prejudice' and the psychology of bigotry. *British Journal of Social Psychology*, 41, 171-188.
- Blakar, R. M. (2006). *Språk er makt (7th edn.)*. Oslo: Pax.
- Brattvåg, H. (2007). *Folk fra Romania som tigger i Oslo: en rapport fra Kirkens bymisjons prosjekt Rett i koppen*. Oslo: Kirkens Bymisjon.
- Brookes, H. J. (1995). Suit, tie and a touch of juju – the ideological construction of Africa: a critical discourse analysis of news on Africa in the British press. *Discourse & Society*, 6, 461–494. doi:10.1177/0957926595006004002
- Buckels, E. E. & Trapnell, P. D. (2013). Disgust facilitates outgroup dehumanization. *Group Processes & Intergroup Relations*, 16, 771–780. doi:10.1177/1368430212471738
- Chouliaraki, L. (2002). 'The contingency of universality': Some thoughts on discourse and realism. *Social Semiotics*, 12(1), 83–114. doi:10.1080/10350330220130386
- Chulvi, B., & Pérez, J.A. (2003). Ontologisation versus discrimination d'une minorité ethnique (les Gitans). *Nouvelle Revue de Psychologie Sociale*, 2(1), 6-15.
- Commissioner for Human Rights. (2012). *Human Rights of Roma and Travellers in Europe*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
- Costello, K., & Hodson, G. (2010). Exploring the roots of dehumanization: The role of animal–human similarity in promoting immigrant humanization. *Group Processes & Intergroup Relations*, 13, 3–22. doi:10.1177/1368430209347725
- Cryssochoou, X. (2004). *Cultural Diversity: Its Social Psychology*. Oxford: Blackwell.
- Denne, C. (2012). *Tilreisende Rom i Oslo: en rapport om romfolkets hverdag*. Oslo: Antirasistisk Senter.

Diskrimineringsombudsmannen. (2011). *Romers rättigheter. Diskriminering, vägar till upprättelse och hur juridiken kan bidra till en förändring av romers livsvillkor*.

Stockholm: Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Engebrigtsen, A. I. (2012). *Tiggerbander og kriminelle bakemen eller fattige EU-borgere?: Myter og realiteter om utenlandske tiggere i Oslo*. Oslo: Norsk Institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA).

European Commission against Racism and Intolerance (ECRI). (2011). *ECRI General Policy Recommendation No.13: On Combating Anti-Gypsyism and Discrimination Against Roma*. Council of Europe, Strasbourg.

European Union Agency for Fundamental Rights (FRA). (2009). *The Situation of Roma EU Citizens Moving to and Settling in other EU Member States*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.

Fairclough, N. (1995). *Media Discourse*. London: Edward Arnold, Hodder Headline PLC.

Fairclough, N. (2010). *Critical Discourse Analysis: the Critical Study of Language (2nd edn.)*. Harlow: Pearson Education Limited.

Fairclough, N. (2012). Critical discourse analysis. *International Advances in Engineering and Technology*, 7, 452–487.

Fairclough, N., Mulderrig, J., & Wodak, R. (2011). Critical discourse analysis. In T.A. van Dijk (ed.), *Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction* (pp. 357–373). London: SAGE.

Fowler, R., Hodge, B., Kress, G., & Trew, T. (1979). *Language and Control*. London: Routledge and Kegan Paul.

Jovchelovitch, S. (2007). *Knowledge in Context: Representations, Community and Culture*. Hove: Routledge.

Jørgensen, M., & Phillips, L. (2002). *Discourse Analysis as Theory and Method*. London: SAGE.

Kagan, C., Burton, M., Duckett, P., Lawthom, R., & Siddique, A. (2011). *Critical Community Psychology*. Oxford: Blackwells.

Leyens, J. P., Paladino, P. M., Rodriguez-Torres, R., Vaes, J., Demoulin, S., Rodriguez-Perez, A., & Gaunt, R. (2000). The emotional side of prejudice: the attribution of secondary emotions to ingroups and outgroups. *Personality and Social Psychology Review*, 4(2), 186–197. doi:10.1207/S15327957PSPR402_06

- Liégeois, J. P. (2007). *Roma in Europe*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
- Marcu, A., & Crysochoou, X. (2005). Exclusion of ethnic groups from the realm of humanity: prejudice against the Gypsies in Britain and in Romania. *Psicologia Política*, 30, 41–56.
- Magnusson, E. (2011). Women, men, and all the other categories: Psychologies for theorizing human diversity. *Nordic Psychology*, 63 (2), 88–114.
- http://www.regjeringen.no/pages/38612944/Rapport_barnebortfoering_2014.pdf
- Mason, J. (2002). *Qualitative Researching*. London: SAGE.
- Moscovici, S., & Pérez, J. A. (1997). Representations of society and prejudices. *Papers on Social Representations*, 6(1), 27–36.
- Nafstad, H. E. (2005). Forholdet mellom individualisme og felleksap: En utfordring for positiv psykologi. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 42, 903–908. Retrieved 15 October 2013, from <http://www.psykologtidsskriftet.no/pdf/2005/903-908.pdf>
- Nafstad, H. E., & Blakar, R. M. (2012). From an individualized to a societal social psychology: Ideology and ideological changes as reflected in language usage. *Annual Review of Critical Psychology*, 10, 74–755. Retrieved 15 October 2013, from <http://www.discourseunit.com/arcp10/Norway%20I%20741-755.pdf>
- Nicolae, V. (2006). Towards a definition of anti-Gypsyism. In V. Nicolae & H. Slavik (eds), *Roma Diplomacy*. (pp. 21–30). New York: International Debate Association.
- Pérez, J. A., Moscovichi, S., & Chulvi, B. (2007). The taboo against group contact: Hypothesis of Gypsy ontologization. *British Journal of Social Psychology*, 46, 249 –272. doi:10.1348/014466606X111301
- Potter, J. & Wetherell, M. (1987). *Discourse and Social Psychology: Beyond Attitudes and Behaviour*. London: SAGE.
- Powell, R. (2008). Understanding the stigmatization of Gypsies: power and the dialectics of (dis) identification. *Housing, Theory and Society*, 25(2), 87–109. doi:10.1080/14036090701657462
- Ricardson, J. (2006). *The Gypsy debate: can discourse control?* Exeter: Imprint Academic.
- Riesigl, M. & Wodak, R. (2001). *Discourse and Discrimination: Rhetorics of Racism and Antisemitism*. London: Routledge.
- Rosvoll, M. (2013). Antisiganisme. *Materialisten* 1(2), 7–39.

Rosvoll, M., & Bielenberg, N. (2012). *Antisiganisme, stereotypier og diskriminering av rom*. HL-senterets temahefte nr. 14. Oslo: Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter.

Silverstein, P. A. (2005). Immigrant racialization and the new savage slot: race, migration, and immigration in the New Europe. *Annual Review of Anthropology*, 34 (3), 363 – 384. doi:10.1146/annurev.anthro.34.081804.120338

Teo, P. (2000). Racism in the news: a critical discourse analysis of news reporting in two Australian newspapers. *Discourse & Society*, 11, 7–48.
doi:10.1177/0957926500011001002

Tileaga, C. (2005). Accounting for extreme prejudice and legitimating blame in talk about the Romanies. *Discourse & Society*, 16, 603–624. doi: 10.1177/0957926505054938

Tileaga, C. (2007). Ideologies of moral exclusion: A critical discursive reframing of depersonalization, delegitimization and dehumanization. *British Journal of Social Psychology*, 46, 717–737. doi:10.1348/014466607X186894

Van Dijk, T.A. (1989). Mediating racism: The role of the media in the reproduction of racism. In R. Wodak (ed.), *Language, Power and Ideology: Studies in Political Discourse* (pp. 199–226). Amsterdam: John Benjamins.

Van Dijk, T.A. (1991). *Racism and the Press*. London: Routledge.

Van Dijk, T.A. (1993). Principles of critical discourse analysis. *Discourse & Society*, 4, 249–283. doi:10.1177/0957926593004002006

Verkuyten, M. (2003). Discourse about ethnic group (de-) essentialism: Oppressive and progressive aspects. *British Journal of Social Psychology*, 42, 371–391.

Wetherell, M., & Potter, J. (1992). *Mapping the Language of Racism: Discourse and the Legitimation of Exploitation*. New York: Columbia University Press.

Willig, C. (2010). *Introducing Qualitative Research in Psychology (2nd edn)*. Maidenhead: Open University Press.

Wodak, R. (1999). Critical discourse analysis at the end of the 20th century. *Research on Language and Social Interaction*, 32(1&2), 185 – 193.
doi:10/1080/08351813.1999.9683622

Wodak, R., & Matoushek, B. (1993). ‘We are dealing with people whose origin one can clearly tell just by looking’: critical discourse analysis and the study of neo racism in contemporary Austria. *Discourse & Society*, 4, 225–248. doi:10.1177/0957926593004002005

Wodak, R., & Meyer, M. (2001). *Methods of Critical Discourse Analysis*. London: SAGE

Wodak, R. (2004). Critical discourse analysis. In C. Seal., G. Gobo., J. F. Fubrium., & D. Silverman (eds), *Qualitative Research Practice*. London: SAGE.

WEBSITES

Norway mission to the EU. (2014). *Norway and the EU – Historical Overview*. Retrieved 15 January 2014, from http://www.eu-norway.org/eu/History/#.U0_uEXY4UaU

Appendix

Aften 29 June 2010: 'Fra paradegate til pariagate'
Vg 19 July 2010: 'Her er politiets skrekk-bilder'
Aftenposten 26 August 2010: 'Når univers kolliderer'
Aften 10 August 2011: 'Har vi plass til romfolk?'
Aften 10 July 2012: 'Å lukke øyene gjør ikke at de forsvinner'
Aften 11 July 2012: '-Slutt å gi dem penger'
Aftenposten 11 July 2012: '-Tigging er ikke en politioppgave', and: '-Alt vi ber om, er en jobb'
Dagbladet 11 July 2012: 'Trengende mennesker i Oslo'
Aftenposten 12 July 2012: 'I dag kan skjebnen deres bli avgjort'
Dagsavisen 12 July 2012: 'Registreing, ikke trakkasering'
Aftenposten 14 July 2012: '-Det er ikke uverdigg å stille krav til mennesker'
Aftenposten 15 July 2012: 'Ny romleir midt i bitter nabostrid'
Dagbladet 18 July 2012: 'Romfolk-sjokk'
Dagsavisen 20 July 2012: 'FrP-politiker om romfolk: «Måker» og «slum»'
Aftenposten 24 July 2012: 'Regjeringen tygger på et forbud', and 'Ingen politisk løsning for romfolket'
Dagbladet 28 July 2012: 'Rom for forbedring'
Aften 31 July 2012: 'Byrommet må beskyttes'
Aftenposten 3 August 2012: 'Oslo kommune har gitt romfolket toaletter'
Aftenposten 20 December 2012: 'Den lange turen ingensteds'
Aftenposten Osloby 21 March 2013: 'Forbereder seg på en krevende rom-sommer'
VG 30 March 2013: 'Frp slåss mot tigger-invasjon'
Dagsavisen 9 April 2013: 'Har gitt penger til tiggere'
Dagsavisen 13 April 2013: 'Rom-Invasjonen'
Aftenposten 20 April 2013: 'Et steinhardt liv'
Aftenposten 29 April 2013: 'Vil ikke ha regjeringens romtiltak'
VG 30 April 2013: 'Kunne du hjelpe en stakkar med slant besinnelse?'
VG 2 May 2013: 'Vil heller være her og tigge'
VG 3 May 2013: 'Den menneskelige faktor'
Aftenposten 7 May 2013: 'Gjør staten oss til rasister?'
Dagsavisen 13 May 2013: 'Rom, flagg og grensekontroll'
Aftenposten Osloby 16 May 2013: 'Nå er det forbudt å sove ute i byen'
Aftenposten 24 May 2013: 'Slår opp nye romleire ved Sognsvann'
Dagsavisen 4 July 2013: 'Tiggerinvasjonen i Oslo uteble'
The Telegraph 19 October 2013: 'Mystery young girl found with Roma family'
Expressen 20 October 2013: 'Fyraåringen kan vara ett trafficking-offer'
Dagbladet 21 October 2013: 'Jakten på Marias virkelige mamma'
VG 22 October 2013: 'Den blonde engelen er kanskje seks-syv år'
Sunday World 22 October: 'World Exclusive: Blone-haired, blue-eyed girl (7) taken from Roma family in Dublin'
Sunday World 23 October: 'DNA confirms Roma couple ARE biological parents of child taken into HSE care'
Aftenposten 26 October: 'Foreldre funnet i Bulgaria'

Fra paradegate

■ Karl Johan oversvømmes av prostituerte og tiggere

Halve Oslos paradegate er overtatt av prostituerte, tyver og tiggere. Turister og utelivsgjester skygger unna Karl Johans gates på kveldstid.

THOMAS OLSEN
INGVILD SAHL
CARL MARTIN NORDBY (foto)

Årets lyseste lørdagsnatt har akkurat blitt søndag. Oslo syder av turister, festivalfolk, fotballsupportere og andre feststemte mennesker. Men stemningen og utelivsgjestene forsvinner ganske brått når en passerer Egertorget på det som er byens paradegate. En og annen mann sjangler nedover Karl Johan. Ellers domineres området av rumenske tiggere, afrikanske prostituerte og tungt utrustede Securitas-vakter. Situasjonen er blitt så ille at ansatte flykter og butikker legges ned i området, opplyser handelsnæringen.

Natt til søndag registrerte Aftens reportasjeteam over 50 romfolk og minst 20 afrikanske sexarbeidere i løpet av en ti minutters rusletur fra Egertorget til Jernbanetorget. Natten før telte Pro-senter, et nasjonalt ressursenter for prostitusjon, 96 prostituerte i Oslo sentrum. De fleste var fra Nigeria, mens en stor andel var rumenske kvinner.

Plastposer og cowboyhatter

Romfolket selger ikke lenger roser, men rosa cowboyhatter og blinkende hårbånd utenfor utestedene. På begge sider av krysset med Kirkegaten, har de stablet sine plastposer fulle av tomflasker, bokser og klær. På en bylt med poser lufter en sliten rumener sokkene sine. Ut mot gågaten tigger en eldre kvinne. En overstadig beruset mann tupper til koppen så småmyntene spretter bortetter gatehellene.

– Hello, darling!

På den andre siden av krysset blir mannen overfalt av to afrikanske kvinner. De gir ikke slipp på ham før i neste kryss. Etter neste kryss er det hverken prostituerte eller tiggere. Her står tre myndige menn i noe som ligner amerikanske politiformer med håndjernene godt synlig i beltet.

– Karl Johan en fristad

Aller nederst på Karl Johan er det helt folketomt. Her ser vi for første gang politiet denne natten. To menn forsøker å formidle noe til patruljen.

– Dere er ikke der, sier en av dem og peker oppover gaten, før vinduet rulles opp.

– Her kan du gjøre hva du vil nå. Vi har gått hele Karl Johan, og møtt noe tull hele tiden. Tre ganger tok tiggere tak i oss. Det finnes ikke politi. Det forsøkte vi å fortelle patruljen, men vi ble bedt om å dra hjem, forteller Ronald Aandal og Hans Øverlid, som er både småfulle og sinte etter en bytur i sentrum.

– Det er så trist. Dette er Oslo. Her vil vi gå med dama, men Karl Johan er blitt en fristad, sukker Aandal.

Ansatte truet

Også de næringsdrivende i området føler seg utsatt, ifølge Janne Holtet Westbye, fagsjef for sikkerhet i Oslo Handelsstands forening.

– Folk som arbeider i området har en veldig belastende hverdag. Mange føler seg utrygge og rapporterer om trusler, episoder hvor kunder er blitt ranet eller andre skremmende opplevelser. Flere virksomheter er lagt ned, og ansatte har sluttet eller fått seg jobb et annet sted, sier hun.

Stjeler fra publikum

På grensen til «Fristaden» synger gatemusikant Peter Stevens «Tears in Heaven» av Clapton. Han syns Karl Johans er et helvete av en turistgate.

– Jeg har spilt i Oslo i åtte-ni år. Det har forandret seg veldig de tre-fire siste årene. Oslo er blitt den styggeste hovedstaden i Europa. Vi må følge med så ikke tiggerne stjeler fra publikum som hører på oss. Invasjonen av rumenere har også gjort at politiet er blitt mer fiendtlig innstilt til andre gatemusikanter. Nå har også de nigerianske prostituerte kommet tilbake, men de er hyggelige da, sier Stevens.

Friluftssex i Kvadraturen

I gatene og kryssene rundt hovedgaten kjemper prostituerte om menn som helt åpenlyst jakter på ulovlig kjøpesex. Minst et hundretall afrikanske og endel østeuropeiske kvinner byr seg frem i lyskryssene over hele sentrum. Inne i Kvadraturen behandler kvinnene sine kunder helt åpenlyst. Aften observerte kun en politibil i området natt til søndag. Den var på vei til Jernbanetorget, der det var bråk mellom russisbrukere.

thomas.olsen@aftenposten.no

Les i morgen:
Politiet øker innsatsen i sentrum i sommer

Romfolket i Oslo trekker til Karl Johan på kveldstid. De parkerer sine plastposer og bylter med tomgods og klær langs paradegaten, mens de tigger og selger hatter til fulle utelivsgjester.

Åpenlys parksex i sentrum

Halvannet år etter at sexkjøp ble kriminalisert, har menn igjen åpenlys sex med prostituerte midt i Kvadraturen.

Aftens oppslag om «Friluftsbordell i Kvadraturen» sjokket politikere og ordensmakten for tre år siden. Den gang kunne en håndfull prostituerte samtidig håndtere sine kunder uforstyrret i og rundt Grev Wedels plass i hjertet av Kvadraturen.

Natt til søndag besøkte Aften

Friluftsbordell i Kvadraturen

Aften 19. juli 2007

igjen det ærverdige parkanlegget i gamle Christianias historiske sentrum. Mens et brudepar og 100 bryllupsgjester danset til coverversjonen av «True Colors» inne i Oslo Militære

Samfund, fikk en mann utført seksuelle tjenester av en afrikansk kvinne rett utenfor. Samtidig skimtet Aftens reportasjeteam et par i fri utfoldelse midt inne i parken like etter midnatt lørdag.

– Ser ikke politi

Ifølge Lisa Nordin, restaurant-sjef ved selskapslokalene til Oslo Militære Samfund som holder til i Myntgaten i Kvadraturen, er det «business as usual» i området på kveldstid.

– Vi var veldig glade da loven som forbyr sexkjøp kom, og

til pariagate

■ Flere butikker lagt ned i området Egertorget–Jernbanetorget

Gatemusiker Peter Stevens har jobbet på Karl Johan i åtte-ni år. Han synes Oslo er blitt Europas verste og styggeste hovedstad de siste årene. Han opplever at tyver rundstjeler folk som stopper for å lytte. Han står ved Egertorget. Lenger ned mot Jernbanetorget er det nå nesten slutt på sang og musikk.

Ronald Aandal og Hans Øverlid synes Karl Johan har fått utvikle seg til en fristad. Nederst i paradegaten møtte de den første politibilen.

Tungt utstyrt Securitas-vakter snakker med Oslo-politiets hundepatrulje nederst i det nesten folketomme området av Karl Johans gate.

av byen

merket store endringer den første tiden. Nå er situasjonen omtrent den samme som før, noe gjestene våre ofte bemerker. Politiet er dessverre nesten aldri til stede. Men det hender at vi ringer dem når aktiviteten utenfor er stor, og vi har gjester i lokalene, sier hun.

Da Aften sommeren 2007 dokumenterte åpenlys sex midt i Kvadraturen og skrev at turister ble skremt tilbake til cruisebåtene av pågående prostituerte, lovet politiet å botelegge parksex. Siden den gang har også sexkjøp blitt ulovlig, uten at

det har dempet aktiviteten på benkene og i buskene ved Grev Wedels plass.

Idet bryllupsmusikantene inne i Oslo Militære Samfund rekker å avslutte dansesangen, har den afrikanske kvinnen kommet ut av buskene. Hun spytter i parkgresset, før hun hastig går i retning Karl Johans gate. Like etter kommer en norsk mann etter. Han har fått på seg buksene og tatt opp mobilen. Mens han uanfektet prater i telefonen, setter også han kursen tilbake mot Oslo sentrum.

En afrikansk prostituert med en opphisset norsk kunde i buskene rett ved Grev Wedels plass i Kvadraturen natt til søndag.

Karl Johan by night, hva syns du?

Magrete Isabell Løvbrekke (22), Sandnes

– Skummelt. Jeg føler meg utrygg. Litt godt å ha med seg en venninne her. Det er masse tiggere og horer, men mest skummelt er guttegjenger som knuffer.

– Har paradegaten forandret seg?

– Ja, det er blitt mer tiggere og eldre folk. Før var det mye flere unge folk på Karl Johan.

Julia Garcia (36), Spania

– Det er en gate med mye liv. Jeg føler meg trygg og er ikke redd.

– Hva synes du om alle tiggere og prostituerte i området?

– Vi har ikke blitt plaget. Det er mange flere rumenske tiggere der vi kommer fra, Murcia.

Audun Tormes (42), Drammen

– Ikke innbydende akkurat. Det er stor forskjell før og etter Egertorget. På ett eller annet sted tar sigøynercowboyhatten helt over og det blir villere.

– Hva synes du om at dette er det første som møter turister?

– Det gir jo ikke det beste førsteinntrykket, men byen lever sitt eget liv. I Oslo har du alle fasetter av ting. Det må man akseptere i en storby. Du kan ikke kontrollere det.

Hva mener du?

■ Hva synes du om Karl Johans gate?

■ SMS: Skriv AFTEN, mellomrom, din mening og send til 1905. Pris pr. melding kr. 1.

■ Eller send en epost til aftenforum@aftenposten.no

■ Du kan også si din mening på aftenposten.no

Her er politiets "Det så ut som SKREKK-BILDER

Seniorrådgiver i Kirkens Bymisjon, Johannes Heggland, minner om at romfolket har en bakgrunn som er preget av mistenkeliggjøring og diskriminering. – Det finnes 10 millioner mennesker med rombakgrunn i Europa. Mange lever under fattige forhold og reiser vekk fra Romania. Bare et fåtall kommer til Norge, påpeker Heggland.

Av LARS KRISTIAN SOLEM

Her ser du noen av de verste eksemplene på boforholdene tilreisende rumenere med rombakgrunn lever under i Oslo.

Nesten daglig må Oslo-politiet slå til mot bosteder okkupert av tilreisende østeuropeere som i hovedsak er rumenske statsborgere.

Gjennom sine nettverk klarer de å spore opp godt skjulte lokaliteter der de kan bo og i noen tilfeller lagre tyvegods.

– Vi ser at de snoker rundt etter ubebodde steder der de flytter inn. Dette kan være steder der vanlige folk ikke engang tenker på å bo, sier stasjonssjef på Grønland politistasjon Kåre Stølen.

Synet de etterlater seg, er til tider helt vanvittig.

I et hus i Gamlebyen ble det avdekket en toppløshet der en rekke personer hadde slått seg ned. I leiligheten hadde de installert seg med TV og stekovn.

– Forferdelig

I leiligheten var det store mengder av det som etter norske forhold betraktes som søppel. Til sammen 30 sekker ble hentet ut av leiligheten under oppryddingen.

Husokkupantene etterlot ekskrementer inne i leiligheten.

– Det så helt forferdelig ut der inne. De bodde under uverdige forhold, sier Stølen.

Ved Forskningsparken i nærheten av Blindern måtte det brukes gravemaskin for å flytte massen etter at fire-fem teileirer ble oppført av politiet. De

Tilreisende rom-rumenere:

- Bruker gravstøtter som do
- Okkuperer leiligheter
- Bor i barnehage-lekestue

etterlot seg klær, matrester og avføring.

– Det så ut som et forferdelig søppeldyng, sier stasjonssjef Arne Solberg ved Majorstua politistasjon.

■ På Hølsfyr har det flere ganger vært etablert et bosted ved et brokar like ved Østre Gravlund. Her har de koblet seg på kommunal strøm. I fjor ble det avdekket at gravstøtter ble benyttet som toalett. I det samme området er det også avdekket 40 sengeplasser i et ubebodd bygg.

■ I en barnehage på Grønland hadde to personer okkupert en lekestue som var innredet med madrasser, puter og pledd. Personene måtte fjernes av politiet.

Et av problemene med de ulovlige leirene er de hygieniske forholdene.

– Et sted må de gjøre fra seg. Ved slik forsøpling er det også en fare for rotter og udyr, påpeker Stølen.

I de ulovlige leirene er det også avdekket tyvegods, hovedsakelig i form av små og lett omsettelige gjenstander som gull

og mp3-spillere samt bankkort. Stølen har inntrykk av at antallet tilreisende romfolk fortsatt er økende og har merket seg at stadig flere overvintrer.

Skriver forelegg

Oslo-politiet har slått ned på en rekke tilfeller av ulovlig camping. Bare i løpet av en natt ble det skrevet ut 25 forelegg.

Etter at politiet har undersøkt leirene for tyvegods, får ofte Rusken-patruljen i oppgave å rydde opp.

– Det er en helt ufyselig jobb. Det er så uhyggelig som det går an, sier Rusken-general Jan Hauger.

Ryddemannskapene opplever at verneutstyret de bruker blir ødelagt.

For å hindre nye teileirer har kommunen flere steder klippet hekker og åpnet opp slik at det blir bedre innsyn.

Medlemmene i de mest profesjonelle kriminelle nettverkene skal etter det VG får opplyst bo under mer ordnede forhold i leiligheter.

E-post: lars.kristian.solem@vg.no

HJENNEKOS: Dette er synet som møtte politiet i en leilighet i Gamlebyen. Grunn hadde inntatt den ubebodde leiligheten og etterlot seg søppel og eks-vet ligger et veltet toalett.

SOVER I SØPPEL:

Rusken-patruljen har ryddet opp etter rumenene flere ganger. Her er fra en teileir i Ekebergskogen.

Foto: RUSKEN

Nyt ferien og la G4S passe boligen
Alarm kun 480,-

Veil 3.380,- Spar 2.900,-

Bestill **GRATIS** befaring
tlf. 02468, eller
SMS "ALARM" til 1960
www.g4sonline.no

Alarmmerke med drøsløst viser at alarmen er aktiv.

Alarmpakken inneholder: Sentral med GSM/GPRS • 1 stk valgfri detektor • Magnetkontakt for inngangsdør • Bevegelsesdetektor • Fjernstyring via SMS • Ansøkt • Alarmklistermerker • Tilkobling mot FG-godkjent døgnbemannet alarmstasjon. Abonnement fra kr. 229,- pr. mnd. med 12 mnd bindingsid. Forbehold om geografisk tilgjengelighet. Tilbudet gjelder ut juli 2010.

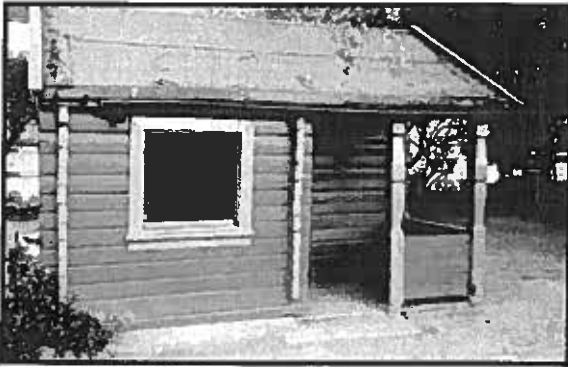
VI
MONTERER
OMGÅENDE

Av de tre største alarmselskapene har G4S de mest lojale kundene. Norsk Kundebarometer. Et forskningsprosjekt ved Høgskolen i Østfold.

et forferdelig søppeldyngje.

Arne Solberg ved Majorstua politistasjon

LITE BARNEVENNLIG: Lekebua til Grønland barnehage ble brukt som overnattingssted for rumenere på besøk. Foto: POLITIET

Personer med rombak-kremler. Midt på gul- Foto: POLITIET

SMAKFULLT: I leiligheten hadde husokkupante- ne følt seg som hjemme og tilberedte selv mat på kjøkkenet. Foto: POLITIET

OPPGITT: Rumenerne Operaionut Daniel (18), Vasile Purtano (55), Stanciu Maxiix (36) og Lupu Valercia Purtano (45) reagerer også på forsøplingen i romleirene, men synes samtidig holdningene de blir møtt med er beklagelig.

- Det ser ikke bra ut

Av LARS KRISTIAN SOLEM og KNUT ERIK KNUDSEN (foto)
Den rumenske trekkspillgruppen har stor forståelse for at nordmenn reagerer på forsøpling og lommetyverier.

- Vi reiser hjem nå. De får ta dem som stjeler, sier Stanciu Maxiix (36).

- Vi kom hit for å spille musikk. Selv om vi er sigøynere lager jeg ikke problemer, og jeg bruker å plukke opp papir etter meg, legger Lupu Valercia Purtano (45) til.

Det negative stempel rumenske romfolk har fått på seg gjør at

de får mindre penger i kaffekoppene sine.

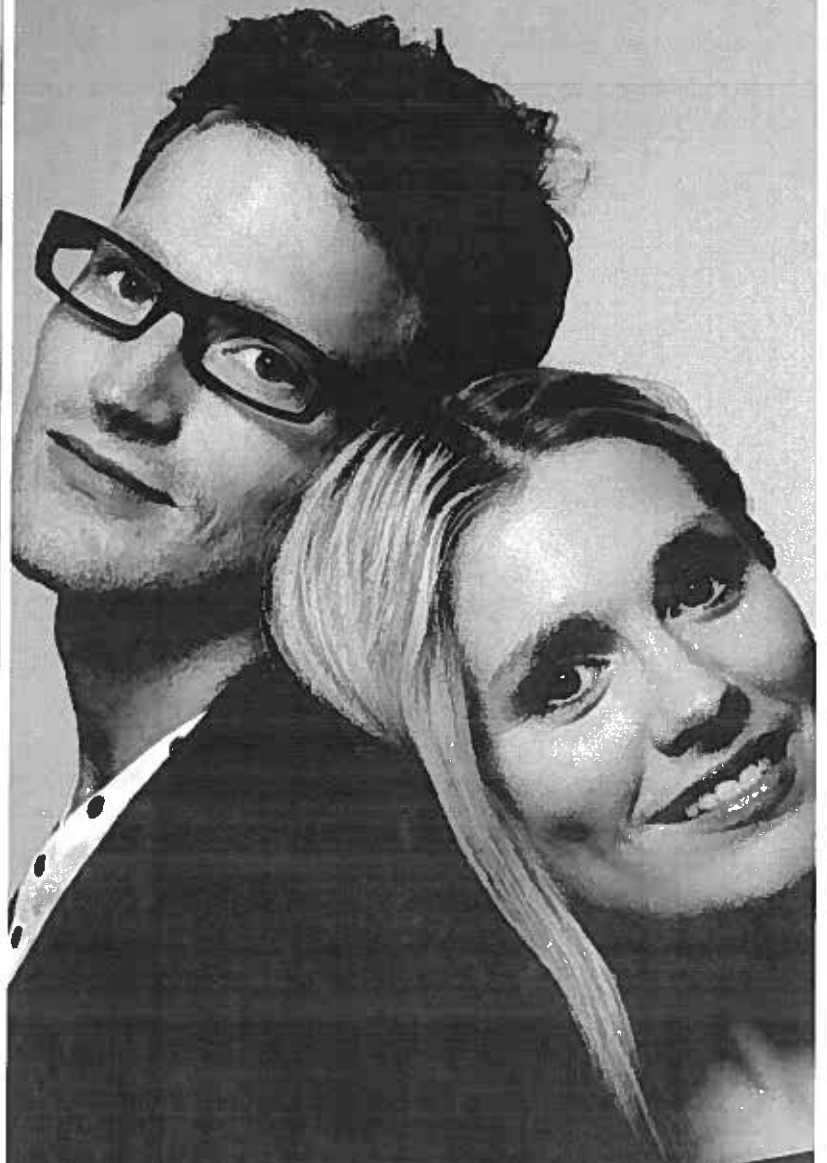
- Folk gir ikke penger lenger når de hører vi er fra Romania. Noen ganger må vi plukke flasker. Det vi får, tar vi med oss til hjem. Det er dyrt å bo på campingplasser, påpeker Operaionut Daniel (18).

De legger ikke skjul på at det er fattigdom som får dem til Norge.

TOMMY HILFINGER ck J. LINDBERG DIESEL J. LINDBERG FURLA ESCADA REPLAY roxy B. Long EMPORIO ARMANI Timberland Polaroid KAM DHILLON GIVENCHY Tretorn

Kjøp linser og briller smart – rett hjem til deg!

For 333 kr, 666 kr eller 999 kr får du komplette briller med tynne overflate behandlede glass. Ring gjerne vår kundeservice på 800 84 600, vi har åpent alle dager fra 08 til 20.

LensWay.no

Se klart med ekspressfart!

LEDER

TORSdag 26. AUGUST 2010

Når univers kolliderer

INGEN ANDRE folkeslag i Europa blir forfulgt og trakassert som romfolket. De største og mest omfattende overgrepene ser vi i Frankrike og Italia, i Romania og Ungarn. Den franske fordrivelsen av romfolket som nå foregår, kaster skam over hele Europa.

KUNNE DET skjedd her? I sommer har norsk politi kjeppjaget besøkende rom, i Oslo er til og med Rusken blitt brukt til å jage dem. Rusken befatter seg vanligvis med søppel. Nå blir rom som bedriver villcamping, sett på som kriminelle. Mennesker som sover på pappkasser under en motorveibro, jages som rotter. Politiets, politikeres og medias fokus har stort sett vært på disse menneskenes etniske tilhørighet, og slett ikke alltid på eventuelle regelbrudd de måtte ha begått.

Samtidig ser det ut til at flere tyveriraid landet rundt er begått av representanter for romfolket. I den siste tiden har også eldre mennesker blitt overfalt i sine hjem, av mennesker som skal være rom. Det er den andre siden av dette bildet.

ETTER EUS utvidelse østover har de norske romfamiliene bare sporadisk vært i offentlighetens søkelys. I stedet har oppmerksomheten vært rettet mot de tallmessig større gruppene besøkende rumenske romfolkene.

Det kan føles som om romfolket er en pest og en plage, og slik blir de behandlet. Men de er mennesker. Også når de sover ute, og om de tigger eller stjeler.

Vi har grunn til å spørre hvordan rom oppfører seg. Men det er også på høy tid at vi – også her i Norge – spør

«Romfolkets skjebne er en varslet katastrofe, en hurtig eskalerende tragedie»

Romfolket er mennesker. Også når de sover ute, og om de tigger eller stjeler. FOTO: STEIN I. BJØRGE

oss selv om hvordan vi behandler romfolk.

Kan vi kanskje ta litt for mange snarveier uten å møte motstand, så lenge vi bare fremhever at dette gjelder sigøynere? Historien har lært oss hvor lett det er å knytte hele folkegrupper til negative verdier. Og vi vet hvor galt det kan gå når univers kolliderer.

LÅNER VI ØRE til romfolket selv, kan vi høre sigøynerpunkbandet Gogol Bordello, som på sitt siste album advarer mot det de mener å se komme. I sporet «When Universes Collide» skriker bandet om hjelp, forteller om ramp som angriper, maskingevær som tømmes mot slummen, om etnisk rensing satt i scene av myndighetene selv. «Hvorfor kom du ikke da jeg skrek?» spør Gogol Bordello, og formaner: Når universene kolliderer, må man ikke bli fanget på feil side».

Romfolkets skjebne er en varslet katastrofe, en hurtig eskalerende tragedie. Det er ikke enkelt å forholde seg til ulykken. Men også for vår egen del er det viktige at vi ikke blir fanget på feil side. Norge må aldri mer havne på listen over land som fordriver et folkeslag.

Rasfare

Norge raser. Vårt bratte fedreland består av både fjell og masser som begge er i bevegelse. Slik har det vært i uinneliggende tider, og slik vil det fortsette å være, men nå kanskje enda mer enn før. Med klimaendringene vil vi oppleve mer regn, mer skifting mellom frost og varme. Fjellet sprekker opp, steinsprang og løsmasser på vandring er en daglig foreteelse, selv om det er snøskred som vanligvis får største oppmerksomhet.

Nå overvåkes farlige fjellformasjoner med sensorer og satellitteknologi, geologer fra Norges geologiske undersøkelse (NGU) er på befaring i de mest utsatte områder, og NGU er kommet et godt stykke på vei med å lage et kartverk for steinsprang (skrednett.no). Dette er et samfunnsmessig viktig arbeid.

Utfordringen ligger i at både kommuner og andre samfunnsplanleggere tar i bruk denne kunnskapen når veier, boligområder eller andre institusjoner og anlegg skal plasseres. Det er selvsagt uhyre viktig at det lages varslings-systemer slik at mennesker skal kunne evakueres når det er akutt fare for store fjellras. Det er også bra at det lages tunneler eller overbygg over veier i rasfarlige strøk. Men dette er kortsiktige tiltak, og langt fra nok.

Det aller viktigste må være å hindre at ras ødelegger så store verdier at det kan skade både lokal økonomi og hele landets utvikling. Det kan bare skje ved at vi tar hensyn til geologi og topografi. Hverken lokal- eller storsamfunn har tatt dette fullt ut på alvor til nå.

BJØRNSONFESTIVALEN. Til helgen åpner Bjørnsonfestivalen i Molde som markering av Bjørnstjerne Bjørnsons 100-årsjubileum. Men hvor står dikteren i vår samtid?

Vi trenger bjørnsonsk mot

Signert

BUSHRA ISHAQ
samfunnsdebattant og fredsarbeider,
Youth Global Harmony Association

INGEN AV DE større teatrene i Norge setter opp et stykke av Bjørnson i anledning jubileet, unntaket er én festforestilling i regi av Nationaltheatret tidligere i år. Dermed er Bjørnson som dramatiker så godt som borte.

Det er likevel all grunn til å feire Bjørnson nettopp fordi han var så mye mer enn bare en dramatiker, men en levende lyriker og en landsfader som formet hele

den norske identiteten. Bjørnson skrev 30 000 brev og 60 000 taler og artikler. Henrik Ibsen uttrykker det slik: «Hans liv var hans beste diktning», og når vi nå tenker på arven etter Bjørnson, så tenker vi på ham som et åndsmenneske, med hans kamp for nasjonal selvstendighet, bøndernes status og stilling, rettigheter for husmenn og arbeidere, allmenn stemmerett, kvinnesaken og frihet for minoritetene.

På dødsleiet. Da Bjørnstjerne Bjørnson lå på dødsleiet, fikk han lest høyt for seg en avisnotis om noen fattige, polske arbeidervinner som hadde startet en innsamlingsaksjon til kolleger som var enda verre stilt enn dem selv. Bjørnson reagerte begeistret og sa at han ville skrive et dikt til dem. De måtte takkes! Han rakk ikke mer enn overskriften, før hånden sank ned: «De gode gjerninger redder verden».

Med det etterlot Bjørnson en siste hil-

sen – et program fylt av fornuft og nøktern optimisme. Om Bjørnson ville begynt i dag, ville han spurt hvem som er vår tids fyrstikkarbeidere – han ville tatt til orde for den uverdige holdningen til rusmisbrukere, den generaliserte omtalen av asylsøkere som kriminelle og han ville engasjert seg i saken om bruk av religiøse hodeplagg i politiet. Bjørnson ville stått ved den norsk sikh Jagroshan Singhs rett til arbeid som springer ut fra grunnleggende menneskerettigheter om trosfrihet og likestilling – akkurat på samme måte som han kjempet for den italienske kvinnen Linda Murriss rettigheter.

Høy aktualitet. Bjørnsons holdninger om medfølelse og respekt for ulike mennesker har en høy aktualitet med behov implikasjon i dagens Norge. Med flommen i Pakistan, der 20 millioner mennesker er på flukt – en humanitær katastrofe som beskrives å være den verste naturka-

tastrofen i moderne tid, imøtekommes bønn om hjelp med rasistiske svar. Det er ikke lenger snakk om enkeltpersoners postkasse og telefon, men samtlige riksmediers nettsider, der meldinger som «Ikke hjelp dem! Flommen er en rettfærdig straff til muslimer og barn av alle som tror på Allah fortjener å dø» ser ut til å være allment akseptert. Er alle ytringer tillatt når det gjelder muslimer?

Selv om dette ikke er representativt for majoriteten av nordmenn, og mange har vist giverv glede til Pakistan, er det bemerkelsesverdig få reaksjoner knyttet denne typen rasisme fra ulike samfunnsaktører. I tillegg kommer mangelen på ettertanke om at flommen i Pakistan handler om klimaflyktninger der verdens fattigste nå må betale prisen for Vestens klimautslipp, altså våre utslipp. Det er her Bjørnsons mot for solidaritet minnes. Om jubileumsåret klarer å vekke dette til live, vil Bjørnsons sjel styrkes i samsvar med hans siste hilsen. bu.ishaq@gmail.com

Aften

Sjefredaktør: Hilde Haugsgjerd
Aften-redaktør: Kjersti Løken Stavrum
Nyhetsredaktør: Ole Erik Almlid
Politisk redaktør: Harald Stanghelle
Digitalredaktør: Skjalg Engebø
Utviklingsredaktør: Anette Mellbye
Administrerende direktør: Lars Erik Torjussen

Onsdag 10. august 2011

En annen tilnærming

AZIZ REHMAN ville ikke la yngstesønnen gå på Mortensrud skole fordi minoritetsandelen er på hele 97 prosent.

Nå har Rehman snudd. I kjølvannet av terrorangrepene 22. juli har Rehman kommet til at han vil gi Mortensrud en ny sjanse.

«Vi bør ha fellesskapet som utgangspunkt for integreringsdebatten i stedet for at vi plasserer etnisk norske og minoriteter på hver sin side», sier han til Aften. «Flytting kan kanskje løse mitt problem, men vi må se hvordan vi kan gjøre noe med selve problemet.»

Rehman leder Søndre Nordstrand Innvandrerforening. Han har drevet Oslos pakistanske lokalradio og vunnet priser for sitt arbeid for integrering og for lokalmiljøet.

REHMANS vurderinger viser hvordan samhold og fellesskapstenkning slår gjennom etter terrorangrepene. Terroren har gjort noe med holdningene våre – og slett ikke på den måten gjerningsmannen tilskrevet.

Det er all grunn til å hilse Aziz Rehman nye tilnærming velkommen, og når en ildsjel som ham går ut på denne måten, vil signaleffekten være stor. At enkeltfamilier flytter sine barn til andre skoler, løser ikke problemet.

Utfordringene eksisterer selvsagt fortsatt. Vi registrerer også at Rehman vil se situasjonen an og kanskje søke om skolebytte senere.

ARGUMENTENE han brukte for et skolebytte, forsvinner ikke selv om fellesskapsholdninger har fått en ny giv etter terroren. Når det bare går elever med innvandrerbakgrunn på en skole, kan den vanskelig fungere som arena for integrering.

Skjevhetene har for en stor del sine røtter i demografi og boligpolitikk, men det er mulig å bote på problemene ved endring av skolegrenser og administrativ sammenslåing av skoler. Dette kan ikke myndighetene lukke øynene for, heller ikke i det nye samfunnsklimaet etter terroren 22. juli.

Se også side 6 og 7.

«At enkeltfamilier flytter sine barn til andre skoler, løser ikke problemet»

Hun er en av dem som sover på gaten, og bruker dagen på å tigge og samle flasker. Kanskje vi kan smile og nikke til Lucia Elena Bales også?
FOTO: KATRINE NORDLI

Har vi plass til romfolk?

Pariakaste. De sover ute, midt i byen, likevel klarer vi å late som de ikke eksisterer. Velviljen rommer ikke alle.

Kommentar

Inger Anne Olsen
kommentator

DE LIGGER DER hver natt, og jeg ser dem hver morgen når jeg går til jobb. I morges lå 12 mennesker og sov, på rad og rekke. Under seg har de fillete madrasser, over seg har de syntetiske pledd, og høyt over hodene deres stikker Nylandsveien ut som bremmen på en hatt, og gir ly for litt av regnet som sildrer ned.

De som ligger akkurat her, langs Akerselva, er middelaldrende, på vei mot alderdommen, og de bor her mellom Nylandsveien og Akerselva de ukene de er i Norge for å tigge og samle tomflasker.

Tre av madrassene er allerede rullet sammen for dagen, og om eierne er heldige, kaster ikke politiet byltene deres i dag heller. Om natten er det en midlertidig

leir, om dagen er det en søppelhaug.

Ved sandvolleyballbanen på Elgsletta koker en kvinne kaffe på den permanente utegrillen. Senere samles de fleste i parken ved Lilletorget, kanskje fordeler de steder å tigge på, hva vet jeg?

Lever av søppel

Jeg ser dem hjemme også. Noen meter fra verandaen der jeg nyter sommerkvelden, gjennomsoner en mann og en kvinne borettslagets søppeldunker. Ja, søppeldunker, satt ut til tømming. De to tømmer dunk etter dunk, åpner pose etter pose, plukker ut litt her og der. Og noe skjer inni meg. For visst kan jeg ergre meg over romfolket som hjem søker landet, og jeg vet at noen av dem nok stjeler også. To rommenn stjal mobiltelefonen ut av lommen min, på en trikkeholdeplass. Etterpå tenkte jeg at rom er noe pakk.

Men jeg synes ikke at noen skal måtte rote i søppel for å klare seg. Og jeg leser at flere av de velledige organisasjoner, de som eierne lar de elendigste få et måltid mat, vaske klærne sine og ta en dusj, ikke inkluderer romfolket i

sin kjærlighet. De er kanskje ikke verdige trengende.

På nettet ser jeg at fr.martinsen, min favorittblogger, spør om vi har plass til romfolket:

«Kan vi ta med romfolket også? Kan sigøynerne som tigger, få del i omtanken vår? Kan vi klare å ikke distansere oss fra dem også, ikke generalisere og gjøre det lett for oss selv ved å fortelle hverandre at alle av dem er en del av organiserte gjenger som stjeler?» spør hun.

Så forteller hun hvordan hennes lokale kiwibutikk stengte av flaskepantaautomaten for å «unngå den gjengen du vet som kommer og panter mye», og hun skriver om ubehaget ved at den butikkansatte som forteller dette, tar det som en selvfølge at fr.martinsen er innforstått med at slik må det være, at det er en selvfølge at «vi» ikke vil ha noe med «dem» å gjøre.

Selv om det skjedde etter 22. juli.

Kanskje vi kan begynne med å møte også romfolk med et smil og et nikk, slik vi de siste ukene stadig oftere gjør med andre vi ikke kjenner.

inger.ane.olsen@aftenposten.no

Været for Oslo og Akershus i morgen:

Morgen	Ettermiddag	Kveld
11°C	18°C	16°C

Været på mobil: Send VÆR eller LVÆR til 1905. Tjenesten koster kr. 5,- og er levert av Aftenposten. Værværsl er levert av StormGeo

Langtidsvarsel

fredag		16°C
lørdag		16°C
søndag		18°C
mandag		18°C

Aften

Aftenposten
Biskop Gunnerus' gt. 14, Boks 1
0051 Oslo
Sentralbord: 22 86 30 00

Tipstelefon: 0 22 86
Aftenredaksjonen: 22 86 40 20
aften@aftenposten.no

Annonser: 815 00 015
Telefax: 22 86 40 98
Privatannonser:
annonse@aftenposten.no

Abonnement: 0 50 40
Telefax: 22 86 40 39
www.aftenposten.no/kundesenter
abonnement@aftenposten.no

Automatisk serviketelefon
22 86 44 80
ved forsinkelser eller uteblitt avis

Å lukke øynene gjør

■ Romfolket tilbake i parkene dagen etter forrige politiaksjon

I Trondheim har politikerne gitt romfolket tilgang til dusj og do. I Oslo må de gjøre fra seg i parkene.

WASIM K. RIAZ
wasim.riaz@aftenposten.no

– Disse menneskene kommer ikke til Norge for å få tilgang til dusj eller toaletter. Dette handler om at alle mennesker skal få et minimumsnivå av verdighet og livskvalitet. Å lukke øynene for deres elendighet gjør ikke at de forsvinner. Vi må løfte blikket og se på hvorfor de er her og lete etter gode løsninger både lokalt og internasjonalt, sier Ina Røll Spinnanger, leder i Trondheim Venstre.

I vår tok hun initiativet til et forslag om å gi tilreisende romfolk i Trondheim adgang til dusj, toalett og vaskemaskin. Dette ble vedtatt av kommunen i juni. Sist onsdag kunne romfolk dusje og vaske klær i hos Frelsesarmeen. Lokalene er i første omgang tilgjengelig for romfolk tre ettermiddager i uken.

– Ingen ønsker tiggere i byen sin. Spørsmålet er hvilke virkemidler vi skal bruke for å redusere problemet og hvordan disse menneskene kan få hjelp til å leve et bedre liv, understreker Spinnanger.

– Mener du at Oslo kommune bryter menneskerettighetene fordi de ikke legger til rette for dusj og toalett for romfolk?

– Jeg vil si at hver by må finne de lokale løsningene som passer best i forhold til situasjonen i byen. Men det er ingen tvil om at Oslo snarlig må finne en løsning for denne gruppen, sier Spinnanger, som er partikollega av Ola Elvestuen (V), Oslos samferdselsbyråd som blant annet har ansvar for byens parkanlegg, renovasjon og toaletter.

Tilbake på Vaterland

Onsdag i forrige uke gikk politiet og Oslo kommune til aksjon mot tilreisende tiggere som bruker parkområdene rundt Vaterland som bolig. I forbindelse med aksjonen ble madrasser og andre gjenstander kjørt bort.

Da Aften var i området rundt Vaterland natt til fredag, lå sovepose-ene tett på Grønland. I en radius på 25 meter hadde 14 personer funnet sin plass i den varme Oslo-natten. I tillegg ble minst tre biler brukt til overnatting.

– Jeg sover i denne bilen, forteller Costansa på gebrokkent engelsk og peker mot en varebil som ved 04-tiden står rett ved Oslo Spektrum.

To par sko rett utenfor bilen tyder på at hun har selskap av flere. På et gjerde rett ved bilen henger underbukser og annet tøy til tørk. Få meter bortenfor, i Brugata, har 20 år gamle Maria funnet en plass på granithelene. Også hun sliter med å kommunisere med Aften, men forteller at hun har mistet foreldrene sine og er i Norge for å tigge.

– Nå må politiet og kommunen erkjenne at disse folkene er her. De er her ikke for moro skyld, men fordi de ikke får endene til å møtes i hjemlandet. De blir ikke borte av at noen

jager dem, sier Bjønnulv Evenrud i foreningen Folk er folk.

Foreningen ble startet i vinter, og har som mål å bedre forholdene for romfolk og andre fattige tilreisende i Oslo. Evenrud er ikke i tvil om at kommunen må tilby dem dusj og toalett.

– Alle må drite, for å si det på den måten. Det er et kommunalt ansvar å sette opp offentlige toaletter. Disse menneskene får heller ikke lov til å låne toalettet på restauranter eller kafeer. Uansett må vi ikke glemme at dette er et felles europeisk ansvar. Problemet er at de enorme summene som overføres til Romania for å hjelpe disse menneskene ikke kommer frem, mener Evenrud.

Dobbeltså mange

Bymiljøetaten anslår at nesten 2000 personer sover ute i Oslo for tiden, dobbelt så mange sammenlignet med i fjor sommer.

– Svært mange bruker parkene til camping. Dermed får ikke folk flest bruke parkene. Blant annet på grunn av avføring og annen forurensning. Derfor ønsker vi ikke overnatting i parkene, sier Hans Edvardsen, direktør i Bymiljøetaten.

Han presiserer at denne gruppen på 2000 personer er sammensatt, men at romfolk utgjør en stor del av den. Han er heller ikke overrasket over at folk var tilbake i parkene kort tid etter aksjonen og legger ikke skjul på at det blir flere tilsvarende aksjoner som sist onsdag.

– Hvorfor tilrettelegger dere ikke for dusj og toalett for denne gruppen?

– Dette er i første omgang en politisk sak. Mange er her for å tigge, noe som er et kontroversielt tema blant politikerne, sier Edvardsen.

Han anslår at kommunen i år vil bruke 5–10 millioner kroner ekstra på rydding av parkene på grunn av overnattingene.

Tigger vekslepenger

Også Oslo Handelsstands Forening (OHF) har lagt merke til at det er blitt langt flere tilreisende tiggere i byen denne sommeren.

– Ofte står det store klynger rett utenfor butikkene. Da styrer kundene unna. Vi har også fått meldinger om de har gått inn i butikker og bedt kundene om vekslepenger. Vi synes synd på dem som tigger, men kundene setter jo ikke særlig pris på dette. Turistene er også overrasket over at det er så mange som sitter og tigger i Oslo, sier Gunnar Larssen, direktør i OHF.

Han mener at de bør få hjelp i hjemlandet, for da får man mer for pengene.

– Vi har et samarbeid med Frelsesarmeen og Kirkens Bymisjon der målet er å hjelpe dem der de bor. På denne måten får man mye mer for pengene, slik at flere kan dra nytte av dette.

Aften har prøvd å innhente kommentar fra samferdselsbyråd Ola Elvestuen (V), men han var ikke tilgjengelig.

I denne bilen i Lakkegata på Grønland har en kvinne lagt seg til å sove. Ved inngangspartiet til kontorbygningen i bakgrunnen sover to personer.

FOTO: ANETTE KARLSEN

Et par sko og matrester utenfor denne varebilen tyder på at den er «hjem» for flere. FOTO: ANETTE KARLSEN

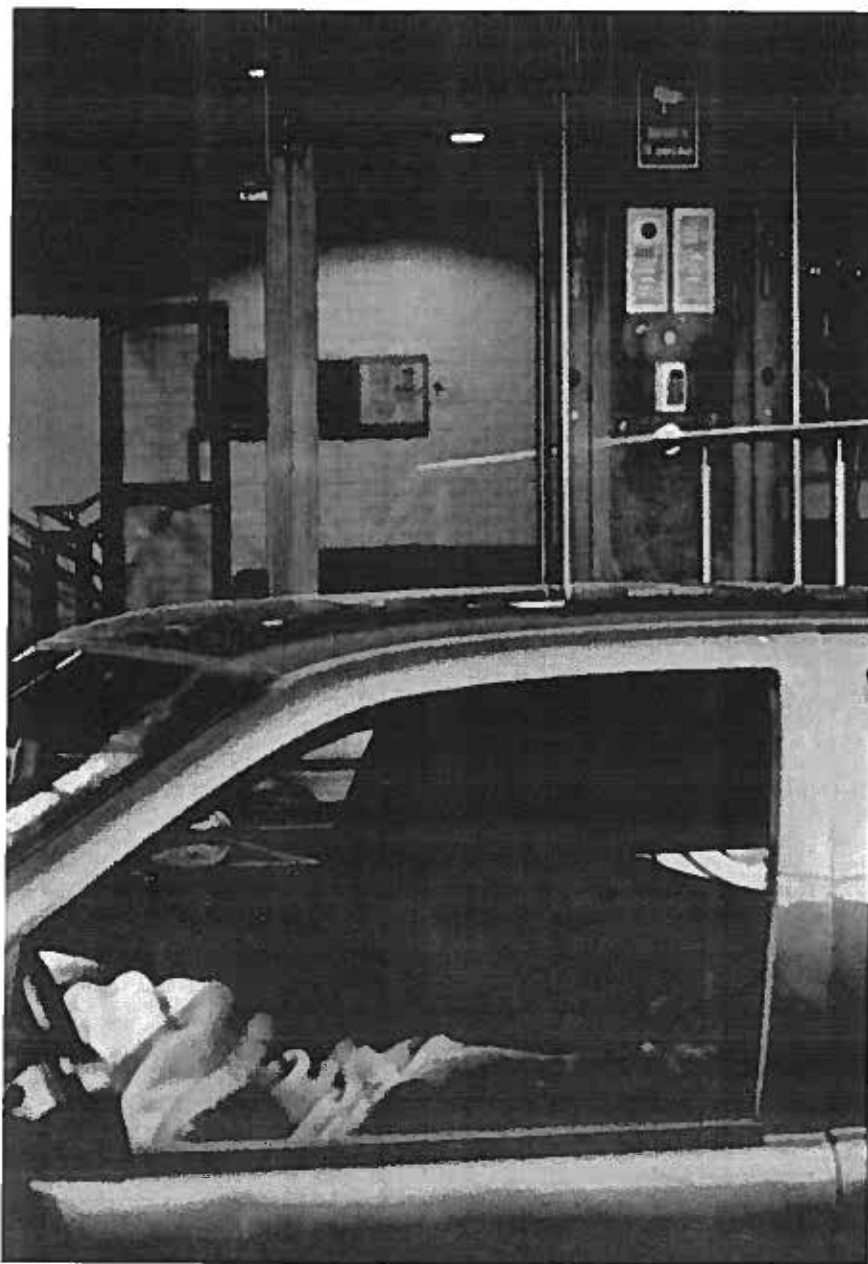

Costansa er blant de heldige fordi hun sover «innendørs». Varebilen i bakgrunnen er hennes hjem.

FOTO: ANETTE KARLSEN

• ikke at de forsvinner

■ Kommunen varsler flere aksjoner

Vaterlandsparken og området rundt Grønland T-banestasjon er blitt fast oppholdssted for tilreisende tiggere og andre som er på jakt etter bedre fremtid i Oslo.
FOTO: ANETTE KARLSEN

På gebrokkent engelsk forteller Maria at hun er 20 år gammel og kommer fra Moldova. Natt til fredag sov hun i Brugata. I Oslo lever hun av tigging.
FOTO: ANETTE KARLSEN

– Et problem som ikke er blitt tatt ordentlig tak i

I går morges søkte rundt 150 romfolk tilflukt ved Sofienberg kirke. Bakgrunnen er politiaksjonene i Oslo sentrum den siste tiden, hvor romfolk er blitt vist bort.

Ca. 40 varebiler og personbiler registrert i Bulgaria og Romania kjørte inn på plassen foran kirken. Gruppens tillitsmann, Nicola Kaldararu, forklarer at de føler seg trassert av det norske politiet. – De tar bagasjen vår og klærne våre og kaster det som søppel, hevder Ion Gorgre. Nå vil de følge eksempelet til den palestinske gruppen som har hatt leir utenfor Jacob kirke i sentrum og etiopiernes leir ved Oslo domkirke. Norge har en tradisjon for kirkeasyl. Derfor velger de å søke tilflukt her, forklarer Bjønnulv Evenrud i foreningen Folk er folk. Prost Ingar Seierstad i Nordre Aker prosti understreker at de ikke har ressurser til å gjøre noe for romfolket som nå bor utenfor Sofienberg kirke.

– Vi har kun en åpen port og et kirkeområde. Andre grupper vil hjelpe med de praktiske behovene beboerne har, sier Seierstad. Han

ser ikke for seg at romfolket blir lenge ved kirken. – Dette er ikke noe blivende sted. Jeg ser dette først og fremst som en markering for å komme på talefot med ansvarlige myndigheter. Denne gruppens situasjon i Oslo har vært omtalt mye i mediene, men er et problem som ikke er blitt tatt ordentlig tak i. Romfolket lever en tilværelse i skyggesiden, men ved å slå seg ned her håper de kanskje å tre litt tydeligere frem i offentligheten, sier Seierstad.

Han forutsetter at det blir ro og orden rundt kirken, slik at romfolket ikke forstyrrer driften.

osloby

Se video her!

osloby.no/video

Klær og undertøy som er hengt opp til tørk på et gjerde rett ved Oslo Spektrum skaper hjemlige omgivelser for romfolk i Oslo.
FOTO: ANETTE KARLSEN

Med tiggerkoppen foran seg har denne mannen lagt seg til å sove rett utenfor Brilleland på Grønland natt til fredag.
FOTO: ANETTE KARLSEN

- Slutt å gi dem penger

■ Men SV vil gi romfolket toaletter

Oslo frykter mange-dobling av tilreisende romfolk hvis de får toaletter og dusj. Byrådslederen oppfordrer folk til ikke å gi dem penger.

WASIM K. RIAZ
wasim.riaz@aftenposten.no

- Ca. 2000 personer har kommet til Oslo uten at vi har gjort noe som helst. Ved å tilrettelegge med overnatting og dusj vil denne problemstillingen vokse, frykter byrådsleder Stian Berger Røslund (H).

Aften kunne i går fortelle at antall tilreisende romfolk nærmest har doblet seg det siste året. Mange av disse sover i parker og bruker buskene som toalett. Bystyret i Trondheim har valgt å gi romfolk dusj, toalett og vaskemaskin tre ettermiddager i uken. Men i Oslo er det ikke flertall for dette.

- Vi skal ta imot alle som ønsker å besøke Oslo, men det er ikke tillatt å campe i Marka eller parkene og bruke buskene som toalett, er den klare beskjeden fra Røslund.

Aften i går

- Trondheim Venstre mener at dusj og toalett er en menneskerett. Er det ikke viktig å gi dem det?

- Jeg tror ikke det er en menneskerettighet at man reiser hvor man vil og krever at byen stiller og med dusj og toalett. Det er å dra menneskerettighetene litt for langt, svarer byrådslederen.

- Hvordan kan man løse problemet?

- Hvis hver av oss forsøker å være tilbakeholdne med å gi dem penger, så vil det ikke være særlig attraktivt å komme hit. Og så kan vi fortsette å håndheve reglene som sier at det ikke er lov å sove i parkene.

- Betyr det at dere vil vekke de som sover i parkene?

- Akkurat hvordan det skal gjøres, kan jeg ikke si noe om.

«Vi skal ta imot alle som ønsker å besøke Oslo, men det er ikke tillatt å campe i Marka eller parkene og bruke buskene som toalett»

Stian Berger Røslund (H), byrådsleder

- I år vil kommunen bruke fem til ti millioner kroner ekstra for å rydde etter folk som sover ute. Er det ikke bedre å bruke pengene på sanitære forhold?

- Dette vil bare øke problemet, for da vil flere komme til Oslo, svarer Røslund.

Lavterskeltilbud

Mens Fremskrittspartiet deler Høyres syn, vil SV jobbe for å gi tilreisende tiggere et overnattingssted med dusj og toalett.

- Vi tok opp denne saken i siste bystyremøte før sommer. Vi ønsker et lavterskeltilbud med dusj, toalett og en madrass. Forslaget fikk ikke flertall. Det er sterkt beklagelig. Jeg håper at bystyret ombestemmer seg, sier Marianne Borgen, leder for SVs bystyregruppe.

- Tror du ikke at flere vil komme til Oslo hvis de får dusj og madrass?

- Det er naivt å tro det. Grun-

nen til at de kommer til Oslo, er at de vil tjene penger. Ingen kommer hit for å ta en dusj, svarer Borgen, som får støtte fra Rødtts leder Bjørnar Moxnes.

- Selv om byrådet sier nei til toaletter, har flere kommet til byen. Dette betyr at toaletter ikke er det avgjørende. For å gjøre det enklere for de tilreisende og Oslo-folk, må det settes opp toaletter, sier Moxnes.

Meldeplikt

Samferdselsbyråd Ola Elvestuen (V) sier at kommunen vurderer et samarbeid med frivillige organisasjoner som Frelsesarmeen for å gi dem dusj og toalett, men ikke ønsker å tilrettelegge for at det blir campet i parkene.

- Vi vil kunne sette opp midlertidige toaletter i helt spesielle tilfeller. Akkurat nå er vi i diskusjon med Bymiljøetaten om dette, sier Elvestuen, som i likhet med flere av sine kolleger er opptatt av å

hjelpe romfolk i land de opprinnelig kommer fra.

Varaordfører Libe Rieber-Mohn (Ap) ønsker heller ikke egne toaletter for tilreisende tiggere.

- Alle innbyggerne i Oslo skal ha muligheten til å bruke offentlige toaletter. Men jeg har ikke tro på særforhold for romfolk, sier Rieber-Mohn.

Hun mener at Justisdepartementet må komme med flere tiltak for å redusere tiggingen.

- Vi ønsker hjemmel i politivestekene, slik at politiet kan forby tigging i hele eller deler av byen. I tillegg ønsker vi en meldeplikt for dem som ønsker å tigge. Situasjonen i byen begynner å bli ganske uholdbar med nesten 2000 tiggere, sier varaordføreren.

Også hun oppfordrer folk til ikke å gi penger til tiggere.

osloby

Alt du trenger
å vite om Oslo!

osloby.no

TEMPUR® Relaxation Cloud Kontinenta

FLYTTESALG

opp til **50%** på hele butikken

Føl støtte, føl komfort, føl TEMPUR®

Tempur Sleep center flytter inn i nye lokaler

I den anledningen ønsker vi velkommen til stort flyttesalg

Dramatiserte priser på alle demosenger og puter, samt deler av lageret

(Tilbudet gjelder så lenge lageret holder)

www.tempur.no

TEMPUR® Cloud Comfort - Den nye og elskede myke puten

Rådhusgaten 26, 0151 Oslo, Tlf: 22 40 49 50

Åpningstider: Man-Fre: 10.00-17.30, lørdag stengt i juni/juli

TIGGING OG RUS

- Tigging er ikke en politioppgave

MARI ERLANDSEN

Den ferske politimesteren i Oslo vil ordensproblemene ved tilreisende tigging og åpne rusmiljøer i hovedstaden til livs. Det er fellprioritering, ifølge SVs Akhtar Chaudhry.

-Tigging er en lovlig handling og derfor ikke et «problem» som skal håndteres av politiet, sier Akhtar Chaudhry (SV).

Det var i forrige uke at den nylåtte politimesteren i Oslo Hans Sverre Sjøvold varslet økt innsats mot tigger- og rusmiljøer i hovedstaden. Ordensproblemer er Oslos største utfordring, sa Sjøvold og pekte på plagsomme sanitær- og avfallsproblemer for Oslo-borgerne. SVs Chaudhry mener politiet har viktigere ting å bruke ressursene på.

-Jeg reagerer på at tigging stadig blir omtalt som et problem. Å holde orden er en del av jobben til politiet, men de skal først og fremst bekjempe kriminalitet. Vi bør ikke bruke politifolk som er utdannet i tre år på å plukke søppel. Det er en kommunal oppgave, sier Chaudhry, som understreker at tigging bare er et problem dersom noen tvinges eller lures til det.

-Rusmisbrukere må få hjelp, ikke en aggressiv behandling fra politiet eller andre. Politiets ressurser må brukes for å ta de som smugler narkotika inn i Norge og de som selger, sier Chaudhry, som spesielt fremhever vold mot kvinner som den viktigste utfordringen for en politimester i hovedstaden.

Også en politioppgave

Resten av Oslo-benken på Stortinget er mer fornøyd med at Sjøvold varsler opprydning.

-Jeg synes det er løfterikt at politimesteren tar tak i den enden av problemet. Tigging er et kjennetegn på at folk kommer til Norge og begår forbrytelser. Det er ingen av våre herboende tiggere som griser til på denne måten, og også dette har vi politimyndigheten til, sier Michael Tetzschner (H), som mener det er en sammenheng mellom mindre alvorlig kriminalitet og grovere forbrytelser.

Også Jan Böhler (Ap) hilser politimesterens offensiv velkommen.

-Mer synlig politi og trygghet i det offentlige rom skal være en prioritert oppgave for politiet. Det er viktig å ha en politimester som er tett på hverdagskriminaliteten, sier Böhler, som håper den nye politimesteren kan få fortgang i arbeidet med å innføre meldeplikt for tiggere i Oslo, slik at de identifiseres og registreres.

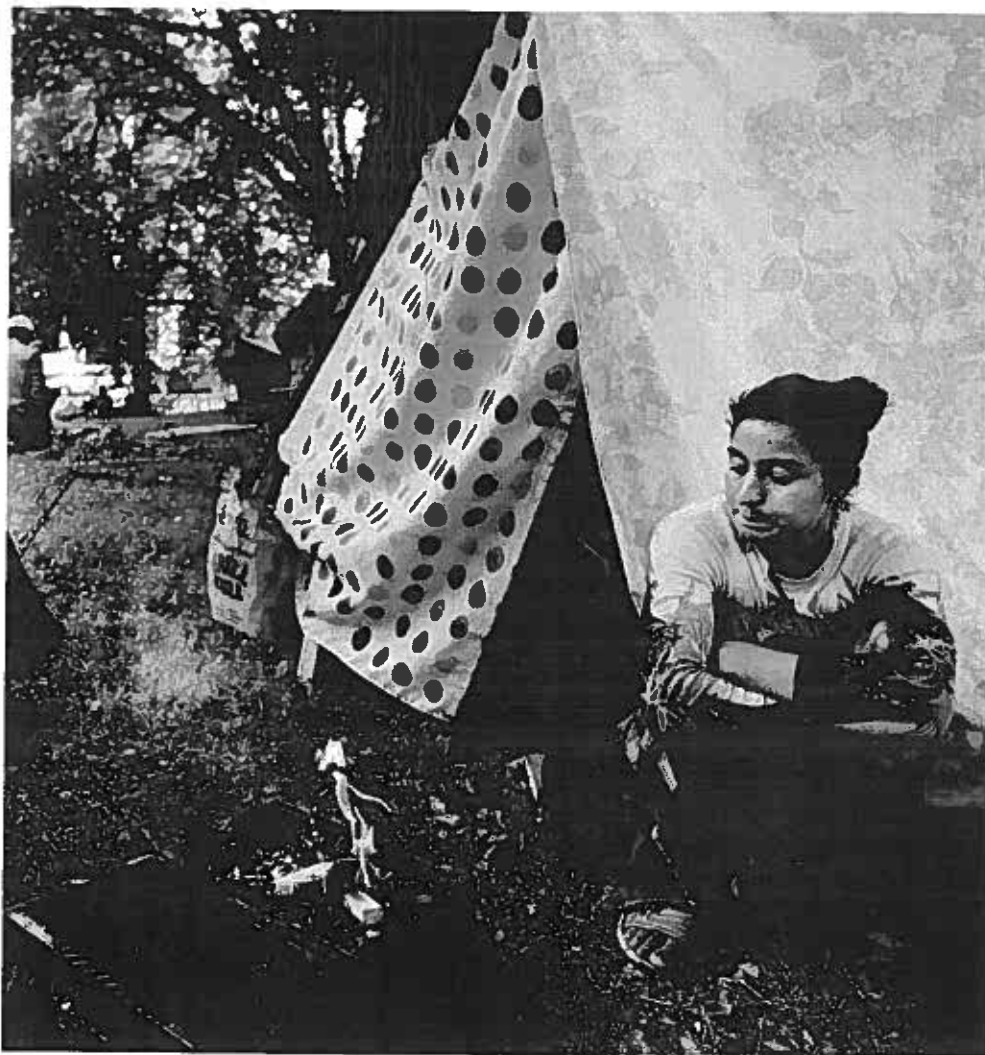
Bakgrunn**Opprydning**

► Aften skrev i forrige uke om den nye politimesteren i Oslo, Hans Sverre Sjøvold, som fremhevet orden i hovedstadens gater som prioritert nummer én.

► Byen er preget av åpne rusmiljøer og tilreisende tiggere blant annet fra romfolket. Uansett hvor man kommer fra, kan man ikke urinere og gjøre fra seg på gaten og i offentlige parker, sa Sjøvold.

Les mer

«Slutt å gi dem penger!»
les Aften, side 10-11

Ioncilia Doina fyrer opp grillen på området til Sofienberg kirke. - Her får vi være i fred, sier hun om sitt enkle krypinn under en presenning. FOTO: PAAL AUDESTAD

- Her er det fint å bo, sier Ioncilia Doina. Hun sitter under en plastduk ved Sofienberg kirke. - Dette er mye bedre enn da politiet kom og jaget oss.

- Alt vi ber om, er en jobb

ROM-LEIR PÅ KIRKENS GRUNN

STEIN ERIK KIRKEBØEN

- Her er vi beskyttet av Jesus, sier Iosif, og ser opp mot Sofienberg kirke.

- Her blir vi ikke jaget av rasistisk politi som behandler alle fra Romania som kriminelle. Vi vil bare jobbe, alt vi ber om er en jobb.

Eirik Roen sitter i menighetsrådet på Sofienberg og mener vi skal opptre som gode kristne mot Europas fattigste og mest forfulgte, selv om Sofienberg menighet ikke har forutsetninger for å ta vare på et par hundre romfolk som har søkt ly på kirkens område. I kirken er det ett toalett med kun kaldt vann.

I parken er det ett annet.

-Det blir spennende å se om de opptrer som gode kristne når kirken og kommunen skal møtes onsdag morgen, sier han.

Naboene er bekymret for avføring i buskene, uro og kriminalitet.

-Uholdbart

Byrådsleder Stian Berger Røslund (H) var innom på inspeksjon i går. Han mener situasjonen i romfolkets teltleir er uholdbar:

-Det er en grunn til at vi i utgangspunktet ikke tillater camping i byens parker. Vi må ta imot alle som kommer hit, med respekt, men vi kan ikke ta vare på alle som kommer.

-Trondheim gjør visst det?

-De har 30 bostedsløse utlendinger, vi har 2000. De kommer hit på grunn av velferdsgapet i Europa og den frie bevegel-

sen for arbeidskraft. Men her må noe skje. Vi skal gjøre vårt i den akutte situasjonen, men Oslo kan ikke håndtere en slik tilstrømming alene. Sentrale politikere må gripe inn og løse problemet langsiktig og strukturelt, sier Røslund.

Jakter en fremtid

Iosif var i går kveld mest opptatt av en kortsiktig løsning. Han var en av mange romfolk som var opptatt med å feste plastduker til smijernsgjerdet og etablere seg. Gjerne for godt.

150 timer hadde han og to andre menn og tre kvinner kjørt gjennom Europa fra Craiova til Sofienberg. De er på jakt etter en fremtid.

-Vi vil ha en jobb og tjene penger. Hvis noen kan hjelpe, vi er ikke kresne og tar alt slags arbeid, vil vi gjerne bli her og arbeide.

-Hvorfor har dere reist helt hit?

-Fordi vi tror nordmenn er snille og gavmilde, og vi tror at noen her vil gi oss en sjanse. Får vi den sjansen, reiser vi ikke tilbake. Vi har ikke noe i Romania, sier Iosif Iavmælt. På Sofienberg har han et par teltducker.

Mor

Ioncilia har ikke noe mer, og selv om hun synes hun har fått det flott, er hun ikke kommet for å bli.

-Jeg har vært i Norge her en måned. Det lille jeg har her er bedre enn det jeg har i Romania, men jeg må tilbake. Jeg har et barn på åtte måneder hjemme. Jeg har reist hit uten familie, sammen med naboer og kjente, for å skaffe penger til barnet mitt. Jeg må tilbake til det.

Stein Erik Kirkebøen@aftenposten.no

Debatt

20

Marte Michelet
Debatt- og kronikk-ansvarlig

Cornelia Kristiansen

SEND INNLEGG TIL
debatt@dagbladet.no

KRONIKK: 6000 tegn inkl. mellomrom.
HOVEDINNLEGG: 3000 tegn inkl. mellomrom.
REPLIKK: 2000 tegn inkl. mellomrom.
KORTINNLEGG: 700 tegn inkl. mellomrom.
Legg ved portrettfoto.

prosent av oss sover for lite. Det viser en undersøkelse Ipsos MMI har utført for Dagbladet. Søvntrykene er multimedia og tidspress i hverdagen.

RETT FRA NETT

Det høye sykefraværet blant kvinner kan handle om kvinners sykdom, sier Vigdis Giltun (Frp) i arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget.

Så utrolig bra utspill av Frp. Har selv hatt en kollega som må ha fri visse dager hver måned. For mange kvinner er mensen veldig krevende. Vi er tross alt forskjellige vi kvinner og menn, her kan faktisk ikke menn uttale seg. Dere vet ikke hvordan visse kvinner har det under mensen. PMS i forkant er iblant tøft, man kan bli litt deppa og overfølsom. Kritikken kan føles ti ganger verre enn ellers. Godt at enkelte politikere ennå tar naturen med i betraktning, i motsetning til dem som skal uthviske kjønn.

RitaRev

Uansett hvordan man vrir på dette, er det jo en svært uheldig artikkel på kvinners vegne. De understreker jo en «svakheter» ved det å være kvinne i en arbeidssituasjon. Står man mellom to like sterke kandidater, hvor den en er kvinne og den andre er mann, vil det være naturlig å velge mannen på bakgrunn av det som kommer frem i denne artikkelen. Lite gjennomtenkt utspill fra kvinnelig politiker, spør du meg!

korgy82

Da har vi lært at kvinner som jobber deltid har mensen ...

Petter_Nor

Hvorfor kvinner er mer borte fra jobb enn menn er sammensatt. Det har for eksempel med at kvinner ofte er hjemme når barna er syke. Vi menn er flinke til å unnskyld oss med at vi må på jobb, så kvinnen i huset må stille opp hjemme. Enkelte her har også påpekt at det jobber mange kvinner i helse- og omsorgsykker, som har en tøff hverdag og derfor er mye sykdomsbelastet. Dette stemmer nok veldig bra. Det er nok ikke så mange av oss menn som ville funnet oss i slike arbeidsforhold!

ArroGant14

**DELTA I DEBATTEN
PÅ DAGBLADET.NO**

TIGGING: Vi må samarbeide for å bedre forholdene for romfolket, mener Roman

Trengende menn

KRONIKK

Daniel Ioniă
Romanias ambassadør til Norge

SIDEN JEG TOK OVER stillingen som Romanias ambassadør til Norge har jeg innsett at spørsmålet om romfolkets aktiviteter, som tiggning i Oslo, ikke bare er synlig, men også sett gjennom forskjellige linser. Dessverre, og kanskje for ofte, gjennom fordomsfulle linser. Det er ofte ubehagelig å se problemene forbundet med disse menneskene på gatehjørnet eller i parkene. Åpenbart ville vi helst ikke sett dem slik, med tanke på at de er mennesker. Ettersom de ikke bryter noen lov, må de få nytte samme nivå av goder og plikter som de øvrige, vanlige borgere. De fleste av tiggerne er fattige mennesker som strever for å opparbeide seg et levebrød.

”

Vi må være klar over at vellykket integrering av en sårbar gruppe tar tid.

bedre livene til innbyggerne våre, folk som hører til romminoriteten.

Jeg må også tydelig understreke at det store flertallet av rumenere som bor i Norge er ekstremt velintegrerte og bidrar til velferdsstaten. Jeg tror også at de er gode ambassadører for landet mitt her, med sine bidrag til IT-sektoren, forskning og utvikling, verftsindustrien, medisn og utdanningssystem i Norge.

DEN SOSIALE inkluderingen av romfolket er ingen ny utfordring for Romania, og vår dedikasjon til å finne løsninger bevises av det store spekteret av tiltak vedtatt av våre myndigheter og av mengden finansielle ressurser satt av for å bedre deres økonomiske og sosiale situasjon. Konklusjonene fra EUs menneskerettighetsbyrås siste romfolkundersøkelse viser tydelig framgang på alle felt som er dekket av undersøkelsen.

Selvfølgelig er det fortsatt rom for forbedring, men vi må være klar over at vellykket integrering av en sårbar gruppe tar tid. Uansett bør man være oppmerksom på at romfolket holder til i mange land, og nettopp derfor behandles spørsmålet på EUs høyeste nivå.

FOR ØYEBLIKKET innfører Romania en rekke sosiale tiltak for å hjelpe minoriteten romfolket med utdanning, sysselsetting, helse, boliger og infrastruktur. I tillegg jobbes det med kampen mot diskriminering, fattigdom og for at alle skal ha like muligheter. Romania har også vært en av pådriverne for innføringen av fjorårets EU-rammeverk som omhandler nasjonale strategier for integrering av romfolk. Det representerer et viktig skritt både mot anerkjennelse av den komplekse bakgrunnen for romfolkrelaterte

SAMARBEID: De siste dagene har mange romfolk slått seg ned ved Sofien gater, skriver kronikkforfatteren.

spørsmål på et europeisk plan og mot å finne praktiske løsninger på disse problemene. På et paneuropeisk nivå, representerer integreringen av romfolket hovedmålet for «Tiåret for integrering av romfolket» (der Romania er en av deltakerne) og temaet er på dagsorden i Euro-paradet.

I ROMANIA ER disse tiltakene integrert i regjeringens generelle strategier som omhandler utvikling og sosial inkludering. Det er også lagt spesifikke planer for romfolket, som den rumenske regjeringens strategi for å forbedre romfolkets tilstand som ble

innført i 2001, og «Tiåret for integrering av romfolket», som inneholder den rumenske regjeringens politiske forpliktelser på et internasjonalt nivå.

Ved utgangen av 2011, ble det allerede svært omfattende rammeverket konsolidert av den rumenske regjeringens strategi for inkludering av de rumenske borgerne for perioden 2012-2020. Dette er et omfattende dokument, fordi det dekker de fire hovedområdene for handling på EU-nivå (yrke, utdanning, helse og bolig). I tillegg omhandler det flere andre områder, som beskyttelsen av romfolkets kultur og barn. Spesifikke tiltak er

Dagbladet

Havnelageret, Langkaia 1, 0150 Oslo.
Postboks 1184, Sentrum, 0107 Oslo.
Sentralbord: 24 00 10 00

Åpent man.-fre. 07.00-16.00
Stengt lør., søn. og helligdager.
Redaksjonen direkte: 24 00 03 10
Vaktsjef direkte: 24 00 03 60
Fotodesk direkte: 24 00 09 00
E-post: pictures@dagbladet.no

Dagbladet.no direkte: 24 00 00 07
E-post: nettred@dagbladet.no
Telefax: Dagbladet: 24 00 00 01
Dagbladet.no: 24 00 01 01
E-post: sentralbord@dagbladet.no
Tips og digitalfoto: 2400@db.no

Kundeservice: 800 30 100
E-post: kundeservice@dagbladet.no

Dagbladet forbeholder seg retten til å distribuere innsendte innlegg i elektroniske formater.

STARS AND STRIPE

Clay Bennett har jobbet som politisk avistegner siden 1981, og tegner i for Chattanooga: Times Free Press. Tre barns faren har vært nominert til Pulitzerprisen sju ganger, og vant prestisjefylte pr i 2002.

POLITICAL BAGGAGE

Å gjøre et ekte-skap lykkelig er omtrent som å drive et gårdsbruk. Du må begynne på ny frisk hver eneste dag.

Frans av Assisi

ias ambassadør til Norge.

lesker i Oslo

berg kirke. «Vi er forpliktet til å arbeide med våre norske partnere for å finne levedyktige og langvarige løs-
Foto: Anette Karlsen / NTB Scanpix

planlagt på alle disse områdene. Dokumentet er utarbeidet under EUs rammeverk for integrering av romfolket fram mot 2020. Det inkluderer foreslåtte initiativ for å integrere romfolket innen områder som utdanning, arbeid, helse, bolig og kultur.

PÅ ET BILATERALT nivå har Romania og Norge en svært god dialog om utfordringene relatert til romfolket. Jeg diskuterer temaet med alle norske tjenestemenn, andre relevante aktører og frivillige organisasjoner jeg møter. Videre ønsker jeg å nevne den bemerkelsesverdige muligheten for å bruke EØS og norske

tilskudd for å bedre situasjonen for romfolket gjennom en rekke ulike tiltak. Den 21. mars i år ble det «største samarbeidet noensinne» om EØS- og norske tilskudd undertegnet i Bucuresti. Et beløp på 2,3 milliarder kroner er avsatt til programmer og prosjekter i Romania. Det er viktig at et veiledende beløp på minst ti prosent av total finansiering for aktuelle programområder under EØS-finansieringsordningen 2009-14 er rettet mot forbedringen av situasjonen for rombefolkningen. Jeg er overbevist om at EØS-midlene og de norske bidragene vil bli brukt til ytterligere å forbedre situasjonen for romfolket

gjennom en rekke ulike tiltak.

SIST, MEN IKKE minst, tror jeg virkelig på å finne løsninger ved å samarbeide. Dette er grunnen til at EU-delegasjonen og vår norske samarbeidspartner Fafo, sammen med representanter fra andre EU-ambassader i Oslo, vil holde en felles konferanse om integrering av romfolket 26. september. Jeg håper dette arrangementet vil dra nytte av mediedekningen og være en utmerket plattform for å diskutere integreringen av romfolket.

Oversatt fra engelsk av debatt-redaksjonen.

Sørlandet. En finger og en flått, skogsflått. Også kalt Skogbjønn, Skaumann, påte, hantikk. Skogsflåttene hodes Ricinus.

Foto: Arne Hoem

Gi de flåttsyke hjelp!

Reiel Folven
Borrelia syk

La legene angripe borreliose slik det er akseptert i USA.

FLÅTT: Mitt møte med flått startet for over 60 år siden, da vi som unggutter konkurrerte om å plukke flest mulig av kroppen om sommerkveldene. Resultatet kom ikke i avisene og jeg ble ikke syk. I seinere tid har flått skapt forskjellige sykdom blant nordmenn, også uten avisoverskrifter. I år er flått blitt en hype for tabloidlesere. Til ergrelse for et helsevesen som ikke ser ut til å ha fullt grep på de små beistene.

Knut Erik Eliassen og ti andre spesialister kritiserer i en kronikk den 6.7. tabloidavisenes krisemaksimering når det gjelder flått. Dessuten presenterer de statistikk som skal dempe engstelse. Flåttredsel kan oppfattes som en større plage enn borreliose. Så langt synes kronikken grei. Men den svikter på to vesentlige punkter:

FØRSTE er det lite tillitvekkende at kronikken fortier hovedsubstansen i en del avisartikler: Pasienter som har opplevd et langvarig smertehelvetet uten å få riktig diagnose og riktig hjelp. Er det for vanskelig å forsvare eller unnskyldte det norske helsevesen sin håndtering av borreliose gjennom tiår?

For det andre er det etter min mening kritikkverdige at kronikken «dreper» forskjellige diagnoser og behandlingsnormer som blir tilbudt utenfor sykehusene.

Det ville være riktig av kronikkforfatterne å innrømme at det finnes flere «skoler» i borreliosemedisinen. I i USA har de kritiserte laboratorieprøvene og behandlingsnormene større oppslutning enn det som anbefales i kronikken. Interesserte kan la seg informere om den nordamerikanske «lyme war».

DET INNØMMES riktignok «... at både diagnostikk og behandling av borreliose har behov for å bli enda bedre enn det er». Men samtidig blir altså andre forestillinger dømt useriøse. Kronikkens fordommelse av andre leger gir assosiasjon om de holdningene som i sin tid førte Galilei.

Min sykehistorie forklarer hvorfor jeg skriver dette. Tidlig i 2009 fikk jeg diagnosen «MND, trolig ALS» pluss en tablett som skulle forlenge syketeiden og altså livet 2-3 måneder. Spinalprøven viste ikke borreliabakterier. Etter 16 måneder kom en kollaps som gjorde at sykehuset anså meg som terminal. Familien fikk heldigvis hjelp til å holde meg i live. Etter noen måneder fikk jeg så påvist borreliabakterier ved to laboratorieanalyser utført i utlandet. Etter en antibiotikabehandling som varte betydelig over to uker, har jeg nå utsikt til flere år med brukbar livskvalitet.

JEG KAN ikke dokumentere at fravær av borreliosebehandling ville ført meg i graven. Men jeg kritiserer likevel kronikkforfatterne for å fordømme leger som prøver å hjelpe med laboratorieprøver og behandling de selv ikke tilbyr.

Si din mening på Dagbladet.no

Dagbladet forbeholder seg retten til å distribuere innsendte innlegg på trykk og i elektroniske formater.
Epost: 2400@dagbladet.no.
Tipstelefon: 24 00 00 00

PFU Dagbladet arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen.

Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål.
Adr.: Rådhusgt. 17 3. etg., pb 46 Sentrum, 0101 Oslo.
Tlf. 22 40 50 40, Faks.: 22 40 50 55.
E-post: pfu@presse.no

Oslos helsemyndigheter har ikke funnet noen grunn til å fjerne romleiren utenfor Sofienberg kirke. I dag avgjøres hva som skal skje med de rundt 200 beboerne.

I dag kan skjebnen deres bli avgjort

ROMFOLKET

MARTIN SKJÆRAASEN

– Alt vi vil ha, er et fast tilholdssted, for da kan arbeidsgiverne komme hit. Vi vil ha en jobb og et sted å være, sier Bobu Ozon.

På en madrass under en diger presenning søker han og Stamate Mărioara tilflukt fra regnet. De har kjørt fra Târgu Jiu i Romania for å søke lykken i Norge. Men den siste tiden er det helt andre ting som har krevd oppmerksomheten deres.

Mandag slo paret og omtrent 200 andre romfolk leir utenfor Sofienberg kirke. De satte opp telt, provisoriske hus av presenning, planker og finérplater, og parkerte varebilene sine innenfor kirkeporten.

Aktiviteten har gjort naboen bekymret. De frykter bråk, kriminalitet og avføring i buskene, mens grunneierne på sin side ønsker å bedrive normal kirkevirksomhet igjen.

– Vi skjønner at vi ikke kan være her i all fremtid. Men situasjonen er vanskelig. Hvor skal vi dra hvis vi ikke får være her? sier Ozon.

Sanitærforholdene er gode

I går kom fungerende bydelsoverlege Henning Mørland i bydel Grünerløkka og to representanter fra kommunens helseetat på befaring etter å ha mottatt bekymringsmeldinger om avfallshåndtering og rottefare rundt teltleiren. Ifølge organisasjonen Folk er folk har romfolkene tilgang til fire doer, rent vann og flere søppelbøtter.

– Vi så på hygieniske forhold, som tilgang til toaletter og vann, og vi kom frem til at de var tilfredsstillende, sier Mørland.

Dersom de hadde kommet frem

Fakta

Dette er saken

- Rundt 200 personer fra romfolket er kommet til hovedstaden i sommer. Selv om mange har kriminelt rulleblad, kan ikke politiet sende dem ut av landet hvis de ikke er tatt for straffbare handlinger i Norge.
- Mandag morgen søkte rundt 2000 romfolk tilflukt ved Sofienberg kirke. Bakgrunnen er alle politaksjonene mot rom-miljøet i Oslo sentrum den siste tiden.
- Romfolkene reiser også til andre byer. Mens Bergen kommune har prøvd å registrere så mange som mulig av dem som kommer, tilbyr Trondheim romfolket dusj og toalett.

Stamate Mărioara og Bobu Ozon skjønner at ledelsen i Sofienberg kirke ikke ønsker at de skal bli der for lenge. Men de vet ikke hvor de skal dra. FOTO: JON HAUGE

til motsatt konklusjon, kunne helsemyndighetene ha pålagt Sofienberg kirke å fjerne eller endre teltleiren. Formelt er det nå opp til kirken om de vil rydde eiendommen.

– Vi oppfatter at dette er offentlig grunn, forvaltet av oss. Derfor velger vi å forholde oss til kommunen og vil mest sannsynlig stille oss bak deres beslutning i denne saken. I mellomtiden aksepterer vi at romfolkene er her, sier kirkeverge i Oslo, Robert Wright.

– Må få et bedre alternativ

Ifølge byrådsleder Stian Berger Røslund (H) blir saken sannsynligvis avgjort i dag. Han har ikke lagt skjul på at han ønsker å fjerne teltleiren så raskt som mulig, noe også politiet gitt klart uttrykk for.

Det samme gjør bydelsutvalgsleder i bydel Grünerløkka, Per Østvold (Sv). Han mener at leiren har skapt utrygghet i nærområdet og at den ikke er et egnet oppholdssted. Romfolket må tilbys et bedre alternativ, mener han.

– Disse menneskene har ikke råd

til å bo på campingplasser, og de slippes heller ikke inn. Byrådet bør anviser dem til et sted der de kan oppholde seg lovlig, med et minimum av sanitære forhold. Argumentet om at dette vil lokke flere romfolk til landet, stemmer ikke. De kommer først og fremst for å tigge, sier han.

– Det er helt uaktuelt, svarer byrådsleder Stian Berger Røslund (H) kontant.

– Når man reiser til Norge som EØS-borger, kreves det at man kan ta vare på seg selv. Man kan ikke forvente at byen man er i skal sørge for livsopphold. Det ville være å rive fundamentet til EØS-avtalen, mener han.

– Men problemet blir vel ikke borte ved å fjerne leiren utenfor Sofienberg kirke?

– Nei, men oppfyller de ikke kravene om å livnære seg selv, må de kunne sendes ut. Det har ikke vi i byrådet muligheten til. Det er det opp til Per Østvolds partifeller i regjering å gjøre, sier han.

Christian Bumea passer på å holde orden og feier kirketrappen. FOTO: JON HAUGE

» Disse menneskene har ikke råd til å bo på campingplasser

Per Østvold (Sv), bydelsutvalgsleder

Ingen helserisiko

SOFIENBERG: Oslo kommune fant i går ikke helsemessige grunner til å kreve riving av teltleiren. Kirken vil ikke jage bort romfolket.

– Vi har formidlet fra første stund at dette skulle være midlertidig, og nå kan det ikke være så mye lenger. Men vi har ikke satt noen dato, og vi ønsker en verdig og rolig avslutning. Vi vil ikke at de skal bli jaget bort på noen timers varsel, sier prest Ingar Selierstad i Nordre Aker.

Bydelsoverlege Henning Mørland i bydel Sagene var sammen med to representanter fra kommunens helseetat på befaring i teltleiren ved Sofienberg kirke for å vurdere de sanitære forholdene. Det var da kommet meldinger fra naboer som var bekymret for avfallshåndtering og rottefare.

– Vi har sett på tilgangen til toaletter og vann og håndteringen av søppel, og vi har ikke funnet noe som skulle tilsa at det er en spesiell helserisiko. Det er imidlertid viktig å understreke at vi har vurdert helsefare, ikke hva som er optimale leveforhold, sier han.

Oslo kommune vil følge situasjonen framover. Ifølge Mørland kan det også bli aktuelt med nye befaringer dersom leiren blir værende. Byrådsleder Stian Berger Røslund (H) gjorde det klart at kommunen har anledning til å pålegge at leiren skal bort dersom forholdene tilsier det. (NTB)

Registrering, ikke

ROMFOLK: I Bergen og i Asker og Bærum sier lokale politivedtektter at alle som vil tigge må registrere seg. I Oslo har politiet i stedet valgt å fare hardt fram.

■ TOM HENRY VESTRENG

I Asker og Bærum må tiggerne registrere seg og få «tiggerlappen» for å få lov til å tigge på gata. I Oslo er det ingen krav til registrering for å tigge småpenger.

– Av dem som sitter med pappkruset foran seg, er kun et fåtall registrert i strafferegisteret. Og da bare for mindre forhold, sier politiførstebetjent Petter Høgli ved Asker & Bærum politikammer.

Han anslår det til å være et sted mellom 30 og 50 registrerte tiggere, hovedsakelig i Asker sentrum, på Bekkestua og i Sandvika sentrum.

– Samtlige av dem som tigger i vårt distrikt har «tiggerlappen». Jeg er mye ute, og har oversikt over dem som er der, sier Høgli til Dagsavisen.

Han ser at tiggerne oppfattes som et problem.

– Jeg får stadig tilbakemeldinger fra publikum og handelsstanden på at tiggerne må vekk, sier Høgli.

FORBUD

Oslos ordfører Fabian Stang (H) ivrer for et tiggerforbud. Han mener tiggerne som

kommer fra Øst-Europa må få hjelp der de bor, og at også de er best tjent med et forbud.

– Som medmenneske skulle jeg ønske at jeg kunne hjulpet hver og en av dem, men jeg ser at hvis vi legger til rette for tigging vil vi lure tusenvis til å komme hit for å fornedre seg, sier Stang til NRK.

DEL AV BYEN

Tigging er også blitt en del av bymiljøet i Bergen, sier politistasjonssjef ved Sentrum politistasjon i Bergen, Jørn Solsvik. Noen eksakt oversikt over antallet har han ikke.

– Det er vanskelig å si. Men det er blitt en god del, sier han.

I Bergen må alle som vil «ervert seg penger» registrere seg, noe som er nedfelt i de lokale politivedtektene.

Dette gjelder også for blant annet gatemusikanter. Bakgrunnen for registreringen er at politiet vil skremme vekk dem med kriminelle baktanker. Tanken er at de ikke frivillig vil la seg identifisere hos politiet, mens det ikke er et problem for dem som holder seg på rett side av loven.

Melder man seg hos politiet, får man

løyve i tre måneder. I 2010 registrerte 164 personer seg hos politiet i Bergen. I 2011 var tallet 118. Hittil i år har kun 22 personer registrert seg, 14 rumenere, sju nordmenn og én tysker. Sju har registrert seg for å opptre, åtte vil drive med innsamlinger, mens de resterende sju vil tigge, skriver ba.no.

– En årsak til nedgangen er nok den store menneskehandelsaken som nylig ble avsluttet i Bergen tingrett, hvor flere ansvarlige ble idømt strenge fengselsstraffer etter at fire mindreårige jenter ble utnyttet til blant annet tigging, sier Solsvik.

KUMMERLIGE FORHOLD

Overalt i Norge er romfolket blitt en del av gatemiljøet. Mens romfolket i Oslo fyller parker og gater, holder de i Bergen hovedsakelig til i små leiligheter.

– Ofte er det et par som leier et rom eller en liten leilighet. Steder som er beregnet for maks to personer. Men når vi kommer dit ser vi ofte at opptil 20 personer bor på det samme rommet, sier politistasjonssjef Solsvik.

I Oslo har rundt 200 av Oslos rundt 2.000 romfolk søkt utendørs kirkeasyl ved Sofienberg kirke. Hvor de andre holder hus, er det ingen som har full oversikt over.

tom.vestrengh@dagavisen.no

● Les også VERDEN side 18

ALLE 5 POS PUTER ÷ 50%

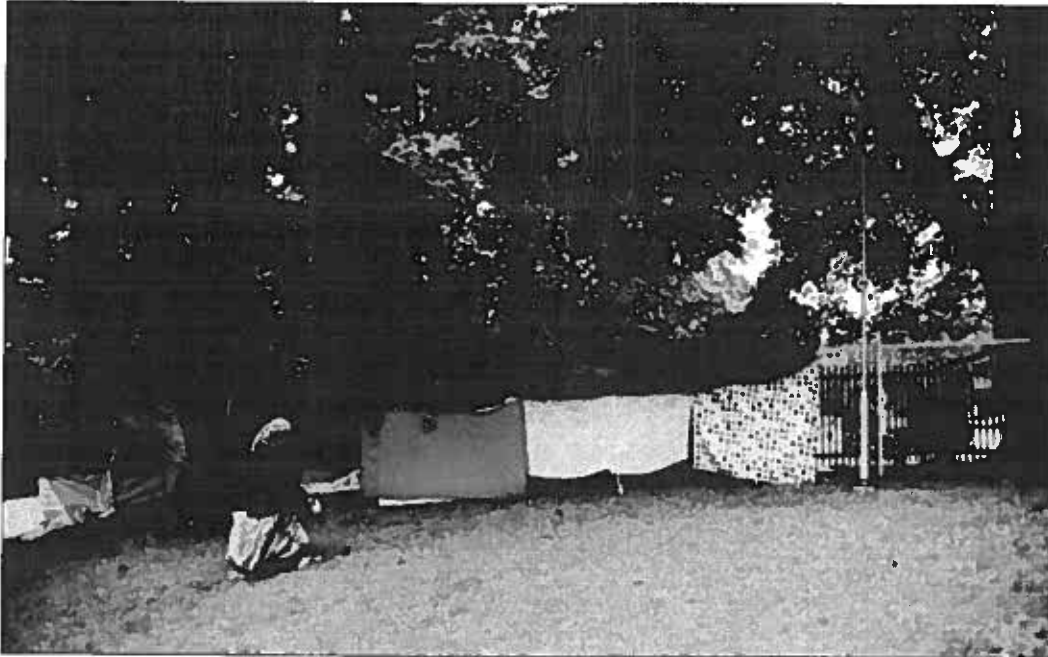
2.699,- u/mva 2.159,-

weber

WEBER SPIRIT E-210 GASSGRILL
Grillareal: 58x39 cm. 2 rustfrie brennere. Porselensmaljet lokk, grillrist og Flavorizer® Bars. Termometer i lokket. 3 redskapshalter. 2 krydderhyller.

HAGEMØBELSALG

trakassering

TIGGERE: I blant annet Bergen og i Asker og Bærum må tiggere ha «tiggerlappen» for å tigge. I Oslo har politiet valgt helt andre metoder, og anklages for å drive med trakassering av tiggere.

FOTO: FREDRIK BJERKNES

ROMFOLKET I EUROPA

- Juli 2010: Frankrikes daværende president Nicolas Sarkozy varslet at rundt 300 ulovlige leirer bebodd av romfolk skulle rives innen tre måneder. Mer enn 8.000 medlemmer av romfolket ble utvist. Som kompensasjon fikk de 300 euro, samt 100 euro for hvert barn. Beslutningen ble kraftig kritisert av blant FN, EU og menneskerettighetsorganisasjoner, samt innad i Frankrike.
- April 2011: Flere hundre medlemmer av romfolket flyktet fra en landsby nord i Ungarn i frykt for angrep fra høyreekstreme borgervern.
- April 2012: Flere hundre romfolk ble jaget fra et slumområde i Beograd. Menneskerettighetsaktivister fra blant annet fra Amnesty International mente aksjonen ble gjennomført på en måte som splittet familier og som gjorde at folk måtte slå seg ned i områder som lå langt fra der de kan tjene til livets opphold.
- Mai 2012: FN, Verdensbanken og EU la fram en rapport som viser at halvparten av romfolket i Europa mangler hjem med toalett, dusj eller strøm. Kun et fåtall av de unge har utdanning ut over grunnskolen.
- Juni 2012: Flere hundre romfolk skal ha blitt tvangsflyttet fra den rumenske byen Baia Mare til en tidligere kjemisk fabrikk. Menneskerettsgrupper hevdet at flere av barna ble syke.

(M/8)

5 SETER + BORD

PUMA

Førpris: 7.999,-

5.999,- u/mva 4.799,-

BURNLEY SOFAGRUPPE INKL BORD
Høye gruppe i kunstrotting og aluminium romme. Bord med sort glassplate. 5 seters sofa (2 hjørner) med beige puter. Vedlikeholdsfri. (4964532)

2 STOLER + BORD + 3 SETER SOFA

Førpris: 9.999,-

5.999,- u/mva 4.799,-

NIRVANA SOFAGRUPPE
Grø kunstrotting med grø puter i polyester. Sofabord i grø kunstrotting med sort herdet glass. Alle rammer i aluminium. Vedlikeholdsfri.

SPAR 40%

INKL PUTER

30-80%

Smart CLUB

Fikk du det med deg?

Nyhetsbildet denne uken

Flyveledertrøbbel

MANDAG
9 Med mange flyveledere på ferie ble det trøbbel for mange reisende. Mandag kveld var det så ille at flyplassene på Torp og Rygge ble stengt. Også på Gardermoen førte huller i vaktlistene til forsinkelser. Og det ble ikke bedre utover uken. Bare onsdag var rundt hundre fly forsinket på Gardermoen, 11 avganger var innstilt.

Historisk krigsforbryterdom

TIRSDAG
10 Den tidligere krigsherren Thomas Lubanga er dømt til fengsel i 14 år for å ha tvunget barn til å bli soldater og seksualisert i UPC-militsen i Kongo. Straffen ble redusert av dommerne i Den internasjonale straffedomstolen (ICC) fordi Lubanga samarbeidet. Aktoratet hadde lagt ned påstand om 30 års fengsel. Dommen er historisk. Dette er den første krigsforbrytersaken ICC sluttfører.

Arrestert for kampfiksing

ONSDAG
11 Kampfiksingsaken tok en ny omvendning da en Follo-spiller ble arrestert og siktet for heleri. Han ble løslatt torsdag, men siktelsen er opprettholdt. I går siktet politiet til sammen fire personer i den pågående saken, tre Follo-spillere og en Asker-spiller.

200 skal ha blitt drept i Syria

TORS DAG
12 En ny massakre i provinsen Hama i Syria har kostet over 200 mennesker livet, opplyser opposisjonen i Syria. Massakren kan være den verste siden opprøret i landet begynte. Massedrapene skal ha funnet sted i landsbyen Taramseh torsdag. Opplysningene er ikke bekreftet av uavhengige kilder, men opposisjonen hevder at et stort antall sivile ble drept. Landsbyen skal først ha blitt bombardert av regjeringsstyrker og deretter stormet av den fryktede Shabbiha-militsen.

Krever romleiren fjernet

FREDAG
13 Kirken ber romfolket fjerne den omstridte leiren de har etablert ved Sofienberg kirke i Oslo innen i dag. Dette ble besluttet etter et møte mellom kirken og representanter fra romfolket. Etter møtet kunngjorde kirkeverge Robert Wright at arbeidet med å få rydde leiren startet umiddelbart. Kirken har bedt kommunen om å bevilge mer penger til hjelpeapparatet for denne gruppen, blant annet gjennom Kirkens bymisjon og Frelsesarmeen.

Romfolk må kunne forsørge seg selv når de er i Norge. Og klarer de ikke det, må de hjem, mener byråd i Oslo, Stian Berger Røsland (H).

- Det er ikke uverdig å stille krav til mennesker

MARTIN SKJÆRAASEN

- Oslo kommune anslår at 2000 tilreisende bostedsløse er kommet til Norge denne sommeren. Er du bekymret?

- Ja, i utgangspunktet. Fri flyt av mennesker er et fremskritt i Europa, og det er et gode for alle europeere at vi kan søke arbeid i andre land. Men det forutsetter samtidig at alle kan forsørge seg selv når de er utenlands. Europa sliter med økonomisk og sosial uro, og dette er en vanskelig tid å ha fri flyt av mennesker i. Situasjonen i Oslo illustrerer konflikten mellom de ulike hensynene.

- Hvem er romfolkene som kommer til Norge? Organiserte kriminelle eller hederlige folk på arbeidsjakt?

- Jeg tror de har ulik motivasjon for å komme hit. Noen kommer for å finne arbeid, andre tigger. Det er heller ikke tvil om at noen av de tilreisende bedriver kriminell virksomhet.

- Du stemte for da Høyre vedtok å gjeninnføre tiggerforbudet i mai. Hvordan løser du problemet?

- Et forbud kan gjøre Oslo litt mindre attraktivt for visse grupper. Det er mange eksempler på at tiggere organiseres og ikke tigger til seg selv. Ingen av oss som stemte for, tenkte at dette var en briljant løsning. Men et forbud kan skape litt mer byråkrati og gjennomsyn og bidra til at den organiserte delen av tigger- virksomheten ikke kommer til Norge.

- Tidligere denne uken formante du Oslo-borgere om å la være å gi til tiggere. Men politiet mener at tomme tiggerkopper gir mer krimi-

nalitet. Bør vi gi eller ikke?

- Årsaken til at man tigger, er at man får. For dem som mener at dette er et problem, er det vel så virkningsfullt ikke å gi som det er å forby tiggning.

- Men hvor stort problem er egentlig tiggning og tilreisende romfolk?

- Busetninger i parkene våre, telteleirer i marka. Mennesker som bruker offentlige områder som toalett. Og kriminaliteten som oppstår i kjølvannet av dette.

- Får dere mange henvendelser fra folk som synes dette er et problem?

- Jeg har ikke sett så mye statistikk, men jeg leste nylig om en spørreundersøkelse der 78 prosent av respondentene ville forby tiggning. Så det er klart at dette opptar folk. En av grunnene til at vi bruker penger på lekeplasser og oppgradering av barneparken, er det fordi de skal brukes. Når noen camper der, virker det ekskluderende for de andre.

- Så det handler ikke om at tiggning og telteleirer er stygt og ubehagelig?

- Jeg har hørt flere som sier at «vi har godt av å se det». Dette argumentet bunnar i et veldig instrumentelt syn på andre mennesker. Jeg tror ikke det dreier seg om det. Jeg tror det dreier seg om at når vi bor så tett som vi gjør i Oslo, må vi også ha noen kjøreregler, og de reglene må gjelde alle. Den norske modellen overlever ikke at enhver europeer kan komme til Norge og bli en del av vårt velferdssamfunn.

- Leder i bydelsutvalget i bydel Grünerløkka, SVs Per Østvold, mener kommunen bør anvise romfolk til steder der de kan oppholde seg lovlig.

Byråd Stian Berger Røsland vil ikke stenge grensene for tilreisende romfolk. Men i Norge må de kunne forsørge seg selv, mener han. FOTO: MORTEN UGLUM

Rett på sak

Stian Berger Røsland (35)

- Byrådsleder i Oslo for Høyre. Den siste tiden har han vært sentral i debatten rundt romfolkene som kommer til Oslo.
- Torsdag ba han ledelsen i Sofienberg kirke om å fjerne telteleiren som ble satt opp på kirkens område tidligere denne uken.

AUTOMATISK SERVICETELEFON

22 86 44 80

ved forsinket eller uteblitt avis. Folg anvisningene og få øyeblikkelig svar om det er problemer i dagens distribusjon.

SENTRALBORD

22 86 30 00

Besøksadr.: Biskop Gunnerus' gl. 14. Postadr.: Boks 1, 0051 Oslo. aftenposten@aftenposten.no

TIPSTELEFON REDAKSJONEN

0 22 86
Telefax redaksjon: 22 86 43 60
2286@aftenposten.no

Aftenposten

KUNDESENTERET

ABONNEMENT

Selvbetjening:
www.ap.no/kundesenter
abonnement@aftenposten.no
0 50 40
Telefax: 22 86 40 39

ANNONSER

815 000 15

Man.-fre. kl. 08.00-16.00
Telefax: 22 86 40 98
Privatannonser:
annonse@aftenposten.no
Bestilling av dødsfallannonser:
Mandag-fredag før kl. 12.00
Til: 22 86 33 90. Fax: 22 83 27 78
dødsfall@aftenposten.no

aftenposten.no følger nyhetene

Helt flat etappe

I dag får Edvald Boasson Hagen en sjelden anledning til å kjempe om etappeseier på 217 flate kilometer. Følg Tour de France direkte på ap.no fra kl. 12.

Eliteserien

Formlaget Vålerenga kan stikke kjepper i hjulene på gullkandidat Molde. Hvem vinner duellen mellom Martin Andresen og Ole Gunnar Solskjær? Følg kampen på ap.no fra kl. 18.

Romleiren

Romfolket har fått beskjed om å fjerne seg fra Sofienberg kirke. Ap.no følger utviklingen i saken.

med tilgang på toaletter og rent vann. Er ikke dét en god løsning?

– Det finnes flere campingplasser i Oslo. Har man ikke råd til en teltplass, må man bo hos venner, familie eller reise hjem. Kommer man som EØS-borger, må man finansiere sitt eget opphold. Det gjelder romfolk, og det gjelder andre grupper.

– Romfolket er blant de mest undertrykte folkegruppene i Europa. Hvorfor kan vi ikke være litt rausere mot dem som har det verst?

– Vi kan ikke late som om Oslo og Norge har muligheter til å ta imot alle som har det vanskelig. Det finnes flere grupper som sliter. Hvor skal vi sette grensen?

– Både etiopiere og palestinere har slått leir utenfor Oslo-kirker tidligere, de fikk vel en annen behandling?

– Etiopierne og palestinerne er flyktning

ger og asylsøkere, mens tilreisende romfolk er EØS-borgere. Norge har et ansvar overfor flyktninger og personer med asylstatus. EØS-borgere er nødt til å forsørge seg selv.

– Du har tidligere sagt at de bostedsløse som kommer til Oslo, er Regjeringens ansvar. Hva konkret bør de gjøre?

– Jeg mener at EØS-avtalen gjør det mulig å utvise personer som ikke kan sørge for sitt livsopphold. Det har ikke blitt gjort i Norge, men det er gjort i andre land.

– Hva kommer Høyre til å gjøre dersom dere vinner neste valg?

– Jeg vet ikke om vi får et tiggerforbud i Norge, men vi vil kanskje åpne for lokal tilpassning, slik at vi kan ha andre regler for denne type virksomhet i Oslo enn andre steder i landet. Jeg håper vi får mer oppmerksomhet rundt plikten til å forsørge seg selv, og at man skal kunne ta konsekvensen av at

noen ikke oppfyller denne plikten.

– Hva synes du om anklagene mot politiet, om at de trakasserer romfolk?

– Det er urimelige anklager. Politiets jobb er å håndheve de reglene som politikerne fastsetter. Det er i orden for meg at man har ulikt syn på hvordan man skal løse tiggerproblemet, men politiet håndhever bare reglene.

– Torsdag ba du ledelsen ved Sofienberg kirke om å avvikle teltleiren så fort som mulig. I går fikk romfolket beskjed om å pakke sammen. Hva skjer med dem nå?

– De må finne et annet sted å bo, et hotell, herberge, en campingplass eller hos venner eller familie. Og gjør de ikke det, må vi be dem om å reise hjem.

– Hva tenker du når du ser hvordan

romfolk lever i Oslo?

– For det første sier det noe om hvor de kommer fra. Når man velger å bo under en presenning på Sofienberg fremfor å bo hjemme, sier det litt om forholdene i hjemlandet. Jeg har til gode å møte noen som ikke har sympati for disse menneskene. Men vi løser ikke problemene ved å stå og føle på det. Løsningen over tid er tettere europeisk integrasjon og fattigdomsbekjempelse på stedene de kommer fra.

– Behandler vi romfolk på en verdig måte i Norge?

– Jeg skjønner ikke hvordan det er uverdig å stille krav til mennesker. Vi kan ikke ha egne regler for én gruppe.

msk@aftenposten.no

Les mer

Se også side 4

TVANGSSALG?

90 % av våre kunder som kontaktet oss i 2011 unngikk tvangssalg.

Har du mottatt begjæring om tvangssalg fra Tingretten?

Vi kan kanskje hjelpe!

Ring oss på
406 00 700

gjeldfinans
v. startor der a
www.gjeldfinans.no

symaskinhuset

SINGER JANOME Husqvarna PFAFF oia

SOMMERSALG

SINGER

Før: 4695,- Nå: 2995,-

Stoffer – sytilbehør

÷10%-50%

Faghandler med 35 års erfaring

Gratis opplæring

Nedre Slottsgate 5, Oslo. Tlf. 22 41 12 18
www.symaskinhuset.no

SYMASKINER • SYTILBEHØR • STOFFER

Helsedeodoranten

– sparer deg og barnet for farlige kjemikalier.

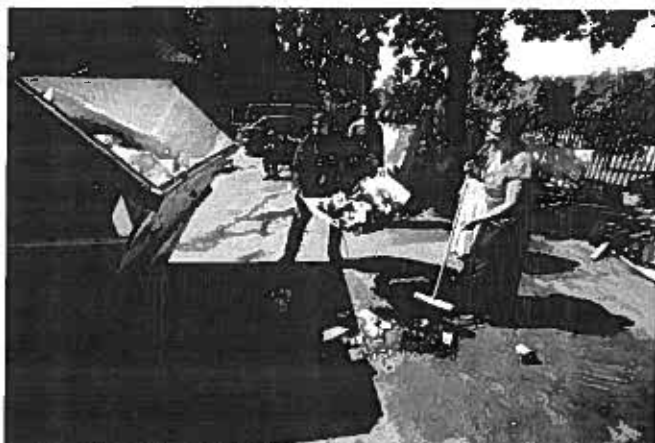
“Testvinner”

Gronn Hverdag
mars 2012

Helsedeodoranten består av naturlig mineralsalt og er et trygt valg fremfor deodoranter som inneholder farlige kjemikalier.

Helsedeodoranten er luftfri, setter ikke flekker og kan brukes av de fleste, selv de med sensitiv hud. Dessuten er den trykkelig for gravide og ammende.

Selges i helsekostbutikker og www.naturligvalg.no/shop

Romfolket utenfor Sofienberg kirke flyttet i går på seg. Her rydder noen av dem opp før de drar av gårde. FOTO: PAAL AUDESTAD

Lillana Mihal (25) er en av dem som har slått seg ned på tomten. Hun jobber som gateselger for bladet til organisasjonen Folk er folk. FOTO: MORTEN UCLUM

Vanessa Quintavalle har invitert flere hundre romfolk til en tomt i Oslo uten å informere hennes medeier, mangelmillionær Albert Kr. Hæhre.

Ny romleir midt i bitter nabostrid

ROMFOLKET

MATHIAS VEDELER
CATHRINE ELNAN

Flere romfolk etablerte i går ettermiddag en ny leir på en svært omstridt tomt i Oslo. Naboene er bekymret for at rumenerne mangler toaletter og søppelkasser.

I går flyttet romleiren utenfor Sofienberg kirke. Vanessa Quintavalle (42), deleier av selskapet Årvoll eiendom, har invitert romfolket til en tomt på Årvoll i Oslo – en tomt som i dag fremstår som et steinbrudd. Da Aftenposten var på stedet rundt kl. 17 i går, var det totalt ti telt i den nye leiren. Flere romfolk var i gang med å bygge enkle hus av planker og sponplater.

Ifølge organisasjonen Folk er folk flytter romfolket til Årvoll for å unngå det de mener er systematisk trakassering fra politiet.

På Årvoll møter Aftenposten romkvinnen Elena (21) som holder på med å sette opp et telt hun skulle sove i sammen med seks andre personer.

– I den situasjonen som vi er i, er det OK å bo her. Men det er langt

fra sentrum og det er ikke veldig fint her, sier Elena der hun sitter mitt mellom store steinrøyser.

– Tror du mange romfolk vil velge å bo i denne leiren?
– Ja, det tror jeg. Folk er redd for politiet, sier Elena.

Omstridt tomt

Tomten som romfolket har flyttet til, er svært omstridt. Vanessa Quintavalle og henne medeier i Årvoll Eiendom – mangelmillionær og entreprenør Albert Kr. Hæhre – har i lengre tid vært i bitter strid med naboene. Quintavalle og Hæhre skulle opprinnelig bygge et ridesenter på tomten, men Hæhre har i stedet brukt tomten til å ta ut rundt 90 000 kubikk meter med stein til en verdi av flere millioner kroner.

Dette har skapt stor frustrasjon blant naboene, som er ille sinte på støyen og støvet fra arbeidet.

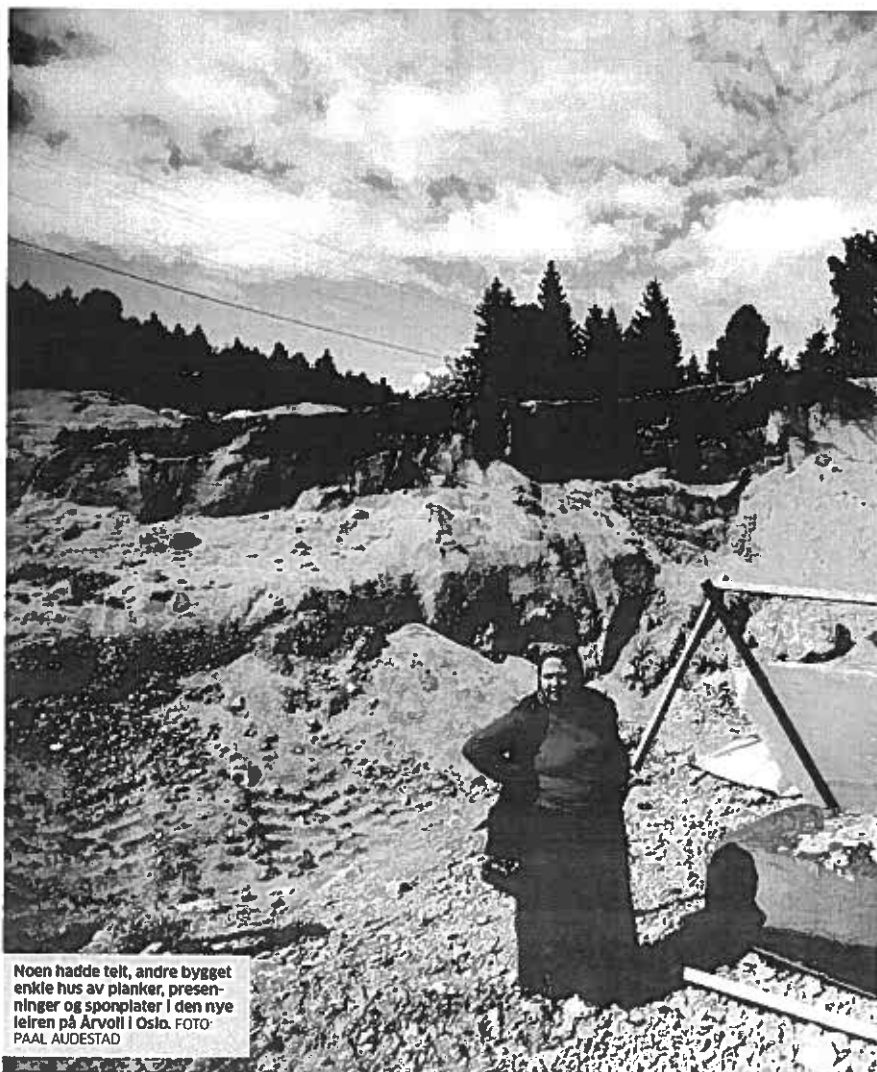
Mange naboer er nå rasende på at deres gamle fiende Vanessa Quintavalle har invitert flere hundre romfolk til tomten.

Nabo Berit Andersen var til stede og fulgte med på leirbyggingen i går.

– Dette er tragisk. Jeg vil ikke ha dem som naboer. Vi vet at romfolket har et veldig dårlig rykte og at de forårsaker mye, sier Andersen til Aftenposten.

Også Berit Irene Bredtun er bekymret. Det finnes hverken toaletter eller søppelkasser på tomten, og Bredtun frykter nå konsekvensene av dette.

– Jeg så nettopp en mann som

Noen hadde telt, andre bygget enkle hus av planker, presenninger og sponplater i den nye leiren på Årvoll i Oslo. FOTO: PAAL AUDESTAD

satte seg ned på huk og gikk på do ved en skrent rett utenfor vinduet mitt, i luftlinje kanskje 15 meter unna. Å ha så mange mennesker på et område uten kloakk, vann og bortkjøring av søppel – det er klart at det byr på problemer. Nå må politikerne og politiet ta affære, sier Bredtun.

Aftenposten lyktes ikke å komme i kontakt med Vanessa Quintavalle eller Albert Kr. Hæhre i går. Hæhre har sagt til Drammens Tidende at han at han ble fullstendig

tatt på sengen av Quintavalles invitasjon til romfolket og at saken kom som en stor overraskelse. Hæhre forsøker for tiden å selge tomten og har lagt den ut på nettstedet finn.no.

Politiet avventer

Både kommunen og politiet sier til Aftenposten at de avventer situasjonen inntil videre.

– Dette er et forhold først og fremst med grunneieren og rumenerne som bor der, men vi har

mottatt mange bekymringsmeldinger fra lokalmiljøet. Vi har lov hjemmel til å gå inn hvis det ikke er ro og orden, hvis vi må trykke enkeltpersoner i nærmiljøet eller hvis vi må forhindre straffbare handlinger, sier fungerende politimester Roger Andresen.

Andresen forteller at det ikke er forbudt for romfolket å gjøre fra seg på tomten, men at sanitære forhold likevel kan være en av faktorene som gjør at politiet griper inn.

» Dette er tragisk. Jeg vil ikke ha dem som naboer.

Berit Andersen, nabo

Debatt

2, 9)

Marte Michelet
Debatt- og kronikk-ansvarlig

Cornelia Kristiansen

SEND INNLEGG TIL
debatt@dagbladet.no

KRONIKK: 6000 tegn inkl. mellomrom.
HØVEDINNLEGG: 3000 tegn inkl. mellomrom.
REPLIKK: 2000 tegn inkl. mellomrom.
KORTINNLEGG: 700 tegn inkl. mellomrom.
Legg ved portrettfoto.

milliarder kroner ble brukt på tannhelse i fylkeskommunene i 2011. Det er 5,5 prosent mer enn i 2010, ifølge Statistisk sentralbyrå.

RETT FRA NETT

La elevene lese nynorsk litteratur, men kutt ut side-målskarakteren. Kanskje kan det skape større forståelse med og mindre forakt for nynorsken, skriver Inger Merete Hobbelsstad.

Det er latterlig at den norske skolen bruker så mye tid på nynorsk når den har så lite tid til ting som er viktig! Den tiden vi sparer på å ikke drive med nynorsk, kan vi heller bruke på viktige fag som norsk, matematikk, engelsk, naturfag, historie og samfunnsfag! Dette er fag som er viktige å kunne, både for den enkelte person, men også for landets framtid, at befolkningen behersker!

AtomicPunker
Eg stussar over dykk her inne som klagar over kor mykje hovudpine og stress nynorskundervisninga har skapt for dykk, mens dåke i samme kommentar klagar over kor lite kunnskapar dykk har om faget? Her er det rett og slett eit innstillingsproblem!

Julie Stojkovic Johannessen
Nynorskens store problem er at det i skolen er snakk om tvang, og ikke interesse eller nysgjerrighet, som gjør at man tilegner seg språket. Da kan du se langt etter fanklubber. Hatforeninger derimot...

Tverrmod
Det største tullet som er oppfunnet. Det å samle en masse ord fra diverse vestlandsdialekter å kalle det et nytt språk??? La dem ha «språket» sitt der på Vestlandet, men tving det ikke på resten av befolkningen. Vi har bokmålet, både språklig og skriftlig, slik at vi kan skjønnere hverandre på tvers av dialekter.

Torrage
Det er bare bra for språkssenteret i hjernen med bokmål og nynorsk med tanke på fremmedspråk man vil lære seg senere i livet.

Raifi Rattata

**DELTA I DEBATTEN
PÅ DAGBLADET.NO**

ROMFOLKET: Vi bør forplikte oss som mennesker til å oppsøke nøktern kunnskap og om vår egen tilbøyelighet til forakt.

Romfolk-sjo

KRONIKK

Trine Krigsvoll Haagensen
Medieviter

ET NYTT ORD er født: Romfolk-sjokk. Og det er sjølveste sigøynerkongen Rene Karoli som i sitt møte med romleiren på Årvoll i Oslo har fått det. I en reportasje på TV2 på mandag fikk vi se hvordan Karoli (ifølge journalisten «kaller han seg sigøynerkongen», min uthev.) stiller opp i leiren med vitstikkertil advokat og et skriv om deres rettigheter. Karoli snakker først om Auschwitz, og peker på de stakkars unge mennene som blir behandlet verre enn dyr. Men det er ifølge oppslaget ikke den elendige tilstanden til folkene på Årvoll som gir Karoli sjokk. Sjokket kommer da han forsøker å snakke med dem på «sigøynerspråket» og de ikke skjønner hva han sier. Bedre blir det ikke da det viser seg at folk på Årvoll ikke er interessert i Karolis hjelp. Dette er ikke mitt folk, sier Karoli. Dette er rumenske folk. Karolis solidaritet og ønske om å hjelpe forsvant med et avfæiende vink mot leiren i det han skyndte seg vekk.

DET ER VANSKELIG å ikke le av den kaotiske situasjonen med den overivrige Karoli som på sitt «urene norsk» snur fra samaritan til sjokkert og vantro da han oppdager at de tilstedeværende ikke snakker hans språk. Og det kan være befriende deilig å få humre litt denne sommeren, hvor det norske nettet nærmest teppebombes av fordomsfulle, voldsleflende kommentarer om romfolk. Hvor noen synes det var en god idé å skyte fyrverkeri mot fattige og hvor enda mange fler uttrykker sin støtte til aksjonen og gjerne stiller med hjelp til

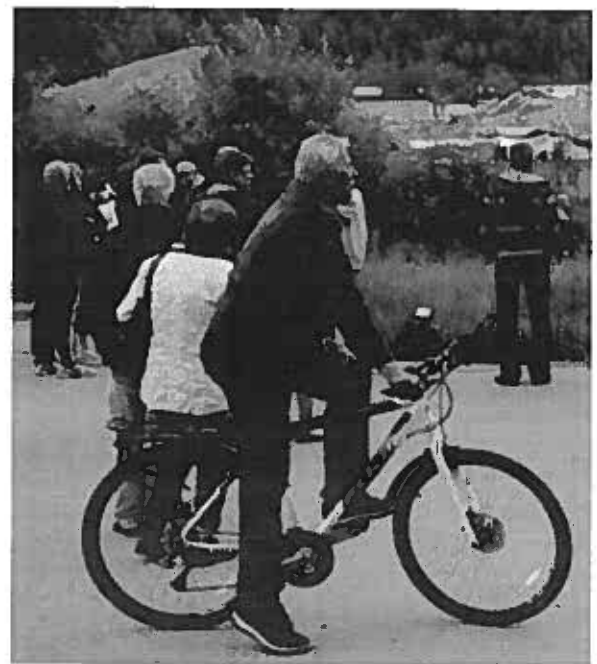
å få utrydda pakket på ymse oppfinnsomme måter.

Men nyhetsoppslaget med Karoli er ingen sketsj. Det er heller ikke en episode i serien South Park, som etter all sansynlighet hadde åpnet for latterliggjøring av og potensialer for sjølransakelse også hos majoritetsbefolkningen – de vanlige.

DET ER IKKE noe nytt at norske medier slår opp «sigøynerkonflikter» som underholdende og lite begripelige motsetninger mellom idioter som opptrer som lettere tilbakestående. Det er ikke noe nytt ved majoritetshumor på bekostning av minoriteter og minoritetsforskjeller man ikke har peiling på. Det kan være befriende morsomt, men det endrer ikke det faktum at dette er blodig alvor for en gruppe mennesker som marginaliseres ytterligere av slike komiske innslag. Det kan kan fort bli for mange forenkende og for-dummende oppslag i en situasjon som skriker etter nyansert kunnskap.

IFØLGE Store norske leksikon varierer anslagene for antall rom i verden fra 5 til 12 millioner. Det burde således ikke komme som en overraskelse at det eksisterer en rekke variasjoner over romfolkets språk, og at mange grupper ikke er i stand til å kommunisere med hverandre. Også blant et relativt lite folk som samene finnes det ulike typer samisk. Alle samer kan ikke snakke med hverandre, og ikke en gang alle samer snakker samisk. De er fortsatt i sin rett til å omtale seg som samer. Denne typen innsikt om minoriteters språklige og kulturelle situasjon er dessverre altfor ofte fraværende i den offentlige samtalen.

ROMFOLKETS SITUASJON og reaksjonene de vekker hos oss, kan ikke ses utenfor den historis-

ÅRVOLL: Skulelystne samlet seg mandag kveld utenfor leiren som romfolk i

ke og politiske konteksten dette sammensatte folket befinner seg i. De første spor av forfølgelse av romfolket i Europa finner vi fra slutten av 1400-tallet. I det tyskromerske riket ble det lovlig å myrde sigøynere. Det ble organisert jakt med pil og bu. Det mest prestisjefylte var å skyte diekvinne med barn.

Sigøynernes holocaust, *porajmos*, tok livet av et sted mellom én og fire millioner mennesker. 1. juni 1938 sendte Himmler ut ordren om å gjøre Tyskland sigøynerrent i løpet av en uke. Det hevdtes at så mange som 70 prosent av sigøynene i nazi-kontrollerte områder og 50 prosent av sigøynene i det øvrige Europa ble drept under andre verdenskrig.

ETTER ØSTBLOKKENS sammenbrudd har situasjonen ifølge mange blitt verre. Mens kommuniststyrene i øst til en viss grad aksepterte romfolket og sikret arbeid til alle, er situasjonen i dag helt annerledes: Rasismen og forakten som ble holdt i sjakk av autoritære regimer får i dag fritt utløp. Det rapporteres jevnlig om vold, overgrep, mordbranner og systematisk utestengelse fra utdanningsinstitusjoner og arbeid. Mange romfolk er også stats- og papirløse, mangler personnummer og har derfor ikke rettigheter i samfunnet.

Etter Østblokkens fall og utvidelsen av EU har de fattigste av de fattige, de som bor i gettoer uten vann, strøm og kloakk nå fått muligheten til å bevege seg

Dagbladet

Havnelageret, Langkaia 1, 0150 Oslo.
Postboks 1184, Sentrum, 0107 Oslo.
Sentralbord: 24 00 10 00

Åpent man.-fre. 07.00-16.00
Stengt lør., søn. og helligdager.
Redaksjonen direkte: 24 00 03 10
Vaktsjef direkte: 24 00 03 60
Fotodesk direkte: 24 00 09 00
E-post: pictures@dagbladet.no

Dagbladet.no direkte: 24 00 00 07
E-post: nettred@dagbladet.no
Telefax: Dagbladet: 24 00 00 01
Dagbladet.no: 24 00 01 01
E-post: sentralbord@dagbladet.no
Tips og digitalfoto: 2400@db.no

Kundeservice: 800 30 100
E-post: kundeservice@dagbladet.no

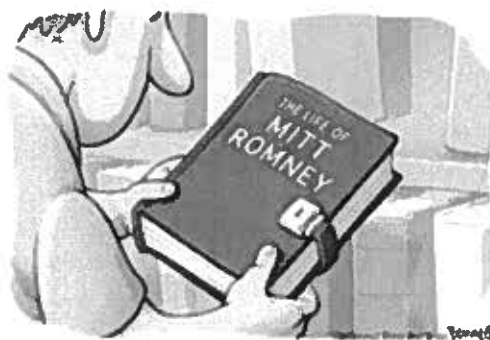
Dagbladet forbeholder seg retten til å distribuere innsendte innlegg i elektroniske formater.

STARS AND STRIPE

Clay Bennett har jobbet som politisk avistegner siden 1981, og tegner i dag for Chattanooga Times Free Press. Trebarnsfaren har vært nominert til Pulitzerprisen seks ganger, og vant den prestisjefylte prisen i 2002.

” Barn er jordens levende blomster.

Maksim Gorkij

skap om de «rare og dumme andre»,

klk

har etablert på en tomt på Årvoll i Oslo.

Foto: Scanpix

fritt over landegrensene i jakten på et verdigere liv.

MEN DET ER ikke bare fattigfol som i dag er mer mobile enn tidligere. Internettets teknologi og logikk skaper nye rammer for kommunikasjon og artikkelasjon. Hva som sies, hvordan og til hvem. Nettavisene er organisert rundt en klikkbarhetslogikk hvor det gjelder å få ut sakene fort og først, med flest mulig klikk. Bilder og saftige overskrifter får om mulig en enda viktigere funksjon enn i den tabloide løssalgsavisen. I det minste er det viktig på de fleste oppslag på nett. Alle oppslag skal selges, og det er antall klikk som er avgjørende. Nettavisene oppfordrer også til leserdeltagelse, gjennom

kommentarer og delinger. Overskriften «Her får sigøynerkongen Karoli romfolk-sjokk» peker på det umiddelbare her og nå, og produserer tabloide nyord som skal friste leseren til å finne ut hva som skjuler seg bak dette fyrverkeriet av en setning. Det er som et helt sigøynerorkester kommer skranglende mellom linjene.

MEN MED internett er kunnskapen også et tastetrykk unna. Vi kan lett få tilgang til Amnesty's sider om romafolkets situasjon i Europa, og norske forskeres rapporter om romfolket i Norge. Hatet er heller kanskje ikke så eneveldig som det fremstår og lynsjestemningen ikke så ubredt som det kan oppleves på nettet. Mange stiller opp med hjelp til

romfolket (også uten medieoppslag), og det finnes mange kloke og gode kronikker og oppslag i sommerens aviser (både på og utenfor nett). Når de massive og aggressive fysiske og verbale angrepene på marginaliserte grupper dukker opp, bør vi likevel være massivt (sjøl)kritiske. Hvilke myter spilles det på? Hvilke fordommer bidrar vi til å opprettholde? Hva sier reaksjonene om oss som folk og nasjon? Den amerikanske filosofen Judith Butler formulerer i så måte noe tankevekkende i boka *Is Critique Secular*: Spørsmålet handler ikke om ytringsfrihet, men om hvorfor retten til å hate har blitt så sentral i deler av Europa.

GJEMMER SEG: «Det er lærerens ansvar å bidra til at elevene forstår pensum.» skriver artikkelforfatteren.

Illustrasjonsfoto: Bjørn Sigurdson / NTB Scanpix

Matematikk lærer som snubletråd

Trond Smaavik
Hovedstyremedlem i Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon (NITO)

SKOLE: Når jeg leser Karl-Eirik Kvals kronikk «Matematikk som snubletråd», håper jeg hans innstilling og tilnærming til matematikkundervisning ikke er den gjengse hos lærere som underviser i matematikk i Norge. Om det skulle være tilfellet, har jeg en annen teori om hvorfor det går nedover med matematikkunnskapene blant elevene. Hvis elever som ikke ser hvorfor de skal lære om et emne blir møtt med skuldertrekk, som fra Karl-Eirik Kval, må man tilgi dem at motivasjonen svikter.

DETER LÆRERENS ansvar å bidra til at elevene forstår pensum, og å komme med relevante eksempler som gjør dette mulig. Jeg finner det provoserende at Kval gjemmer seg bak den han kaller en teoretisk og virkelighetsferm læreplan. Selvfølgelig er læreplanen teoretisk, den beskriver bare hvilke områder innen faget elevene skal lære noe om. Hvis ikke en lærer klarer å omsette læringsmålene til nyttig undervisning, er vi på ville veier.

BLANT ANNET beskriver Karl-Eirik Kval funksjoner som teoretisk matematikk. Dette vitner om manglende kreativitet eller for-

ståelse av emnet fra hans side. Her skal han få et praktisk og virkelighetsnært eksempel som burde gå rett hjem i videregående skole: Ta tre ulike mobilabonnementer med ulike månedspris og minuttpriser. Hvor mye koster det å ringe 30, 60 og 90 minutter med hvert i måneden? Hvor mye må du ringe før det lønner seg å bytte abonnement? Ved å svare på disse spørsmålene og vise de ulike abonnementene i både en graf og en tabell, har man allerede oppfylt mesteparten av læringsmålet slik det beskrives i kronikken.

DET ER INGEN grunn til at det skal være akseptert å si at «matematikk forstår vi ikke i vår familie», eller at matematikk er så mye mer virkelighetsferm enn andre fag. Det finnes nok emner i andre fag man ikke alltid ser den daglige nytten av heller, men man hører sjelden noen påstå at språkfag eller religion ligger i veien for ungdoms framtid. Alle trenger ikke lære alt, men jeg mener at på samme måte som historiefaget bidrar til at man kan forstå verden bedre, gjør matematikk det også.

Holdninger smitter og går i arv. Når Kval skriver at han selv ikke forstår det han skal undervise, bidrar han som lærer til å underbygge holdning om at matematikk er vanskelig, virkelighetsferm og noe det er greit å ikke forstå. Dette er ikke en matematikklærers rolle!

Si din mening på Dagbladet.no

Dagbladet forbeholder seg retten til å distribuere innsendte innlegg på trykk og i elektroniske formater.

Epost: 2400@dagbladet.no.

Tipstelefon: 24 00 00 00

PFU

Dagbladet arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen.

Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål.

Adr.: Rådhusgt. 17 3. etg., pb 46 Sentrum, 0101 Oslo.

Tlf. 22 40 50 40, Faks: 22 40 50 55.

E-post: pfu@presse.no

SAMFUNN

Vedgår at rom-tiltak har slått feil

Regjeringen innrømmer at planen for å bedre norske romfolks levevilkår ikke har fungert. 2009 ble «handlingsplanen for å bedre levevilkårene for rom i Oslo» lagt fram, bestående av ti tiltak som skulle hjelpe norske romfolk til et bedre liv. – De er ikke villige til å følge opp, og den viljen har ikke forandret seg med handlingsplanen. Vi opplever det samme gamle, folk har ikke respekt for oss, sier Johannes Andreas Muller, leder for Den norske rom-förening til Aftenposten. Blant annet preges voksenopplæringstilbudet av lavt oppmøte, og arbeidet med rekruttering av rombarn til barnehagen er foreløpig ikke gjennomført. Muller opplever at møtene med myndighetene ikke fungerer godt nok, og nå innrømmer regjeringen at tiltakene ikke har virket som planlagt. – Vi ser at vi ikke har truffet helt, og på opplæringsiden er vi på leting etter ordninger som fungerer bedre, sier statssekretær Tone Tøften (bildet) i Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. (NTB)

Tilbyr plass i hagen

Biskop Tor B. Jørgensen (bildet) tilbød romfolket i Bodø plass i bispegårdens hage til de finner annet oppholdssted. I går formiddag begynte innflyttingen i bispegårdens hage i Bodø sentrum. Tre telt, grill og annet utstyr ble flyttet med hjelp fra frivillige, melder Avisen Nordland. Onsdag kveld varslat Bodø kommune at romfolket måtte forlate oppholdsstedet sitt på Gråholten. Forrige uke ble de bedt om å flytte seg fra Rensåsen etter at Helse- og miljøtilsynet i Salten hadde vært på befaring på stedet. – Kanskje biskopen har et husvære til dem. Han har gått høyt ut i mediene og sagt hva vi bør gjøre, sa varaordfører Tom Cato Karlsen (Frp) til Avisen Nordland. Biskopen i Sør-Hålogaland bispedømme, Tor B. Jørgensen, tok varaordføreren på ordet. Torsdag flyttet dermed romfolket i Bodø for tredje gang på under ei uke, men kun midlertidig. – Dersom det ikke finnes andre løsninger i løpet av morgentimene, vil den aktuelle familien tilbys plass til sine telt i bispegårdens hage i et begrenset tidsrom, sier Jørgensen. (NTB)

STENGTE SEG INNE: Romfolket har siden forrige lørdag hatt leir på Årvoll i Oslo. De har opplevd både sjikane og rasisme.

FOTO: NTB SCANPIX

FRP-POLITIKER OM ROMFOLK:

«Måker» og «slum»

ROMFOLKET: Frp-politiker Kent Andersen skriver på Twitter at han ikke har solidaritet med «måker», og spør når privatpersoner fikk lov til å opprette egen «slum»

■ HANNAH GITMARK

Andersen er styremedlem i Oslo Frp og nestleder i Østensjø Frp. Han ble et kjent navn som medforfatter av kronikken «En drøm fra Disneyland», der han sammen med stortingspolitiker Christian Tybring-Gjedde spurte hva som er galt med norsk kultur, siden Arbeiderpartiet vil erstatte den med flerkultur. Nå retter Andersen skytset mot romfolket.

MÅKER OG SLUM

Som et svar på Youssef Assidiqs kronikk «Fra medmennesker til rovdyr over natta», i Dagsavisen, der han skriver om behovet for solidaritet med romfolket, svarer Andersen: «Jeg ser ingen grunn til å være solidarisk med måker». Noe senere stiller han følgende spørsmål: «Når fikk privatpersoner myndighet til å opprette sin egen slum? Og hva sier det om politisk handlingslamelse? #sigøynerne».

I en e-post til Dagsavisen avviser Andersen at hans bruk av ordet «måker» har noe som helst med romfolk å gjøre.

«Den tweeten er tatt helt ut av sammenheng. Det er sluttkommentar fra en annen debatt som utviklet seg om solidaritet og grensene for solidaritet, og er altså ikke noe jeg har sagt spesielt om romfolk», skriver Andersen.

Men Andersen bekrefter at hans kommentar om «egen slum», sikter til «sigøynerleiren på Årvoll».

Leder i Oslo Frp, Christian Tybring-Gjedde, er ikke spesielt imponert over partikollegaens uttalelse.

– Jeg synes ikke dette er greit. Man skal behandle romfolket som man behandler alle andre mennesker, og være saklig i tonen. Man kan mene sterke ting for det, og generelt sett så er jeg enig med Siv Jensen i at de bør bli transportert ut av landet, sier han.

– FEIL Å REFSE FOLKET

På sin første jobbdag etter ferien sa statsminister Jens Stoltenberg (Ap) at han er skremt over hatet mot romfolket, og understreket viktigheten av menneskeverdet. AUF-leider Eskil Pedersen uttalte at han «får vondt i magen» av retorikken. Tybring-Gjedde mener de bør være varsomme med å fordømme egen befolkning.

– Det nytter ikke å sitte på sine fine feriehytter og bli sint på folket sitt. Det er ikke uten grunn at folk opparbeider et sinne rundt det som er i ferd med å skje. Man må forstå at mange mennesker ikke har muligheten til å komme på trykk i mediene, og at sosiale medier og nettdebatter er den eneste måten å uttrykke seg på. Så kan de gå over streken, og det gjør de også, men jeg vil ikke refse folket for det, sier han.

– Er det ikke rett å ta avstand fra rasisme, hat og drap?

– Jo, og det er jeg enig med dem i. Men de må også forstå at vi har et vanskelig dilemma.

I en kronikk i Dagbladet i går, slaktet advokat John Chr. Elden Siv

Jensens forslag om å sende ut romfolket.

«Å dytte EØS-borgere inn på en buss for å deportere dem kollektivt ut av Norge, er et lovbrudd etter straffelovens bestemmelser om ulovlig tvang og i verste fall kidnapping», skriver han.

Tybring-Gjedde sier han personlig er blitt svært skeptisk til hele Schengen-avtalen.

– Når det gjelder romfolket må vi forholde oss til dagens regelverk. Det er problemer her likevel. Vi kan si at ja, du kan søke jobb, men etter tre måneder må du ut. Men hvis de ikke er registrerte, vet vi jo ikke når de kom.

– Frp er vanligvis opptatt av enkelt-individer. Du er enig med Jensen i at en gruppe mennesker bør sendes ut?

– Å sammenligne Siv Jensens kommentar med deportasjon av jøder under krigen er helt feil. Jeg tror de fleste forstår hva hun mener. Dessuten er det ingen andre som har noen løsning. Jeg frykter at det kommer mange flere dersom vi fortsetter å være innbydende og stillesittende.

hannah.gitmark@dagsavisen.no

Krever leiren ryddet

Romfolk-leiren på Årvoll i Oslo må være ryddet innen klokka 10 i formiddag, krever entreprenør Albert Kr. Hæhre, som er deleier i tomta.

I et brev til daglig leder Vanessa Quintavalle i Årvoll Eiendom, viser Hæhre til at han mener at etableringen av et leirsted for romfolket er i strid med gjeldende reguleringsplan og med formålet til selskapet Årvoll Eiendom.

Bydel Bjerke mener det ikke er noen forhold som gir grunnlag for stenging av området, men bydelen ser likevel med bekymring på det økende antallet personer som oppholder seg i leiren.

Naboer på Årvoll har like fullt sendt brev til Hæhre og varslat om at han har tre dager på seg til å stenge leiren, hvis han vil unngå søksmål. (NTB)

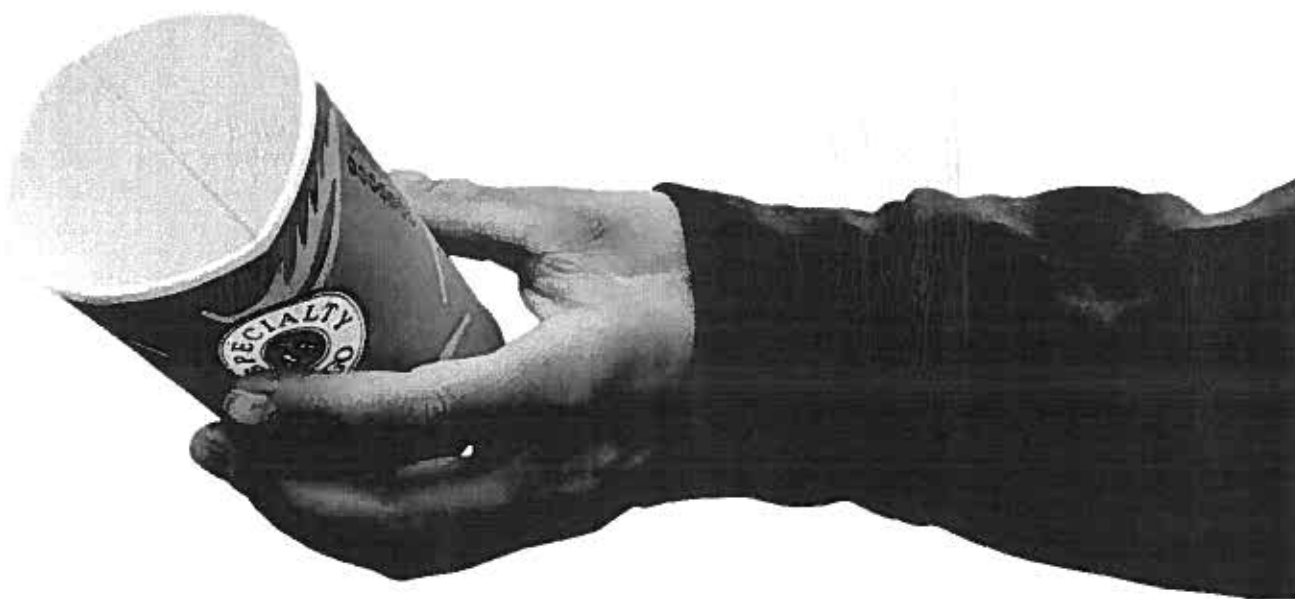

FOTO: STEIN J. BJØRGE

Politiet støtter Høyre, Frp og Senterpartiet for å kriminalisere tigging. Nå vurderes et tiggerforbud.

Regjeringen tygger på et forbud

TIGGING

HALVOR HEGTUN

Kriminalisering vil redusere tilstrømningen av tiggere og gjøre det lettere å utvise folk etter utlendingsloven, mener Politidirektoratet.

Syv år etter at Stortinget enstemmig opphevet løsgjengerloven og forbudet mot tigging, har Høyre, Frp og Sp gått inn for å gjeninnføre forbudet. Nå får de tre partiene hjelp til sin sak fra Politidirektoratet, som også vil ha forbudet tilbake. Direktoratet støtter seg særlig på erfaringer fra Oslo politidistrikt, som mener å ha god dokumentasjon for at tigging er knyttet til ordensproblemer og kriminell virksomhet.

Klager

«Politiet mottar mange klager knyttet til «monopolisering av offentlig sted», innkreving av «avgifter» fra norske tiggere, for-

Fakta

Dette er saken

- Tigging var tidligere forbudt etter løsgjengerloven. Den ble opphevet 1. januar 2006.
- Politidirektoratet støttet i en høringsuttalelse i 2003 en opphevelse av løsgjengerloven, men uttalte også at «tigging er et utbredt problem særlig i de større byene, og bør derfor ikke uten videre avkriminaliseres».
- Oslo bystyre ønsket i fjor å gi tiggere meldeplikt, men vedtaket ble stanset. Politidirektoratet fastholdt at det ikke gikk an å innføre meldeplikt for tiggere uten å innføre det samme for andre typer pengeinnsamling.
- Via lokale politivedtekter har ca. 30 norske kommuner innført meldeplikt for alle typer pengeinnsamling.

søpling, aggressive tiggere, pågåenhet, okkupasjon av ubebodde hus, overnatting/camping i parker, klaging på urinerer og avføring, støy, matrester som kastes i nærmiljøet som tiltrekker seg rotter/måker, klager knyttet til skoler og barnehager, beboere tør ikke slippe ut barna på grunn av pågående rumenere mv., skriver politidirektør Øystein Mæland.

Så lenge tigging er lovlig, kommer politiet stadig opp i dilemmaer når privatpersoner og næringsdrivende melder fra og forventer at politiet skal «rydde opp», poengterer Mæland.

På bestilling

Regjeringen har ikke gitt inntrykk av at tiggerforbudet kan komme tilbake. «Jeg ser ikke uten videre grunnlag for å gjeninnføre et generelt forbud mot tigging», skrev justisminister Grete Faremo i april i et brev til Stortingets justiskomite.

Men Politidirektoratet viser i sitt brev til Justisdepartementet

til en e-post fra 16. mai der departementet nettopp vil ha vurdert om et forbud kan fremstå som et aktuelt tiltak.

«Vi ser ikke grunnlaget for et generelt forbud, men det er klart at vi har det med i vurderingen. Vi utreder det sammen med andre mulige tiltak, blant annet meldeplikt og registrering, sier statssekretær Kristin Bergersen (Ap) i Justisdepartementet.

«Blir det for vanskelig for politiet å avverge ordensforstyrrelser og kriminalitet så lenge tigging er tillatt?»

«I sommer har politiet vist at de kan gjøre jobben sin på en god måte etter regelverket. Men jeg tror at den offentlige debatten rundt tiggingen har gjort problemet større enn det er. Tiggere er mennesker som skal behandles med respekt, men de må overholde lover og regler.

«Er det sannsynlig eller usannsynlig at Regjeringen kan gå inn for et forbud?»

«Jeg vil ikke forskutere noe, vi må

vurdere alle innspill vi har fått, sier Bergersen, som heller ikke kan antyde noe om når Regjeringen bestemmer seg.

Landet rundt

Politidirektoratet bygger sin anbefaling om tiggerforbud på vurderinger fra flere kanter av landet. I Sør-Trøndelag politidistrikt har tjenestemenn «ved selsyn» fått med seg at tiggere blir kjørt ut i byen i fellestransport.

Det er klare indikasjoner på sammenheng mellom tigging og kriminalitet, mener politiet i Trondheim.

halvor.hegtun@aftenposten.no

Jeg tror at den offentlige debatten rundt tiggingen har gjort problemet større enn det er

Statssekretær Kristin Bergersen (Ap), Justisdepartementet

Ingen politisk løsning for romfolket

HALVOR HEGTUN
HENNING CARR EKROLL

Hverken byrådet i Oslo eller Regjeringen har noen klar plan for hvordan de skal håndtere romfolket som nå forlater leiren på Årvoll. Trolig vil mange av dem igjen trekke ned mot Oslo sentrum og overnatte i parker og andre offentlige steder.

Ingen forslag til løsning

Politiet har tidligere etterlyst klarere politiske tiltak for å løse det de mener er en krevende situasjon. Men fungerende byrådsleder Ola Elvestuen (V) har få kon-

krete tiltak på papiret.

«De har de rettighetene de har som EØS-borgere, men de må følge de lover og regler som gjelder i Oslo. Det gjelder alle som oppholder seg i byen, sier han.

«Hvor tror du de vil oppholde seg, nå som de forlater leiren?»

«Det tror jeg vil variere. De er mobile. Men at mange fortsatt blir i Oslo er ikke usannsynlig. Det er ikke lov å campe i parkene i Oslo, og dette vil vi fortsatt håndheve i samarbeid med politiet.

«Tror du vi vil se romfolk sove i byens parker fremover?»

«Reglene er klare, samtidig som vi må forholde oss til at det er perso-

ner i byen som ikke har noe sted å bo mens de oppholder seg her. Er det enkeltpersoner som begår kriminalitet, så har politiet virkemidler mot det.

«Forstår du at politiet opplever det som frustrerende å måtte drive romfolket fra sted til sted?»

«Det handler om å følge de reglene vi har. Men samtidig må Regjeringen tydeliggjøre hvilke rettigheter man har i Norge som EØS-borger, og den må tydeliggjøre det kommunale handlingsrommet – og handlingsrommet for politiet opp mot det avtaleverket vi har med resten av Europa, svarer

Elvestuen, og spiller ballen videre til Regjeringen.

Hatefulle ytringer

Statsminister Jens Stoltenberg har uttalt at han opplever mange av de hatefulle ytringene mot romfolket som skremmende. Likevel har ikke Regjeringen noen konkrete forslag til løsninger.

Justisdepartementet skal ha et nytt møte med Oslo kommune i slutten av august for å diskutere situasjonen: «EØS-reglene er tydelige, og godt kjent også i kommunen. Grunnprinsippet om fri bevegelse over landegrensene og retten til tre måneders opphold

står sterkt. Men retten er ikke ubegrenset. De som kommer hit, må finansiere oppholdet og forsørge seg selv, sier statssekretær Kristin Bergersen.

Ber politiet fjerne dem

Om romfolket ikke har forlatt leiren i grustak på Årvoll innen klokka 18 i kveld, vil eier Albert Kristian Hæhre be politiet fjerne dem.

Det sier leder Steinar Arnesen i bydelsutvalget på Bjerke til NTB. I går ettermiddag var det 24 boenheter i leiren som ble etablert i et grustak på Årvoll for halvannen uke siden, ifølge bydelen.

Ærlig talt

Liker du å drikke vin med venne dine? spør Dagbladets filmanmelder Inger Merete Hobbestad? Vel, da bør du heller gjøre det enn å se vennegjengen i «Små hvite løgner». For de åtte menneskene vi blir kjent med i filmen er verken sjarmende eller interessante. Ei heller sier de noe klokt eller oppsiktsvekkende. Et regntungt Oslo er faktisk å foretrekke framfor dette sol- og strandfylte filmuniverset.

Det fins grenser for vår velvilje. Derfor må de fattige skjerpe seg.

Illustrasjon: Gunlaug Moen

Rom for forbedring

NÅ ER DET SNAKK OM å innføre et generelt tiggeforbud i Norge. Det er selvfølgelig et godt og riktig tiltak, så lenge det bare rammer romfolk og ikke det utmerkede arbeidet som ansatte i frivillige organisasjoner – og deres unge medarbeidere på provisjon – gjør for nødstedte og hjelpetrengende. Som oppvokst i Norge fikk jeg allerede som barn innpodet det humanistiske sinnelaget som borgerne i et samfunn må ha for at veldedighet skal fungere etter hensikten. Jeg er en varm tilhenger av at det skal være lov å be om penger. Det er selvsagt at vi som har mye, gir noe av vår velstand til de mindre heldige. For å ta vare på dette systemet, må vi ikke åpne for at det uthules. Vi må ikke fire på våre humanistiske prinsipper. Derfor er det avgjørende at de trengende ikke får komme hit og be om penger til seg selv.

Jeg bidrar gjerne til å bekjempe nød, men da må nøden holde seg i ro. De hjelpetrengende får holde seg der de er. Det er mulig at de ikke trives der, men ved å flytte på seg, undergraver de min tillit til dem. Jeg har vondt for å tro på at mennesker som er i stand til å komme seg helt fra en landsby i Romania til et fortau i Oslo, virkelig kan trenge min – eller for den saks skyld noen annens – hjelp. Derfor har jeg ingen tro på eller medfølelse med en tigger som har bil, eller har sittet på med noen som har bil, eller som har kommet til Norge med buss. Når nøden er mobil, slutter den å være nød. Med dette sikter jeg selvsagt ikke til reelle flyktninger som er genuint rammet av nød. Riktignok flytter flyktninger på seg, men de samler seg i leire hvor det er lett å telle dem og å få oversikt over hva de trenger. Dessuten blir flyktningeleire satt opp på steder hvor

det er grei skuring å sette opp en flyktningeleir. Dette vet de utmerket godt, både flyktninger og de som hjelper dem. De tar seg ikke til rette. Det er ikke bare å smekke opp noen tusen telt inntil en kirke eller i en offentlig park eller på en byggeplass.

Å KOMME TIL NORGE for å tigge når det fins millioner av andre som trenger hjelpen mer, det er å snike i køen. Når jeg ser at det snikes, mister jeg mye av min tro på køen og dermed mye av min giverglede. Det samme gjør utvilsomt mange andre som også i utgangspunktet er empatiske, rause mennesker. En slik reaksjon rammer alle som faktisk trenger hjelp. Denne enkle psykologiske mekanismen burde være noe å tenke på for romfolk som har bil eller kjenner noen som har bil eller har råd til å komme hit med buss. På lang sikt går det også ut over dem selv. Dessuten vil jeg ikke at mine penger skal havne hos menneskehandlere eller noen som driver et busselskap.

Min mistillit til romfolk styrkes ytterligere ved synet av tiggere som sitter på et fortau sammen med andre tiggere, når de snakker sammen og åpenbart inndeler dagen i skift, som om tigging var en helt vanlig jobb. Jeg har vondt for å tro på nød når den er organisert. Hvis de er flere, så kan de hjelpe hverandre. Det gjør vi her i landet. Det er det som kalles velferdsstaten, og kanskje romfolk burde forsøke noe lignende.

Jeg kan godt gi penger til en gatemusikant, men da skal det være fordi han spiller godt. Og jeg bidrar gjerne til et offentlig helsevesen, men det er fordi norske pasienter ikke sitter på fortauene med buksebeina rullet opp for å vise frem hva

de måtte ha av koldbrann og slatters. Det må være mulig å lide uten store fakter og teatertriks. I de frivillige organisasjonene er det allment kjent: Før eller senere virker bilder av barn med fluer i øynene mot sin hensikt.

ROMTIGGERNE KUNNE ha sittet stille, tause, hver for seg, med nedslått blikk. Det ville ha gjort det hakket mindre ubehagelig at de satt der. Det ville fortsatt ikke vært greit, men de ville ikke i samme grad ha fylt meg med motvilje og skapt en ydmykende situasjon for både meg og dem.

Som Michael Tezschner (H) har påpekt: Det er ydmykende for romfolk å tigge, og derfor må vi – med loven i hånd – hjelpe dem til å slippe. Jeg hjelper gjerne romfolk, jeg bidrar gjerne til å avhjelpe enhver form for nød, men da skal jeg slippe å se den. Jeg vil ikke ha nøden så nær innpå meg og mitt. Jeg vil ikke at fattige mennesker skal se hva jeg har. Det er ikke godt for dem. Når de ser hvor mye jeg har, blir de bare enda mer misfornøyd med sin egen situasjon. Da vil de naturligvis ha noe av det jeg har, og veien er kort til at de havner på skråplanet.

Derimot gir jeg gjerne penger til de som ber om det på andres vegne, og som har adgang til et innendørs toalett. Jeg anser meg selv for å være et godt menneske, men når jeg får romfolk så tett innpå meg, merker jeg at hodet fylles av motvilje. Jeg blir en annen, en jeg ikke liker og det er romfolkets skyld.

ET TIGGEFORBUD vil selvfølgelig ikke fjerne all nød. Det som derimot kan oppnås, er at vi hindrer de som trenger hjelp i

selv å be om det. På denne måten slipper vi nordmenn å uthule våre egne prinsipper og vår egen godhet. Vi slipper å bli dårligere mennesker.

Romfolk er åpenbart i stand til å organisere tiggingen sin. Da burde de også – som EØS-borgere med rett til opphold i Norge – klare å erstatte dagens tigging med en frivillig organisasjon, hvor de kan ansette seg selv, og heller sende ut unge medarbeidere på provisjonsbasis som kan stanse tilfeldig forbigående på gaten og få dem til å skrive under på at de skal gi et fast beløp til romfolket hver måned gjennom et automatisk kontotrekking i nettbanken. Det er ikke det å gi penger jeg har noe imot, det er den plagsomme direktet. Det er romfolkets manglende forståelse for at godhet springer ut av avstand. Det er den ødeleggende mangelen på byråkrati.

Når Knut Nærum ikke sitter i Nytt på nytt og reiser makt, skriver han bøker for voksne og barn. De fleste er ganske løysle og handler om hemmelige selskaper.

KNUT NÆRUM

OSLO- DEBATT

aftenposten.no/meninger

E-post: debatt@aftenposten.no

Skriv til: Aftenposten, Debattredaksjonen, Postboks 1, 0051 Oslo.

Hovedinnlegg: 4000 tegn inkl. mellomrom.

Debattinnlegg: 2000 tegn inkl. mellomrom.

Kortinnlegg: 1000 tegn inkl. mellomrom.

Skriv kortest mulig.

Vi forbeholder oss retten til å forkorte.

Innlegg som er sendt til flere aviser, trykkes ikke.

Oppgi navn, adresse og telefon på dagtid.

Aften returnerer ikke artikler som blir sendt oss på papir.

Når politiet tar ned en campingleir i Vaterlandsparken, er det ikke fordi det er en leir av romfolk, men fordi politivedtektene slår fast at ingen har lov til å campe på offentlig sted i Oslo, skriver Bård Standal.

FOTO: INGAR STORFJELL

Byrommet må beskyttes

■ Vanlige borgere ekskluderes

Bård Standal
leder, *Prognor Høyre*

ROMFOLKET. I møtet med mennesker som faller utenfor stor-samfunnet har Norge en liberal tradisjon vi skal være stolte av. Vi har forutsatt at alle egentlig ønsker å være en del av det norske samfunnet og bidra. De som ikke er det, har falt utenfor og må hjelpes inn igjen til det norske fellesskapet hvor de hører hjemme.

Europa står nå midt i den største folkevandringstiden siden middelalderen. FN estimerer at 200 millioner mennesker i verden lever utenfor sine hjemland. Av disse er en tredjedel internasjonale migranter som har flyttet til Europa. I tillegg kommer en betydelig intern europeisk migrasjon. Hoveddelen av de norske migrasjonsutfordringene treffer én by – Oslo.

Den norske modellen utfordres
I møtet med disse gruppene utfordres den norske modellen. Allerede i 2008 hadde Oslo ifølge Aftenposten fire ganger høyere kriminalitet enn New York, noe som også plasserer oss på krimtoppen i Skandinavia. Siden 2008 har utviklingen gått i feil

retning. I sommer kom nyheten om at internasjonale turistguider har begynt å advare mot Norge. I en turistguide presenteres Oslo slik «Kriminaliteten har de siste årene steget drastisk, og Oslo er i dag kriminalitetshovedstaden i Skandinavia. Særlig for kvinner er ikke byen lenger trygg etter mørkets frambrudd. Årlig registreres det cirka 200 voldtekter.»

Når naboer til romleiren på Årvoll i Oslo latterliggjøres for å si at de har kansellert sine ferier i frykt for at huset vil stå ribbet tilbake ved hjemkomst, er det naboene som har statistikken på sin side.

Dette reiser spørsmål om hvordan vi kan møte utfordringene folkevandringstiden stiller oss, og samtidig beholde vår liberalitet.

Tre svar er åpenbare:
1. Respekter den enkeltes rett til å bli holdt ansvarlig for sine handlinger.

2. Beskytt byrommet.

3. Gjenetabler hverdagsryggheten.

Ansvarlig for sine handlinger

Et av de viktigste liberale prinsipper er respekten for hvert enkelt menneskes rett til å bli be-

handlet som et individ og ikke som medlem i en etnisk eller sosial gruppe. Å ta mennesker alvorlig som individer innebærer å holde dem til samme standard for adferd som andre, uavhengig av hvilken bakgrunn de har. Når politiet tar ned en campingleir i Vaterlandsparken, er det ikke fordi det er en leir av romfolk, men fordi politivedtektene slår fast at ingen har lov til å campe på offentlig sted i Oslo. Det individuelt uakseptable blir ikke greit fordi det er mange som gjør det. Når vi tar individet alvorlig er kultur eller etnisk bakgrunn ingen unnskyldning.

Beskytt det trygge byrommet

Byrommet er Oslofolks fellesrom. Byrommet, bestående dels av privat og dels av offentlig eiendom, er vårt felleseie. I dette skal det både være – og oppleves som – trygt å ferdes. Når byrommet forsvinner, parker og felles-

Blir du tatt for å stjele en lommebok på ettermiddagen bør du ideelt være på flyet hjem før lunsj dagen etter

realer okkuperes og gater kjennes ubehagelige å gå i på grunn av pågående tigging, kjennes ikke byen lenger trygg.

Et byrom som ikke oppleves som trygt, opphører å være det. Mennesker som kan unngå det, slutter å ferdes i enkelte deler av byen. De vanlige borgere som ved sin blotte tilstedeværelse fungerer normerende og kriminalitetsdempende, ekskluderes fra byrommet. Det er i dette lyset diskusjonen om pågående tigging, og den forsving av parkområder som stammer fra at de blir benyttet som campingplass, må forstås. Ikke at det er lettere å irritere seg over tiggere som stikker frem en skitten neve enn å ta inn over seg verdens urettferdighet.

Gjenetabler hverdagsryggheten

Det er i år 30 år siden de amerikanske forskerne James Wilson og George Kelling dokumenterte hvordan det å stoppe den lille kriminaliteten er det viktigste tiltaket for å stoppe den store. Da New York på 25 år gikk fra å være USAs krimhovedstad til nå å ha en fjerdedel av Oslos vinningskriminalitet pr. innbygger startet de med trikkenikning, tagging og tigging. Fra innfør-

gen av nulltoleransepolitikken i 1985 falt både småkriminaliteten – og viktigst – den alvorlige kriminaliteten, både raskt og kraftig. Kriminaliteten falt i hvert eneste av de påfølgende ti år.

Oslo trenger en justisminister som tar storbyproblemene alvorlig og som vil bevilge nok penger til Oslopolitiet for hardt og effektivt å kunne slå ned på den småkriminaliteten som skaper utrygghet i Oslo. Norge trenger en justisminister som er villig til å ta kraftige grep i bruk overfor dem som etter å ha kommet inn til landet velger å bryte våre lover.

Som hovedregel bør en tilreisende – uansett hvor lite lovbrudd det måtte være snakk om – ikke se frihet igjen fra pågripelse for vinningskriminalitet til vedkommende på ny setter sine ben på sitt hjemlands jord. For å klare det må Regjeringen skaffe både raskere domfellelse, raskere utvisning, hjemmelsgrunnlag for innesperring til uttransportering og tilstrekkelig kapasitet slik at utsendelse kan skje i løpet av timer eller dager. Blir du tatt for å stjele en lommebok på ettermiddagen bør du ideelt være på flyet hjem før lunsj dagen etter.

KRISTIN HALVORSEN

Vil doble byggingen av studentboliger

KAREN R. TJERNSHAUGEN

Kunnskapsminister Kristin Halvorsen (SV) mener utbyggingen av studenthybler går for sakte, og vil øke ambisjonen til 2000 nye boliger i året.

Halvorsen mener flere studentboliger kan ha en dobbelt positiv effekt:

For det første vil prisveksten på leiligheter i storbyene dempes. For det andre blir studentene mer effektive når behovet for ekstrajobb ved siden av studiene minsker.

Eks-partilederen foreslår at SVs landsmøte til våren programfester 2000 nye studenthybler i snitt hvert år, mot om lag 1000 i dag. En slik reform vil koste omlag 500 millioner kroner hvert år. Kunnskapsministeren toppe dermed Norsk Studentorganisasjon, som har krevd 1500 nye boliger i året.

- Du har sittet som finansminister i fire år og kunnskapsminister i tre år. Er forslaget ditt en innrømmelse av at regjeringen har gjort en for svak innsats på dette området?

- Nei. I 2005 fikk SV gjenomslog for å doble byggingen av studentboliger fra 500 til 1000 i året i snitt. Dette har vi gjennomført. Men prispresset i storbyene tilsier at vi nå må øke innsatsen. Kunnskapsministeren kan likevel ikke love økt satsing i neste års statsbudsjett.

- Vi skal ha siste budsjetttrunde i slutten av august. I disse rundene slås alle statsrådets for sine hjertesaker.

Romfolket som bodde i leiren på Årvoll, er tilbake til sine vante plasser på gaten i Oslo. Der har de nå også fått toaletter av Oslo kommune.

Oslo kommune har gitt romfolket toaletter

ROMFOLKET

MATHIAS VEDELER

Stikk i strid med hva byrådsleder i Oslo Stian Berger Røslund tidligere har sagt, har kommunen nå satt opp utedoer til romfolket som bor i Oslo sentrum.

Politiet og kommunen har i lang tid fått mange klager på avføring i byens uteområder som følge av at tilreisende romfolk ikke har noe sted å gå på do. En rekke hjelpeorganisasjoner og politikere i Oslo har krevd at kommunen tilbyr dem toaletter for å få bukt med problemet og også ivareta et minimum av menneskeverd for det fattige romfolket.

Byrådsleder Stian Berger Røslund har derimot vært sterkt imot et slikt tiltak.

- Utedoer tror jeg bare vil bidra til større problemer enn det vi har, og at vi får enda flere tilreisende, sa Røslund til Nettavisen i fjor.

Også i år har han en rekke ganger avvist at kommunen skal tilby toaletter til romfolk som sover ute i Oslo.

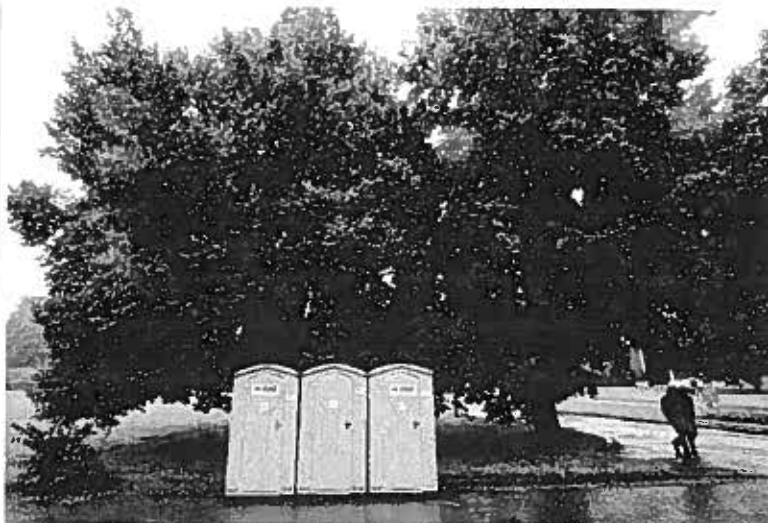
Satte opp doer likevel

Stikk i strid med byrådslederens ord, satte imidlertid kommunen for tre uker siden opp utedoer til romfolket både ved Tøyenparken og Vaterlandsparken i Oslo sentrum. I alt har de i dag seks doer til disposisjon som kommunen betaler for.

På spørsmål om hva som er årsaken til dette, svarer Røslund:

- Dette er noe Bymiljøetaten har ønsket for å se om det bidrar til å forbedre de hygieniske forholdene i disse områdene.

De vil gjøre en evaluering av tiltaket målt opp mot ressursene som etaten bruker på å holde parkene rene i dag - ressurser som har vært ganske betydelige. Vi ønsket ikke å overprøve denne faglige vurderingen med en ren politisk begrunnelse.

På parkeringsplassen ved Tøyenparken i Oslo har kommunen satt opp tre utedoer til romfolket. Dette på tross av at byrådsleder Stian Berger Røslund flere ganger har sagt at kommunen ikke vil gjøre dette. FOTO: INGAR STORFJELL

Fakta

Romfolk-saken

- 9. juli opprettet rundt 200 romfolk en leir ved Sofienberg kirke som en protest mot det de mener er systematisk trakassering fra politiet.
- En snau uke senere ba kirken dem om å reise, og romfolket ble da tilbudt en ny leir på Årvoll i Oslo av privatpersonen Vanessa Quintavalle.
- Tomten var imidlertid allerede gjenstand for en bitter nabostrid, og naboene ble rasende over Quintavalles invitasjon til romfolket.
- 21. juli måtte romfolket forlate Årvoll etter press fra flere hold og er i dag tilbake på gaten i Oslo.
- Nå har Oslo kommune gitt dem toaletter, stikk i strid med byrådsledets politikk.

- Men dette er det stikk motsatte av hva du hele tiden har sagt? Du har også sagt at dette vil føre til at flere romfolk kommer til byen?

- Det jeg har uttalt meg om, er at vi ikke skal vedta å tilby toaletter, dusjer og overnattingssteder. Jeg har ikke et veldig sterkt syn på hvordan Bymiljøetaten faglig vurderer enkelttilfeller. Jeg synes det ville vært galt å overprøve dem i denne saken.

Tilbake på gaten

Men jeg holder fast ved at byrådet ikke vil ha som politikk å gjøre tiltak knyttet til denne problemstillingen, sier Røslund.

For drøyt to uker siden måtte romfolket forlate tomten som privatpersonen Vanessa Quintavalle hadde tilbudt dem på Årvoll i Oslo. Ifølge politiinspektør Steen Dalgaard Nielsen, som har jobbet mye med det rumenske tiggermiljøet, er leirbeboerne tilbake

på sine vante plasser på Vaterland og Tøyen - nettopp der hvor kommunen har satt opp toalettene.

Da Aftenposten besøkte parkeringsplassen ved Tøyenparken i går, var flere av romfolkets biler parkert der. Beboerne fra Årvoll-leiren utgjør imidlertid bare en del av det totale antallet romfolk som oppholder seg i Oslo. Ifølge politiet og organisasjonen Folk er folk har det hele tiden bodd mange romfolk på ulike steder i byen, også da leirene på Årvoll og ved Sofienberg kirke var tilgjengelig. Sognsvann har blant annet vært et populært sted.

Kommunen hevder at det bor så mange som 2000 romfolk i Oslo denne sommeren. Folk er folk bestrider dette og anslår at antallet er mellom 700 og 1000. Også Kirkens Bymisjon mener at kommunens tall er altfor høyt, forteller Kari Gran, leder av bymisjonens kafé, Møtestedet.

mathias.vedeler@aftenposten.no

NORD-SVERIGE

Norsk MC-fører omkom

En norsk mann omkom etter en utforkjøring med motorsykkel ved nær Pajala i Nord-Sverige i går formiddag. Forbipasserende oppdaget ulykken og fikk varslet politi og ambulanse, men mannen døde før ambulansen kom på stedet. Det tok flere timer før nødetatene nådde frem til ulykkesstedet. (NTB)

PST

Vil ikke søke etter Stasi-informanter

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) har ikke oversikt over hvor mange informasjonsagenter den tidligere østtyske militære etterretningstjenesten Stasi hadde i Norge.

PST har heller ikke kapasitet til å gå gjennom sitt historiske arkiv for å finne ut hvor mange som var Stasi-informanter og agenter i Norge under den kalde krigen.

Det går fram av et skriftlig svar til Høyres stortingsrepresentant Anders B. Werp som PST har sendt Justisdepartementet. Werp har stilt både PST og den militære etterretningstjenesten det samme spørsmålet: Hvor mange informanter/agenter hadde det tidligere Øst-Tyskland i Norge?

PST skriver at tjenestens historiske arkiv ikke er organisert slik at det «på en rulant måte er mulig å hente

ut en oversikt på et slikt tema».

- For å kunne få en oversikt over hvor mange personer som arbeidet for den tidligere militære etterretningstjenesten vil vi da være nødt til å manuelt gå gjennom personsakene i arkivet for å kunne bringe dette spørsmålet på det rene. Pr. i dag har ikke PST ressurser for å foreta en slik gjennomgang i arkivet, skriver PST-sjef Marie Benedicte Bjørnland i brevet til Justisdepartementet. (NTB)

DATATILSYNET

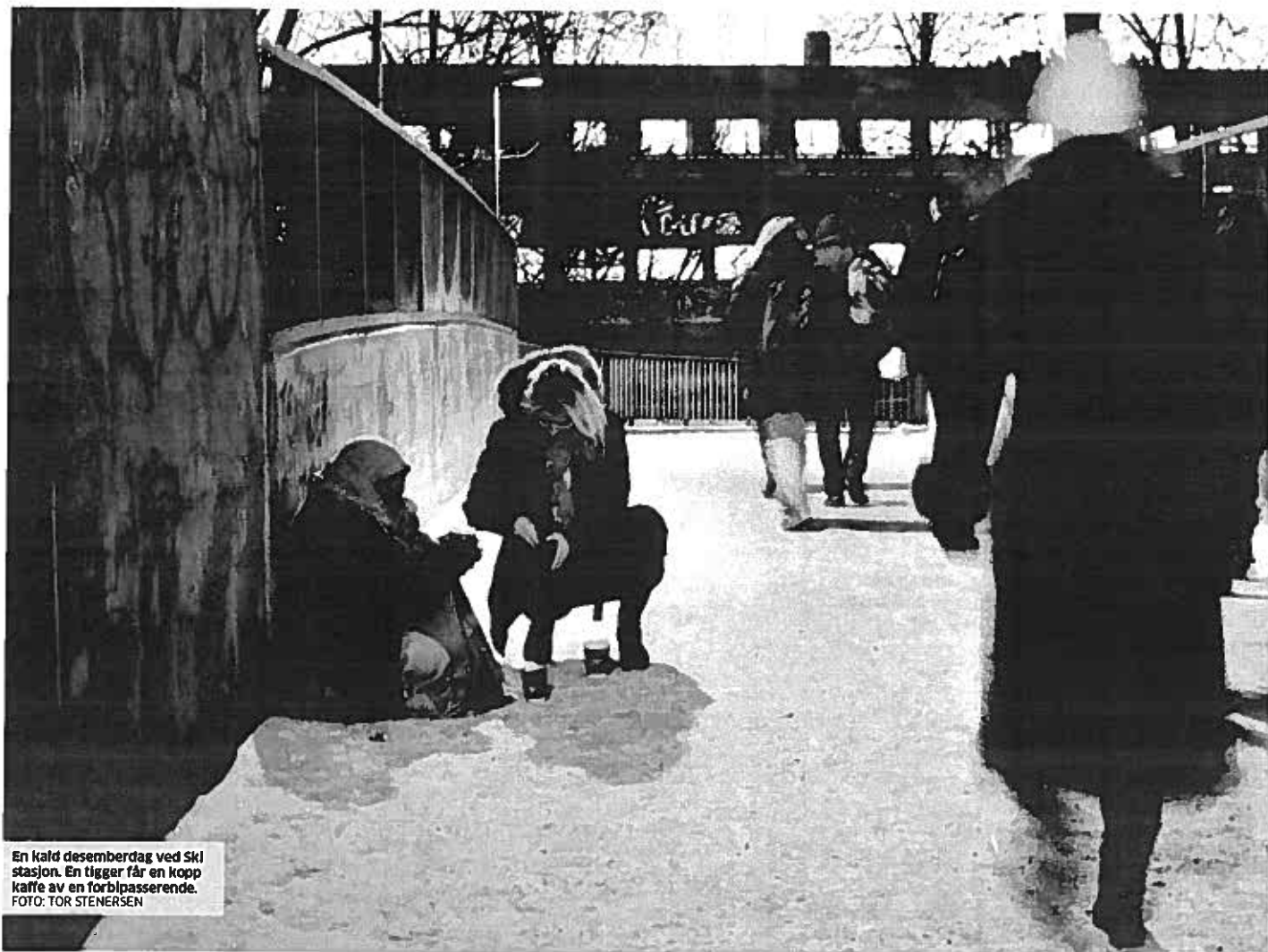
Kritisk til bilder hos Facebook

Direktør Bjørn Erik Thon i Datatilsynet er kritisk til at Facebooks flere hundre millioner bilder kan brukes i nettstedets funksjon for ansiktsgjenkjenning. Thon viser til at Facebook sitter på bilder av millioner av mennesker og ansiktsgjenkjenning er noe han akter å diskutere med selskapet. (NTB)

NYHETSÅRET 2012

ROMFOLKET I OSLO

Aftenposten-serie. Frem mot nyttårsaften vil Aftenposten sette søkelyset på hendelser som har preget nyhetsbildet i 2012.

En kald desemberdag ved Ski stasjon. En tigger får en kopp kaffe av en forblipasserende. FOTO: TOR STENERSEN

De nøyde seg ikke med å være. I 2012 ville romfolket også sees og høres.

Den lange turen til ingensteds

STEIN ERIK KIRKEBØEN

I Oslo demonstrerte de, og de stilte krav. Det skapte rabalder.

Et halvt år senere er romfolket tilbake der de startet, i biler og under broer øst i Oslo sentrum.

Klokken er 07.30. Det er mørkt, og det er kaldt. Minus 14 er et tall. Trekken fra Akerselva er en realitet.

Da jeg nærmer meg, blir det liv i byltene ved broens rekkverk. Et bedende smil bretter seg ut i byltene. En bar finger trekkes ut av jakkeermet, og peker på det tomme pappkruset på asfalten. Jeg går forbi.

Som alle de andre som haster på vei til et varmt kontor. Kvinnen kryper inn i byltene igjen.

– Vi har ingen tall, men det er mange av romfolket som fremdeles er i byen. Da kulden kom, åpnet vi Tempelet (menighetssalen). Nærmere hundre mennesker, de

Fakta

Romfolket i Oslo

- Utenlandske romfolk kom til Oslo fra mars måned. De tigget og samlet flasker i sentrum, og bodde i telt i skogen eller i biler, under broer i parkeringshus i sentrum.
- Under stor mediedekning flyttet 200 romfolk inn på området ved Sofienberg kirke «for å slippe unna politiets trakasseringer» i begynnelsen av juli.
- 14. juli ble de kastet ut.
- Da flyttet mange inn på et pukkverk på Årvoll. Naboene protesterte høylytt mot forurengning og bråk. 24. juli ble romfolket de kastet ut av steinbruddet, og tilbake til byen.
- Mens noen er blitt jaget rundt i Oslo, har andre romfolk bodd sentrum og i teltleirer i skogkanten. 19. november måtte de siste dra fra Sognsvann.

aller fleste rom, sov på flatseng der, sier major Knut Haugsvær i Frelsesarmeen.

Nederst på rangstigen

Det at mange romfolk blir i Oslo tross minusgrader og sur trekk, sier noe om forholdene hjemme, mener Kari Gran, som driver bymisjonens kafé i Skippergata.

– Hos oss er det mest folk som ikke har bil. Kanskje er de nederst på romfolkenes rangstige. Mange har nok reist hjem nå, noen er fortsatt i byen. Noen har ikke råd til å dra, andre har ikke tjent nok til de som er igjen hjemme, sier Gran.

Hun vet hvordan de har det hjemme. Hun har besøkt den rumenske storbyen Cluj, hvor en milliardær har bygget opp et av Europas beste fotballag.

– På søppelfyllingen så vi barberte rombarn. Det var åtte kuldegrader.

De tilreisende romfolkene har i sommer hatt norske medhjelpere, de har organisert seg og de

➔ På
nett

Byrådsleder Stian Berger Røsland (H)
diskuterer romfolkets situasjon med generalsekretær
Sturla Stålsett i Kirkens bymisjon. Se video på ap.no

➔ Fortsettelse
på neste side.

Tidligere i år demonstrerte romfolk mot måten de ble behandlet. Politiet avviser at de trakasserte tilreisende romfolk.
FOTO: KYRRE LIEN / NTB SCANPIX

Det ble bråk da romfolk slo leir ved Sofienberg kirke i sommer.
FOTO: PAAL AUDESTAD

Det jeg husker
Stein Erik
Kirkebøen

Journalist
i innenriksredaksjonen

Melk og honning

Hvis du, midt i november, har det bedre i et telt i lia ovenfor Sognsvann enn hjemme i huset ditt, så har du det ikke så bra hjemme i huset ditt.

I sommer var det mer innbydende å telte i den frodige lia. Men den formiddagen vi var i leiren, var det tomt for folk. Nesten. Vi så skyggen av et par mennesker som hastet av gårde nedenfor oss, men da vi kom ned dit, var de borte. Ingen var å se, ingen svarte på våre anrop. Noen få skjulte seg kanskje i telt og busker, mange var på jobb i Oslos gater.

Sporene lå igjen i og rundt en leir som, i rettferdighetens navn fremsto som rimelig ryddig. Men det setter spor i nærmiljøet når folk i ukevis bor uten søppelbøtte og toalett. Likevel velger de å bo i telt i Norge helt til politiet kaster dem ut langt uti november. De har det verre hjemme.

Derfor er det all grunn til å tro at de, som har det vanskeligst i hele Europa, også i fremtiden vil benytte friheten de har til å reise til det landet i Europa som fremdeles flytter av melk og honning.

Her får de - tross alt - litt mer melk og litt mer honning enn de får hjemme.

har fremmet krav om å få sove i fred. Noen av dem flyttet inn på området til Sofienberg kirke. Derfra måtte de flytte. Siden har det til et pukkverk på Årvoll, og så videre på vandring.

- Alle er velkomne til byen vår, også romfolket, men det betinger at de følger vanlige kjøreregler og blant annet har et sted å bo. De må være en del av det vanlige bybildet og ikke nærmest okkupere enkelte parker og grøntområder, sier byrådsleder Stian Berger Røsland (H).

Det er ikke lov å sette opp telt for

å bo. Og ingen har ønsket romfolket velkommen i nabolaget.

- Det er skapt et inntrykk av at de som er her er en slags fortropp, og at vi kan bli invadert hvis vi gir dem menneskelige kår i form av toaletter og et sted å vaske seg. Det er ikke sånn, sier Bjønnulv Evenrud i Folk er folk, organisasjonen som har forsøkt å hjelpe romfolket, men som også har måttet tåle kritikk for sin rolle.

Grenseløst

EØS-avtalen gir romfolket rett til å vandrest over grensene. De har lov til å komme hit og til å være her i tre måneder.

Evenrud mener det forplikter. Ifølge han vil romfolk fortsette å komme så lenge det er mulig å tjene litt penger her.

- Strømmen blir neppe svakere. Det kan vi like gjerne innse og ta konsekvensen av, sier Evenrud. Visepolitimester Roger Andresen i Oslo sier at utviklingen fra i sommer ikke kan fortsette, og me-

ner det er paradoksalt at politiet må bruke så mye ressurser på tigging, et lovlig fenomen:

- Vi mener en gjeninnføring av tiggeforbudet er den eneste løsningen som kan redusere tilstrømningen og problemene.

Haugsvær i Frelsesarmeen ser der annerledes:

- Vi skjærer oss for fattigdommen og elendigheten disse menneskene lever i, og klarer ikke å ta den inn over oss. At vi omtaler dem negativt og karakteriserer dem som søppel, sier mye mer om vår mangel på verdighet enn deres. Å forbytte tigging, som et redskap for å hindre dem i å komme hit, vil være å kriminalisere fattigdom. Det løser kanskje vårt problem...

Klokken har passert 16. Det er igjen blitt mørkt. Det er fortsatt kaldt. «Bylten» reiser seg opp, rister pleddet hun har hatt over bena, bretter det sammen, og forsvinner i skyggene under broene på Grønland.

Spørsmål og svar om romfolket

1 Hvor kommer de fra?

De fleste kommer fra Romania. Alle rumenere er ikke rom. Alle rom er ikke fra Romania. Det finnes også norske rom. De første kom hit midt på 1800-tallet. De som har fått oppmerksomhet i sommer, er de tilreisende.

2 Kan vi nekte dem å komme?

Nei. EØS-avtalen gir borgere fra alle EØS-land rett til å være her i minst tre måneder.

3 Hva lever de av?

Tigging, flaskesamling, småsalg, gatemusikk. De beskyldes for nasking og forskjellige former for vinningskriminalitet. Rumenerne står for mye av kriminaliteten i Oslo. Romfolket står bak noe. De sier selv at de ønsker seg jobb.

4 Hvor mye kan de tjene ved å tigge på gata?

Det hevdes 50-200 kroner dagen.

5 Hvor mange er de?

De er Europas største og mest diskriminerte minoritet. Totalt er de mellom 10 og 15 millioner. Anslagene over hvor mange som har vært i Oslo i sommer varierer fra 600 til 2000.

6 Er tiggerne en del av organisert kriminalitet?

Politiet har ikke funnet beviser på at virksomheten er organisert i den forstand at den styres av skjulte bakmenn. De opptrer i grupper, gjerne familieggrupper. Det ser ut til at det er det eneste nettverket.

7 Vinteren er kommet, er de her ennå?

Noen er her fremdeles. Siden de lever i skyggene er det vanskelig å si hvor mange de er, sannsynligvis rundt hundre personer tidligere i måneden.

Kilder: Aftenposten, rapport fra Antirasistisk sentrum, visepolitimester Roger Andresen.

➔ **Strømmen blir neppe svakere. Det kan vi like gjerne innse og ta konsekvensen av.**

Bjønnulv Evenrud
i Folk er folk

TORSdag 21. mars 2013

VÆR I VENTE...
 FREDAG LØRDAG SØNDAG

du om alt trenger oslo

Leter du etter noe spesielt? Vi hare!

Mandag - onsdag 10-21
 Påskeaften 10-16

BY PORTEN
 shopping

Butikkene du ikke finner alle andre steder
 www.byporten.no

Mangler baner
BARN FÅR IKKE VELGE FOTBALL
 Side 22-23

Påskeutfarten
SOL OG SNØ GIR EKSTRA LANG KØ
 Side 12

Unge om hygiene
EKLE HVIS VI VASKER OSS LITE?
 Side 26-27

Siste hvilested
SPRER ASKEN I MARKA OG PÅ FJORDEN
 Side 8

Forbereder seg på krevende rom-sommer

- Jeg tror det blir en krevende sommer. Det er ikke noe som tilsier at problemstillingen blir mindre i år enn i fjor, snarere tvert imot, sier Oslos byrådsleder Stian Berger Røslund (H)

Kirkens Bymisjon venter at tilstrømningen av romfolk til hovedstaden vil øke i månedene fremover. Ifølge kommunen oppholdt 2000 personer fra romfolket seg i hovedstaden i fjor sommer

FOTO: MONICA STRØMDAHL

Leiekontrakten ble misligholdt, romfolk kastes ut av villa

SIDE 4-5

DESTINATION: SANDVIKA & STORSENTER

TIL 24

NATTÅPENT

GRATIS-KONSERT

Vinni

GRATIS KONSERT

på Holsetorget

LIKER IKKE: Stortingsrepresentant Ulf Leirstein frykter «en ren invasjon» av tiggere fra romfolket til sommeren. Han mener justisministeren har sviktet i forberedelsene til sommeren.

TIM PETERS
og ROGER NEUMANN (foto)

Allerede i slutten av februar slo de første fra romfolket seg til i Oslo-området. Frp krever nå et totalforbud mot tigging i Norge.

– Vi kan rett og slett ikke ha det slik som dette. I fjor sommer ble de store byene oversvømt av tiggere, sier stortingsrepresentant og justispolitisk talsmann i Frp, Ulf Leirstein.

Juli 2012 samlet justisminister Grete Faremo politiet, Nav og Arbeidsdepartementet til et krisemøte om situasjonen for det såkalte romfolket i Norges største byer. Flere hundre slo seg til i Oslo i løpet av sommeren, og bodde i provisoriske leire og under dårlige forhold i og rundt byen.

Lommetyvstaden

– Regjeringen har somlet og dratt beina etter seg frem til nå, og det eneste de har fått til er et høringsforslag om å hindre folk i å tigge visse steder. Er det mulig? Vi venter en invasjon, og så skal det demmes opp ved å nekte tigging på Karl Johan, mens det er lov i nabogaten? Dette er et løftebrudd fra Faremo, sier Leirstein.

Tall fra Etterrettings- og vinningsavsnittet ved Majorstua politistasjon viser at det i juni 2011 til 18. juli 2011 ble pågrepet 66 rumenske statsborgere i Oslo. I samme periode i 2012 ble 158 pågrepet. De aller fleste for vinningskriminalitet.

– Vi har gått fra å ha noe få lommetyverier i året til å bli Europas lommetyv-hovedstad. Jeg sier ikke at det er romfolket sin skyld, men det er en klar sammenheng, mener Leirstein.

– Drastisk til verks

Mens store deler av Europa sliter med resesjon, går det bra med økonomien i Norge. I starten av mars var de første romfolk-leirene på plass i Oslo.

– Det vil komme en ren invasjon i storbyene i år. Jeg tror 2000 til 3000 mennesker er et mildt anslag. Politiet i Oslo har nok å gjøre, om ikke Faremo skal ha dem til å gi tigge-tillatelser og kontrollere dem også. Vi må gå mer drastisk til verks, sier Leirstein.

Fjernet forbud

Norge hadde forbud mot tigging frem til 2005, da Bondevik 2 gikk inn for å fjerne det. Et enstemmig storting stilte seg bak fjerningen.

– Det smerter meg at jeg stemte for det, men verden endrer seg. Vi må umiddelbart få et klart og tydelig forbud mot tigging igjen, sier Leirstein.

– Forbudet vil for det første gjøre at politiet har en grunn til å fjerne dem de føler de bør fjerne. Det vil også gi oss mulighet til å ha strengere grensekontroller, fordi vi kan stoppe mennesker som ikke har noen grunn til å reise inn i landet. I dag kan de faktisk si at de kommer for å tigge, mener han.

E-post: tim.peters@vg.no

Frp slåss mot tiggerinvasjon

FAKTA ROMFOLK

Opprinnelig fra India, kom trolig til Europa på 1300-tallet og har tradisjonelt vært et reisende folk.

Utsatt for forfølgelse gjennom flere århundrer. Nazi-Tyskland drepte mellom 200 000 og 1,5 millioner mennesker av romfolket.

Folket antas å telle mellom 5 og 12 millioner i dag. Har opplevd økt forfølgelse i Øst-Europa etter kommunismens fall. Det har ført til økt innvandring til Vest-Europa.

Rundt 500 romfolk har norsk statsborgerskap. Folket har vært anerkjent som nasjonal minoritet i Norge siden 1998.

Slankeoperasjon

Ønsker du et mer aktivt liv, men sliter med dårlig helse og har prøvd det meste av slankekurer og dietter?

Da kan en overvektoperasjon være starten på et bedre og lettere liv. Vi har dyktige og erfarne kirurger som utfører operasjonen i Oslo eller Trondheim og et tverrfaglig team som sørger for lokal individuell oppfølging etter operasjonene i 5 år.

GRATIS KONSULTASJON

Ring pasientkoordinatør Hanne-Berit Kjølland på tlf. 23 19 50 58 eller skriv til hanne.berit.kielland@teresckl.no

TERES COLOSSEUM

www.overvektoperasjoner.no

– KAN IKKE FORBY FATTIGDOM

Statssekretær i Justisdepartementet, Pål Lønseth, avviser blankt at de har gått tilbake på løfter.

– Det er greit at Frp vil ha et forbud mot tigging, men det er ikke noe som regjeringen ønsker – og definitivt ikke noe vi har lovet. Frp må gjerne være misfornøyd med det, men det er slett ikke noe løftebrudd, sier statssekretær i Justisdepartementet, Pål Lønseth.

Fristen på høringsforslaget har gått ut, og behandlingen av svarene er i gang i departementet. Lønseth håper nye regler er på plass før sommeren.

– Vi kan ikke forby fattigdom. Så enkelt er det. Tigging i det omfang vi så forrige sommer førte til ordensmessige utford-

MÅTEHOLD: Statssekretær i Justisdepartementet, Pål Lønseth, ber politiske motstandere roe ned retorikken mot romfolket.

Foto: KJUT ERIK KNUDSEN

ringer og en del utrygghet, og det skal vi ta tak i og jobbe med. Men vi må tåle å se fattigdom. Der skiller regjeringen seg politisk fra Frp, sier Lønseth.

«Vi spør ikke hvem som helst om å være med i Motorpsycho.

Bent Sæther om ny gitarist på Motorpsychos nye plate.

INTERVJU side 28

Har gitt penger til tiggere

FOTO: KRISTER SØRBØ

NAVN I NYHETENE

LIBE RIEBER-MOHN (47)

Arbeiderparti-politiker og varaordfører i Oslo

Vil innføre tiggerfrie soner og meldeplikt i Oslo

Arbeiderpartiet ønsker tiggerfrie soner enkelte steder i Oslo sentrum. Hvorfor det?

– Vi ønsker både tiggerfrie soner og meldeplikt. Vi mener tiltakene kan bidra til å begrense tiggingen i Oslo på en human måte.

Hvordan skal det begrense tiggingen?

– Meldeplikt og registrering vil virke forebyggende. Det gjør at politiet har bedre oversikt over hvem som tigger. Det kan også bidra til at barn ikke blir utnyttet. Det er flere kommuner som har innført dette, blant annet Bergen og Fredrikstad. Og i Bergen har man gode erfaringer med det.

Hvordan skal man overholde det? Skal politiet bruke ressurser på å arrestere tiggere?

– Nei. Først og fremst vil dette lette politiets arbeid. Hvis tiggerne ikke er registrert vil de bli bortvist. Dette virker også forebyggende for det vil bidra til at de som er registrert med kriminell virksomhet ikke vil registrere seg, og dermed vil bli bortvist når de tigger.

Høyre mener dette vil føre til økt byråkrati når dere også ønsker å ha en meldeplikt for tiggere. Hva tenker du om det?

– I de kommunene som har innført meldeplikt melder ikke politiet om mer byråkrati. Vi tror at dette vil være et verktøy som vil gagne politiets arbeid.

Du har fått hard kritikk fra Marianne Borgen (SV) for lignende utspill før, og nå kritiserer også Kirkens Bymisjon dere for forslaget. Forstår du kritikken?

– Nei, fordi vi er tydelige på at vi ikke ønsker et forbud. Sosial nød skal ikke møtes med kriminalisering. Samtidig er det behov for tiltak som kan gi mer kontroll og begrense tiggingen. Det dreier seg ikke om å jage folk, men at man ønsker å få kontroll med tiggingen på en human måte. Romfolk

er mennesker som alle andre, og skal behandles på en skikkelig måte.

Har du gitt penger til tiggere selv noen gang?

– Ja, det har jeg.

Hvilken bok har betydd mest for deg?

– Det er mange, men i unge år var det Herbjørg Wassmos trilogi med «Huset med den blinde glassveranda», «Det stumme rommet» og «Hudløs himmel».

Hva gjør deg lykkelig?

– Øyeblikk der tid og rom opphører. Det kan være i samtale med venner, på tur med mannen min, i møter med andre mennesker som gir meg mye og sammen med barna mine. Det er noen situasjoner der tid og rom ikke er.

Hvem var din barndomshelt?

– Månestråle. Hun var sterk, uavhengig, vakker og veldig flink til å ri på hest.

Hva misliker du mest ved deg selv?

– Jeg er veldig flink til å slutte å røyke. Men så er jeg så utrolig flink til å starte igjen.

Hva gjør du når du skeier ut?

– Da har jeg fri.

Hva er du villig til å gå i demonstrasjonstog for?

– Det er mye. Men barns rettigheter mener jeg er en viktig kampsak.

Er det noe du angrer på?

– Ja, men det vil jeg ikke ha på trykk.

Hvem ville du helst stått fast i helsen med?

– En som heter Ella som var fritidsklubblider på Bøler fritidsklubb. Hun og mange andre fritidsklubblidere gjør en fantastisk jobb for unge.

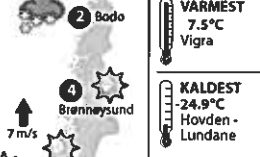
bente.rognan.gravklev@dagsavisen.no

BENTE ROGNAN GRAVKLEV

VÆRET I MORGEN

NORGE I GÅR

OSLO I DAG

5-dagers varsel

	Tor	Fre	Lor	Son	Man
Oslo	6°	7°	8°	8°	8°
Kristiansand	8°	1°	1°	4°	5°
Stavanger	8°	4°	4°	7°	8°
Bergen	7°	7°	7°	8°	9°
Trondheim	6°	7°	7°	8°	11°
Tromsø	6°	4°	4°	3°	4°

	I morgen	Tor	Fre	Lor	Son
Sola					
Opp:	06:15	06:12	06:09	06:06	06:03
Ned:	20:23	20:25	20:27	20:30	20:32
Månen					
Opp:	05:51	06:08	06:29	06:55	07:29
Ned:	21:03	22:20	23:32	00:37	01:33
Flo & fjære i Oslo de neste tre døgn					
Flo:	06:41	19:09	07:27	19:51	08:10
Fjære:	12:10		00:28	12:55	01:14

LES I MORGEN

I godt selskap på Galápagos

FOTO: STUART LESLIE/PHOTOS.COM

24 SIDER REISEBILAG

● WALES:
Maltwhisky
i verdensklasse

● SPANIA:
Vakre, intime
Córdoba

Dagsavisen
GRUNNLAGT 1884ARNE STRAND KAIA STORVIK (i perm.)
SjefredaktørEIRIK HOFF LYSHOLM
Sjefredaktør (kst.) og
administrerende direktør**Tung våpenkamp**

Senatet i USA stemte torsdag kveld for å ta forslag til strengere våpenreguleringer opp til debatt. At dette prosedyrespørsmålet blir feiret som et framskritt, forteller det meste om hvor deprimerende vanskelig det er for amerikanske politikere å enes om selv de mest åpenbare tiltakene mot et av landets aller største problemer.

Over 3.000 mennesker er drept av skytevåpen i USA siden tragedien i Newtown, Connecticut 14. desember i fjor. Denne uka ble en seksåring drept av en fireåring som hadde fått tak i familiens skytevåpen. Likevel vil flertallet av senatorene i Det republikanske partiet ikke engang debattere strengere regler.

De skylder på at prosessen ikke er riktig og at de ikke vet nok om lovforslaget til å debattere det i Senatet. Det er unnskyldninger. Faktum er at den amerikanske våpenlobbyen og våpenkulturen står så sterkt at selv ikke en massakre av små skolebarn kan snu holdningene hos mange politikere.

«Dette er viktige tiltak, men ikke på langt nær nok.»

Lovforslaget som nå skal debatteres vil innføre strengere krav til kontroll av dem som vil kjøpe våpen, og øke straffene for å selge våpen ulovlig. Dette er viktige tiltak, men ikke på langt nær nok. Det er for eksempel usikkert om et forbud mot salg av militære angrepsvåpen vil bli inkludert i lovforslaget. Det kan også komme inn flere tillegg som vil begrense effekten av den eventuelle loven, som at regler i delstater med liberale våpenlover skal gjelde for statens innbyggere uansett hvor i USA de befinner seg.

Det er heller ikke sikkert at loven vil bli vedtatt i det hele tatt, samme hvor svak den blir. Flere demokrater har signalisert at de vil stemme mot. De frykter for gjenvalget i delstater hvor våpenkulturen og NRA står sterkt. Det eneste som er sikkert, er at veien mot et eventuelt vedtak vil bli lang og vanskelig.

IRENE HALVORSEN Samfunnsredaktør
IVAR A. IVERSEN Redaksjonssjef
MODE STEINKJER Kulturredaktør
REIDAR SOLLIE Leder for sportsavdelingen
STIAN BROMARK Debatt- og kommentarredaktør
LARS WEST JOHNSEN Utgavesjef**ROM-INVASJONEN**

Tigger rimer på nigger.
Bare nevner det.

**HEGE
ULSTEIN**

■ Kommentator i Dagsavisen

KOMMENTAR

Med dette iskalde makkaværet er det vanskelig å forstå fullt ut. Men likevel: Det er vår, og snart er det mai. Politi og politikere er i beredskap. Vi har sett spede tegn allerede, i form av en ynkelig og slitt skikkelse på et og annet fortau. Men om ikke lenge blir det alvor. De virkelig store hordene kommer når det blir varmere i været og livet utendørs er til å holde ut, sånn noenlunde.

I utrangerte varebiler kommer de til å samle seg på større parkeringsplasser nær Marka og forsøpe omgivelsene til man ikke ser skogen for bare dritt. De kommer til å gjøre fra seg utendørs, spille høy musikk av svært tvilsom kvalitet, ruse seg, demonstrere mangelfull hygiene og i det hele tatt prege bybildet mer enn mange setter pris på. De er underlagt en kultur som kan virke fremmed for oss andre, der uskreve regler gjør at de forventes å operere helt på kant med loven. Men det er viktig å huske at selv om enkelte av dem begår kriminelle handlinger, og virksomheten later til å være organisert, er det store flertallet vanlige, hederlige mennesker som mest av alt ønsker seg en jobb.

Så langt rusen. De fleste har vært det selv, og de rød- og blåkledd ungdommene tigger ikke penger av andre enn sine egne foreldre og potensielle russebusssponsorer. Derfor kommer det til å gå i år som i fjor, og alle år før det. Noen ganske få kritikere slipper ut et par sure oppstøt. Vi andre trekker på skuldrene og sier at det er nå litt artig, da. «Chickelacke, bum-melacke, jazz bom böh», ikke sant?

En minoritet som garantert blir et hetere diskusjonstema denne sommeren, er romfolket som kommer til Norge for å tigge til seg noen smuler av vår rikdom. 20-kroningene vi slenger i pappkrusene deres er lommerusk for oss, men for dem handler det ofte om mat til ungene, et nytt tak på huset, kanskje ei ku på tunet.

Rom-skandalen fra i vinter, der NRK «gikk i sympatiffella», som journalisten forklarte, var ille. En romkvinne som var dømt for medvirkning til voldtekt av sin 11 år gamle datter, ble framstilt som et lidende og uskyldig offer. Men det er også ille dersom NRKs tabbe skal skape en journalistisk berøringsangst overfor alle romfolk. Min lokalavis, Akershus Amtstidende, hadde i går et forsideoppslag og en tre siders reportasje om tiggerparet Gheorghe og Eftinca som har slått seg ned på det eneste stedet i Nesodden kommune som kan sies å ha en homøopatisk dose av urbanitet i seg: «Det lille hjørnet på Tangen. Det mellom bustoppet og senteret», som avisen skriver.

«Vil heller jobbe», er tittelen på forsiden, og inne i avisen får vi møte to

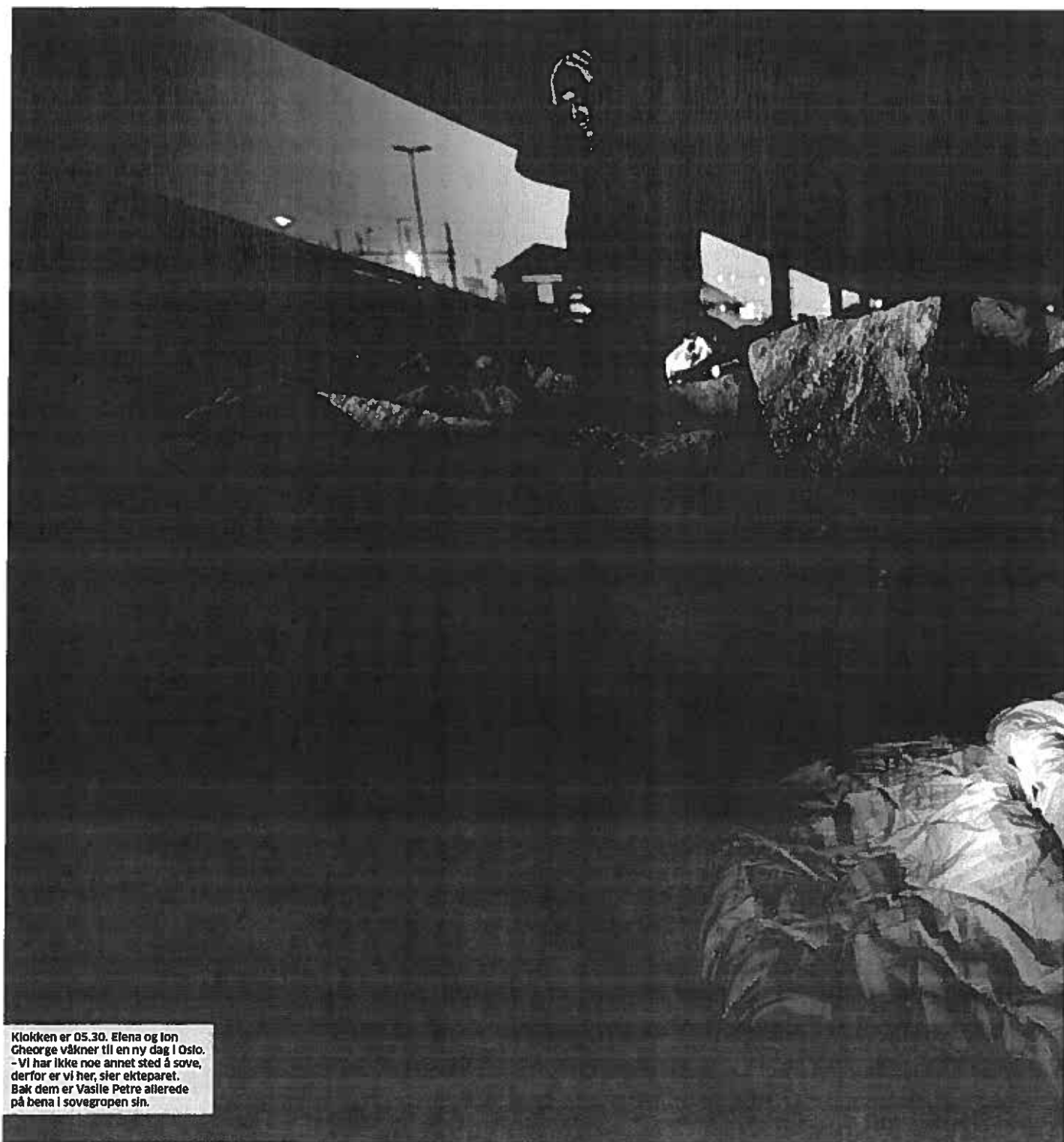
mennesker. Gjentar: mennesker. Det kan være verdt å minne om akkurat det, for i samme artikkel sier Jahn Otto Johansen, som har mottatt Fritt Ords honnør for sin livslange innsats for å få nordmenn til å forstå at også romfolk er folk: «Det vi så i fjor sommer, hvor folk med fullt navn og ansikt sto fram på TV-skjermen, og omtalte roma eller sigøynene nærmest som dyr, det er jeg redd det blir mer av i år».

Det er jeg også redd for. Selv om vi har aviser som min lokalavis, der Gheorghe og Eftinca får fortelle sin historie. De to har reist fra de tre ungene sine for å komme til Norge og jobbe, men det endte med at de måtte tigge. Barna er fire, ni og seksten år gamle. Den eldste passer de to yngste. Det er hjerteskjærende, nesten vemmelig å tenke på. Bunnløs fattigdom har ofte den effekten. «Det er vanskelig å bo så langt unna familien, men det er vanskeligere å bo hjemme, og se at barna gråter av sult. Da er det bedre å gråte på innsiden, og vite at barna spiser og har det bra», sier paret til avisen.

Tre faktorer gjør at vi denne sommeren kommer til å møte en mer hatefull tone enn den allerede grumsete retorikken vi er blitt kjent med. For det første er det valg til høsten. Et svært viktig valg. Frp sliter på målingene, og trenger en sak. Det hender fortsatt at innvandrerkortet virker, men det blir avvist oftere enn før, blant annet fordi Arbeiderpartiet har tappet Frps konto.

For det andre er det større nød og elendighet i Sør-Europa enn noen gang. Ledigheten er skyhøy, velferden ligger på sotteseng og fremmedhatet er på frammarsj. Det er vanskelig for svært mange, men aller vanskeligst er det for dem som er helt nederst på rangstigen, både kulturelt, økonomisk og sosialt. Der finner vi Europas mellom fem og tolv millioner romfolk. Mange har få eller ingen muligheter til å skaffe seg en inntekt. Noen måneder som tigger i et rikt paradisi er en rasjonell måte å løse akutte, økonomiske problemer på.

Klokken er 05.30. Elena og Ion Gheorge våkner til en ny dag i Oslo. - Vi har ikke noe annet sted å sove, derfor er vi her, sier ekteparet. Bak dem er Vasile Petre allerede på bena i sovegroppen sin.

Uten å merke det, kan du ha kjørt over dem. I hele vinter har romfolk sovet mellom kampesteinene under Sinsen-krysset.

Et steinhardt liv

Mandag 8. april ble den internasjonale romfolkdagen feiret over hele Europa, også i Norge. Likestillings- og diskrimineringsombud Sunniva Ørstavik holdt tale foran bandet Gypsies, uten å vite at fire av medlemmene hadde pådratt seg nesten 30000 kroner i bot kvelden i forveien. De hadde spilt den samme musikken som de spilte på festen det offisielle Norge arrangerte, men på gaten i Oslo. FOTO: DAN PETTER NEGAARD

◀ ved Sinsenkryset. Under broene oppholder det seg på nettene/dagene romfolk som tenner bål, lager mat, sover og gjør fra seg. Da jeg i går gikk fra Maxbo og undergangen ved trikkeskinnene så jeg at det flere plasser ligger menneskelig avføring oppe på kampesteinene som er lagt ut for å hindre at folk oppholder seg der. (...) Du kan tenke deg hva som skjer når det blir ti grader varmere ute eller mer. (...) Det er fryktelig at jeg må ta med min datter gjennom dette hver dag.

...

Den mørke rapporten

Søndag 7. april publiserer Amnesty International en rapport om romfolket. Den er nedslående. Amnesty mener at halvparten av Europas mellom 10 og 12 millioner romfolk (6 millioner av dem bor i EU-land, anslår Europarådet) er ofre for rasediskriminering. De får ikke jobb eller god utdanning. De er ofre for rasediskriminert vold. De tvangslyttes, noen ganger til forurensede områder. Rom-barn må gå på skoler som bare er for romfolk, eller de plasseres på lære-institusjoner for barn med mentale handicap. 20 år etter at Tsjekias president Václav Havel kalte romfolket «selve lakmustesten for det siviliserte samfunnet», skriver Amnesty:

«EU er stolt av å ha vært fundert på prinsippene om frihet, respekt for menneske-rettigheter og grunnleggende rettigheter. Den daglige diskrimineringen av romfolk viser på en grell måte hvordan de (...) ikke har klart å oversette disse prinsippene til likestilling for en av Europas største etniske minoriteter».

...

Bandet uten instrumenter

Mandag 8. april er det fest på Historisk museum i Oslo. Norge feirer romfolkets

internasjonale dag. Likestillings- og diskrimineringsombudet og en statssekretær er blant som dem som kommer inn på rød løper. De beveger kroppen i takt til musikken fra syvmannsbandet Gypsies på scenen.

Konserten var lenge var i fare. Kvelden før nasjonaldagen spilte fire av Gypsies-medlemmene i Frognerparken for å få penger. De hevder at de ikke ble advart før Oslo-politiet tok instrumentene deres. Politiet har en omvendt versjon. Noen timer før festen skulle starte, fikk musikerne instrumentene tilbake. Sammen med 28 000 kroner i bot for ordensforstyrrelse. Likestillings- og diskrimineringsombud Sunniva Ørstavik aner ikke det da hun taler i mikrofonen:

– Dette er en dag vi ikke feirer uten en viss skamfølelse. Romfolk er det mest ut-satte og diskriminerte folkeslag i Europa. Også her i vårt lille, trygge land.

Gypsies spiller i to timer. Plutselig kom mange av romfolk-tiggerne inn fra Oslo-gatene. De begynner å danse. Band-medlemmene er våte i pannen av svette da de går av scenen. De virker glade.

...

Kvinnene på jernbanestasjonen

Romkvinnene vi snakker med utenfor Oslo sentralbanestasjon er ikke glade. Det er sol, men de er fortvilet.

Cecilia Sandu (39): – Jeg tigger 100 kroner hver dag. Noen dager 150. Jeg sender hjem 500 kroner i uka. Politiet sier at jeg ikke får gå eller stå mens jeg tigger, de sier «sitt». Asfalten er som is. I natt sov jeg én time på sentralstasjonen. Vi får sitte, men når hodene tipper, blir vi jaget.

Maria Gherge (41): – I natt sov jeg i en bil. Jeg har tre barn hjemme. Jeg vil bare ha jobb. Hva det beste med Oslo er? Ingenting.

Gheorghita Thaltea (55): – Jeg har vært

«Jeg har seks barn. Mannen min er død. Fremtiden min er ikke lys.

Men her vet jeg at jeg vil overleve. Jeg kom ikke hit for å drepe eller stjele.»

Gheorghita Thaltea (55)

her i 13 måneder. Jeg har seks barn. Mannen min er død. Fremtiden min er ikke lys. Men her vet jeg at jeg vil overleve. Jeg kom ikke hit for å drepe eller stjele.

...

«De lever av å stjele»

I boken *Begrav meg stående* siterer forfatteren Isabel Fonseca en offentlig anklager fra Romania. Han sier: «Hver eneste én (av romfolket) har på et eller annet tidspunkt forbrutt seg mot loven. De lever av å stjele.»

Hvorfor sier nesten alle romfolkene vi snakker med uoppfordret at de ikke stjeler? Under Sinsen-krysset roper en mann til oss: «Du finner meg aldri med

hendene i en annen manns lomme. Jeg er ikke interessert i syv år i et fengsel med obligatorisk norskundervisning».

Kåre Stølen, stasjonssjef på Grønland politistasjon, sier her, dette er viktig:

– Si at jeg går ut på byen og gjør noe galt. Selv om jeg er fra Bergen, så er det ikke sagt at alle fra Bergen er kriminelle.

Men: Er romfolk kriminelle?
– Det er den gruppen som var mest registrert for kriminalitet i fjor. Lomme-tyveri, grovt tyveri, alle typer kriminalitet, sier Stølen.

Også på offisielle norske brevark omtales tiggerne fra romfolket i lite flatterende vendinger. Regjeringen vil innføre en meldeplikt som gjør at politiet kan fast-sette når og hvor tiggning kan finne sted. Det betyr at politiet skal registrere personer som er gjenstand for meldeplikten. I høringsbrevet fra februar i år heter det:

«På et tidspunkt den 24. mai (2012) var 194 tiggere i virksomhet. Syv av personene var norske statsborgere, mens resten i hovedsak var rumenske borgere. 69 av rumenerne ble kontrollert for identitet og sjekket mot strafferegisteret. Så nær som alle var registrert med straffbare forhold begått i Norge».

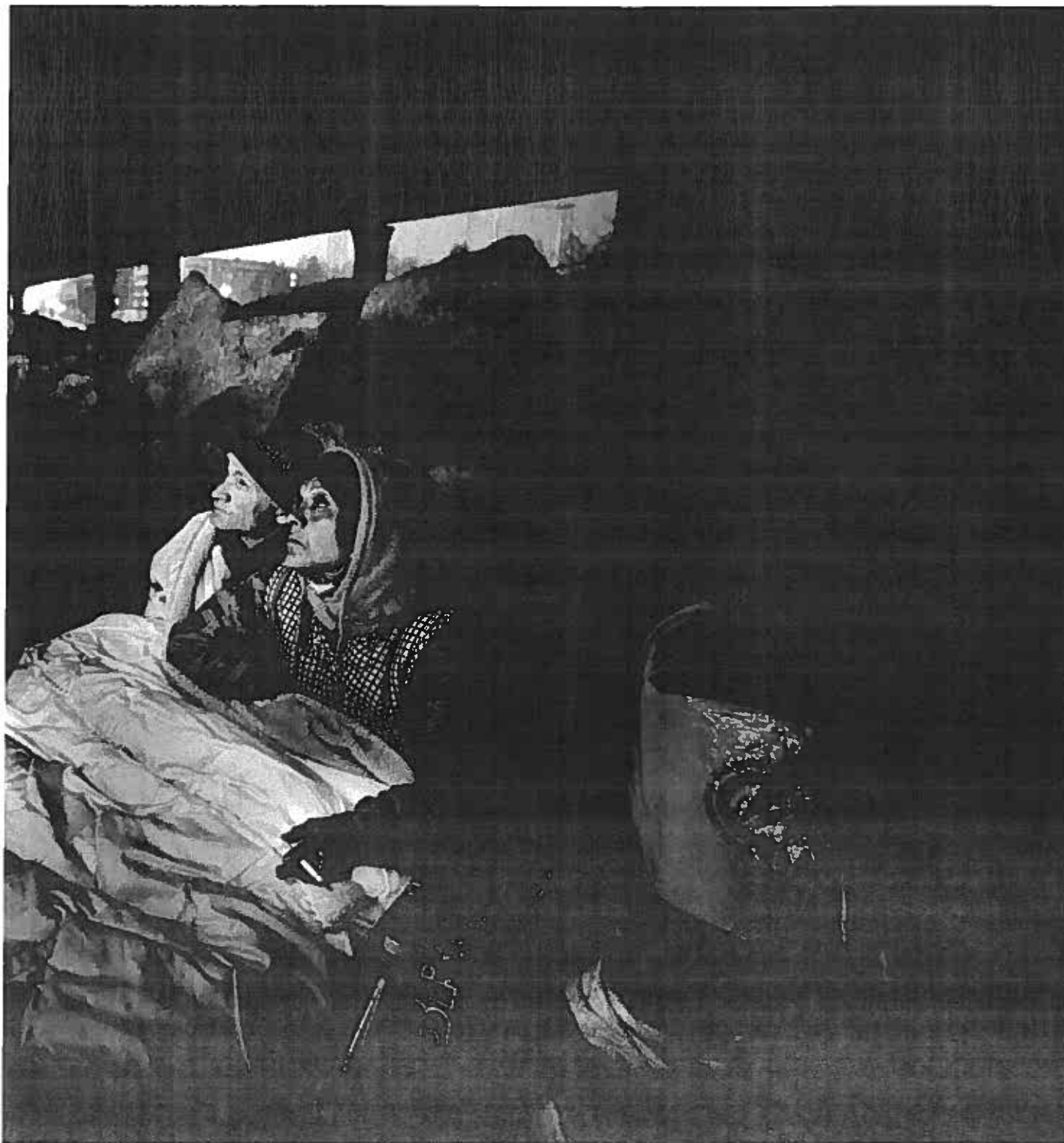
«Politiet i Oslo har flere ganger kunnet fastslå at det er kontakt mellom tiggere og personer som planlegger å rane eller stjele (...). Etter å ha mottatt penger fra en giver, ringer tiggeren til bekjente i nærheten og oppgir hvor giveren oppbevarer lommeboken sin».

...

I skyttergravene

Det er ille å bli frastjålet lommeboken. Å være et offer for menneskehandel er verre. Da det var statsadvokaten i Hordalands tur til å kommentere meldeplikt-forslaget, var det menneskehandel de tenkte mest på:

«...et totalforbud mot tiggning vil gjøre det lettere for politiet både å forebygge og

tekst Robert Veidøker Johansen
foto Jan T. Espedal

I mørket er de vanskelig å få øye på. De er så langt unna sentrumsgatene at de får være i fred. Dessuten går ingen frivillig inn i dette 100 meter lange beltet av stein. Like ved trikkeskinnene og skjult aven av Oslos største inn- og utfartsårer, blir de ikke jaget.

Fra gangstien ser vi ingen. Ut i kvelden roper tolken et navn. Etter noen sekunder kommer et nølende svar fra steinhaugene. Da øynene våre har vent seg til mørket, ser vi et hode stikke opp. Og der er gloa fra en sigarett.

Steinene er lurmske. De flytter på seg når

noen går på dem. De er store nok til å lemleste. På ustø ben og uten lys famler vi oss inn, og innser: *Mennesker sover her.* Vi snubler nesten over dem. De har vel- tet steinene til side og laget små grop- er. I bunnen har de plassert småstein. Der- etter papp, den blir fuktig etter noen timer. På pappen et teppe, og på teppet ligger fullt påkledd mennesker med noe over seg: En har et ullteppe. En annen en sovepose. En tredje en dyne uten trekk.

Hjemmet deres kaller de «*saptespe*» - «nummer 17». Navnet har de hentet fra trikkelinjen som stanser her. I andre deler av hovedstaden bor romfolk i brakker, telt, under presenninger og i biler så trange at de må sove med bøyde

knær. Hvor mange er de? Ingen vet. Hvor mange kommer i sommer? Ingen vet.

Under firefeltsveien sier beboerne «vi kunne hatt tusen dyner, likevel ville vi ha frosset». Noen vinterkvelder er så kalde at de spør hverandre: «Kommer vi til å våkne igjen?». Når de våkner midt på natten, reiser de seg og går på vaklende steiner for de begynner å slå løs på musklene sine «for å få blodet til å bevege seg igjen». En faller stygt mens vi er her. Han begynner å blø.

- Hundene i Norge sover bedre enn oss, sier Dumitru Gheorghe (53). I gropen ved siden av ham ligger en hvithåret kvinne. Det er hans 73 år gamle mor, Maria Preda. Kan dette være bedre enn å være

i Romania? De svarer ja. Nettene er uutholdelige, men om dagen gir folk dem penger. De får gratis mat. I hjemlandet har de ingenting, sier de. Over hele byen synger romfolk dette refrenget.

Klokken nærmer seg 23. Ghinea Armeanca (43) kommer fra sentrum med digre søppelsekker over skuldrene. Hun skal sove mellom steinene. Mange forteller at det har bodd mellom 40 og 50 romfolk her hele vinteren. De er redd for politiet, for at de skal miste overnattingsstedet sitt. Men Norge vet. Rusken-kontoret i Oslo fikk nylig denne e-posten fra en borger:

«For å levere min datter på ett år i barnehagen må jeg krysse under broene ▶

Natten under tak i den okkuperte sentrumsbygningen «Borgen» er over. En lang dag i hovedstadsgatene venter. Den siste uken har mange av de som har bodd under Sinsen-krysset, fått lov til å overnatte i «Borgen». Vel vitende om at politiet kan kaste dem ut når som helst.

straffeforfølge utnyttelse av barn og ressursvake mennesker til tigging. (...) land hvor tigging er tillatt blir særs attraktive for slik virksomhet».

– Å hevde at alt handler om organisert kriminalitet er like feil som å hevde at ingenting gjør det. Problemet nå er at de uenige sitter i hver sin skyttergrav. Det er naivt å tro at organisert kriminalitet i forbindelse med tigging ikke foregår i Norge, sier statsadvokat Rudolf Christoffersen. I fjor sommer var han med på å få tre menn og tre kvinner fra romfolket dømt for grov menneskehandel i Bergen tingrett. De siktede i saken hadde sendt over 800 000 kroner til Romania. Store deler av pengebeløpene stammet fra barnas tigging og salg av falske gullringer. På vår ferd i Oslo ser vi ingen barn. Ryktet om det norske barnevernet har spredd seg.

...

Det store spørsmålet

Bak avanserte inngangssluser og med skudd- og eksplosjonssikkert glass i kontorvinduene sitter en mann som er sterkt imot tiggeforbud. Statssekretær Pål Lønseth (Ap) i Justisdepartementet mener at Norge må finne andre løsninger på romfolk-utfordringene. – Et tiggeforbud vil medføre en langt større ressursbruk for politiet og samfunnet enn meldeplikt, sier Lønseth. Oslos byråd og politimester, riksadvokaten og Politidirektoratet er uenig. – Tenk deg arbeidet med å håndheve og straffeforfølge et forbud mot tigging: Tiggerne må innbringes. De må settes i arrest. De må kanskje avhøres. Da trengs det oversettere. En politijurist må vurdere saken og skrive ut et forelegg. Forelegget må oversettes. Vedkommende må vedta eller ikke vedta. Vedtar han/hun, er det innkrevingsproblematikk. Vedtar

«Vi gjør alle en bjørnetjeneste hvis vi lager egne unntaksregler for romfolk»

Pål Lønseth (Ap), statssekretær

han/hun ikke, må saken til domstolen for pådømmelse. Hvis vedkommende blir dømt, skal boten prøves innkrevd, og det vil normalt ikke gå. Da må dommen konverteres til samfunnstjeneste. Kriminalomsorgen må involveres i samfunnstjenesten, og slik går det. Det er ikke noen god idé, sier han.

– Tilhengerne tror det kan gjøre Norge mindre attraktivt?

– Hvor mange færre som vil komme, er det store spørsmålet. Danmark har tiggeforbud, men det er tiggere der også, sier Lønseth, som understreker viktigheten av at politiet håndhever forbudet mot camping i byen.

– Vi gjør alle en bjørnetjeneste hvis vi lager egne unntaksregler for romfolk.

– Hva skjer hvis vi gjør det?

– Da vil det komme enda flere til Norge. Og enda mer av den sinte og farlige retorikken vi så i fjor.

– Er dette uløselig?

– Nei, men det er ikke en utfordring med en «quick fix». Vi må også kunne kreve at landet de kommer fra tar vare på sine egne borgere. Det går an å ha to tanker i hodet samtidig: Vi må ha tiltak her hjemme som respekterer at dette handler om mennesker, og vi må hjelpe til så langt det lar seg gjøre der de kommer fra, sier statssekretæren.

...

Milliarder til Romania

Gjennom EØS-midler er Norge sterkt engasjert i 23 forskjellige programmer i Romania. Flere av dem omfatter romfolk-utfordringer. Programmene har titler som *Likestilling, Barn og unge i faresonen og Schengen-samarbeid og organisert kriminalitet*. I perioden 2009-2014 gir Norge rundt 2,3 milliarder norske kroner til Romania.

...

«Din tur til å dusje»

Da døren låses opp, er det 100 mennesker i kø, de fleste romfolk. Tre ettermiddager i uken tilbyr Frelsesarmeen i Urtegata dusjene sine til folk som bor ute. Etterspørselen har vært så stor at armeen har søkt Oslo kommune om å få dekket ekstrakostnader på én million kroner. Frelsesarmeen har også tilbudt feltsenger på netter hvor det har vært kaldere enn ti minusgrader. Minus ni er også kaldt.

I døren leverer de besøkende fra seg plastkort med navn på og hull i. Kampen om de varme dråpene er så hard at de bare får én dusj i uka. Derfor klippekort. Skulder ved skulder og med hastverk

spiser menn og kvinner suppe. Navnene deres kan når som helst bli ropt opp over det sprakende høytaleranlegget: «NN, det er din tur til å dusje nå». Da har de syv minutter på seg før en annen skal ha dusjen. De reiser seg og lar de tomme plastskålene stå igjen på bordet. Stemmen i høytaleren sier: «Vi har sagt det før: Rydd bort skålene! Hvis dere ikke rydder etter dere, kan vi ikke servere mat».

Firebarnsfaren og tiggeren Claudiu Pistrulescu (34) er en av de første som får dusje. Da kan komme tilbake, sier han at han føler seg like myk som en baby nå. Han går, ren og nybarbert. Det skinner av piggsveisen hans.

...

Mannen med den skitne byen

I en annen del av byen kjører en mann rundt i Oslo-gatene han kjenner godt, i en gul elbil med teksten «RUSKEN – sammen om en renere by». Når det nærmer seg 17. mai og sommer, appellerer han til Oslo-borgerne: «Vi må alle ta i et tak». Jan Hauger er byens Rusken-general. Han fikk jobben for fire år siden. Hauger skulle koordinere arbeidet mellom Oslo kommunes etater, borettslag, velforeninger, frivillige organisasjoner og den enkelte borger. Det første året var bra. Det andre greit.

Men så begynte en utstrakt campingvirksomhet i det offentlige rom i indre Oslo.

– Hver eneste dag får vi bekymringsmeldinger fra Oslos innbyggere om forsopling i byen. Men det er bare å innromme: Vi har store ressursutfordringer med å ta det som skjer nå. I fjor brukte vi mellom fem og seks millioner kroner på rydding etter camping i indre Oslo, sier Hauger. Han og medarbeiderne ser mye: Tomme byggårder som venter på å bli revet, brytes opp, og innbryterne skifter låser

til markedspris i Oslo. Det kan de. Det er mulig å bo trygt og lovlig, men trangt, for 50 kroner i døgnet. Brakkerligger ville ha løst hele utebo-problemet. Og så sier sikkert mange: Da kommer det enda flere. Nei, det gjør ikke det. For til syvende og sist er det antallet tomflasker og kroner i koppen som avgjør hvor mange som kan være her, sier han og brekker en bit av en paprika fra bordet i kontorlokalet på Vålerenga. Folk er folk har leid det 90 kvadratmeter store lokalet i noen uker. Sjøppelkassen utenfor er tagget med «No borders, no nations, stop the deportations».

...

Tenk på et tall

Hvor mange var de i fjor? Hvor mange er de nå? Hvor mange blir de i sommer?

– I fjor ble det sagt at det var 2000 i Oslo. Det tallet var tatt ut av løse luften, sier Evenrud i Folk er folk.

– Det var snakk om 700-800-900. Hvor mange som kommer i år, blir «tenk på et tall», sier major Iver Skyberg, daglig leder av Frelsesarmeens Fyrlyset.

– Ut fra det vi hører fra forskjellige grupperinger, vil det komme 2000-3000 i sommer, sier Rusken-general Jan Hauger.

– Vi forventer at det kommer flere enn i fjor. Vi talte ikke i fjor. Men nå skal vi registrere alle vi bortviser, sier Kåre Stølen, stasjonssjef på Grønland politistasjon.

...

Langt mot nord

Oslo er ikke den eneste byen i Norge med romfolk-utfordringer. Kampen om kronene i hovedstaden får grupper til å reise videre i landet. I mars skrev Klassekampen at det for første gang har overvintret romfolk så langt nord som Hammerfest. I de store norske byene fikk avisen vite: Det er flere tiggere her enn før. Mange lokalaviser omtaler romfolket.

Altaposten: Romfolket flyttet inn i barnehagens gapahuk.

Telemarkavisen: Romfolk måtte rydde og reise.

Levangeravisa: Jaget bort romfolk fra Levanger stasjon.

Namdalsavisa: Et stort følge romfolk gjorde i går vendeis fra Namdalen.

...

- Gud, Gud

Rodica Caldaranu (46) er hos legevakten i Storgata i Oslo for å få hjelp med en bihulebetennelse. Om livet sitt sier hun: – Jeg gråter mye. Roper: «Gud, Gud, hvorfor?». Når det er så kaldt, og jeg ikke har penger, og ikke noe sted å sove, så føler jeg meg helt ferdig. Jeg vil bare hjem. Så tar jeg meg sammen.

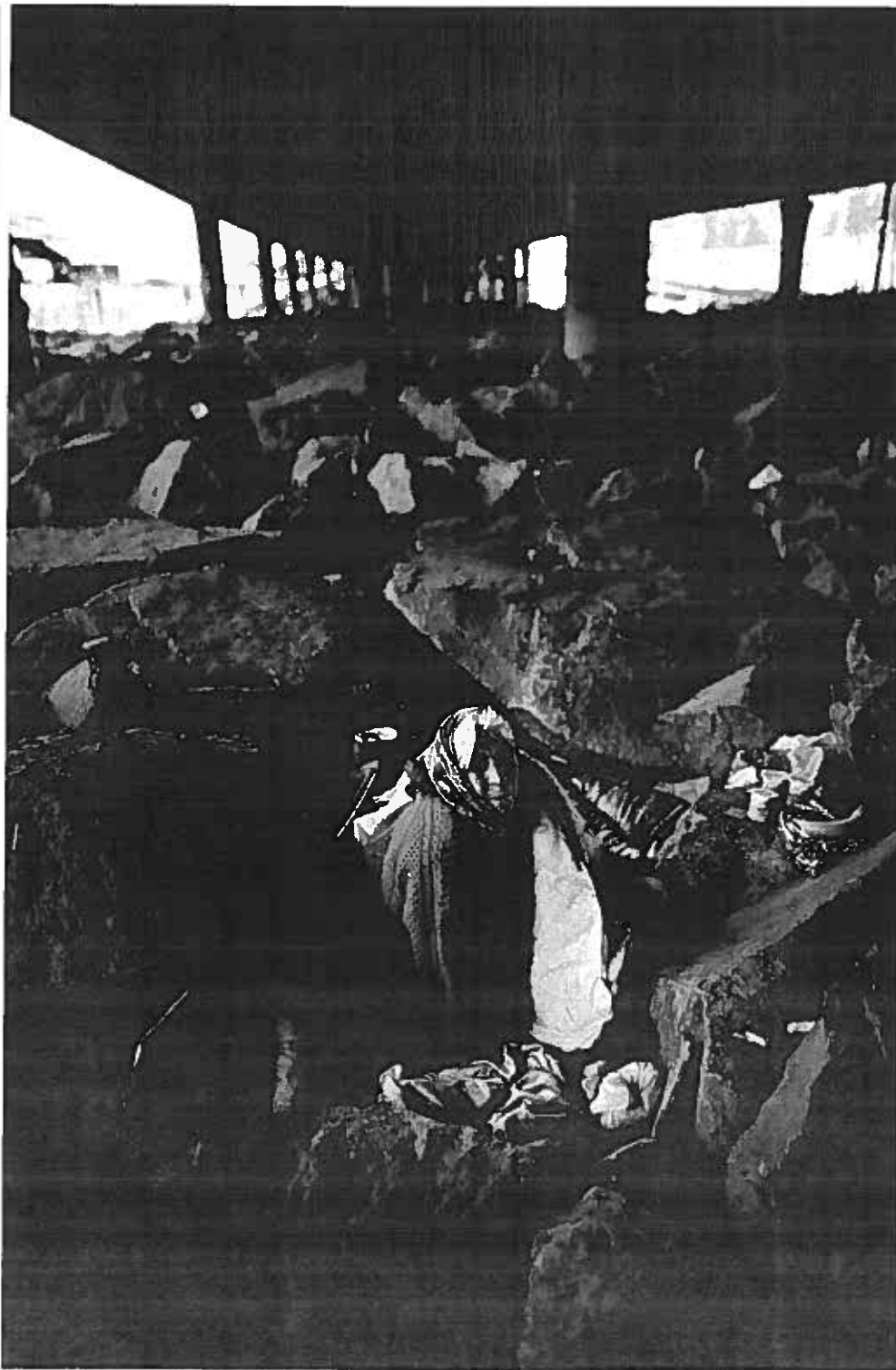
...

Den hemmelige hjelperen

I fjor sommer så den 61 år gamle norske kvinnen reportasjene: Romfolk som ble jaget fra kirke til grustak, og hun tenkte: «Jeg vil hjelpe». Yrkeserfaringen hennes ga henne plass i Folk er folks helsegruppe. Nå sitter kvinnen med det lyse håret på legevakten i Oslo med en syk romkvinne. Den frivillige er her ofte. Noen ganger er det flere timer å vente. Andre ganger, som i dag, går det raskt.

– Jeg vet at mange nordmenn misliker det jeg gjør. Jeg er blitt skjelt ut. Folk er rasende. Jeg satt sammen med noen fra Folk er folk i Vaterlandsparken etter en aksjon i fjor. Da sa de: Skam dere, reis til helvete, ta dem med hjem. Jeg vil ofte det. Jeg har plass. Men tenk deg nabolaget om jeg kom hjem med sigøynere. Jeg ville ha blitt utstøtt, sier hun før hun går til apoteket for å kjøpe medisinen romkvinnen trenger. Den norske kvinnen betaler av egen lomme, igjen.

...

73 år gamle Maria Preda har hatt en kald natt mellom steinene under Sinsen-krysset. I løpet av natten har det begynt å snø. – Selv hundene i Norge sover bedre enn oss, sier hennes sønn, Dumitru Gheorghe (53).

Oppvåkning blant steinene

Natt til 12. april begynner det å snø i Oslo. Klokken er 05.25, og gjennom en åpning i firefeltsveien daler våte snugg ned på de sovende romfolkene mellom steinene. En etter en våkner de i takt med at det blir lysere og lysere og mer og mer trafikk.

– Mer snø? Det er det Gud vil, sier Dumitru Gheorghe og tenner en sigarett. Det er minst 15 mennesker her. De må til sentrum og starte dagen med tigging før nordmenn går på jobb. Gamle damer balanserer på vuggende steiner for å gjøre det man ofte må når man nettopp har våknet. Andre har rullet sammen de få

eiendelene de har og går for å gjemme dem.

Mens morgentrikken går forbi, spør vi Dumitru Gheorghe hva han tenker om dagen som venter.

– Jeg skal lete etter flasker. Om jeg har 50 kroner i lommen, så har jeg det bra, sier han. Så skyver han den hullerte, gule soveposen sin til side, reiser seg, stiller seg på en stein og sier:

– Hver dag takker jeg Gud for at jeg ikke bor i Afrika, men i Europa.

I arbeidet med denne artikkelen benyttet Aftenposten rumeneren Mihail Negrea som tolk og kontaktperson. Han har bodd sammen med romfolket og er frivillig for romfolk-organisasjonen Folk er folk. rob@afternoosien.no

➔ På nett

Ikke gi dem penger! sier byrådsleder Stian Berger Rosland. Se også bildespill på ap.no

Denne uken har svært mange fra romfolket overnattet sammen med norske husokkupanter i den rivningsklare «Borgen» i Oslo øst. Onsdag morgen varmet de kjøtt og ris over et bål i en tønne. Etter frokost gikk de ut i Oslo-gatene og begynte kampen om kronene.

◀ og lager bål på gulvene. Mange bor i biler. Der har de også husholdningen sin. Ofte kastes matrester rett utenfor bildørene. Hekker og grønne områder brukes som toaletter. Spør Hauger om å sette ut flere offentlige toaletter. Uten å fordele skyld, svarer han: – Vi forsøkte. Til slutt var det så mye avføring at vi måtte ta dem med og rengjøre dem inne. De som gjør rent for oss, ble urolige for smitte.

Jan Hauger deler flere titalls bilder på e-post. De er tatt av det han kaller for-tvilede Oslo-folk, og av patruljer som har vært ute i byen. De viser avfall, provisoriske leire, raserte plasttoaletter, tilgrisede skogsskrånninger og ikke minst: dritt.

...

Ville ikke testes

Rydelsoverlege Irene Teslo i bydel Gamle Oslo er bekymret for at dårlige boforhold skal medføre dårlige helseforhold og økt utvikling av sykdom, inkludert smittsomme sykdommer. Norge har et lovverk når det gjelder tuberkulose. Alle som skal oppholde seg i Norge i mer enn tre måneder, er pålagt å teste seg. På e-post skriver smittevernoverlege Tore W. Steen:

«Vi fikk til et opplegg før jul i fjor der Diagnosesstasjonen på Ullevål holdt oppe noen timer etter vanlig arbeidstid tre dager på rad. Det ble delt ut informasjonsmateriale på romens via Folk er folk og Frelsesarmeen. Undersøkelsen er jo gratis. Men ingen kom». Hittil i år har helsestaten i Oslo kommune fått melding om to tilfeller av tuberkulose blant rumenere i Norge.

...

Med nedtrukket bukse

Videoen ble lagt ut på YouTube for tre uker siden, av personer som vil vise den mørke siden av Oslo: En romkvinne urinerer på gaten og tørker seg med et plagg hun så kaster. En mann setter seg på huk

med nedtrukket bukse. Han ombestemmer seg, reiser seg og tisser. Det ligger også ute filmer av romleirer i skogen, forlatt for dagen, med avfall i og rundt telte. Det finnes filmer av romkvinner som stjeler i butikken.

«Jævla søppel, kom dere til helvete ut av Norge. På forhånd takk», er det skrevet under en av videoene. Statsminister Jens Stoltenberg (Ap) rykket i fjor ut og ba nordmenn besinne seg. Nordmenns ordrette svar:

«Å jeg drømmer om at stoltenberg får en rom leir i hagen sin, å skli i sigøyner dritt på vei til jobben hverdag, som mange oss andre gjør. Deilig å vite at han ikke kan ta fra meg den drømmen å...».

«De lever jo som aper, klarer ikke drite i en do engang. Høyt å være Norsk».

...

Alle til «Borgen»!

Sist helg skjer plutselig en dramatisk omveltning i flere av romfolkenes liv: De norske husokkupantene i den rivningsklare «Borgen» (Bispegata 12 ved Middelalderparken) inviterer dem til å bo der. Først flytter 20 inn. Så 50 til. Til slutt nye 50, de får den øverste etasjen for seg selv.

Vi møter dem onsdag morgen. Bygget har hverken vann eller strøm, men de sier at det er et fantastisk sted. Det er kanskje bare innbilning, men de virker utvillte. Nå frykter de en varslet politiaksjon; politiet er ventet klokken 9 for å kaste ut alle. Utenfor gjerdene står bygningsarbeidere og kikker inn og sier «Norge kan ikke være hele verdens matfat. De må få hjelp der de kommer fra. Dette er ikke noe liv. Det er et rotte-liv». Da utkastelsen ikke skjer, spiller trekkspill-musikantene opp til dans i 1. etasje. Før de trekker ut i gatene spiller de «When the Saints go marchin' in».

...

Tre måneders oppholdsrett

- I 1994 ble Norge medlem av Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS).
- Alle personer som er statsborger i et av de 27 EU-landene eller EFTA-landene Island, Liechtenstein og Norge, er EØS-borger. Romania, som de aller fleste utenlandske romfolk i Norge kommer fra, ble medlem av EU i 2007.
- En EØS-borger som har gyldig identitetskort eller pass, har oppholdsrett i Norge inntil tre måneder. I regelverket heter det at man må «forholde seg til norske lover og regler» og «skal ikke være en urmelig byrde for offentlige velferdsordninger».
- EØS-borgere som søker arbeid, skal melde seg for politiet eller ved et servicecenter for utenlandske arbeidstakere senest innen tre måneder etter innreise.
- Folk er folk jobber for at romfolk skal få trygderettigheter i Norge. Arbeidsdepartementet påpeker at det forutsetter et reelt arbeidsforhold, med en arbeidsavtale og en arbeidsgiver som påtar seg alle forpliktelser som ligger i en slik avtale.

Årets nordmann

Den romfolk i Oslo ser på som sin potensielle redningsmann, er Folk er folk-leder Bjønnulv Evenrud. Tidsskriftet Ny Tid kåret ham til «Årets nordmann» i fjor. «Evenrud står slik i en lang tradisjon av gode nordmenn som har stått for de rause, globale og inkluderende verdiene som har gjort Norge til av de bedre land å leve i for folk flest», uttalte redaktør Dag Herbjørnsrud.

Evenrud mener at Norge er inne i en periode med fortrenkning og fornektelser. – Det er så irrasjonelt. Vi skal ikke sette opp dasset, for da kommer det flere? Hva er det folk forestiller seg; at de kommer til å forsvinne? De kommer ikke til å for-

svinne. De blir jaget og lever fra hånd til munn, men de vil bli. Fordi i Romania ville den jobben de ikke får, betalt 50 kroner dagen. Her kan de på en god dag få 300 kroner. Så bruker de en hundrelapp til å leve, og likevel har de fire dagslønner i lomma. Tror du at de kommer til å slutte med det? Selvfølgelig ikke. De har fått smaken på en annen..., sier Evenrud før han kapper setningen.

Han vet at engasjementet hans for romfolk provoserer, men har ikke tenkt å bli borte, han heller. Han tror Folk er folk er blitt mer profesjonell enn i fjor. Den første utgaven av organisasjonens gatemagasin måtte stiftes for hånd. Nå: Glanser papir og 30 000 solgte utgaver av forrige nummer.

...

Jobb, jobb, jobb

Over hele Oslo sier romfolk til oss: *Gi meg en jobb. Vi vil bare jobbe. Med hva som helst. Men de vet: Få vil ha en romkvinne, skitten i ansiktet og på klærne etter netter under en bro, til å vaske huset sitt. Folk er folk har likevel startet Folk er folk Arbeid. Nordmenn skal få muligheten til å leie romfolk som arbeidere. Nå trenger kunstneren Pavi Laakso en mekaniker. Bilkjendige Gabor Cumpanasoiu sitter i sofaen ved siden av henne, full av håp.*

– Jeg møtte Gabor tilfeldig. Han var så skitten på hendene at han ikke ville hilse på meg. Da forsto jeg: Biler, sier Laakso. Bilen hennes gikk i stykker i påsken.

– Hvorfor ikke presentere Gabor for verkstedet og la ham vise dem hva han kan. Kanskje de vil ansette ham? spør hun. Bjønnulv Evenrud forteller at Folk er folk Arbeid har timepriser eller fastpriser. De skal bli enige. Han er optimistisk.

Han bruker like mye energi på problematikken. Også han innser at menneskeavføring i buskene og søppelet campingen fører med seg, ikke er bra. – Man tar for gitt at tiggere ikke kan bo

– Mennesker som kommer til Oslo for å søke arbeid, må sørge for å ha et sted å bo, og de må kunne forsørge seg selv mens de er her, sier byrådsleder Stian Berger Røsland (H).

Vil ikke ha Regjeringens romtiltak

ROMDEBATTEN

ESPEN HOFØSS
MATHIAS VEDELER

– Vi har ingen spesielle straktiltak på tapetet, sier han.

Lørdag varslet Regjeringen at de vurderer økonomiske støtteordninger til kommunene for å bedre de akutte forholdene for romfolk i Norge.

Byrådslederen sier det ikke er aktuelt for Oslo kommune å søke om slike midler.

– Jeg er ikke helt sikker på om jeg forstår hva Faremo mener. Vår holdning er den samme som tidligere. Mennesker som kommer til Oslo for å søke arbeid, må sørge for å ha et sted å bo, og de må kunne forsørge seg selv mens de er her. Det finnes både campingplasser og hoteller med utmerkede sanitære forhold, sier Røsland. Han viser til at det allerede finnes hjelpetiltak i regi av humanitære organisasjoner.

– Vi har ikke planer om å etablere ytterligere tiltak i kommu-

Bakgrunn

Et jaget folk

► Lørdag etterlyste ordfører Fabian Stang klarere retningslinjer for hvordan utfordringen med romfolk skal håndteres fra regjeringen.

► Justisminister Grete Faremo viste til lovforslaget som vil gi politiet mulighet til å innføre tiggerfrie soner på bestemte tidspunkter dersom forholdene krever det.

► Regjeringen varsler også at de vil vurdere økonomiske støtteordninger til kommunene for å bedre de akutte forholdene for romfolk i Norge.

nal regi, og vi kommer ikke til å organisere noe overnattings tilbud. Hvis staten skulle ønske å finansiere noe slikt, antar jeg at de gjør det uten at det må gå via kommunen.

Røsland har heller ikke sansen for forslaget om tiggerfrie soner

på bestemte tidspunkter.

– Nå er det jo politiet som skal vurdere hvor og når det er nødvendig med tiggerfrie soner, men jeg vil tro de har mer fornuftige ting å gjøre enn å løpe opp og ned Karl Johan og fortelle folk at de må vente 20 minutter før de kan tigge.

Byrådslederen mener hele lovendringen er en underlig konstruksjon, og tror politiet vil få en vanskelig jobb med å bestemme hvilke gater som skal være tiggergater i Oslo.

– Jeg mener Regjeringen bommer helt. Det er ikke tiggingen i seg selv som er problemet, men omfanget det har fått, leirene og sanitær- og renovasjonsproblemerne som oppstår i kjølvannet. Så lenge det er tillatt å tigge, kommer mennesker til å gjøre det. Vi mener et tiggeforbud er det som må til for å stoppe tilstrømmingen sier Røsland.

– I stedet lager Regjeringen et byråkratiserende system. Jeg er usikker på hva man oppnår med det, men dette fjerner ikke leirene og de sanitære utfordringene – kjerneproblemet ved tigging.

– Hvordan vil Høyre håndtere rom-utfordringen dersom dere kommer i regjeringssposisjon?

– I tillegg til et tiggeforbud, må vi være mye tydeligere på hva vi forventer av midlene vi gir til

blant andre Romania og Bulgaria gjennom EØS-kontingenten. Disse landene må selv forbedre levekårene for gruppen som reiser til Norge eller andre europeiske land for å tigge.

Politiet lei politikerkrangel om romfolk

– Myndighetene har ikke gjort noe som helst for å ta tak i problemene rundt romfolket, mener visepolitimester i Oslo, Roger Andresen.

Politiet er ikke fornøyd med hvordan myndighetene har håndtert rom-utfordringen siden sommeren 2012.

– Til nå har ikke politikerne løftet en finger for å bedre forholdene knyttet til at så mange utenlandske tiggere kommer til Norge, sier Roger Andresen.

– Hvilke politikere eller hvilke myndighetsnivå snakker du om?

– Jeg ser at det krangles mellom sentrale og lokale politikere. Det vil ikke vi ha noen mening om, men vi ser at resultatet er at det ikke har skjedd noe, sier Andresen.

Andresen mener det er leit at Regjeringen ikke vil innføre et forbud mot tigging, slik som politiet har anbefalt.

– På grensen til umulig Leder i Oslo Politiforening, Sigve Bolstad, mener forslaget om tiggerfrie soner vil være så å si umulig å gjennomføre.

– Det er på grensen til umulig å praktisere. Det blir for uallt, sier han til NRK.

Forspranget ligger i teknikken

Navigasjonspakke*

5.900,-

(Veil. 28.920,-)

- Navigasjon
- Førerinformasjon i farger
- Avtakbart hengerfeste

Audi A4 allroad quattro® og Audi A4

Nå får du Navigasjonspakken til Audi A4 og Audi A4 allroad quattro® til en ekstra gunstig pris. Med avtakbart hengerfeste kan du rydde hagen og vårapne hytta. Navigasjon og førerinformasjon med fargeskjerm lar deg navigere komfortabelt gjennom sommer-Norge.

* Navigasjonspakken må kombineres med multifunktionsratt. Velg mellom flere effektive motoralternativer. Ørnsjøfforbruk Audi A4 allroad quattro® 5,6 • 7,3 l/100 km ved blandet kjøring. CO₂-utslipp 152 • 170 g/km. Ørnsjøfforbruk Audi A4 4,3 • 6,4 l/100 km ved blandet kjøring. CO₂-utslipp 117 • 197 g/km.

Schjenken-saken og ytringsfriheten

Dommen mot Dagbladet i Borgarting lagmannsrett bør ankes til Høyesterett. Avveiningene mellom ytringsfrihet og menneskers krav på beskyttelse mot ærekrenkelser og alvorlige beskyldninger er ikke enkle. Dagbladets dekning av Erik Schjenken, Ali Farah og hendelsene i Sofienbergparken er et tydelig bevis på det. Men det er nettopp i de vanskelige og kompliserte sakene det er viktig at vår øverste domstol sier sitt om hvor ytrings- og pressfriheten opphører.

Dette er ingen enkel sak. Schjenken og hans kollega i ambulansen forlot en hardt skadet mann som hadde blitt slått ned i en park. Deres handlinger utløste en omfattende debatt om rasisme i det norske helsevesenet og politiet. I den debatten ble Schjenken og hans kollega tillagt rasistiske motiver da de nektet å ta med den skadede Ali Farah i sin ambulanse.

Borgarting lagmannsrett.
Foto: ESPEN BRAATA

I kommentarer og lederartikler ble denne påståtte rasismen et premiss for en større debatt om samfunnet. En nyhetshendelse som fikk stor oppmerksomhet, avfødte meningsjournalistikk som både felte moralske dommer over de involverte, og forsøkte å sette hendelsen i en større sammenheng. Slik meningsbærende journalistikk som regel gjør. Borgarting lagmannsrett slår fast at dette endte med å krenke personvernet, og har derfor pålagt Dagbladet å betale erstatning. Lagmannsretten skriver også at « (...) den frie meningsdannelsen, i form av verdiutsagn, etter lagmannsrettens syn må ha et grunnlag i det faktiske forhold for å være vernet av ytringsfriheten.»

Dette er, så vidt vi kan se, en holdning som vil gjøre det vanskeligere å publisere aktuell meningsbærende journalistikk i norske medier. Meningsdannelsen tar ofte utgangspunkt i nyhetsjournalistikk. Det kan selvfølgelig oppstå «følgefeil», der premisser for lederartikler og kommentarer kan være gale, fordi de baserer seg på annen journalistikk. Dette må kommentatorer og andre være seg bevisst. Men samtidig vil den offentlige debatten og meningsutvekslingen bli skadelidende dersom ikke meninger og analyser kan publiseres fortløpende mens en sak utvikler seg. Det er akkurat dette skjæringspunktet dommen i Borgarting sier noe om, og det er et så viktig spørsmål for presse- og ytringsfriheten at det bør vurderes av Høyesterett.

Pass på hunden

Tar du med hunden på tur til Sverige etter 1. mai nå den ha ID-merke, eget pass og vaksinasjonsattest for å få slippe tilbake til Norge. Eieren trenger bare å huske på kvoten.

ANSVARLIG REDAKTØR/ADM DIR
TORRY PEDERSEN

REDAKTØRER
ESPEN E. HANSEN HELJE SOLBERG

POLITISK REDAKTØR HANNE SKARTVEIT
MAGASINREDAKTØR JANE THRONDSSEN

Kunne du hjelpe en stakkar med en slant besinnelse?

Tigging er et ganske lite problem for Norge. I valgkampen kan det bli et stort problem.

Norge 29. april 2013: «Tidenes tiggersommer», meldte VG.

Det er politiet som har satt seg ned og følt litt, så nå føler de at det kommer tusener på tusener av romfolk til Norge i sommer.

Derfor vil politiet ha tiggerforbud.

Hvis man skulle sette seg ned og føle noe selv, er det lett å se for seg avisoppslagene som kan komme.

Mai 2013: «Sigøynerne stjeler søppelet vårt.»

Juni 2013: «Ikke engang norske rotter får være i fred.»

Sukk. Det blir en lang dags ferd mot valgveke.

Valgkamptemaet

De rødgrønne vegrer mot tiggerforbud. De blå er ikke mer liberale enn at de vil ha et forbud. Derfor får vi antagelig et tiggerforbud.

60 prosent av befolkningen vil ha det. Det er bare april. Det er valgår. Hvem klarer å stå imot et slikt press?

Det finnes få enkle tiltak. Forslagene regjeringen har lansert så langt derimot, er enkle å slakte: Tiggersone? Blir du med og henge i kveld i den fete tiggersonen? The zone, dude!

Norge for Lilja

Er det så galt med et tiggerforbud?

Politiet vil ha tiggerforbud fordi de faktisk tror det hjelper. Vi bør høre på argumentene deres.

Ør et forbud kan fungere omtrent som returavtalene av asylsøkere. De sender et signal om at det ikke er verdt å komme hit. Årsaken til at det er så få rom-

barn i Norge er fordi barnevernet agerte. Det fikk tiggerne med seg. Nå blir barna igjen hjemme.

Og en god del av tiggingen vet vi er et skalkeskjul for kriminalitet. Det finnes ekte Lilja 4-ever historier her. Folk er lurt til Norge og ender i tvang. Et tiggerforbud kan hindre slik utnyttning.

Men Lilja sendes vel bare videre om Norge forbyr tigging? Uansett har vi et ansvar for at folk lever under tvang her.

Det finnes altså humanistiske argumenter for et tiggerforbud. Det handler ikke bare om at vi rikinger er redd for at rom griser til shabby chic-hagemøblene fra Home & Cottage.

Men hjelper det?

Vi har alt lover mot tyveri, voldtekt og menneskehandel. Problemet synes å være at de ikke håndheves.

Kan enda en regel hjelpe?

Jeg vil helst leve i et land der det er lov å spørre om hjelp på gaten når du har mistet lommeboken din. Og hva med de narkomane, skal de også nektes å tigge?

Men her er det vanskelig å være kategorisk. Det kan være vi må forsøke et forbud, om vi ikke finner en annen utvei.

Vi hadde tiggerforbud frem til 2006. Vi levde ikke i noe diktatur da heller.

Å tenke prinsipielt rundt dette går når det er et håndterbart problem. Det virker håndterbart nå.

Men bli med på et lite tankeeksperiment: Tenk om det hadde kommet 50 000 fattigfolk til Oslo på en måned. De hadde okkupert parker og parkeringshus, oppganger og falleferdige bygårder. Det ville vært umulig å ikke la seg påvirke av det. Du kan dra for gardinene en stund, men til slutt må du ut. Det er klart vi måtte ha gjort noe da. Prinsippet ville falt.

Vår måte fungerer ikke

Vi får ikke så mye hjelp av folk som har trukket opp samme stier før heller. De går i alle retninger. Storbritannia har tiggerforbud, men det håndheves ikke særlig strengt.

Tiggerforbud for arbeidsføre i Romania har ført til utstrakt barnetigging. Jeg mener å huske at det var mange tiggere i gatene i Oslo også for 2006.

Å innføre et tiggerforbud som

bare blir symbolpolitikk svekker rettsfølelsen til folk.

Den økonomiske krisen i Europa fører til flere tiggere enn før.

I 1990 kunne vi lese om sigøyner-tiggere i Polen.

Polen, 1990.

Det sier litt om hvordan det var i Romania 1990.

Nå er Norge det forfjettede landet. Vi må bidra til å bekjempe årsakene til tiggingen. Utdanning og jobb er nøkkelen.

Problemet er at nøkkelen ikke passer i døra. Norge hjelper. Det virker ikke så godt.

En fomuftig debatt

Mange romfolk i Europa er godt integrert. Du legger ikke merke til dem.

Du ser dem som ikke vil integreres. De vil ikke ha jobb og være A4-liv.

Alt kan ikke fikses av sosialdemokratiet. Vi må leve med det.

Det finnes ingen kvikkfiks, men det går an å håpe på en bedre sommer.

Astrid Meland

Akkurat Nå

astrid.meland@vg.no

Vi heller vær

Av SHAZIA SARWAR og FRODE HANSEN (foto)

PÅ ET FORTAU I OSLO (VG)
Noen av dem som ikke gir, sparker vekk koppen, eller spytter på dem. Likevel er Norge bedre enn Romania, sier tiggere.

Tirsdag skrev VG at kun 1 av 4 nordmenn gir til tiggere, ifølge en undersøkelse utført av InFact. Færrest gir i Oslo.

Silvia (43), Constantin (40) og Milica (38) bryr seg ikke om at bare 15 prosent i Oslo gir penger til tiggere. De er heller ikke opptatt av at seks av ti vil ha tiggerforbud.

Vi velger å tenke på de fire av ti som vil ha oss her, de få snille nordmenn som gir, smiler rumenske Silvia Claudia Baldovin.

Hun har vært i Oslo i tre måneder allerede, og skal være her sommeren ut. Akkurat som de siste fem årene.

Nektet i butikker

– Hva gjør dere om tigging forbys i Norge?

– Da panter vi flasker. Kanskje kan vi få jobb. Vi vil ikke leve slik vi gjør i dag. Vi vil ikke gå gatelangs, sier hun – før hun understreker at selv panting av flasker har blitt et problem for rom-tiggere.

– Vi får ikke pante flasker lenger. Vi får ikke lov av butikkene å komme inn for å pante flasker. Vi får ikke lov til å handle i butikker, sier hun oppgitt.

Blant dem som gir til tiggere i Norge gjør nesten 1 av 3 bevisst forskjell på norske og utenlandske tiggere, ifølge undersøkelsen.

– Hvorfor har du valgt å komme til Norge, når det er så vanskelig å få hjelp her?

– Jeg kommer hit for å tigge, og fordi vi kan tigge her. Nordmenn er snille. Noen er snille, sier Silvia. Hun gestikulerer med hendene.

– Send meg hjem

Silvia er her sammen med ekteparet Constantin Caladarary og Milica Caladarary. De holder sammen i Oslo, selv om de ikke kommer fra samme område i Romania.

– Jeg er veldig syk. Hvordan skal jeg skaffe meg penger til behandling? Jeg var på sykehuset en gang her i Oslo. Jeg fikk to tabletter. Det er alt. Jeg har store smerter, men har ikke medisin. Send meg på første buss hjem, sier Constantin, mens han peker på det misfargede og svært betente benet sitt.

– Hvorfor reiser du ikke hjem, når du har så store plager med benet?

– Gi meg penger og sett meg på bussen, sier han.

Kona Milica rister bekræftende på hodet.

– Hvor mye penger vil du ha?

– Gi oss 1500 kroner hver, sier 40-åringen.

Ekteparet har en sønn på 22 år. De forteller varmt om sine to barnebarn, to gutter på fem og tre år, som er igjen i Romania. Sønnen er ikke i Norge for å tigge, fordi han er hjemme og passer på familien, sier de.

Alle tre sender mesteparten av det de tigger inn, hjem til Romania.

Problemer

– Nordmenn gir lite. En krone i timen. Noen ganger en tier. Vi tjener kanskje 50 kroner om dagen. Mat er så dyrt her, men heldigvis får vi spist litt på ulike steder som gir gratis middag. Det er ikke mye vi tjener, men det er mye i Romania, sier Silvia.

Tigge møter på en lang rekke problemer i Norge, men mener at de ikke har noe annet alternativ enn å rei-

● Slik lever romfolk i Norge

● Sier de vil sulte i hjel i Romania

se til Norge.

– Vi vil heller være her og tigge. Vi har hverken jobb eller noe å spise i Romania. Vi vil sulte i hjel om vi reiser tilbake, sier Constantin.

Ingen av de tre blir overasket når VG forteller om at det er ventet et storinnrykk av tiggere fra Romania.

– Ja, selvsagt vil de komme. De har ikke noe å leve av der nede.

– Her får vi mat, men vi har ingen

steder å være. Det er kaldt, det regner, vi må sove ute. Politiet kaster tingene våre, dynene, klærne. Når vi kommer tilbake fra jobb, finner vi ingen av eiendelene våre, sier Silvia.

Mihai Negrea er talsmann for tiggere med rom-bakgrunn i Norge. Han har vært i Norge i fire år.

– Jeg var selv veldig fordomsfull overfor rom da jeg var i Romania. Da jeg kom til Norge var det en rom som

tok meg inn og hjalp meg, da endret jeg mening. Nå hjelper jeg dem, sier Negrea som jobber med Folk er folk.

Han er på fornavn med alle tiggerne i Oslo, og svært frustrert over hvordan rom-tiggere behandles.

– Hvorfor får de lov til å komme til Norge, hvis nordmenn ikke vil ha dem her? Når de først får lov til å være her, burde de få litt hjelp. Gi dem et sted, en tomt, et skogholt hvor de kan være

'e her og tigge

PÅ UTSIDEN: Constantin (i midten) har gitt opp håpet om å få behandlet sitt svært belente ben i Norge. Han tigger for å spare nok penger til hjemreise og behandling. I mellomtiden tilbringer han tiden i Oslos gater sammen med kona Milica (til høyre) og deres felles venne Silvia.

uten å være redd for å jages vekk. Et sted hvor de kan gå på ordentlig do og vaske seg.

– Selvsagt luker jeg vondt, jeg får jo ikke vasket meg, sier Constantin.

Vil jobbe

Tiggerne er veldig opptatt av å understreke hvor bra nordmenn er, men innrømmer at ikke alle behandler dem pent.

– Noen ganger sparker folk til kopene våre. Andre ganger spytter de på oss. Hva kan vi gjøre? Vi sover på gaten, vi savner familien. Men ingen skal hjem. Vi skal være her sommeren ut.

– **Vil dere heller tigge enn å jobbe?**
– Vi vil jobbe, sier alle tre samtidig.

– Hva som helst. Vi er villig til å gjøre hva som helst, sier Silvia.

Statsminister Jens Stoltenberg (Ap) mener romproblemet må løses i Romania. Han sier de som ikke forsørger seg selv i Norge, skal sendes hjem. – Etter tre måneder kan de ikke lenger være her om de ikke kan forsørge seg selv. Jeg er opptatt av at de regiene skal følges. Vi kan ikke bryte EØS-avtalen som åpner for at de kommer, men vi kan nekte dem opphold hvis de ikke kan forsørge seg selv, sier han.

Frp-leder Siv Jensen krevde tiggerforbud da hun talte 1. mai. – Hvis dette er et så stort nasjonalt problem som politiet sier, må vi ha nasjonale tiltak. Tiggere skal vite at forbudet blir håndhevet hvor enn i landet de måtte befinne seg. Det må bli like forbudt enten du tigger i Finnmark eller Oslo. I Danmark sier politiet at forbudet har ført til færre tiggere.

Debatt

Debattredaktør

Elisabeth Skarsbe Moen

Debattredigør

Knut Åge Hansen

Kronikker og replikker sendes til debatt@vg.no
 Leserinnlegg til sidet@vg.no
 Hovedkronikk: 4500 tegn med mellomrom
 Replik: 3000 og 1500 tegn med mellomrom

Alle innlegg blir vurdert og alle får svar senest innen en uke. All kommunikasjon med redaksjonen må foregå skriftlig via vår epostadresse.

SITATET

Fyll, fest og sosialt samvær gjør det nærmest uunngåelig for russetiden å bli fri for overgrep.

Hilde Boberg Andresen, Bergens Tidende

KLIPPET

Feige Ålesund må flagge mening. Ålesund-ordfører Bjørn Tømmerdahl (H) må skjære igjennom og ta et oppgjør med rasistiske undertoner i flaggstriden om 17. mai.

Det er deprimerende å se voksne mennesker skyve fra seg ansvar. Hverken kommunen eller 17. mai-komiteen i Ålesund vil gi Aspøy skole et ja eller nei til at barna ved skolen kan vitne med flagg de har tegnet selv på 17. mai.
www.nettavisen.no

FOLKET MENER

«White trash» i Norge

Mye reising i Norge har gjort meg oppmerksom på flere ting. Norge er et veldig individualistisk samfunn på det mellommenneskelige plan, men staten Norge er i stor grad tuffet på kollektivistiske prinsipper. Nasjonalismen er også sterk blant folk i Norge. Staten og den etter hvert svært så synlige kultureliten er imidlertid i utakt med folket her, og baserer seg på politisk korrekte og kulturell relativistiske verdier.

Den sømorske helge- og grøftelylla, kombinert med de ovennevnte faktorer samt den helt spesielle distrikt- og landbrukspolitikken, gjør Norge til et meget spesielt land.

Er det eneste som hindrer Norge i å være en gjennomført uskolert «redneck-stat», det faktum at de urbane sosialistene har greid å kare seg til makt-

Foto:AFP

posisjoner i forvaltning og politikk, og således har greid å skape en balanse mellom de to motpolene?

Er Norge egentlig en stor, utemmet, alkoholisert og nasjonalistisk hest som holdes i lørmene av et fåtall urbane, intellektuelle Karl Marx-sympatisører som har overtatt det meste av makt- og meningsutøvelsen?

Texas John, vgd.no

SMS-INNLEGG

«Postmester» Kim Rand Henriksen, fagperson på instituttet for helse og samfunn ved UiO, hevder at folk som gir penger til romfolk bør ha dårlig samvittighet. Det handler ikke om dårlig samvittighet, men empati. Han kan dra dit pepper'n gror med sine prinsipper. Hundene min Kim fikk et bedre liv enn det mange av romfolket får. Jeg er skremt over at kunnskap ikke nytter og at han doserer for de unge med sine triste holdninger.

Bjerg, Oslo

Halleraker trekker seg fra Transportkomiteen og er klar for annen komité, kommunal- og forvaltningskomiteen. Er det så enkelt når man blir tatt for korrupsjon? No problem?

Sis, Arendal

Øyvind Halleraker (bildet) og «Vet Du Ikke Hvem Jeg Er» Kolberg: to stykker av samme alen. Begge skaper politikerforakt.

Thor, Lier

Den mennes

● Hvordan vi håndterer romdebatten denne sommeren, vil vise oss hvem vi er, skriver Dagfinn Nordbø.

Denne sommeren vil vise oss hvem vi er.

Det spås at det blir en hard sommer. Såkalte «horder» av romfolk vil strømme inn over grensene og fornærme vår norske vellykkethet på det groveste. Politiet vil ha tiggerforbud, enkelte spytter eller slumper sigaren i tiggerkoppene, Arbeiderpartiets Libe Rieber-Mohn vil opprette tiggerfrie soner. Hver dag er det politiaksjoner mot romfolk som gjør forsøk å få seg et sted å sove for natten, og bakom synger trekkspillene. Mot dette bakteppet skal altså Norge gå til valg.

På mange måter er det en god ting at nordmenn blir eksponert for globaliseringens og finanskrisens konsekvenser. Vi er så vennlig rike i dette landet, vi har alle trukket vinerloddet, og mange av oss har en viss fornemmelse av at det er ufortjent.

Men hva har skjedd med oss de siste tyve-tretti årene? Vi er selv blitt et reisende folk. Men vi reiser ikke fordi vi må. Vi reiser fordi vi kan. Vi drar kortet og besøker eksotiske steder, der det er farger og multietnisk mangfold i gatene, tar bilder med vår dyre iPhone og legger det ut for all verden, som bevis på vår verdensborgerholdning. Men vi er ikke verdensborgere, vi er fremdeles Peer Gynt. Nordmenn elsker bare mangfold så lenge det ikke befinner seg på Grønland i Oslo. Vi er fremdeles oss selv nok.

Livet i en pappkopp

Går vi på restaurant og tar oss en reyk på trappen, blir vi møtt av mennesker med pappkopper. Vi nekter å gi en femmer selv om vi nettopp har kjøpt oss en rødvin til 500 kroner og et måltid til 800 kroner. Årsaken er naturligvis at det er blitt for mange tiggere. Skal du gi til alle, er du fort blakk eller tom for småmynter. Fortsetter vi å gi, vil det strømme til enda flere, blir det sagt. Ja, naturligvis. Så lenge du

ROMFOLKET

Dagfinn Nordbø, VG-spaltist, skribent og musiker.

er fattig og arbeidsløs i Romania, er alt bedre enn å sulte og blir trakassert i hjemlandet. Klarer du å ligge 200 kroner pr dag, vil du kunne kjøpe mat til deg selv og likevel sende 500 kroner i uken hjem, der den summen redder hele din familie fra å sulte.

Det aller beste for landet er naturligvis at alle tiggere forsvinner, så vi slipper å se fattigdommen i øynene. I mellomtiden blir romfolket skyttet vekk uansett hvor de er. I hovedstaden fins det knapt offentlige toaletter, av den enkle grunn at vi nordmenn har sluttet med sånne prosaiske ting som å pisse og drite. Toalettet på Skansen er bygget om til hipsterbar, og antallet steder der befolkningen kan ordne sine naturlige behov og vaske seg er så lavt at man skulle tro Oslo har 100 innbyggere.

Dermed kommer forargelsen. Vi tåler ikke å se mennesker som er så fattige at de ikke kan spandere en tier for å drite. Vi har sluttet å være mennesker, og derfor faller det oss lett å slutte å se på romfolket som mennesker. De er bare en gruppe, som vi kan projisere alt vårt hat og våre fordommer mot, og jo mer vi skubber og dytter dem vekk, jo styggere blir hatet.

Valg i Lykkeland

Romfolket har tilbudt seg å betale for et sted å bo. Selv det vil vi ikke ha noe av. Dette er jo ikke mennesker, de er nederst i pyramidens og delinens som skadedyr. Sannsynligvis er pengene deres også skadelige.

TØFF: Jens Stoltenberg brukte sin 1. med en tiltakspakke for romfolket.

Valget til høsten blir spennende. Da vil partiene slåss om å ha den mest «effektive» løsningen på problemene. Senterpartiet, Norges til alle tider mest reaksjonære parti, vil stenge grensene og melde oss ut av EØS. Så hvem skal da plukke bøndernes jordbær? Vestkantungdom? Tror ikke det.

Løsningen på problemene er naturligvis å løse romfolkets problemer i de landene de

● Bevæpning av politiet er tema på Høyres landsmøte.

BEVÆPNING

Bjørn Enge, tidligere fylkesleder i Politets Fellesforbund.

Guro Angell Gimse, tidligere politi- og lensmannsbetjent.

Linda Hofstad Helleland, stortingsrepresentant (H).

Politiet trenger ikke pist

Det er lett å forstå at mange politifolk er frustrerte over defensive myndigheter i spørsmålet om bevæpningen av politiet. Med vår bakgrunn, dels i politiet og dels som tidligere medlem av justiskomiteen på Stortinget har vi stor forståelse for dette. Særlig etter de dramatiske hendelsene 22. juli 2011 er det legitimt å etter spørre en endring i bevæp-

ningsinstruksen. Vi vil advare mot en generell bevæpning av politiet med pistolen på hofta.

Vi har mange eksempler fra andre land på at bevæpnet politi skaper farligere situasjoner blant annet med skuddveksling på åpen gate. Det er viktig at politiet beholder det sivile preget og ikke gjennom sin fremtreden øker spenningsnivået. Dessuten vil en generell

E-POST

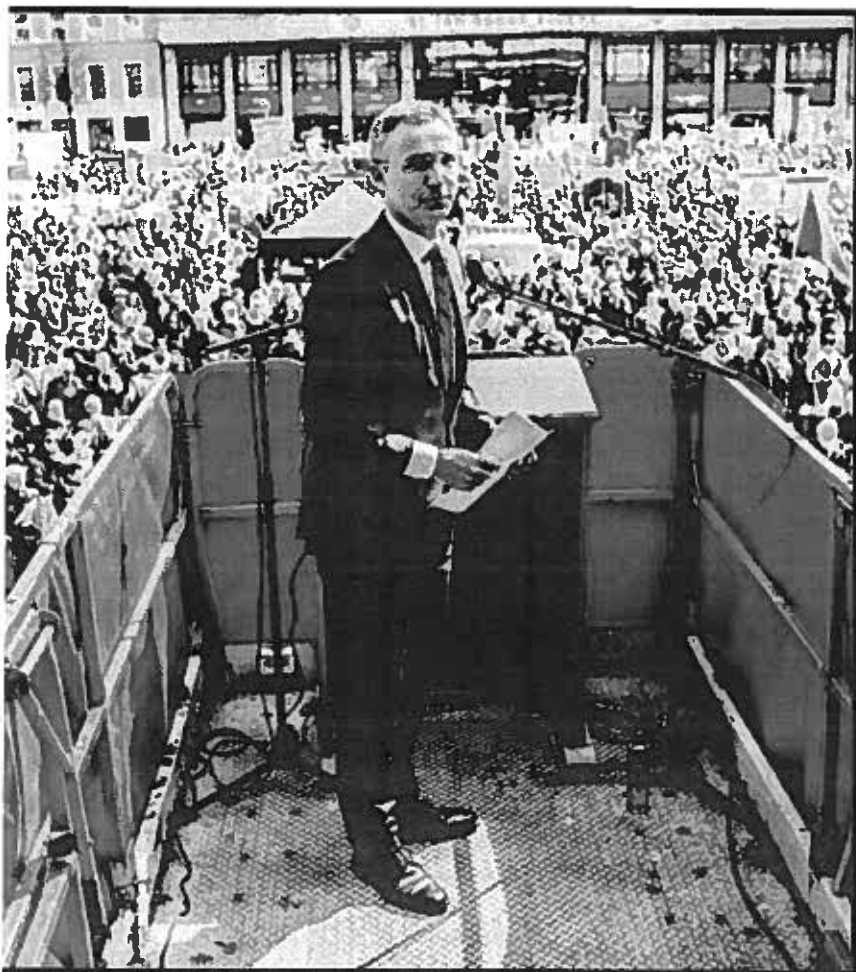
Send ditt innlegg til
debatt@vg.no

SMS

Send ditt innlegg med
kodeord «sidet» og
din mening til: 2200

- Navn og adresse må oppgis på innsendte innlegg, også når navnet ikke skal i avisen.
- Innlegg med angrep på privatpersoner må signeres med fullt navn.
- Vi forbeholder oss rett til å kutte i manuskriptene, og innsendte manuskripter blir ikke returret.

kelige faktor

mai tale til å si at Rom-folket må sørge for å klare seg selv økonomisk i Norge. Denne uken kommer regjeringen
Foto: SCANPIX

kommer fra, så de slipper nedverdigheten.

Det er i gang, men i Romania er det nå bare unntaksvis muliggjort for rom å få arbeid. De lever i gettoer, og får aller nådigst en sesongjobb i jordbruket, hvis de er heldige. I Romanias byer sperrer folk øynene opp hvis en ikke-rom beveger seg inn i byens rom-getto. Hatet lever og blomstrer, og ingen kommer noen gang på at romfolket faktisk er mennes-

ker. De behandles som dyr. Og slik blir de også behandlet her. Som dyr. I Nansens Norge, i lykkelandet, der folks største problem er hvilken iPad-modell de skal velge. Vi ønsker ikke å se fattigdommen, for den har vi forlatt. Vi ønsker ikke å være mennesker. Det er altfor strevsomt og forpliktende. Og så lenge vi tillater oss å se på andre mennesker som mindreverdige, vil vi naturligvis nekte dem det aller

mest nødvendige. De er jo dyr, og derfor fortjener de det.

Så ja, dette blir en hard sommer. Men vi har ennå sjansen. Hva regjeringens tiltakspakke inneholder, er vi alle spent på. Den skal komme neste uke. Vi får iallfall håpe den inneholder et element av menneskelighet. Hvis ikke, er det for sent. For oss alle.

bevæpning, mens et mindretall vil vurdere å åpne for det. I Høyre er vi imidlertid alle enige om at det raskt må komme på plass en hensiktsmessig bevæpning av politiet. Etter vår mening må det innebære god trening, riktig utstyr og fremskutt lagring av våpen i alle biler. I dag er det både uniformert og sivilt politi som ikke har våpen tilgjengelig i sine biler. Det føles ikke trygt for en lensmann i et politidistrikt med store avstander

å vite at det kan ta timer å skaffe våpen.

Bruk av våpen må unngås hvis det er mulig, og hvis det er nødvendig bør vi ha mulighet til å bruke alternative våpen slik som sjokkpistol, for kraftigere våpen tas i bruk. Men når det er nødvendig er det viktig både for den enkelte politimann og kvinne og for sivile at man er trygg på at politiet har våpen, utstyr og trening i å bruke det når situasjonen tilsier det.

ol på hofta

bevæpning ikke bedre politiets operative evne. Et godt eksempel er NOKAS-saken hvor en politimann ble skutt fra 100 meter hold. Pistol ville vært nytteløst både i dette og i mange andre tilfeller.

På Høyres landsmøte i helgen er en av de mest spennende debattene nettopp om dette temaet. Et flertall i Høyres programkomité avviser generell

FORDREVET: Etter at Tyrkia sa nei til å ta imot flere flyktninger har nær 11000 internt fordrevne syrere samlet seg i den provisoriske Bab-Salamah leiren nær den tyrkiske grensen. Siden de ikke offisielt er flyktninger er det lite hjelp å få fra det internasjonale samfunnet. Foto: HARALD HENDEN

Humanitære buffersoner?

VG fremmer på lederplass 29. april tanker om å støtte general Robert Moods utspill om at det bør innføres en flyforbudssone over Syria.

I det minste oppfordres det til en grundig debatt om dette, eller om annet som nå må gjøres for å stanse de grusomme overgrepene mot sivilbefolkningen i landet.

Fullskala bombing

Lederskribentens oppfordring fortjener å bli tatt på alvor. Sjøl om jeg mener flyforbudssone vil forverre situasjonen i Syrias og regionen for øvrig, bør også dette forslaget til Mood drøftes videre.

Mood spesifiserer ikke hva han legger i sitt forslag, men antydning på et møte i Atlanterhavskomiteen 29. april at han ikke mener en fullskala bombing av fly og luftvern over hele Syria. Men selv om det begrenses til nedskyting av fly som aktivt angriper byer og tettsteder, ville det innebære en opptrapping av den militære konflikten som en ikke kan kontrollere utgangen på. Jeg oppfatter dette å stå i motselning til et standpunkt om at denne konflikten ikke kan løses militært, selv om den ene parten påføres tap i første fase av krigen.

Heller ikke mer våpen til opprørerne vil bidra til en stabil løsning. De får jo allerede store mengder inn via Vestens allierte i regionen.

Møtet til «Syrias Venner» i Istanbul 20. april og utspill fra USAs utenriksminister John Kerry og sentrale EU-topper viste at Vestens ledere ikke sitter stille og er passive tilskuere til krigen. I ren Bush-stil proklamerer også Obama at «den røde strek» kan være tråkket over i forbindelse med påstander om at regimet bruker kjemiske våpen. Hans forsvarsmister, Chuck Hagel, må gå ut og dempe utspillet rett etterpå med: «mistanker er en ting, bevis noe annet».

SYRIA

Amrjet Ask, internasjonalt ansvarlig i Rødt.

Tiltak som kan motivere den humanitære krisen må målrettes nettopp mot humanitære tiltak. Et forslag som forsker ved NUPI, Henrik Thune, kom med på det nevnte møtet til Atlanterhavskomiteen er verdt å vurdere nærmere: opprettelse av humanitære buffersoner i grenseområdene mot Tyrkia og Jordan, inne på syrisk jord. Det ville kunne hjelpe mange av de rundt 4 millioner interntflyktninger i dagens

Syria.

Kurdiske områder

Stike soner ville kreve forhandlinger og avtaler mellom de stridende parter i Syria, i tillegg til medvirkning fra FNs sikkerhetsråd. Men sannsynligvis ville det bli lettere å få til enn forhandlinger om en helhetlig våpenhvile. Og det ville kunne bli en døråpner for videre forhandlinger.

Et vanskelig punkt ville nok bli om hvem som skulle overvåke en våpenhvile i slike soner og om Røde Halvmåne og lokale motstandsråd kunne samarbeide om hjelpearbeidet i samarbeid med internasjonale hjelpeorganisasjoner. Når det gjelder

våpenhvile-overvåkingen ville det forutsette at Sikkerhetsrådet ble enige om en FN-styrke som regimet og Nasjonalkoalisjonen begge godkjente.

De kurdiske områdene i nord-øst er i dag stort sett kontrollert av kurderne og dratt ut av krigssonen. Her er det mulig å forsterke humanitær hjelp inn fra den kurdiske regionen i Nord Irak uten å engasjere Assad-regimet eller Nasjonalkoalisjonen på annet vis enn at de aksepterer transporten over Tigris.

DEBATTEN

VG oppfordrer på lederplass om at det startes en debatt om flyforbudssone over Syria.

- VG oppfordrer på lederplass om at det startes en debatt om flyforbudssone over Syria.
- Forslaget er lansert av general Robert Mood.

Kultur- og debattredaktør: Knut Olav Amås @KnutOlavAmås
E-post: debatt@aftenposten.no
Skriv til: Aftenposten, Debattredaksjonen, Postboks 1, 0051 Oslo.
Hovedinnlegg: 4000 tegn inkl. mellomrom.
Debattinnlegg: 2000 tegn inkl. mellomrom.
Kortinnlegg: 1000 tegn inkl. mellomrom.

Skriv kortest mulig.
 Vi forbeholder oss retten til å forkorte.
 Innlegg som er sendt til flere aviser, trykkes ikke.
 Oppgi navn, adresse og telefon på dagtid.
 Aftenposten returnerer ikke artikler som blir sendt
 oss på papir.

Vi må erkjenne at utfordringen romfolket gir er så enormt mye større enn et såkalt tiggerproblem, skriver Charlotte Hagelund. FOTO: JAN T. ESPEDEAL

Romfolket. I hvilken grad skal vi tillate menneskelig nød å synes i Norges gater?

En kamp for menneskeverd

Debatt

Charlotte Hagelund
Akershus Venstre

Situasjonen med romfolket i Oslo er fortsatt like håpløs som da vi debatterte den i fjor. I løpet av det siste året har vi nemlig ikke foretatt oss noe som kan minne om at vi ønsker å skape en reel endring for menneskene dette i all hovedsak angår.

Vi avgrensar oppgaven foran oss til noe lokalt og umiddelbart. Vi definerer oss ut av det bakenforliggende og virkelige problemet og overlater menneskene til deres egen tilsynelatende uovervinnelige skjebne som utstøtte, fordrevne, mindreverdige og håpløse.

Politikerne bruker sitt «engasjement» i saken til å krangle om detaljer i fullstendig misforståtte, meningsløse og verst av alt u menneskeligjørende renovasjonstiltak – i hvilken grad skal man tillate tigging. La meg oversette: I hvilken grad skal vi tillate menneskelig nød å synes i Norges gater? Når man velger å bo, ja bo, under Sinsenkrysser og tigge penger i Oslos gater for å holde seg i live, snakker vi om medmennesker, dine og mine like, i aller ytterste nød og desperasjon, og kun det.

Ikke bare et tiggeproblem

Jeg synes vi som medmennesker, som europeere og som norske politikere må erkjenne at denne utfordringen er så enormt mye

større enn et såkalt tiggerproblem. Europas utstøtte og fordrevne står midt på stuegulvet vårt, og det eneste vi får oss til å si, og si høyt, er «dette liker vi ikke». Vi sier at det ikke er bra for noen å leve slik som romfolket gjør her i Oslo. Det er jo egentlig sant. Det er sant at vi ikke liker det, det er fryktelig uverdig og vi må gjøre noe med det. Men, elefanten i rommet, den er der fortsatt, ruvende og prustende. Den elefanten vil ikke effektive politikere klare å fjerne ved å rydde romfolket ut av forlatte boliger, parker og veianlegg, med håp om å fordrive dem hjem til et luftfattig Romania. Nei, den har stått der for lenge. På avstand er den langt lettere å betrakte. Da kan den faktisk nesten synes mulig å håndtere. Ja, så lenge den er så langt borte at den er der den kommer fra. Og ikke står midt på stuegulvet vårt her hjemme og lukter stramt av elefant og puster deg varmt og klamt opp i ansiktet.

Europa tynnes av enorme økonomiske vanskeligheter, skyhøy arbeidsledighet og en befolkning som mister sine sosiale rettigheter. Når massene lider, levnes intet rom for de aller mest sårbare. Ingen ser han som står med lua i hånden. Han som for lenge siden mistet troen på å kunne bli en del av samfunnet på lik linje med de andre. Fordi historien med diskriminering er skyggen som forfølger ham hvor enn han trår. Fordi lasten av århundrer med fordommer og mistro stadig er en tung bær på bære, og stå oppreist med.

Mennesker uten verdighet
Organisasjonen for sikkerhet og

samarbeid i Europa, OSSE, har sammen med EU satt i gang tiltak for å gi romfolket rettigheter til utdanning, arbeid, helse og bosted. Konklusjonen er at de enkelte nasjonalstater må gå i seg selv; hvem vil gi tilbudet. Alle? Ingen? Norge? Ikke Norge vel? Fordi vi også, om vi skal være ærlige med oss selv, ser på romfolket som mennesker som ikke hører til, mennesker uten verdighet.

Vi regner ikke med store opprør om vi sender dem ut av landet. Ingen fakkeltog. Ingen menneskemasse som taktfast krever deres rett. Retten til å bli behandlet som et likeverdig menneske. Retten til å ta del i samfunnet på lik linje med alle andre. Frihet fra fordommer og fra vår felles skammelige historie. Og frihet til å kunne realisere potensialet i seg selv, i sitt eget liv, her og nå.

Vi bør ta kampen opp

Jeg vet et folk som når det virkelig gjelder vet å gi slipp på alle agendaer og samles om det viktigste vi kjenner til: menneskeverdet og medmenneskelighet. Et land som ofte kjemper kampen mot urettferdighet på fremmed jord, med menneskerettighetene fast i hånden og godt trykket til brystet. Et folk som har fått i oppgave hvert år å holde den som har vært best i verden til å skape fred og fremgang for menneskeheten.

Vi er et land med ressurser. Vi er et opplyst folk. Vi er et land som bør ta kampen for menneskeverdet og menneskerettighetene når den står med håpefullt hjerte på stuegulvet vårt.

Reklameskilt må stå inn til veggen

Etter en lang vinter med mye is og snø, kom endelig våren med isfrie fortau og man slapp å gå med brodder. En vakker, solrik dag spaserte jeg på fortuet foran Majorstuhuset, og greide å gå «på trynet» takket være et stort reklameskilt. Årsaken var den lange «foten» som skiltet sto i. Konsekvensen ble sprekke i et kne og kutt i hodet som måtte sys og at jeg ble temmelig forslått og ble hjelpeløs et par uker. En lenge planlagt ferietur gikk også i vasken.

Ifølge politiet er det forbudt å plassere skiltene langt ut på fortuet – de skal stå langs husveggen. Dette er gårdeiers ansvar og i siste instans politikerne.

Jeg ønsker å sette fokus på dette fordi jeg er en av mange som er blitt offer for denne skiltjungelen. Det er jo helt uholdbart at denne praksisen skal gå ut over folks liv og helse!

Wenche Kristiansen
Smestad

Gi barna på Vålerenga bedre levekår

Jeg har bodd på Vålerenga i 40 år. Jeg er blitt kjent med alle barna som bor her på Vålerenga. De vrirler rundt, men har ikke noe sted de kan samles for å leke. Et hjørne av Etterstadgaten og Strømsveien kalles Sotahjørnet.

Der samles fylla for å drikke og tisse, mens de skremmer både barn og voksne. Bygg et «BU-hus» – et barne- og ungdomshus! Det kan nok ikke bygges kjeller, tre etasjer kan fylles med det barna liker, ikke bare det en eller annen pedagog liker.

Per Christian Hauge
Vålerenga

På Sotahjørnet samles fyllene for å drikke og tisse, skriver Per Christian Hauge.

Gjør staten oss til rasister?

Regjeringens forslag til tiltak for å begrense tigging, avslører hva vi allerede vet: Regjeringen mangler beslutnings-evne. Når spørsmålet om forbud mot tigging nå er aktuelt, skyldes dette det store antallet tiggere som vi møter nær sagt overalt. Når disse tiggene nesten utelukkende er representanter for det som i dag omtales som romfolk, kan dette raskt utvikles til å stimulere til mer rasisme.

Norge har en lang historie av mislykkede tiltak som har vært iverksatt overfor sigøynere i Norge.

Sigøynerkontorets praksis med bygging av boliger i flere bydeler, som så ble forlatt som ruiner, har sammen med oppslag om svindel med trygd og sosialhjelp medvirket til å skandalisere en hel gruppe. Konsekvensene av en feilslått politikk, rammer imidlertid også andre innvandringsgrupper, blant annet fordi noen utnytter skandalene omkring sigøynere til å fremme rasisme. Romfolk eller sigøynere ønsker åpenbart ikke å bli integrert, og da

må vi ikke late som om det er mulig!

Det er allment kjent at dagens invasjon av rom i stor grad er organisert og finansiert av bakmenn i den samme folkegruppen. Det er dessverre ikke nytt at denne gruppen utsettes for overgrep – både fra myndighetene i de landene de fleste bor i (Romania, Bulgaria og Ungarn) og ikke minst fra egne, har dette skjedd i årtier. Jeg vil foreslå at Norge innfører forbud mot tigging, men samtidig flytter bistandsmidler bevilget til åpenbart korrupte regimer, til konkrete prosjekter i Romania og Bulgaria hvor målet er å etablere en infrastruktur for et arbeidsliv. Det kan ellers virke som om ingen lengre tar hensyn til at alle som innvandrer til Norge som hovedkrav må ha egne til å forsørge seg selv. Dessuten er det min oppfatning at vi trenger en ny regjering!

Arild Furuseth
gruppleder (H),
Gamle Oslo

DELTA I DEBATTEN, SKRIV TIL OSS

Kronikk: 6000 tegn inkl. mellomrom.
Hovedinnlegg: 4000 tegn.
Innlegg/replik: 2000 tegn.
Kortinnlegg: 800-1500 tegn.

Sendes til: debatt@dagsavisen.no

Legg ved portrettfoto.

Innleggene kan legges ut på nett. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

STIAN BROMARK
Debatt- og kommentarredaktør

eies av redere på Vestlandet og Aker Brygge.

bosettingen

Kystdistriktene opplever betydelig sysselsettningsnedgang – hvordan har dette kunnet skje under den rødgrønne regjeringen, spør kronikkforfatterne. Her promoterer statsminister Jens Stoltenberg norsk sjømat i Istanbul, Tyrkia. FOTO: KRISTIAN SKÅRDALSMO, NTB SCANPIX

ring av arbeidsplasser og bosetningsgrunnlaget i kystkommunene.

Paradokset er at denne politikken heller ikke maksimerer verdiskapningen av fiskeressursene. Verdiskapningsbidraget til samfunnet fra hvert fangstkilo i torsk-fiskerierne er faktisk mindre i havfiskeflåten enn i kystfiskeflåten. Det er kun store ringnotfartøyer som fisker sild og makrell som har høyere verdiskapning per kilo enn kystfisket. I den nylig framlagte Sjømatmeldingen forsterker regjeringen denne politikken som er en trussel mot kystbosettingen ved å akseptere at kapitalkreftene styrer fordelingen av fiskerettighetene i strid med norsk lov, uten innflytelse av de politisk valgte organer som er satt til å forvalte fellesskapets verdier.

Hvorfor følger ikke Arbeiderpartiet sitt eget program om at: «Nasjonale myndig-

heter skal årlig kunne avsette inntil 10 prosent av den nasjonale kvoten til land- og bearbeidning i spesielt utsatte distrikter, for å sikre sysselsettingen i industrien», «Fiskerimyndighetene skal løpende vurdere behovet for å tildele nye fiskerettigheter for å sikre rekrutteringen av unge fiskere, eller for å ivareta særskilte nærings- eller distriktspolitiske hensyn», og Troms og Finnmark Arbeiderpartis programformuleringer om fritt fiske for alle sjarkere?

Dette er tiltak som vil kunne sikre rekruttering og arbeidsplasser i kystsamfunnene. Fiskeri- og kystministeren har imidlertid ikke fremmet slike tiltak i tråd med Aps program bortsett fra noen symbolske tildelinger av rekrutteringskvoter til noen få unge fiskere med minimal betydning for de mange kystdistrikter som har opplevd betydelig sysselsettningsnedgang.

NASJONALISME:

Rom, flagg og grensekontroll

DEBATT

TONY BURNER

Lærerutdanner

April var en hard måned å komme seg gjennom. Som nettdebattant og over middels samfunnsengasjert kjenner jeg det stikker et sted dypt inni meg. Ikke av hat eller forakt, men mer av oppgitthet og nedstemthet.

Det har vært tre debatter som på et vis henger sammen, og som har tatt en god del plass i offentligheten. Alle debattene er egentlig gjengangere. Det ser ut som om vi aldri blir ferdig med dem. For all del, det er ingenting galt med å debattere, men man kan jo stille seg spørsmålet hva slags røtter disse debattene har og om Norge som nasjon lider av en slags identitetskrise selv etter snart 200 år med selvstendighet.

«Romsaken» er blitt en hodepine for politikerne. Saken er så vanskelig at de fleste stikker hodet i sanden. Sannheten er at det ikke skjer noen verdens ting om man velger den strategien. Vanskelige saker må løses, selv om det kan være upopulært. Hvorfor er dette blitt en sak i det hele tatt? Det skal ikke mye fantasi til for å forstå at utenlandske tiggere er årsaken. Så lenge tiggerne var norske rusmisbrukere og norske bostedsløse, så var det fryd og gammen. Så kommer det hundrevis av utenlandske tiggere som følge av Schengen-samarbeidet, og helvetet bryter løs. Den negative nasjonalismen vekkes til live.

«Det var en tid jeg var stolt av å bo i Norge. Jeg er faktisk ikke sikker lenger.»

Du tenker kanskje det bare er folk på nettet som sier slike stygge ting om utenlandske tiggere som det jeg beskriver her? Vel, da må jeg skuffe deg. I kjølvannet av tiggerdebatten, gikk nestleder i Frp, Per Sandberg, ut i mediene og sa at han mente rom-folk kunne nektes adgang til Norges rike. Hvorfor er det så problematisk å mene det? Les igjen det jeg skrev. Nekte en folkegruppe adgang til Norges rike! Altså en gjeninnføring av jødeparagrafen som ble avskaffet i 1851, men denne gangen for en annen folkegruppe. Unødvendig å si kanskje, men du kan ikke se på folk om de er rom eller ikke, ei står det i passet deres. Han presterer å si dette om den mest diskriminerte minoriteten i Europa per dags dato.

«Grensekontroll»-saken var et utspill fra Senterungdommen. De ønsker å gjeninnføre grensekontroll som en konsekvens av at «den norske rikdommen har gjort oss attraktive for utenlandske kriminelle». Ja, da kunne vi også like gjerne melde oss ut av Schengen, ble det sagt.

Og «flaggsaken» startet ved at noen elever fra en skole i Ålesund ønsket å ha små papirflagg med norsk flagg på den ene siden og opprinnelseslandets flagg på den andre siden. I tillegg til store norske flagg selvfølgelig. Det som etterfulgte dette på sosiale medier var i en proporsjon som skulle tilsi at Norge var blitt lagt under Danmark igjen. Frp-politiker Aina Stenersen sa på Dagsnytt atten at vi ikke må blande 17. mai med demokrati og ytringsfrihet!

Europa er i krise og fremmedhatet har økt. Skal vi bare sitte og se på at det samme skjer i Norge? Har ikke folkevalgte et ansvar? Grensekontroll, forbud mot tigging som en følge av utenlandske tiggere, nekte rom-folk adgang til riket kun basert på deres etnisitet (i fjor ville Siv Jensen deportere dem), forbud mot andre flagg enn norske på 17. mai? Retorikken ligner mye på 30-tallets Europa. Kanskje er det på tide å tørke støv av Einsteins velvalgte ord: «Nationalism is an infantile disease. It is the measles of mankind».

Det var en tid jeg var stolt av å bo i Norge. Jeg er faktisk ikke sikker lenger.

Dehumaniseringen begynner. Det blir stuerent å si «de kommer jo med buss», «jeg så de hadde bil til og med», «de har mobiltelefon». Ergo er det ikke nødvendig å tigge hvis du kommer med billigste skyssmiddel til Norge, sitter i en bil eller har en mobiltelefon. Dehumaniseringen tar av. Noen kaller tiggerne for brunsnegler og hva verre er. Plutselig ropes det om å gjeninnføre Løsgjengerloven som ble avskaffet i 2006. Ja, for grunnen til at den ble avskaffet var først og fremst at hvite norske rusmisbrukere ikke skulle stigmatiseres lenger, og kunne be om en slant hvis de ville. Ikke at utlendinger skulle gjøre det samme. Det er få som sier det høyt at de vil ha forbud mot bare utenlandske tiggere, men de kunne jo like gjerne sagt det.

Nå er det forbudt å sove ute i byen

WASIM RIAZ
STEIN ERIK KIRKEBØEN
OLAV EGGESVIK

Hun kan fortsatt tigge i Oslos gater, men nå får ikke Gina Jonescu (25) lenger sove i byens parker eller under Sinsen-krysset.

Romfolk som overnatter ute, vil nå bli vekket av politiet og vist bort. I verste fall risikerer de bøter.

Bystyreflertallet vedtok i går kveld å forby overnatting i parker, plasser og andre grøntarealer i Oslo.

Jonescu forteller at hun bor i en park og lever av å samle flasker. I går var hun en av rundt 100 personer, de fleste romfolk, som protesterte mot den nye politivedtekten.

– Vi er her for å si at det er feil med et soveforbud utendørs. Vi vet ikke hva vi vil gjøre hvis det blir forbud, men jeg tror ikke at folk vil reise hjem av den grunn, sier Jonescu på engelsk. De siste tre årene har hun bodd ute i Oslo.

– Jeg har prøvd å skaffe meg jobb, og fått løfter om det flere ganger, men ingen jobb hittil. Derfor er jeg nødt til å overnatte ute, sier hun videre.

– Hva sier du til at dette ska- per forsopling?

– Jeg forstår at noen reagerer på dette, men vi har jo ingen andre steder å gå. Får vi et organisert tilbud eller søppelkasser og roalett, så vil vi helt klart bruke disse, svarer Jonescu.

Politiet ville gå lenger

Det innførte soveforbudet er mindre omfattende enn politiets eget forslag, som også ville ramme overnatting i biler. Oslo-politiet ville også selv være

Flere politikere på vei inn til gårldagens bystyremøte måtte passere demonstrerende romfolk utenfor Rådhuset. De håpet i det lengste politikerne skulle si nei til et soveforbud. Fra venstre: Eirik Læe Solberg (H), Libe Rieber-Mohn (A) og Bjønnulv Evenrud i Folk er folk. FOTO: INGAR STORFJELL

Romdebatten

► I går avviste bystyret et forslag om et

avgrenset tiggerforbud i Oslo. Samtidig ble det vedtatt ny politivedtekt som i praksis forbyr tiggere å overnatte ute i Oslo.

► § 2-1 femte ledd i politivedtektene heter det nå:

«I offentlige parker, grøntarealer, friområder, på veier eller plasser i tettbebyggd strøk er overnatting, camping, teltning eller lignende forbudt, uten særskilt tillatelse fra kommunal myndighet.»

godkjenningsmyndighet for camping, men bystyret mente politiet allerede har mer enn nok å gjøre. Derfor fikk byrådets forslag (se fakta) et klart flertall. SV, Rødt og Miljøpartiet De Grønne (MDG) gikk imot.

– Hva skjer med dem nå når de ikke har mulighet til å overnatte på en benk? Tak over hodet er en menneskerett, sa SVs Ingvild Reymert fra talerstolen.

– Farlig

– Både Bymisjonen og Brannvesenet mener at dette forbudet vil være farlig for dem som overnatter ute i dag. Blant annet fordi de da vil overnatte i forlatte bygninger, frykter Rødts Bjørnar Moxnes.

Harald A. Nissen (MDG) var også kritisk til byrådets forslag. Han har som backpacker selv overnattet i parker.

– Hvilken gruppe er den neste vi skal filleriste. Dette er ikke noe annet enn stigmatisering av den svakeste gruppen i Norge, mener Nissen.

– Vil ha kjøreregler

– De fleste byer trenger noen kjøreregler for hvordan en by skal fungere. En slik kjøreregler sier at offentlige parker skal kunne brukes av alle innbyggere i byen, argumenterte byråds-

ledere Stian Berger Røslund (H).

Byrådslederen frykter nemlig at vanlige folk ikke vil få muligheten til å bruke parker hvis de blir brukt til overnatting og toalettbesøk.

– Det spørsmålet vi snart må få svar på fra SV og de andre partiene som er imot dette, er hvor mange personer fra Europa de mener Norge kan ta imot? spurte Mazyar Keshvari (Frp) retorisk.

Bjønnulv Evenrud, leder i Folk er folk, var utenfor rådhuset før debatten om tiggere, uteliggere og europeisk fattigdom i Oslo tok av. Romaktivisten mener at det er feil å vedta et soveforbud.

– Ingen vesteuropeiske storbyer jeg kjenner til har et soveforbud uten å ha et sovetilbud. Hvis folk blir bodelagt for å sove ute, kan det bety økonomisk ruin for mange, mener Evenrud.

Tiggerforbud utsatt

Oslo Ap lanserte en egen løsning på rom-problematikken i går. Et forslag om å forby tig-

Gina Jonescu (25) vet ikke hva hun skal gjøre etter bystyrets vedtak om soveforbud utendørs i Oslo, men har ingen planer om å reise hjem til Romania. FOTO: INGAR STORFJELL

ging innenfor Ring 2, på og ved kollektivtrafikk, utenfor kjøpesentre og ved privatboliger, ble utsatt av bystyret. Grunnen var stor skepsis til håndhevelsen og usikkerhet til hvor store forbudssoner regjeringen vil tillate. Politiet har fra rådet forslaget.

Forbudet skal eventuelt ikke gjelde organisasjoner i Frivillighetsregisteret og Innsamlingsregisteret, og ikke personer under 18 år. Flertallet i bystyret sendte dette forslaget til finanskomiteen.

– Det vil gå tre dager fra man vedtar dette til noen oppretter en innsamlingsorganisasjon, og kan begynne å tigge, mente Harald A. Nissen (MDG).

Driver du en liten eller mellomstor bedrift, betyr det tre abonnementer å velge i, alle uten bindingstid, forbehold og liten skrift. Vi er enkle å forstå, enkle å bruke og enkle å forholde seg til. Enkelhet – som det bør være.

Sjekk dipper.no eller ring kundeservice på 06020. Dipper er for enkelhet.

dipper

Oslo inn i Transparency International

Fra talerstolen i bystyret kunne finansbyråd Kristin Vinje (H) i går fortelle at Oslo kommune har meldt seg inn i Transparency International, en organisasjon etablert i 1993 med det formål å kjempe mot korrupsjon. Organisa-

sjonen publiserer blant annet den kjente International Corruption Perceptions Index som rangerer lands korrupsjonsnivå. Det var etter et forslag fra Arbeiderpartiet saken ble tatt opp i bystyret

Ny skole på Holmen

Bystyret har sagt ja til en ny grunnskole med plass til 840 elever på Holmen. Det kommer også en barnehage på tomten i Bjørnveien 109 i bydel Vestre Aker. Rødt ville i går også vedta en idrettshall på tomten, men siden denne delen av saken ikke har vært på høring ennå, kunne ikke bystyret behandle forslag om idrettshall i går.

Strammet inn etterlønsordningen

Heltidspolitikere som må slutte etter en endt periode, eller byråder som må gå av, kan i dag få tre måneders etterlønn når de slutter i jobben. Enkelte tidligere byråder, blant andre Sylvi Listhaug (Frp), har hatt stor nytte av denne ordningen da hun reiste på ferie kort tid etter å ha gått av som sosialbyråd. I går vedtok bystyret å stramme litt inn på ordningen.

I praksis betyr det at representanter som begynner å jobbe i perioden de mottar etterlønn, får etterlønnen kuttet tilsvarende sin arbeidsinntekt. Politikere som jobber i 30 timer eller mer i uken, mister hele etterlønnen i den aktuelle perioden. Bare Rødt stemte imot dette, og vil ha et enda strengere regelverk.

OXLO skal bli mer synlig

OXLO, som står for Oslo Extra Large, har siden 2001 vært kommunens flaggskip i kampen mot rasisme. Satsingen har likevel vært ganske usynlig, og heller ikke veldig konkret. Nå har bystyret bestemt at OXLO skal gjøres bedre kjent blant byens befolkning, og at byrådet legger frem konkrete tiltak og mål for OXLO. Bystyret legger prinsippene i det europeiske charteret for integrerende byer til grunn for integrerings- og mangfoldsarbeidet i Oslo. Arbeiderpartiet er likevel kritisk til at punktet om «økt rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn til stil-

linger til Oslo kommune» ble tatt ut av OXLO-dokumentet av bystyret i går.

– Vi er glade for at byrådspartiene ønsker at vi skal slutte oss til det europeiske charteret for integrerende byer, men det er selvfølgelig ikke noe som kan brukes som en erstatning for egne tiltak for å sikre integrering i praksis i byen vår. Hittil har flere av de tiltakene som trengs for å sikre like rettigheter og muligheter i praksis vært å finne i kommunenes handlingsplan, som byrådet nå fjerner med et pennestrek, mener Zaine Al-Samarai (Ap).

- Bare liksomløsninger

– Den eneste løsningen på problemet med romfolk og tiggere er å sende dem hjem, og bidra til å gi dem muligheten til et liv der, sier Christian Tybring-Gjedde.

Fremskrittspartiets stortingsrepresentant er oppgitt over de tafatte forsøkene på å løse problemene forbundet med tiggere og tilreisende uten noe sted å bo i Oslo.

– De diskuterer når porten til Botanisk hage skal lukkes, hvordan vaktholdet skal være og hvordan renholdet kan bedres. Ikke noe av det løser noe som helst. Folk må på toalettet, selv om de ikke har noe toalett å gå på. Det byens ledelse snakker om, er ikke løsninger, men liksom-løsninger. I beste fall, flytter de problemet.

– Og løsningen er...?

– Den er i hvert fall ikke kun å forby tigging. Hva vil det løse? Hva mener byrådsleder Røslund at politiet skal gjøre med tiggere som bryter et eventuelt forbud? Hvor avskrekkende er det å legge tiggere bøter som de ikke betaler? Eller å dømme dem til fengsel hvor de får hus, kost og lomme penger? Røslund og andre diskuterer løsninger som ikke er løsninger. Det de snakker om og diskuterer, bidrar ikke til å gjøre utfordringen mindre.

Lederen i Oslo Frp mener derimot løsningen er å bruke utlendingsloven.

– Den åpner for å utvise EØS-

borgere «når hensynet til offentlig orden eller sikkerhet tilsier det». Andre paragrafer kan også komme i betraktning, men det krever at det er politisk vilje til virkelig å gjøre noe. Utvisning skal selvfølgelig gjøres på en human og ordentlig måte, og så skal vi gjerne hjelpe dem til å få et bedre liv der de bor. Det vil være mye bedre hjelp enn det vi driver med her i byen nå, sier Tybring-Gjedde.

22 54 11 88
Frederik Stangsgt 11-13 • Oslo

Risiko for prostatakreft?

Har du forhøyet PSA?

Aleris Kreftsenter er Skandinavias mest avanserte utredningssenter for prostatakreft. Vårt tverrfaglige legeteam tilbyr blant annet MR, MR veiledet vevsprøve og PET/CT. Riktig diagnose gir trygghet for riktig behandling.

Hos oss får du time direkte hos spesialist.

Ring oss på telefon 22 54 11 88 eller se www.aleris.no/kreft

Aleris Kreftsenter, Frogner i Oslo

Norges største kjede av private sykehus og medisinske sentre.

Aleris
Helse og omsorg hele livet

Den største av de nye leirene ved Sognsvann har 15 telt. FOTO: ESPEN HOFØSS

Slår opp nye romleire ved Sognsvann

Statsbygg og Oslo kommune forbereder nye aksjoner mot bostedsløse i Marka.

Langs turstien henger klær til tork i regnet. FOTO: ESPEN HOFØSS

ROMFOLK

ESPEN HOFØSS

November 2012 ble romfolk kastet ut av teltleiren ved Sognsvann i Oslo. Nå er fire nye leire etablert i området.

Noen hundre meter inn i skogen bak Riksarkivet på Sognsvann dukker de første teltene opp. Langs turstien henger klær til tork i regnet. Totalt 15 telt ligger spredt mellom furutrærne.

Et område mellom to av teltene brukes som toalett. Her flyter dopapir og avføringsrester. Like ved står en provisorisk kjøkkenanordning. To yngre menn jobber med å sage ned ett tre, ellers er leiren nesten tom for mennesker.

Dette er en av fire leirplasser som har dukket opp rundt Sognsvann de siste ukene.

Ikke egnet for camping

På andre siden av Sognsvann ligger restene av den store teltleiren som ble stengt av Namsmannen for bare et halvt år siden, etter ønske fra grunneier Statsbygg. Utkastelsesbrevet henger fortsatt i norsk og engelsk versjon på flere av trærne.

"Fra og med 16.11.2012 kl. 14 er all opphold i området ulovlig, og de som

Bakgrunn

Rom-aksjoner

- ▶ **29. april 2013:** Politiet kastet ut 40-50 romfolk fra et ubrukt hybelhus på Skøyen. De involverte ble anmeldt for innbrudd.
- ▶ **25. april 2013:** Ca 120 romfolk og andre husokkupanter ble kastet ut fra Borgen, en forlatt bygning ved middelalderparken.
- ▶ **16. november 2012:** Ca. 150 romfolk ble kastet ut fra en leir ved Sognsvann, etter en kjennelse i Oslo byfogdembete.
- ▶ **19. august 2012:** 60 romfolk tok seg inn på Hovin skole og koblet ut alarmen. Forlot bygget etter anmodning fra politiet.
- ▶ **24. juli 2012:** En leir for romfolk på Arvøli ble avvirket etter intense naboprotester.
- ▶ **Juli 2012:** Romfolk ble bedt om å rydde teltleiren ved Sofienberg kirke.

har eiendeler/ting i området må fjernes dette umiddelbart.» lyder brevet. Men helt øverst i lia er en ny leir under etablering. Fire telt er satt opp rett inntil det som populært kalles måneskinnsstien.

Kommunikasjonsdirektør Hege Njaa Rygh i Statsbygg sier de er klar over den nye bosetningen. Statsbygg har sendt en anmodning til Namsfogden i Oslo om at tvangsfravikelsen fra november 2012 fortsatt skal gjelde.

– Hvorfor ønsker dere ikke å ha en leir her?

– Alle har rett til å bruke skogen, men det er ikke lov å overnatte mer enn to netter på samme sted. Dette området er ikke tilrettelagt for camping. Det er ikke toaletter og ikke mulighet for å kvitte seg med søppel. På grunn av brannfaren er det heller ikke lov å gjøre opp bål for å lage mat i sommerhalvåret, sier Rygh.

– Vårt ansvar er å ta vare på skogen for allmenn ferdsel. Da må vi gripe inn mot slike permanente leirplasser.

Tidkrevende å stenge leirene

I de tre andre leirene, som ligger øst for Sognsvann, er Oslo kommune grunneier.

Kommunen vil nå oversette et varsel der beboerne får beskjed om å flytte. Men det kan fort ta et

par måneder før leirene er helt ryddet.

– Vanligvis, når vi treffer studenter eller andre bostedsløse som har slått leir i Marka, fjerner de seg når vi ber om det. Erfaringen med romfolk er at de ikke flytter, eller ikke forstår. Derfor oversetter vi beskjeden, slik at det ikke blir mulig å misforstå, sier Frank Thomassen, naturoppsynsleder i Bymiljøetaten.

Hvis beboerne i leirene ikke etterkommer anmodningen om å flytte, blir saken anmeldt til Ryfogden, med begjæring om tvangsfravikelse.

– Vi kunne fjernet teltene umiddelbart etter friluftsløven, men det er lett å bli stemplet som rasist og få negative oppslag hvis vi velger den fremgangsmåten, mener Thomassen.

» Vårt ansvar er å ta vare på skogen for allmenn ferdsel. Da må vi gripe inn mot slike permanente leirplasser.

Hege Njaa Rygh, kommunikasjonsdirektør i Statsbygg

Plastkorker og sammenpressede plastflasker ligger strødd på en av stiene.

Søppel fra 2012 ligger fortsatt i skogen

Da beboerne ble kastet ut fra leiren ved Sognsvann i fjor høst, fikk de beskjed om at alt som ble etterlatt ville bli kastet innen 19. november. Men oppover i lia ligger det fortsatt store mengder kjøkkenutstyr og saker med klær, samt bilbatterier, madrasser, kokekar, tomflasker, bleier, hermetikk og annet skrot.

– Våre ryddemannskaper ble overrasket av snø etter at leiren var tømt. Dermed fikk vi ikke fullført jobben. Nye ryddemannskaper kommer til området en av de nærmeste dagene, forsikrer kommunikasjonsdirektør Hege Njaa Rygh hos Statsbygg.

SAMFUNN

Færre anmeldte
forbrytelser

Færre forbrytelser ble anmeldt de første fire månedene i 2013 enn på samme tid i fjor. Vinningskriminalitet utgjør den aller største andelen, 54 prosent, av anmeldte forbrytelser, viser politiets statistikk. Her var det en nedgang på hele 9,1 prosent. Antallet anmeldte narkotikalovbrudd gikk derimot opp nesten 10 prosent. Også antallet anmeldelser av vold fra de aller nærmeste har økt. Totalt ble det anmeldt 83.134 forbrytelser og 37.838 forseelser. Dette er en nedgang på 4,3 prosent fra samme tid i fjor. (NTB)

Rekordmange vil bli
ingeniør i Forsvaret

Forsvaret opplever i år et rekordhøyt antall søkere til sine ingeniørlinjer. Forsvarets ingeniørhøgskole har 69 prosent flere søkere. Høgskolen utdanner ingeniører i telematikk og data og tar årlig inn inntil 40 studenter. I 2012 var det 148 søkere, i år 250. Det koster halvannen million å lede en elev gjennom utdannelsen. Søkerens fysiske form, psykiske skikket, lederskapsevner og ingeniørferdigheter vurderes nøye for å kunne plukke ut dem som er best egnet til å bli utdannet til kombinasjonen ingeniør, leder og soldat. (NTB)

Tar steinleggernes
penger

Skatteetaten har begynt å ta arrest i pengene til omreisende steinleggerfirmaer. Bare den siste måneden er det blitt tatt arrest i over 4 millioner kroner. Det er første gang skatteetaten bruker denne metoden. – Det er det mest virkningsfulle vi kan gjøre. Når Økokrim gir beskjed om at det er penger på kontoen, tar vi arrest i midlene slik at vi får sikret avgiftskravene, sier skattekrimsjef Jan-Egil Kristiansen. Skattemyndighetene har tidligere informert om risiko og konsekvensene av å benytte seg av omreisende steinleggere. (NTB)

TIGGING: Tidlig i år varslet politikere og politi en eksplosjon i antall tiggende romfolk i Oslo i sommer. Men tiggerflommen viste seg å

Tiggerinvasjonen

REAGERER: I vår varslet politikere den reneste invasjon av romfolk til Oslo. Hovedstaden stålsatte seg mot tiggerflommen som aldri kom. – Myndighetene bedrev skremselspropaganda, mener hjelpeorganisasjoner.

■ TORE LETVIK
■ SOFIE PRESTEGÅRD

I det som begynner å bli feriestille Oslo gater uteblir hordene av tiggere som ble varslet fra ulike hold for sommeren. Blant annet fra flere politikere. – Jeg tror det blir en krevende sommer. Det er ikke noe som tilsier at problemstillingen blir mindre i år enn i fjor, snarere tvert imot, sa Oslos byrådsleder Stian Berger Røsland (H), til Oslo by i mars. Stortingspolitiker Ulf Leirstein har også sagt til VG at «Vi ventet en invasjon» av tiggere til sommeren. – Vi har klare indikasjoner og

etterretningsrapporter om at det i år kommer langt flere tiggere til Oslo enn det vi noen gang før har opplevd. Økningen vil være solid. Det er det ingen tvil om, sa politimester i Oslo Hans Sverre Sjøvold til samme avis i slutten av måneden.

RUNDT 400

Frøde Woldsund er regionsleder i Frelsesarmeen. Deres oversikt viser at det er mellom 300 og 400 romfolk i Oslo akkurat nå.

– Sammenlignet med i fjor vil vi si at det heller er noen færre enn flere romfolk i Oslo. Vi kan heller ikke se at det har vært noen økning nå i sommer-

månedene, sammenlignet med andre milde måneder, sier Woldsund til Dagsavisen.

Han understreker at det kan ha sammenheng med at flere drar til omkringliggende byer.

BRUKER HELE LANDET

– Representanter for myndighetene snakket om en eksplosjon av tiggere i Oslo denne sommeren. Vi sa hele tida at slik blir det ikke. Nå kan enhver ta seg en tur rundt i byen og selv se om skremselspropagandaen stemmer med virkeligheten, sier talsmann for Folk er folk, Bjønnulv Evenrud som mener det skal svært mye til før antallet tiggende romfolk øker i Oslos gater.

– Selv om det er en tendens til at flere trekker mot Norge har romfolk lært seg å bruke hele landet. Det er for eksempel nytt at det i år er tiggere på Lena på Toten. I fjor var det nytt for Gjøvik. Det er ingen dramatikk i den utviklingen i det hele tatt, sier Evenrud.

være skremmepropaganda.

FOTO: FREDRIK VARFJELL/NTB SCANPIX

i Oslo uteble

Også assisterende generalsekretær Johannes Heggland i Kirkens Bymisjon advarer mot å blåse opp skremmebilder.

– Særlig gjelder det å trå varsomt når skremmepropaganda kobles opp mot folkegrupper basert på synsing, sier Heggland til Dagsavisen.

Han peker blant annet på påstander som ble satt fram av politi og lokalpolitikere i Oslo om at det i for sommer befant seg 2.000 tilreisende tiggende romfolk i hovedstaden.

– Ingen vet opprinnelsen til dette tallet som vi mener var sterkt overdrevet, og antakelig minst en dobling av realiteten, sier Heggland.

Allerede i mars og april i år kom spådommer om en krevende tiggersommer i Oslo.

– Tidlig på våren kom mange meldinger fra ulike hold, fra politi og myndighetspersoner som i mediene fortalte at det ville komme langt flere tilreisende for å tigge i år enn tidligere. Man fikk inntrykk av at de ville

«Representanter for myndighetene snakket om en eksplosjon av tiggere i Oslo denne sommeren. Vi sa hele tida at slik blir det ikke.»

Bjønnulv Evenrud, talsmann for Folk er folk

komme i tusenvis og at de allerede var på vei, mener Heggland.

Forbud mot å overnatte utendørs ble innskjerpet i Oslo som følge av at politikere fryktet en stor tilstrømming av tiggere til hovedstaden.

– MER FORSTÅELSE

21. juni i år etablerte Kirkens Bymisjon og Røde Kors et overnattingstilbud for fattige tilreisende uten tak over hodet. I alt 43 feltsenger er satt opp i Tøyenkirken og leies ut for én natt om gangen til fattige for 15 kroner natta.

Tilbudet er bemannet av frivillige, og Røde Kors har opplevd en voldsom

respons fra folk som ønsker å bidra til å gi romfolket verdige forhold.

– Det er så mange frivillige som har registrert seg hos oss, at vi har dekket behovet for sommeren, sier Grete Herlofson, sjef for omsorgsavdelingen i Røde Kors.

Hun opplever at debatten rundt romfolk også er roligere i år.

– Vi har ett års erfaring med situasjonen, og har vent oss til den på en annen måte. Jeg tror også vi har lært mer om tilstanden i Europa, og med det har en litt større forståelse for hvorfor de er her, sier Herlofson.

samfunn@dagsavisen.no

OVERSKRIFTER OM ROMFOLK

«Tid for rom igjen»,
Aftenposten morgen

«Frp slåss mot tigger-
invasjon»,
VG

«Ny tiggersommer»,
Dagsavisen

Kilde: Søk i månedene 1. februar–3. juli 2013.

Søker fortsatt svar

FORELDET: Den eller de som bortførte ni år gamle Therese Johannessen for 25 år siden vil gå fri, men familien håper fortsatt å få vite hva som skjedde.

■ STEINAR SCHJETNE

– Håpet om oppklaring lever videre, det kan ingen forelde, skriver Eva Bjune, en av Thereses pårørende, i et leserbrev i Drammens Tidende i går.

Therese Johannessen ble bortført fra Fjell i Drammen 3. juli 1988. Den eller de som sto bak kommer til å slippe straff for ugjerningen.

– Fra og med onsdag kveld er saken foreldet. Og vi har ingen alternative gjerningsmenn. Vi er ikke inne i en siste jakt for å pågripe noen før fristen går ut i kveld, sier politijurist Jarle Vist i Søndre Buskerud politidistrikt til Drammens Tidende.

KAN STÅ FRAM

At saken nå foreldes, betyr at en drapsmann eller kidnapper i dag kan stå fram og fortelle hva han eller hun har gjort – uten å risikere noen form for straff.

– Om du har drept Therese, går du fri! Men jeg håper at samvittigheten plager deg så mye at du til slutt ønsker å gjøre bot for deg, og gi oss alle et svar på hva som skjedde 3. juli 1988, skriver Bjune.

Thereses mor sier til Drammens Tidende at hun ønsker ro og ikke vil kommentere foreldelsen. Hennes bistandsadvokat, advokat Fridtjof Feydt, mener politiet hadde flere andre spor å gå etter i etterforskningen av forsvinningen. Blant annet har tre privatetterforskere overlevert en rapport til politiet med nye ledetråder.

– Det er ting som kan tyde på at Therese kanskje ikke er død allikevel, men at hun ble kidnappet eller bortført til et konkret land, sa Feydt til NRK.

FJERNE FRISTEN

Feydt understreker at det viktigste for familien uansett er å få svar på hva som skjedde med Therese, ikke nødvendigvis å få en forbryter dømt. Det er enighet på tvers av de politiske fløyene om å fjerne foreldelsesfristen for de verste forbrytelsene, som drap. Likevel var ikke justisminister Grete Faremo (Ap) villig til å legge fram et forslag til hastesbehandling i Stortinget før sommeren, slik at foreldelsesfristen kunne bli fjernet før det var gått 25 år siden Therese forsvant. Et slikt forslag ville fått flertall dersom det var blitt fremmet i tide. (NTB)

GARASJEPORTER!

KAMPANJETILBUD

-25%

Avd. Oslo og Akershus

Ring for gratis befaring og uforpliktende tilbud:

63 94 04 30

mora.no

Åpen kunnslett for
11 00 00 - 16 00

Mystery young girl found with Roma family

Officers carrying out a police operation at a settlement in Greece grew suspicious as the blonde girl's appearance did not match that of her parents.

12:16PM BST 19 Oct 2013

The **Greek police** discovered the girl, named Maria, after carrying out a raid on a Roma camp as part of a crackdown on illegal activity in the Gypsy community.

The girl attracted police officers attention because she looked nothing like her supposed parents.

DNA tests proved she wasn't the couple's child, and further investigation raised even more suspicions: authorities allege the mother claimed to have given birth to six children in a total of less than 10 months, while 10 of the 14 children the couple registered as their own are unaccounted for.

As Greek officials now try to figure out the girl's true identity and whether the couple was linked to child trafficking rings, experts are using the case to point out the severe weaknesses in the country's birth registration system.

The director of Greece's "A child's smile" charity, Costas Giannopoulos, which is taking care of the girl, praised an observant prosecutor who went on the camp raid along with dozens of police.

"She saw a little blond head poking out from under the bedclothes," Costas Giannopoulos told private Skai TV. "It struck her as odd, and that's how it all started."

"Her features suggest that she might be from an eastern or northern (European) country," regional police chief Panayiotis Tziovaras said of the girl.

The couple, a 39-year-old man and a 40-year-old woman, were arrested and charged with abducting a minor.

The Greek police have asked Interpol for assistance in helping find the child's real family, while Mr Giannopoulos' charity said it has sought the same assistance from international groups for lost or abused children.

Source AP

Flickan som hittades kallas Maria. Foto: AP

Fyraåringen kan vara ett trafficking-offer

Påträffandet av den fortfarande okända fyraåringen "Maria" i ett romläger utanför Aten kan ha lett polisen till en stor barnsexhärva med internationella förgreningar.

Enligt Sky News har polisens utredare hittat spår som tyder på organiserad barntrafficking - och man undersöker nu kopplingar till ett liknande försvinnande 2009.

Utredarna gör nu allt för att komma fram till vem fyraåriga Maria egentligen är. Flickan hittades i samband med ett tillslag mot ett läger utanför Aten där romer slagit sig ner i större skala. I samband med tillslaget, som föranleddes av misstankar om brottslig aktivitet i lägret, hittade man också narkotika och vapen, enligt internationella medier.

Kan röra barnsexhandel

Ett par, 39 och 40 år gamla, sitter anhängna, misstänkta för att ha rövat bort den blonda flickan, som alltså lystrar till namnet "Maria". Polisen jobbar efter en teori att det kan röra sig om en internationell traffickingring som specialiserat sig på sexhandel med barn.

Misstanken är att nätverket finns runt om i Europa.

Enligt Sky News undersöker man kopplingar till ett annat kidnappningsfall 2009 - samma år som man misstänker att Maria föddes.

Ljuger i förhör

Paret som sitter anhängna har lämnat motstridiga uppgifter om hur Maria kom i deras vård. Förklaringarna från paret gör gällande att Maria hittades, eller överlämnades till dem av främlingar. I en video som Sky News tagit del av dansar en flicka som påstås vara Maria som 1,5-åring. Videon ska bevisa att hon varit hos familjen i flera år.

Flickans verkliga föräldrar söks nu utanför landsgränserna för att hon ska komma hem.

Av Ludvig Drevfjäll

ludvig.drevfjall@expressen.se

Publicerad 20 okt 2013 09:40

Adress till denna artikel:

<http://www.expressen.se/nyheter/fyraaringen-kan-vara-ett-trafficking-offer>

Foto: AFP /
Gresk Politi /
NTB Scanpix

- Mer enn 5000 har tatt kontakt
- Har åtte interessante spor
- Norge kan bli koblet inn i jakten

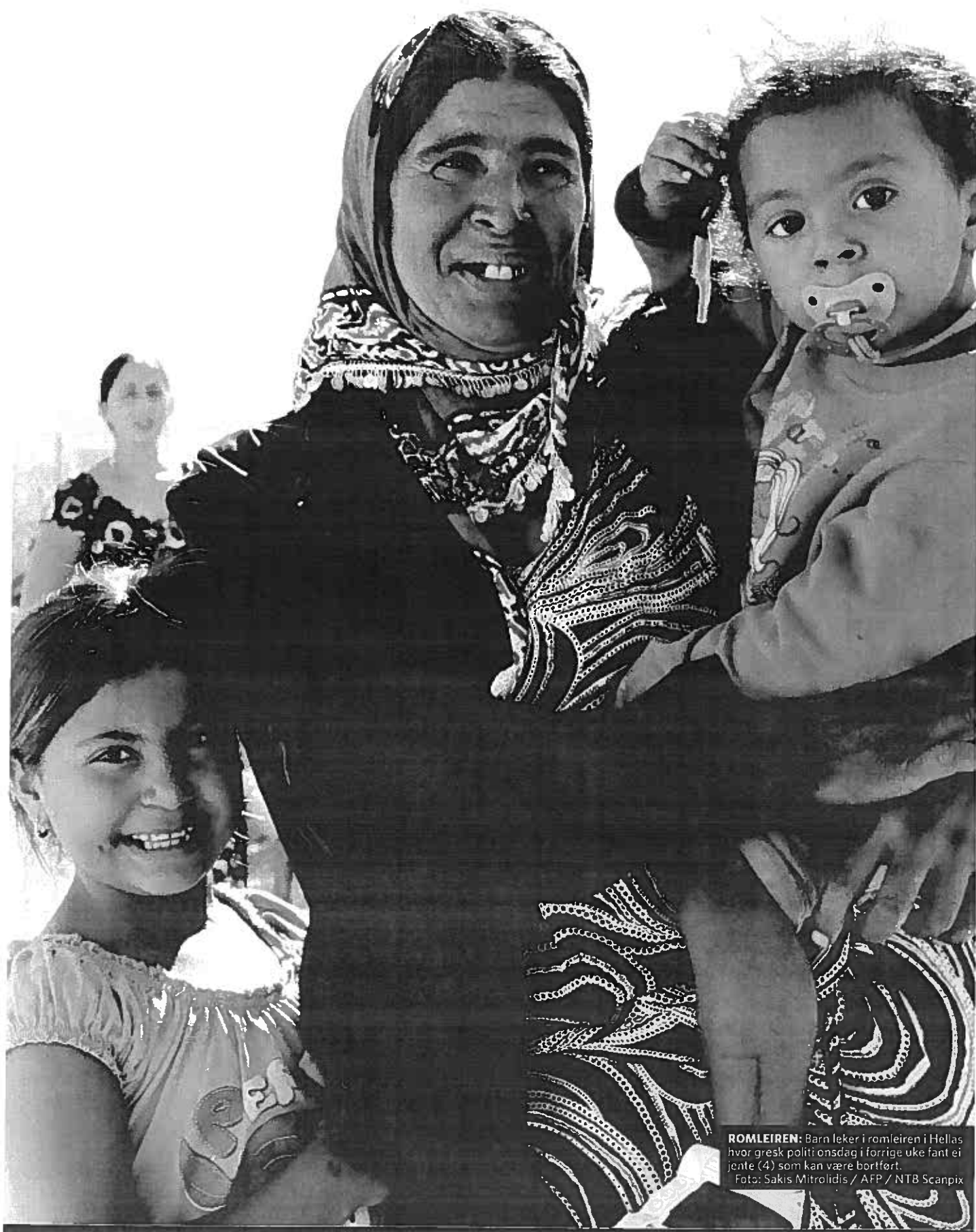
JAKTEN på Marias virkelige mamma

Etter at vesle Maria (4) ble funnet i en romleir i Hellas onsdag i forrige uke, lurte en hel verden på hvem hennes virkelige foreldre er. De heteste sporene peker nå mot Sverige, USA, Polen, Frankrike og Canada.

Tekst: **Asle Hansen**
ash@dagbladet.no

Før helga ble det kjent at politiet har funnet ei fire år gammel jente i en romleir utenfor byen Farsala i

>>> Saken fortsetter på neste side

ROMLEIREN: Barn leker i romleiren i Hellas hvor gresk politi onsdag i forrige uke fant ei jente (4) som kan være bortført.
Foto: Sakis Mitrolidis / AFP / NTB Scanpix

” Skulle det være en slik savnet-sak registrert i Skandinavia, er jeg sikker på at vi vil plukke den opp.

Anders Oksvold,
leder av oslopolitets savnetgruppe

<<< fortsettelse fra forrige side

Hellas. Paret hun bodde hos er sikket for bortføring. DNA-bevis fastslår at de ikke er hennes virkelige foreldre.

Greske myndigheter har bedt om internasjonal hjelp til å finne hennes identitet, og Interpol er koblet inn.

Historien spredte seg raskt til medier i store deler av verden, og lørdag slapp nyhetsbyråer de første bildene av huset hun bodde i romleiren. Jenta går bare under navnet Maria.

Danser på film

Den greske tv-kanalen Alpha TV viste i går kveld fram levende bilder av det som skal være nå fire år gamle Maria i romleiren da hun bare var et småbarn. Videoen viser ei vilter, dansende lita jente med smokk i munnen sammen med en ukjent kvinne i leiren.

Politiet skal ha fått filmen fra folk som er i slekt med paret som nå er sikket for å ha bortført henne.

Nå tror politiet at de har hatt jenta hos seg nesten siden hun ble født, og at de har brukt henne til å tigge for seg.

Politiet tror Maria enten er offer for bortføring eller menneskehandel.

– Hennes trekk kan tyde på at hun kommer fra Øst- eller Nord-Europa, sier politisjef i regionen, Panayiotis Tzavaras.

Svensk spor

Den fire år gamle jenta blir nå tatt hånd om av den veldedige organisasjonen «The Smile of the Child». Hun skal ha vært skitten og i dårlig forfatning da de overtok omsorgen for henne.

Organisasjonen sier at de har søkt assistanse hos europeiske og globale interessegrupper for savnede eller misbrukte barn i håp om at hennes virkelige identitet skal bli funnet.

Advokaten til paret som er sikket i saken sier at fireåringen ble forlatt av sin egen mor og at paret har tatt seg av henne.

Den veldedige organisasjonen sa til Sky News i går kveld at de sitter med åtte lovende spor etter å ha mottatt tusenvis av e-poster og telefonsamtaler om den fire år gamle jenta. Ett av sporene skal lede mot Sverige.

Mer enn 5000 mennesker har kontaktet organisasjonen per e-post eller telefon. Av de åtte spennende sporene «The Smile of the Child» nå sitter på peker fire mot USA og ett mot henholdsvis Sverige, Canada, Frankrike og Polen.

Organisasjonen har videreformidlet all informasjon til politiet. Talsmann Panos Pardalis Dresios sier at Maria, som nå er på sykehus, koser seg med lekene sine og «føler seg mye bedre».

– Vi prøver å få henne til å roe seg ned og leke, sier han.

– Ikke norsk

Leder av Savnet-gruppa i oslopolitiet, Anders Oksvold, regner med at de kan bli kontaktet i jakt på Marias virkelige identitet.

Det ser jo ikke ut som om hun kommer fra Sør-Europa, så det er naturlig å land hvor folk har et mer nordeuropeisk utseende vil bli kontaktet, sier Oksvold til Dagbladet.

Han tror i utgangspunktet ikke at jenta er norsk eller fra Skandinavia.

– Vi har ikke hatt noen slike saker i Skandinavia de siste fem åra, så vidt jeg kan huske. Skulle det være en slik savnetsak registrert i Skandinavia, er jeg sikker på at vi vil plukke den opp, sier Anders Oksvold.

Forsvant i 1991

I går ble det kjent at Maria ble funnet på samme sted som etterforskere lette etter britiske Ben Needham på 90-tallet, skriver express.co.uk. Den vesle gutten var bare 21 måneder gammel da han forsvant fra familien på ferietur på den greske øya Kos i 1991. I dag vil han være 24 år gammel.

Ifølge Daily Mail er Bens mamma Kerry svært oppløftet over at fire år gamle Maria nå er funnet i romleiren i Hellas.

– Vi håper nå at etterforskningen av Bens forsvinning vil bli sett nærmere på igjen, sier mora.

Den vesle gutten fra Sheffield forsvant under en ferietur på Kos sammen med sin mor og sine besteforeldre Eddie og Christine Needham.

– Vi har alltid blitt fortalt opp gjennom åra at det er umulig for romfolk å gjemme et europeisk barn. Saken med den fire år gamle jenta beviser at det ikke er tilfelle. Nå ønsker jeg at britisk politi skal ta kontakt med gresk politi for å få dem til å spørre ut disse menneskene om Ben, sier Eddie Needham til ITV.

Familien har også kommentert saken på gruppa Help Find Ben Needham på Facebook.

«Vi følger nøye med på utviklingen i Hellas. Det gjør også våre kontakter der. Dette er en betydningsfull sak i tilknytning til bortføringen av Ben. Tidlige spor ledet til det samme stedet hvor jenta ble funnet», heter det.

SLIK SER HAN
UT NÅ: I 1991

lette politiet etter 21 måneder gamle Ben Needham fra Sheffield på samme sted som fire år gamle Maria ble funnet i en romleir i Hellas onsdag i forrige uke. Som 24-åring vil han i dag trolig se slik ut.

Foto: PA Photos /
NTB Scanpix

VISER FINGER'N:

Båten som ankres i Praha i Tsjekkia bærer en enorm installasjon og et budskap som vanskelig kan misforstås. Den tsjekkiske billedkunstneren David Cerny sier at langfingeren, som peker rett mot presidentboligen i Praha Slott, er en reaksjon på den politiske situasjonen i landet og det kommende valget. Det er usikkert hvor lenge installasjonen vil bli værende i elven. Foto: REUTERS

JORDSKREDVARSEL SKAL HINDRE DØDSFALL

En fargeskala fra grønt til rødt for jordskredfare skal gjøre det lettere å hindre skader og dødsfall.

Den nye tjenesten ble lansert torsdag under Teknologidagene i Trondheim av vassdrags- og energidirektor Per Sandrud og veidirektor Terje Moe Gustavsen. – Varslingen vil gjøre det mulig å øke

beredskapen og sette i verk skadeforebyggende tiltak på et tidlig tidspunkt. Tjenesten skal være et middel for å forebygge skade på liv, helse og verdier, uttaler de to direktorene.

Varslene blir å finne på nettsiden Varson.no, som fra for inneholder snøskredvarslar. (NTB)

FARSALA (VG) Letingen etter lille Marias virkelige identitet må trolig utvides flere år bakover i tid.

For den blonde, lille piken med de blågrønne øynene som ble funnet forvirret og skitten hos romfolket i Farsala på den greske landsbygda, er ikke fire, men kanskje seks-syv år.

– Vi vet simpelthen ikke, sier den lokale politimesteren Vasilis Halastis til VG.

– Det er tatt tannprøver av henne nå, og de indikerer at jentungen er eldre enn vi først trodde. Hvilket betyr at vi må utvide leteområdet både

i tid og sted. Men vi har god tid, samboerparet som hadde henne er fengslet, og Maria, som vi kaller den lille piken, blir tatt godt vare på.

– I øyeblikket er politiet i et tyvetall land på desperat jakt etter jentas foreldre, føyer han til.

– Denne saken skal vi løse, men det vil ta tid...

Farsala er en by med 12 000 innbyggere midt ute i det nordgreske bomullslandet, nøyaktig midtveis mellom Athen og Thessaloniki. Knappt noen har hørt om byen – for nå.

I HELLAS

I romleiren
VG kom fram til romleiren i utkanten av Farsala akkurat da solen gikk ned i går kveld. Barn lekte fortsatt i gatene, og det lød musikk fra noen av de lave, prefabriserte huse-

ne på sletta utenfor sentrum av byen. Men det ble fort mørkt der, bare en og annen spartansk utelampe kastet lys. Like utenfor romleiren står en politibil. Når jeg kommer kjørende, blir jeg stanset og advart mot å dra inn i området alene.

– Det er både våpen og narkotika der inne, det var derfor vi foretok razziaen i forrige uke. Da fant vi jenta. Og noen av beboerne er ikke mors beste barn, for å si det slik. Så vær forsiktig.

Jeg fortsetter litt innover i området.

– Hva vil du? En mørk skygge dukker opp fra tintet, og snakker til meg på gebrokkent tysk. Skyggen heter Georgiou, han har jobbet på fabrikk i Ruhr-området, sier han.

– Hør, vi vil ikke ha dere her. Vi er gode mennesker, vi har tatt vare på piken som om hun skulle være en av oss. Vi overtok henne fra noen som ikke ville ha henne, og hele storfamilien elsker henne. Og nå blir vi beskyldt for både barnerov og det som verre er.

– Tar barna fra oss

– Vet du hva det kalles? sier han, uten å vente på svar.

– Det kalles rasisme. Bare fordi vi er sigøynere så skal storsamfunnet ta barna fra oss.

«Den blonde er kanskje

UNDER RAZZIA: Gresk politi fikk øye på den skitne og forkornne, blonde jenta under en razzia etter narkotika og våpen sist onsdag. Da de (bildet til venstre), så de den lille lysluggen, som var helt ulik alle de andre barna i huset og på gaten utenfor.

SKØYTENE I SKY:

Isdanser Stefania Berton ser også ut til å ha kontroll med skøytene rett i været. Det italienske danseparet Ondrej Hotarek og Berton deltar i Skate America i Detroit.

Foto: AFP

Skader på hjulene førte til at Norwegians andre Dreamliner-fly måtte bli stående på bakken på Gardermoen i går ettermiddag. Tre og en halv time etter planlagt avgang skal flyet endelig ha satt kursen mot Bangkok.

OLJEKONFLIKT:

I Rio de Janeiro i Brasil trekker en kontroversiell aksjonering av oljefeltet Libra bade budgivere og protestanter. Her passer en offiser på turistene ved strandlinjen utenfor det idylliske Windsor Barra hotell. Det er anslått at Libra inneholder mellom 8 og 12 milliarder fat med olje, og protestantene demonstrerer fordi de ikke ønsker at utenlandske selskap skal være med i utvinningen.

Foto: GETTY IMAGES

le engelen»» seks-syv år

– Men barn er ingen handelsvare, innvender jeg.

– Man kan hverken gi bort eller selge barn. Hvis det er slik at dere fikk henne, hvorfor varslat dere da ikke myndighetene?

Georgiou svarer ikke, han bare står med hendene i lommene og ser sint på meg. To romkvinner passerer, de sier et eller annet på sitt språk, og det høres ikke hyggelig ut.

Forkommen jente

Det var altså under en razzia etter narkotika og våpen at gresk politikk fikk øye på den skitne og forkomne, blonde jenta sist onsdag. Da de gjennomskjulte huset til Eletheria Dimopoulou (40) og Christos Salis (39) så de den lille lysluggen, som var helt ulik alle de andre barna i huset og på gaten utenfor.

– Vi er alltid på utkikk etter savnede barn, sier politimester Halastis.

Gatene i romleiren flyter av søppel og skrot. Og det ser fattigslig ut. Det finnes trolig så mange som 300 000 romfolk i Hellas, og ifølge Minority Rights Group er hele 80 prosent av dem analfabeter. Og arbeidsledigheten er skyhøy. Historisk sett har romfolket i dette landet vært en underprivilegert og diskriminert gruppe.

Maria danser

En video som ifølge Daily Mail skal ha blitt filmet i romleiren for bare noen uker siden, viser den lille jenta Maria dansa for et publikum.

Den veldedige organisasjonen «Barnets smil», som nå tar vare på henne, sier familien utnyttet hennes spesielle og uskyldige utseende og tvang henne til å tigge.

– I videoen kan du se at hun danser rundt og rundt som en liten, trent bjørn. Jeg tror de tjente penger på å utnytte henne, sier organisasjonens leder Costas Yannopoulos til den britiske avisen.

Men romfamilien benekter at den lille jenta, som i greske medier omtales som «den blonde engelen», ble utnyttet.

I videoen ser man fireårningen danse motvillig, men det fremgår ikke av videoen om hun tigger penger. Kvinnen hun danser sammen med er det 21 år gamle barnebarnet til romleirens leder.

– Moren hennes sendte henne opp på scenen for å danse med oss. Hun likte å danse, hun ble ikke behandlet dårlig, sier hun til Daily Mail.

Men 40-åringen og hennes samboer (39) er nå altså sikket for å ha bortført den lille blonde piken.

– Ga henne alt

– Vi ga henne alt vi kunne, slik vi har gjort for våre andre barn, sier 39-åringen til gresk TV.

Hun har innrømmet at barnet ikke er hennes, men sier hun presenterte henne som sin egen datter for at jenta «skulle føle at hun var en del av familien». 39-åringens søster har sagt at «Maria» ble forlatt av sin far, en bulgarsk omstreifer, da hun var to måneder gammel.

MÅTTE DANSE: Her danser Maria på en scene i romleiren. Organisasjonen «Barnets smil», som nå tar vare på piken, hevder Maria ble utnyttet til tigging på grunn av sitt karakteristiske utseende.

Foto: AFP

Det har kommet inn tusenvis av tips om hvem fireårningen kan være. Ett av de mest interessante tipsene kommer fra Norden. En greker med forbindelse til Sverige, forteller til avisen Ethnos hvordan hans lille pike, som ble født for noen år siden i Thessaloniki 220 kilometer unna, «døde» under fødselen, og ble gravlagt. Da familien senere ante at ikke alt var som det skulle, ble graven åpnet. Kisten var tom. Senere har mannen fått en sønn med det samme blonde håret og de samme blågrønne øynene. Nå krever han DNA-testing, og at politiet må sjekke om det har foregått salg av barn på det omtalte sykehuset.

ØYNENE: Maria har karakteristiske, blågrønne øyne.

Foto: EPA/GRESK POLITI

gjennomskjulte huset til Eletheria Dimopoulou (40) og Christos Salis (39)

Foto: EPA/GRESK POLITI

Sunday World

<http://www.sundayworld.com/top-stories/news/blonde-haired-blue-eyed-girl-7-taken-from-roma-family-in-dublin#.UmZoBWmMBB.twitter>

World Exclusive: Blonde-haired, blue-eyed girl (7) taken from Roma family in Dublin

Tuesday 22nd October 2013

Maria: a Roma family in Dublin have also had a blonde haired, blue eyed child taken from them into care of HSE

A blonde haired blue-eyed seven year-old girl has been taken from a Roma family in Dublin and into care by the HSE in a case remarkably similar to the Greek stolen child scandal.

The Sunday World can exclusively reveal that the child, who is living with a Roma gypsy family in Tallaght in south Dublin, was taken away by gardai following a major investigation on Monday afternoon.

Gardai received a tip-off from a member of the public that a six or seven year-old girl was living with a large Roma family but looked nothing like any of her supposed siblings.

When officers raided the encampment which was 200 miles north of Athens, they found weapons and drugs.

It has been claimed that Maria was made to dance for money and was generally mistreated.

Greek police have received dozens of tip-offs from around the world about who 'Maria' might be.

It is understood they are treating a handful of leads as promising.

The case has raised the hopes of families of stolen children like Ben Needham and Madeleine McCann, that they may still be alive after being trafficked into child slavery or adoption rings.

RETURN TO TOP

Sunday World:

<http://www.sundayworld.com/top-stories/crime-desk/child-will-now-be-returned-to-her-family>

DNA confirms Roma couple ARE biological parents of child taken into HSE care

Wednesday 23rd October 2013

• Crime Desk By Mick McCaffrey

DNA tests taken from the Roma parents of a seven year-old taken into HSE care this week over doubts about her identity have proved they are her biological parents, the Sunday World can reveal.

Sources say that gardai received the results of the DNA tests a short time ago and they have proven beyond doubt that the blonde haired, blue-eyed seven year old is the birth child of the Roma pair.

The child had been taken into HSE care on Monday afternoon after gardai were concerned that the parents were not able to provide sufficient documentation to prove that the child was rightfully theirs.

However the conclusive DNA tests will likely result in the HSE going to court and ultimately returning the youngster to her family.

The Sunday World exclusively revealed that gardai from the child protection unit attached to Tallaght station called to the home of the Roma family on Monday afternoon and spoke with two Roma adults.

Greek police have received dozens of tip-offs from around the world about who 'Maria' might be.

It is understood they are treating a handful of leads as promising.

«MARIA»

Foreldre funnet i Bulgaria

En DNA-test bekrefter at foreldrene til det greske rombarnet «Maria» er funnet i Bulgaria. Politiet undersøker om moren kan ha solgt fireårningen. Moren (35) forklarer at hun ikke hadde råd til å ta vare på henne.

Det bulgarske foreldreparet tilhører romfolket og kommer fra byen Nikolaev sentralt i Bulgaria. (NTB-AFP)

Et rom-par i Hellas hevdet først at den blonde jenta var deres egen, så sa de at de hadde fått henne fra en bulgarsk kvinne.

DIABETES

Kaller tilbake insulinpenn

Selskapet Novo Nordisk kaller tilbake tre millioner insulinpenn på grunn av produksjonsfeil. Også i Norge blir pennene trukket tilbake. Pennene kan inneholde feil mengde insulin.

Ifølge nyhetsbyrået DPA advarer tyske helsemyndigheter mot bruk av insulinpenn av typen NovoMix 30 FlexPen med serienummerne CP50393, CP50749 og CP50902. (NTB-Ritzau-DPA)

SIBIR

Utvant olje med atombomber

Sovjetunionen sprengte atombomber under jorden ved et oljefelt i Sibir i håp om å øke produksjonen.

Minst syv kjernefysiske eksplosjoner ble utløst ved feltet Srednebotubinskoje på 1970- og 1980-tallet, ifølge en rapport fra miljøverndepartementet i delrepublikken Sakha. (NTB-Reuters)

700

Over 700 afrikanske båtfluktninger ble natt til i går reddet i Middelhavet utenfor Italia. En person var i går ettermiddag fortsatt savnet. Flyktningenes skip var i havsnød sør for øya Lampedusa, meldte det italienske nyhetsbyrået Ansa. (NTB-Ritzau)

31. juli: Powerpoint-fremstillinger viser hvordan programmet XKeyscore ved hjelp av 500 servere spredt rundt i verden samler inn data om «nær sagt alt en bruker gjør på Internett» og lagrer det i databaser, søkbare på navn, e-post, IP-adresser, region og språk.

29. august: Den amerikanske kongressen behandlet i 2013 et hemmelig budsjett for NSA på over 300 milliarder kroner, viser dokumenter The Washington Post får fra Snowden. Dokumentene viser også mangelen på kunnskap om Russland, Kina og Nord-Korea. USA vet så godt som ingenting om hvilke intensjoner Nord-Koreas leder, Kim Jong-un, har. Vi får ny innsikt i hvordan elektronisk overvåking ble brukt til å ta Osama bin Laden.

1. september: I ukemagasinet Fantástico avslører Glenn Greenwald at NSA har spionert på Brasils president Dilma Rousseff og Mexicos president Peña Nieto.

2. september: USA bruker like mye energi på å spionere på sin allierte Pakistan som de bruker på å spionere på Iran og Nord-Korea.

5. september: NSA har utviklet metoder for å knekke krypteringskoder som skal holde e-poster og andre transaksjoner på nett hemmelig.

7. september: Der Spiegel avslører at NSA kan tappe telefonen

din for e-post, kontakter, notater og GPS-data fra alle de ledende smarttelefonene på markedet.

16. september: Der Spiegel avslører hvordan NSA samler data om overføring av penger gjennom Visa, MasterCard, og SWIFT. Overvåkingen av SWIFT er et brudd på en avtale med EU fra 2010.

14. oktober: NSA samlet over 250 millioner oversikter over innbokser og kontaktlister fra tjenester som Yahoo, Gmail og Facebook. Informasjonen blir hentet fra kablene som overfører informasjonen.

23. oktober: Den tyske forbundskansleren Angela Merkel ringer til Barack Obama for å klage over at telefonen hennes er blitt avlyttet. Obama forsikrer henne om at hun ikke blir avlyttet nå, men amerikanerne vil ikke kommentere om de har avlyttet henne tidligere. Merkel har forøvrig hatt to mobiltelefoner. Den ene er en kryptert, sikkerhetsklart telefon som brukes til statsanliggender. Den andre er ikke sikkerhetsklart og brukes til partisaker. Det var den siste som ble overvåket.

25. oktober: Amerikanske tjenestemenn forsynte NSA med telefonnumrene til 200 av verdens ledende politikere. 35 av verdens lederes telefoner ble overvåket, ifølge The Guardian.

Nye avsløringer kan skape problemer for Norge

MARTIN SKJÆRAASEN

Ifølge avisen The Washington Post sitter den amerikanske avhopperen på rundt 30 000 hemmelighetsstemplede dokumenter.

De skal blant annet avsløre amerikansk etterretningsvirksomhet rettet mot Russland, drevet fra et alliert NATO-land.

Programmet har skaffet til veie verdifull etterretning for USAs flyvåpen og marine, sier en kilde til avisen.

Norge har opp gjennom årene spilt en sentral rolle i USAs etterretningsvirksomhet rettet mot Russland, noe en rekke installasjoner i Nord-Norge vitner om.

Finansiert av USA

Blant installasjonene er Globus II-radaren i Vardø, som ligger bare 40 kilometer fra grensen. Den ble finansiert og eies formelt av USA, men drives av den norske E-tjenesten, skriver NTB.

USA nyter også godt av fire andre etterretningsstasjoner i Nord-Norge, blant annet i Fauske, Vadsø og Kirkenes, hvor E-tjenesten driver innsamling og analyse av signaletterretning.

Russland har fortsatt ambisjoner om å være en kjernefysisk supermakt og en regional militær stormakt. Det er vi nødt til å forholde oss til, sa sjefen for E-tjenesten, generalleutnant Kjell Grandhagen for et knapt år siden.

– Vi er en etterretningsstørrelse, uttalte daværende utenriksminister Espen Barth Eide omtrent på samme tid.

Det er ikke kjent hvilke land som omtales i dokumentene Snowden hevdes å sitte på, men ifølge Washington Post vil avsløringene som ventes å komme, trolig få følger.

Vil ikke kommentere

– Før russerne vite om dette, er det ikke vanskelig for dem å iverksette tiltak for å stanse det, sier en kilde til avisen.

Hverken Forsvarsdepartementet eller E-tjenesten ønsker å kommentere saken og svare på om Norge er blant de land som nå er advart av amerikanerne.

– Etterretningstjenesten ønsker ikke å kommentere den saken, sier en talsmann for forsvarssjefen, oberst Dag Rist Aamoth, til NTB.